

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 77

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

57. évfolyam

2014. március 15.

Tartalom

I Jogalkotási aktusok

RENDELETEK

- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 230/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz létrehozásáról 1
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 231/2014/EU rendelete (2014. március 11.) az IPA II Előcsatlakozási Támogatási Eszköz létrehozásáról 11
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 232/2014/EU rendelete (2014. március 11.) az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról 27
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 233/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a 2014-2020-as időszakra szóló fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz létrehozásáról 44
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 234/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló Partnerségi Eszköz létrehozásáról 77
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 235/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a demokrácia és az emberi jogok világszintű előmozdítását szolgáló finanszírozási eszköz létrehozásáról 85
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 236/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó uniós eszközök végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások megállapításáról 95

Ár: 7 EUR

(folytatás a túloldalon)

HU

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

II *Nem jogalkotási aktusok*

RENDELETEK

★ A Tanács 237/2014/Euratom rendelete (2013. december 13.) a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz létrehozásáról	109
--	-----

I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 230/2014/EU RENDELETE

(2014. március 11.)

a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz létrehozásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 209. cikke (1) bekezdésére és 212. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) E rendelet az egyik olyan eszköz, amely közvetlen támogatást nyújt az Unió külső politikáihoz és a 1717/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ helyébe lép, amely 2013. december 31-én hatályát veszítette.
- (2) Az Unió – többek között az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 21. cikkében meghatározott – külső tevékenységének elsődleges céljai közé tartozik a béke megőrzése, a konfliktusok kialakulásának megelőzése és a nemzetközi biztonság erősítése, valamint a segítségnyújtás a természeti vagy az ember által okozott katasztrófákkal sújtott embercsoportoknak, országoknak vagy régióknak. Az országokat és régiókat érintő válságok és konfliktusok, valamint az olyan egyéb tényezők, mint a terrorizmus, a szervezett bűnözés, a nemi alapú erőszak, az éghajlatváltozás, a kibebiztonsággal kapcsolatos kihívások, továbbá a természeti katasztrófák nyomán megjelenő biztonsági fenyegetések veszélyt jelentenek a stabilitásra és a biztonságra. Annak érdekében, hogy e problémákat hatékonyan és időben lehessen kezelni, olyan egyedi pénzügyi forrásokra és finanszírozási eszközökre van szükség, amelyek a humanitárius támogatást és a hosszú távú együttműködési eszközöket kiegészítve képesek működni.

- (3) Az Európai Tanács a 2001. június 15–16-i következtetéseiben jóváhagyta az erőszakos cselekmények megelőzésére vonatkozó uniós programot, amelyben hangsúlyozta az Uniónak a konfliktusmegelőzés mint az EU egyik legfőbb külkapcsolati célkitűzése iránti politikai elkötelezettségét, és elismerte, hogy a fejlesztési együttműködési eszközök hozzájárulhatnak e cél eléréséhez. A konfliktusmegelőzésről kiadott 2011. június 20-i következtetéseiben a Tanács ismételt hangsúlyozta, hogy e program továbbra is a megfelelő szakpolitikai alapot képezi a konfliktusmegelőzés terén végrehajtandó további uniós tevékenységekhez. A Tanács a 2009. november 17-i következtetéseiben jóváhagyta az EU közvetítéssel és párbeszéddel kapcsolatos kapacitásának megerősítésére vonatkozó koncepciót.

- (4) Az Unió bizonytalan helyzetekre adott válaszairól szóló, 2007. november 19-i tanácsi következtetések, valamint a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által szintén 2007. november 19-én elfogadott, a biztonságról és a fejlesztésről szóló következtetések hangsúlyozzák, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUSZ) 208. cikkében foglaltaknak megfelelően a politikák fejlesztési célú koherenciájához és általában az Unió külső tevékenységeinek összehangoltságához való hozzájárulás érdekében az uniós stratégiákban és politikákban figyelembe kell venni a fejlesztés és a biztonság közötti kapcsolatot. A Tanács konkrétan azt a következtetést vonta le, hogy a biztonságra és a fejlesztésre irányuló jövőbeni tevékenységeknek magukban kell foglalniuk az éghajlatváltozásnak a környezetvédelem és a természeti erőforrások kezelése, valamint a migrációval kapcsolatos kérdések biztonságra és a fejlesztésre gyakorolt hatásait.

- (5) Az Európai Tanács 2003. december 12-én jóváhagyta az európai biztonsági stratégiát, 2008. december 11-én pedig az annak végrehajtásáról szóló jelentésről készített közös elemzést. „Az EU belső biztonsági stratégiájának megvalósítása: öt lépés a biztonságosabb Európa felé” című közleményében a Bizottság rámutatott a harmadik országokkal és a regionális szervezetekkel folytatott együttműködés fontosságára is, különösen az olyan több-rétű fenyegetésekkel szembeni küzdelem érdekében, mint az emberkereskedelem, a kábítószer-kereskedelem és a terrorizmus.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2013. december 11-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2014. március 11-i határozata.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1717/2006/EK rendelete (2006. november 15.) a Stabilitási Eszköz létrehozásáról (HL L 327., 2006.11.24., 1. o.).

- (6) „Az EU bizonytalan helyzetekre adott válaszai felé – a fenntartható fejlődés, stabilitás és béke érdekében történő, nehéz körülmények közötti kötelezettségvállalásról” című közleményében a Bizottság elismerte, hogy az unió jelentősen hozzájárult a béke és stabilitás elősegítéséhez az erőszakos megnyilvánulások, valamint a bizonytalanság és az erőszakos konfliktusok alapvető okainak kezelésével. E rendeletnek hozzá kell járulnia az említett célok eléréséhez.
- (7) A Tanács 2008. december 8-án jóváhagyta a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325 (2000) és 1820 (2008) ENSZ BT-határozatnak az EU általi végrehajtására vonatkozó átfogó megközelítést, elismerve a béke, a biztonság, a fejlesztés és a nemek közötti egyenlőség között fennálló szoros kapcsolatokat. Az Unió következetesen szorgalmazta az ENSZ Biztonsági Tanácsának a vonatkozó határozataiban megállapított, a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos menetrend teljes körű végrehajtását, hangsúlyozva, hogy fel kell lépni a nőkkel szemben fegyveres konfliktusok során alkalmazott erőszak ellen, és fokozni kell a nők részvételét a békeépítésben.
- (8) A Tanács által 2012. június 25-én elfogadott, az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós stratégiai keret és cselekvési terv egyrészt operatív iránymutatás kidolgozására szólít fel annak biztosítása érdekében, hogy az emberi jogokat figyelembe vegyék a terrorizmus elleni küzdelmet támogató intézkedések tervezése és végrehajtása során, másrészt hangsúlyozza, hogy a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód felszámolása, valamint a jogszerű eljárás (többek között az ártatlanság vélelme, a tisztességes eljáráshoz és a védelemhez való jog) tiszteletben tartása kiemelt fontossággal bír az Unió számára az emberi jogok érvényre juttatása során.
- (9) A demokrácia és az emberi jogok az Unió harmadik országokkal fenntartott kapcsolatainak előterében kapnak helyet, és ezért ezen rendelet alapelveinek tekintendők.
- (10) A terrorizmus elleni küzdelemről szóló, 2004. március 25-i nyilatkozatában az Európai Tanács arra szólított fel, hogy a terrorizmus elleni küzdelem célkitűzéseit be kell építeni a külső támogatási programokba. A Tanács által 2005. november 30-án elfogadott, az Európai Unió terrorizmus elleni stratégiája a harmadik országokkal és az Egyesült Nemzetekkel való fokozott együttműködésre szólított fel. A terrorizmus elleni küzdelem belső és külső vetületei közötti kapcsolatok szorosabbá tételéről szóló, 2011. május 23-i következtéseiben a Tanács arra szólított fel, hogy az 1717/2006/EK rendelettel létrehozott Stabilitási Eszköz stratégiai programozásában erősítsék meg azon illetékes hatóságok képességeit, amelyek harmadik országokban vesznek részt a terrorizmus elleni küzdelemben.
- (11) Az 1717/2006/EK rendeletet abból a célból fogadták el, hogy az Unió képes legyen következetes és integrált választ adni a válsághelyzetekre és a kialakuló válságokra, kezelni tudja a globális és a régiókon átnyúló konkrét biztonsági fenyegetéseket, valamint hogy fokozza a válsághelyzetekre való felkészültséget. E rendelet célja az 1717/2006/EK rendelet nyomán levont tapasztalatokon alapuló felülvizsgált eszköz létrehozása a válságreagálás, a konfliktusmegelőzés, a békeépítés és a biztonsági fenyegetések és kihívások kezelésére szolgáló válsághelyzetekre való felkészültség terén tett uniós tevékenységek hatékonyságának és összehangoltságának fokozása érdekében.
- (12) Az e rendelet alapján elfogadott intézkedéseknek az EUSZ 21. cikkében, valamint az EUMSZ 208. és 212. cikkében szereplő célkitűzések megvalósítására kell irányulniuk. Ezek az intézkedések kiegészíthetik a közös kül- és biztonságpolitika célkitűzéseinek elérése érdekében az EUSZ V. címének, valamint az EUMSZ ötödik részének keretében az Unió által elfogadott intézkedéseket, és azokkal összhangban kell lenniük. A Tanácsnak és a Bizottságnak – saját hatáskörükhöz megfelelően – együtt kell működniük ezen összhang biztosítása érdekében.
- (13) Ennek a rendeletnek összhangban kell állnia az Európai Külügyi Szolgálat (a továbbiakban: EKSZ) szervezetére és működésére vonatkozóan a 2010/427/EU tanácsi határozatban ⁽¹⁾ megállapított rendelkezésekkel. A főképviselőnek a politikai elszámoltathatóságról tett 2010-es nyilatkozata megerősíti az Európai Parlamenttel való párbeszéd, konzultáció, valamint a számára biztosított tájékoztatásra és jelentéstételre vonatkozó elveket.
- (14) A Bizottságnak és a EKSZ-nek szükség szerint rendszeres és gyakori vélemény- és információcserét kell folytatnia az Európai Parlamenttel. Ezen túlmenően, az erről szóló intézményközi megállapodásoknak megfelelően az Európai Parlament számára hozzáférést kell biztosítani a dokumentumokhoz abból a célból, hogy a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ szerinti, ellenőrzéshez való jog informális módon gyakorolható legyen.
- (15) Az Unió külső tevékenységét finanszírozó eszközök végrehajtására vonatkozó közös szabályokat és eljárásokat az (z) 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽³⁾ kell megállapítani.

⁽¹⁾ A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 231/2014/EU rendelete (2014. március 11.) az Unió külső tevékenységét finanszírozó eszközök végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások meghatározásáról (lásd e Hivatalos Lap 11. oldalát).

(16) Az e rendelet végrehajtásához szükséges egységes feltételek biztosítása érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni a programozási és a végrehajtási intézkedések vonatkozásában. Az említett végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU rendelettel összhangban kell gyakorolni.

(17) Az említett végrehajtási jogi aktusok jellegét, és különösen szakpolitikai orientációjukat és költségvetési vonzatukat figyelembe véve, elfogadásukhoz – a pénzügyileg kisebb léptékű intézkedések kivételével – főszabályként a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni.

(18) Kellően indokolt és rendkívül sürgős, az Unió gyors választ igénylő esetekben a Bizottságnak azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat kell elfogadnia.

(19) Az Uniónak a rendelkezésre álló források leghatékonyabb kihasználására kell törekednie külső tevékenysége hatásainak optimalizálása érdekében. Ezt a külső tevékenységet szolgáló eszközök közötti összehangoltság és kiegészítő jelleg, valamint az ezen eszköz, a külső tevékenységet finanszírozó egyéb uniós eszközök és az egyéb uniós szakpolitikák közötti szinergiák megteremtése révén kell elérni. Ennek pedig a külső tevékenységet finanszírozó eszközök keretében kidolgozott programok kölcsönös megerősítését is maga után kell vonnia.

(20) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés léptéke, illetve hatásai miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(21) Ez a rendelet meghatározza az alkalmazási időtartamára vonatkozó pénzügyi keretösszeget, amely az éves költségvetési eljárás során az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemlről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. december 2-i intézményközi megállapodás ⁽¹⁾ 17. pontja értelmében vett elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára.

(22) Indokolt e rendelet alkalmazásának időszakát az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet ⁽²⁾ alkalmazási időszakához igazítani. Ezért ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy és célkitűzések

(1) Ez a rendelet létrehoz egy eszközt (stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz), amely a 2014 és 2020 közötti időszakban közvetlen támogatást nyújt az Unió külső politikáihoz, fokozva a válságreakálást, a konfliktusmegelőzést, a békeépítést és a válsághelyzetekre való felkészültséget, valamint a globális és a régiókon átnyúló fenyegetések kezelése terén az uniós tevékenységek hatékonyságát és összehangoltságát.

(2) Az Unió fejlesztési együttműködési intézkedéseket, valamint pénzügyi, gazdasági és technikai együttműködési intézkedéseket hajt végre harmadik országokkal, regionális és nemzetközi szervezetekkel, továbbá egyéb állami és civil társadalmi szereplőkkel, az e rendeletben meghatározott feltételek szerint.

(3) E rendelet alkalmazásában a civil társadalmi szereplők kifejezés a következőket foglalja magában: a nem kormányzati szervezetek, az őslakos népesség szervezetei, helyi lakosok csoportosulásai és szakmai szövetségek, szövetkezetek, szakszervezetek, a gazdasági és szociális érdekvédelmi szervezetek, helyi szervezetek (beleértve a hálózatokat), amelyek a regionális együttműködésben és integrációban tevékenykednek, a fogyasztói szervezetek, női szervezetek, ifjúsági szervezetek, oktatási, kulturális, kutatási és tudományos szervezetek, egyetemek, egyházak és vallási egyesületek vagy közösségek, a média és minden olyan nem kormányzati egyesület és magán- vagy közalapítvány, amely hozzájárulhat a belső politikák fejlődéséhez vagy külső dimenziójához. Az e bekezdésben fel nem sorolt szervek vagy szereplők is finanszírozhatók, amennyiben ez a rendelet céljainak eléréséhez szükséges.

(4) A rendelet egyedi célkitűzései a következők:

a) válsághelyzetben vagy kialakulóban lévő válsághelyzetben a stabilitáshoz való gyors hozzájárulás, hatékony válaszadással azon feltételek megőrzésének, megteremtésének vagy helyreállításának elősegítése érdekében, amelyek elengedhetetlenek az Unió külső politikáinak és tevékenységeinek megfelelő végrehajtásához az EUSZ 21. cikkével összhangban;

b) a konfliktusok megelőzéséhez és a válságokat megelőző és az azokat követő helyzetek kezelésére és a békeépítésre való kapacitás és felkészültség biztosításához való hozzájárulás; a; valamint

c) a békét, a nemzetközi biztonságot és a stabilitást fenyegető globális és régiókon átnyúló konkrét veszélyek kezelése.

⁽¹⁾ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

⁽²⁾ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.).

2. cikk

Az uniós támogatás összehangoltsága és kiegészítő jellege

(1) A Bizottság biztosítja, hogy az e rendelet alapján elfogadott intézkedések összhangban legyenek az Uniónak a partnerszámokra vonatkozó átfogó stratégiai szakpolitikai keretével, és különösen a (2) bekezdésben említett intézkedések céljaival, valamint az egyéb vonatkozó uniós intézkedésekkel.

(2) Az e rendelet alapján elfogadott intézkedések kiegészíthetik az EUSZ V. címe és az EUMSZ ötödik része alapján elfogadott intézkedéseket, és azokkal összhangban kell lenniük. Az e rendelet alapján elfogadott intézkedések során kellően figyelembe kell venni az Európai Parlament véleményét.

(3) Az e rendelet alapján nyújtott uniós támogatás ki kell, hogy egészítse az uniós külső támogatási eszközök alapján nyújtott támogatásokat; a támogatás nyújtására csak olyan esetekben kerül sor, amelyekben az említett eszközök alapján nem adható megfelelő és hatékony válasz, és oly módon kell azt megtervezni és végrehajtani, hogy – adott esetben – az említett egyéb eszközök keretében történő tevékenységek folytonossága megvalósuljon.

(4) Lehetőség szerint a következő átfogó kérdéseket kell figyelembe venni, a programozás során is:

- a) a demokrácia és a jó kormányzás előmozdítása;
- b) az emberi jogok és a humanitárius jog, a gyermekek jogait és az őslakos népek jogait is beleértve;
- c) megkülönböztetésmentesség;
- d) a nemek közötti egyenlőség és a nők társadalmi szerepvállalásának növelése;
- e) konfliktusmegelőzés; és
- f) éghajlatváltozás.

(5) Az 1257/96/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ és az 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽²⁾ hatálya alá tartozó és e jogalkotási aktusok alapján finanszírozható tevékenységek e rendelet alapján nem finanszírozhatók.

(6) Az uniós és a nemzeti támogatási intézkedések hatékonyságának és kiegészítő jellegének javítása, valamint a kettős finanszírozás elkerülése érdekében a Bizottság mind döntéshozatali, mind gyakorlati szinten biztosítja az uniós tevékenységek közötti, valamint a tagállami tevékenységekkel való szoros koordinációt. Ennek érdekében a tagállamok és a Bizottság információcseré-rendszert működtetnek. A Bizottság kezdeményezéseket tehet a fenti koordináció előmozdítására. A Bizottság ezen túlmenően biztosítja a többoldalú, regionális és szubregionális

szervezetekkel, valamint más támogatókkal folytatott koordinációt és együttműködést.

II. CÍM

AZ UNIÓS TÁMOGATÁS TÍPUSAI

3. cikk

Támogatás válsághelyzetben vagy kialakuló válsághelyzetben a konfliktusok megelőzése érdekében

(1) Az Unió technikai és pénzügyi segítségnyújtást biztosít az 1. cikk (4) bekezdésének a) pontjában meghatározott egyedi célkitűzések megvalósítása érdekében az alábbi kivételes és előre nem látott helyzetekben:

- a) szükséghelyzet, válsághelyzet vagy kialakuló válsághelyzet;
- b) a demokráciát, a közrendet, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok védelmét vagy az egyének – és különösen az instabil helyzetekben elkövetett nemi alapú erőszaknak kitett egyének – védelmét és biztonságát fenyegető helyzet; vagy
- c) olyan helyzet, amely fegyveres összetűzéshez vagy az érintett harmadik ország(ok) súlyos destabilizálódásához vezethet.

Az ilyen segítségnyújtás olyan helyzetekre is irányulhat, amelyekben az Unió harmadik országokkal való együttműködésének részleges vagy teljes felfüggesztése érdekében nemzetközi megállapodások rendelkezéseinek lényeges elemeire hivatkozott.

(2) Az (1) bekezdésben említett technikai és pénzügyi segítségnyújtás a következőkre terjedhet ki:

- a) a nemzetközi és regionális szervezetek, valamint állami vagy civil társadalmi szereplők által a bizalomépítés, a közvetítés, a párbeszéd és a megbékélés érdekében kifejtett erőfeszítések támogatása technikai és logisztikai segítségnyújtással;
- b) az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló határozatai végrehajtásának a támogatása, különösen az instabil, konfliktushelyzetben vagy konfliktust követő helyzetben lévő országokban;
- c) a nemzetközi joggal összhangban felhatalmazott átmeneti kormányzat létrehozásának és működésének a támogatása;
- d) demokratikus, pluralista állami intézmények kialakításának a támogatása, beleértve azokat az intézkedéseket, amelyek célja a nők szerepének növelése az ilyen intézményekben, valamint a hatékony polgári közigazgatás és a biztonsági rendszer polgári ellenőrzésének megerősítése, továbbá azokat az intézkedéseket, amelyek megerősítik a terrorizmus, a szervezett bűnözés és a tiltott kereskedelem valamennyi formája elleni küzdelemben részt vevő büntető és igazságügyi hatóságok kapacitását;

⁽¹⁾ A Tanács 1257/96/EK rendelete (1996. június 20.) a humanitárius segítségnyújtásról (HL L 163., 1996.7.2., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról (HL L 347., 2013.12.20., 924. o.).

- e) nemzetközi büntetőbíróóságok és ad hoc nemzeti bíróságok, igazságtétel és békéltető bizottságok, továbbá az emberi jogi panaszok törvényes rendezésére szolgáló, valamint tulajdonjogi követelésekkel és azok megítélésével kapcsolatos olyan mechanizmusok támogatása, amelyeket az emberi jogok és a jogállamiság nemzetközi normáival összhangban hoztak létre;
- f) az alapinfrastruktúra, a lakhatás, a középületek, a gazdasági javak és az alapvető termelő kapacitás helyreállításának és újjáépítésének a megkezdéséhez szükséges intézkedések, valamint a gazdasági tevékenység újraindításához, a munkahelyteremtéshez és a fenntartható társadalmi fejlődéshez szükséges minimumfeltételek kialakításához szükséges egyéb intézkedések támogatása;
- g) a volt katonák leszerelését és családjukkal együtt a civil társadalomba történő újrabeilleszkedését, valamint – adott esetben – hazatelepülésüket segítő polgári intézkedések, továbbá a gyermek- és a női katonák helyzetének megoldását célzó intézkedések támogatása;
- h) a fegyveres erők átszervezésének társadalmi hatásait mérséklő intézkedések támogatása;
- i) a gyalogsági aknáknak, fel nem robbant hadianyag- vagy háborús robbanóanyag-maradványok polgári lakosságra gyakorolt társadalmi-gazdasági hatásának kezelésére irányuló intézkedések támogatása, az uniós együttműködési politikák és azok célkitűzéseinek keretében. Az e rendelet keretében finanszírozott tevékenységek magukban foglalhatják többek között a veszélyekkel kapcsolatos képzést, az aknakeresést és aknamentesítést, valamint ezzel összefüggésben a készletek megsemmisítését;
- j) a lőfegyverek, kézifegyverek és könnyűfegyverek jogellenes használata és megszerzése elleni küzdelmet ösztönző intézkedések támogatása az uniós együttműködési politikák és azok célkitűzéseinek keretében;
- k) a nők és a gyermekek válság- és konfliktushelyzetekben fennálló sajátos szükségleteinek biztosítását célzó intézkedések támogatása, beleértve a nemi alapú erőszakkal szembeni kiszolgáltatottságukat is;
- l) a fegyveres konfliktusok áldozatai rehabilitációjának és újrabeilleszkedésének a támogatása, beleértve a nők és gyermekek sajátos szükségleteit biztosító intézkedéseket is;
- m) az emberi jogok és az alapvető szabadságok, a demokrácia, a jogállamiság és az ezekhez kapcsolódó nemzetközi jogi okmányok tiszteletben tartását elősegítő és védelmét szolgáló intézkedések támogatása;
- n) válsághelyzetekben vagy kialakuló válsághelyzetekben, illetve békeépítés során a természeti erőforrásokhoz való méltányos hozzáférést és ezen erőforrások átlátható kezelését elősegítő társadalmi-gazdasági intézkedések támogatása;
- o) a hirtelen népességmozgások által a politikai és biztonsági helyzetre gyakorolt potenciális hatások kezelését célzó intézkedések támogatása, beleértve a válsághelyzetben vagy kialakuló válsághelyzetekben, illetve békeépítés során a befogadó közösségek szükségleteinek biztosítását támogató intézkedéseket is;
- p) a civil társadalom fejlődését és szerveződését, valamint a politikai folyamatban való részvételét elősegítő intézkedések támogatása, beleértve a nők ezen folyamatokban betöltött szerepének fokozását, valamint a független, sokszínű és professzionális média ösztönzését célzó intézkedéseket is;
- q) uniós humanitárius és polgári védelmi segítségnyújtás hiányában, illetve annak kiegészítéseképpen a stabilitást fenyegető, természeti vagy az ember okozta katasztrófákra és a járványokkal kapcsolatos közegészségügyi veszélyekre adott válaszingtézkedések támogatása.
- (3) Az e cikk (1) bekezdésében említett helyzetekben az Unió az e cikk (2) bekezdésének hatálya alá kifejezetten nem tartozó technikai és pénzügyi segítségnyújtást is biztosíthat. Ezt a támogatást a 7. cikk (2) bekezdésében említett azon rendkívüli támogatási intézkedésekre kell korlátozni, amelyek teljesítik a következő feltételeket:
- a) mind az e rendelet általános hatálya alá, mind pedig az 1. cikk (4) bekezdésének a) pontjában foglalt egyedi célkitűzések körébe tartoznak;
- b) a 7. cikk (2) bekezdésében megállapított időtartamra korlátozódnak;
- c) főszabály szerint más uniós külső támogatási eszközök vagy az e rendelet egyéb elemei alapján lennének támogatásra jogosultak, azonban a helyzetre való gyors reagálás szükségessége miatt rájuk a válság vagy a kialakuló válság esetén alkalmazandó intézkedések vonatkoznak.

4. cikk

A konfliktusmegelőzéshez, a békeépítéshez, a válsághelyzetekre való felkészültséghez nyújtott támogatás

(1) Az Unió technikai és pénzügyi támogatást nyújt az 1. cikk (4) bekezdésének b) pontjában meghatározott egyedi célkitűzések megvalósításához. Ennek a támogatásnak az Unió és partnerei konfliktusmegelőzési, békeépítési, valamint a válságot megelőző és az azt követő szükségleteket célzó kapacitásának – az Egyesült Nemzetek Szervezetével és más nemzetközi, regionális és szubregionális szervezetekkel, valamint az állami és a civil társadalmi szereplőkkel szoros együttműködésben történő – kiépítésére és megerősítésére szolgáló intézkedések támogatására kell kiterjednie, az alábbiakra irányuló erőfeszítéseikkel összefüggésben:

- a) a korai előrejelzés és a konfliktusérzékeny kockázatelemzés előmozdítása a szakpolitika kialakításában és végrehajtásban;
- b) a bizalomépítés, a közvetítés, a párbeszéd és a megbékélés elősegítése, valamint az ezekhez kapcsolódó kapacitásépítés, különös tekintettel a közösségek között kialakuló feszültségekre;

- c) a polgári stabilizációs missziókban való részvételi és telepítési kapacitások megerősítése;
- d) a konfliktus utáni helyreállítás és a politikai és biztonsági helyzetre kiható katasztrófák utáni helyreállítás javítása;
- e) annak megakadályozása, hogy a természeti erőforrásokat konfliktusok finanszírozására használják fel, valamint – különösen ami a természeti erőforrások kitermelésére és kereskedelmére vonatkozó hatékony belföldi ellenőrzés végrehajtását illeti – az olyan kezdeményezések érdekeltek általi betartásának támogatása, mint például a kimberley-i folyamat tanúsítási rendszere.

(2) Az e cikk szerinti intézkedések:

- a) kiterjednek a know-how átadására, az információcserére és a legjobb gyakorlatok megosztására, a kockázat- vagy fenyegetéssértékelésre, a kutatásra és az elemzésre, a korai előrejelző rendszerekre, a képzésekre és a szolgáltatásnyújtásra;
- b) hozzájárulnak a békeépítéssel kapcsolatos kérdésekről folytatott strukturális párbeszéd javításához;
- c) kiterjedhetnek a békeépítést és az államépítést támogató tevékenységek végrehajtásához nyújtott technikai és pénzügyi támogatásra.

5. cikk

A globális és a régiókon átnyúló, valamint a kialakulóban lévő fenyegetések kezeléséhez nyújtott támogatás

(1) Az Unió technikai és pénzügyi támogatást nyújt az 1. cikk (4) bekezdésének c) pontjában meghatározott egyedi célkitűzések megvalósításához az alábbi területeken:

- a) a közrendet, az egyének védelmét és biztonságát, a kritikus infrastruktúrát és a közegészséget érintő fenyegetések;
- b) a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris anyagokhoz vagy szerekhez kapcsolódó kockázatok mérséklése és az azokra való felkészültség, legyenek azok szándékos, véletlen vagy természeti eredetű kockázatok;

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában hivatkozott területeken nyújtott támogatásnak az alábbiakra irányuló intézkedések elősegítésére kell kiterjednie:

- a) a terrorizmus, a szervezett bűnözés, ideértve a számítástechnikai bűnözést, továbbá a tiltott kereskedelem valamennyi formája elleni küzdelemben, valamint az illegális kereskedelem és árutovábbítás tényleges ellenőrzésében részt vevő bűnüldöző, igazságügyi és polgári hatóságok kapacitásának megerősítése.
- b) a kritikus infrastruktúrát, így például a nemzetközi szállítást – beleértve a személy- és áruszállítást –, az energiával kapcsolatos tevékenységeket és az energiaelosztást, továbbá az elektronikus információs és kommunikációs hálózatokat érintő fenyegetések kezelése. Ezen intézkedéseknek külön hangsúlyt kell fektetniük a régiókon átnyúló együttműködésre, valamint a kockázati tudatossággal, a sebezhetőségi elemzésekkel, a vészhelyzeti felkészültséggel, a riasztás és annak következményei kezelésével kapcsolatos nemzetközi normák alkalmazására;

- c) a közegészséget fenyegető jelentős veszélyekre, többek között a hirtelen kialakuló és esetlegesen több államot érintő járványokra való megfelelő reagálás biztosítása;

- d) az éghajlatváltozás által gyakorolt, a békét és a biztonságot esetlegesen destabilizáló, globális és több régióra kiterjedő hatások kezelése.

(3) A (2) bekezdés a) pontjában említett intézkedések vonatkozásában:

- a) elsőbbséget kell biztosítani a két vagy több olyan harmadik ország részvételével folytatott, régiókon átnyúló együttműködésnek, amelyek egyértelmű politikai hajlandóságot mutatnak a felmerülő problémák kezelésére. A terrorizmus elleni küzdelem terén folytatott együttműködés megvalósítható egy-egy országgal, régióval, illetve nemzetközi, regionális vagy szubregionális szervezettel is;

- b) külön hangsúlyt kell fektetni a jó kormányzásra, és összhangban kell állniuk a nemzetközi joggal;

- c) a terrorizmus elleni küzdelemben érintett hatóságok támogatását illetően előnyben kell részesíteni a terrorizmus elleni jogszabályok továbbfejlesztésére és megszilárdítására, a pénzügyi, a vámügyi és a bevándorlási jogszabályok végrehajtására és az azokkal kapcsolatos gyakorlatra, a legmagasabb szintű nemzetközi normákkal összehangolt és a nemzetközi jognak megfelelő bűnüldözési eljárások kialakítására, a demokratikus ellenőrzés és az intézményi felügyeleti mechanizmusok megerősítésére, valamint az erőszakos radikalizálódás megelőzésére vonatkozó támogatási intézkedéseket;

- d) a kábítószerrel kapcsolatos problémák kezeléséhez nyújtott támogatást illetően kellő figyelmet kell fordítani arra a nemzetközi együttműködésre, amelynek célja a kereslet, az előállítás és az ártalmak csökkentése érdekében alkalmazott legjobb gyakorlatok előmozdítása.

(4) Az (1) bekezdés b) pontjában hivatkozott területeken nyújtott támogatásnak az alábbiakra irányuló intézkedések elősegítésére kell kiterjednie:

- a) a védelmi célú kutatás alternatívájaként polgári kutatási tevékenységek előmozdítása;

- b) a polgári kutatási programok keretében érzékeny vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris anyagok vagy szerek tárolására vagy kezelésére szolgáló polgári létesítményekkel kapcsolatos biztonsági gyakorlatok javítása;

- c) a fegyverkezéshez kapcsolódó, de védelmi programhoz már nem tartozó létesítmények és helyszínek leszereléséhez, helyreállításához vagy átalakításához szükséges polgári infrastruktúrák létrehozásának és a vonatkozó polgári tanulmányok készítésének támogatása az uniós együttműködési politikák és azok céljai keretében;

- d) a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris anyagok vagy szerek (többek között az előállításukhoz szükséges eszközök és hordozóeszközök) tiltott kereskedelmének tényleges ellenőrzését kidolgozásában és végrehajtásában részt vevő illetékes polgári hatóságok kapacitásának megerősítése;

- e) a kettős felhasználású termékek kivitele hatékony ellenőrzésének bevezetésére és végrehajtására szolgáló jogi keret és intézményi kapacitások kialakítása, ideértve a regionális együttműködési intézkedéseket is;
- f) a hatékony polgári katasztrófavédelem, a vészhelyzeti tervezés és a válságreakálás, valamint a helyreállító intézkedésekhez szükséges kapacitás kialakítása.

III. CÍM

PROGRAMOZÁS ÉS VÉGREHAJTÁS

6. cikk

Általános keret

Az uniós támogatást a 236/2014/EU rendelettel és a következő intézkedésekkel összhangban kell végrehajtani:

- a) a 7. cikk szerinti rendkívüli támogatási intézkedések és átmeneti intézkedési programok;
- b) a 8. cikk szerinti tematikus stratégiai dokumentumok és többéves indikatív programok;
- c) éves cselekvési programok, egyedi intézkedések és különleges intézkedések;
- d) kísérő intézkedések.

7. cikk

Rendkívüli támogatási intézkedések és átmeneti intézkedési programok

(1) A 3. cikk szerinti uniós támogatást rendkívüli támogatási intézkedések és átmeneti intézkedési programok útján kell elérhetővé tenni.

(2) A Bizottság a 3. cikk (3) bekezdésében meghatározott feltételeket teljesítő rendkívüli támogatási intézkedéseket fogadhat el a 3. cikk (1) bekezdésében említett helyzetekben. Az ilyen rendkívüli támogatási intézkedések időtartama legfeljebb 18 hónap lehet, de a végrehajtásukat hátráltató objektív és előre nem látható akadályok esetén ez az időtartam kétszer – alkalmanként legfeljebb hat hónappal – meghosszabbítható összesen legfeljebb 30 hónapra, feltéve, hogy nem emelik meg az adott intézkedés pénzügyi összegét.

Elhúzódó válság és konfliktus esetében a Bizottság egy második, legfeljebb 18 hónap időtartamú rendkívüli támogatási intézkedést is elfogadhat.

Az első albekezdésben említett rendkívüli támogatási intézkedés és a második albekezdésben említett rendkívüli támogatási intézkedés együttes időtartama nem haladhatja meg a 36 hónapot.

(3) Amennyiben a rendkívüli támogatási intézkedés költsége meghaladja a 20 000 000 EUR-t, akkor azt a 236/2014/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

(4) A legfeljebb 20 000 000 EUR költségű rendkívüli támogatási intézkedések elfogadása vagy meghosszabbítása előtt a Bizottság tájékoztatja a Tanácsot az intézkedések jellegéről és céljairól, valamint a tervezett pénzügyi összegekről. A Bizottság hasonlóképpen tájékoztatja a Tanácsot azt megelőzően is, hogy a már elfogadott rendkívüli támogatási intézkedéseken jelentős tartalmi módosításokat hajtana végre. Az Unió külső tevékenységeinek összhangja érdekében a Bizottság az ilyen intézkedések tervezése és végrehajtása során egyaránt figyelembe veszi a Tanács vonatkozó szakpolitikai megközelítését.

(5) A rendkívüli támogatási intézkedések elfogadását követően a lehető leghamarabb, de legkésőbb három hónapon belül a Bizottság jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben áttekintést nyújt az elfogadott intézkedések jellegéről, háttéréről és indoklásáról, beleértve azt is, hogy az intézkedések mennyiben egészítik ki a folyamatban lévő, illetve a tervezett uniós reagálást.

(6) A Bizottság a 236/2014/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban átmeneti intézkedési programokat fogadhat el az Unió külső együttműködési politikáinak hatékony végrehajtásához szükséges alapvető feltételek megteremtése, illetve helyreállítása érdekében.

Az átmeneti intézkedési programoknak a rendkívüli támogatási intézkedésekre kell épülniük.

(7) A Bizottság megfelelő módon, kellő időben tájékoztatja az Európai Parlamentet a 3. cikk szerinti uniós támogatás – többek között a tervezett pénzügyi összegek – tervezéséről és végrehajtásáról, továbbá az említett támogatás jelentős módosításairól vagy hosszabbításairól is tájékoztatja az Európai Parlamentet.

8. cikk

Tematikus stratégiai dokumentumok és többéves indikatív programok

(1) A 4. és 5. cikk szerinti támogatás végrehajtásának általános alapjául a tematikus stratégiai dokumentumoknak kell szolgálniuk. A tematikus stratégiai dokumentumoknak keretet kell nyújtaniuk az Unió és az érintett partnerországok vagy régiók közötti együttműködéshez.

(2) A tematikus stratégiai dokumentumokat a segélyhatékonysági alapelveknek – például a partnerségre, a koordinációra és adott esetben a harmonizációra – megfelelően kell elkészíteni és végrehajtani. Ennek érdekében a tematikus stratégiai dokumentumoknak összhangban kell állniuk a külső támogatásra vonatkozó más uniós eszközök alapján jóváhagyott vagy elfogadott programozási dokumentumokkal, és azokkal nem lehetnek átfedésben.

A tematikus stratégiai dokumentumoknak elvben az Unió – vagy adott esetben a megfelelő tagállamok – és az érintett partnerországok vagy régiók között folytatott párbeszéden kell alapulniuk, bevonva a civil társadalmat, továbbá a regionális és a helyi hatóságokat annak biztosítása érdekében, hogy az érintett országok vagy régiók kellő felelősséget vállalhassanak a programozási folyamatban.

Az Unió és annak tagállamai a programozási folyamat korai szakaszában konzultációt folytatnak egymással abból a célból, hogy az együttműködési tevékenységeik összhangját és egymást kiegészítő jellegét előmozdítsák.

(3) Minden egyes tematikus stratégiai dokumentumot többéves indikatív programnak kell kísérnie, amely összegzi az uniós finanszírozásra kiválasztott kiemelt területeket, az egyedi célkitűzéseket, a várt eredményeket, a teljesítménymutatókat és az uniós támogatás időkeretét.

A többéves indikatív programban meg kell határozni az abban szereplő egyes programok indikatív pénzügyi keretét, figyelemmel az érintett partnerországok vagy -régiók szükségleteire és egyedi nehézségeire. A pénzügyi keret szükség esetén összességében formájában is megadható.

(4) A Bizottság a 236/2014/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban hagyja jóvá a tematikus stratégiai dokumentumokat, illetve fogadja el a többéves indikatív programokat. Az említett eljárást az olyan érdemi felülvizsgálatokra is alkalmazni kell, amelyek a tematikus stratégiai dokumentum és a többéves indikatív program jelentős módosítását eredményezik.

(5) A 236/2014/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás nem alkalmazandó a tematikus stratégiai dokumentumok és a többéves indikatív programok olyan nem érdemi módosításaira vagy technikai kiigazításaira, amelyek alapján finanszírozást csoportosítanak át az indikatív pénzügyi kereten belüli, kiemelt területek között, illetve a kiinduló indikatív pénzügyi keretet legfeljebb 20 %-kal, de 10 000 000 EUR-t meg nem haladó összeggel növelik vagy csökkentik, feltéve, hogy ezek a módosítások vagy technikai kiigazítások nem érintik az említett dokumentumokban meghatározott kiemelt területeket és célkitűzéseket.

Ez esetben a módosításokat vagy technikai kiigazításokat haladéktalanul közölni kell az Európai Parlamenttel és a tagállamoknak a 11. cikkben említett bizottságba delegált képviselőivel.

(6) Amennyiben azt az Unió gyors reagálását igénylő sürgősségi szempontok kellőképpen indokolják a Bizottság a(z) 236/2014/EU rendelet 16. cikkének (4) bekezdésében említett sürgősségi eljárással összhangban módosíthatja a tematikus stratégiai dokumentumokat és a többéves indikatív programokat.

(7) A 236/2014/EU rendelet 17. cikkében említett felülvizsgálati jelentés közzétételét követően végrehajtott programozási vagy program-felülvizsgálati tevékenység során figyelembe kell venni a jelentésben foglalt eredményeket, megállapításokat és következtetéseket.

9. cikk

Civil társadalom

Az e rendelet szerinti intézkedések előkészítése, programozása, végrehajtása és monitoringja során – lehetőség és szükség szerint – konzultálni kell a civil társadalommal.

10. cikk

Emberi jogok

(1) A Bizottság gondoskodik arról, hogy az e rendelet szerint elfogadott, a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni küzdelemmel kapcsolatos intézkedések végrehajtása összhangban legyen a nemzetközi joggal, és azon belül a nemzetközi humanitárius joggal.

(2) Az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós stratégiai keretnek és cselekvési tervnek megfelelően a Bizottság operatív iránymutatást dolgoz ki annak biztosítása érdekében, hogy az emberi jogokat figyelembe vegyék az (1) bekezdésben említett intézkedések tervezése és végrehajtása során, különös tekintettel a kényszer és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód megelőzésére, valamint a jogszerű eljárásnak – többek között az ártatlanság védelmének, a tisztességes eljáráshoz és a védelemhez való jognak – a tiszteletben tartására. Az emberi jogi szempontnak a kiberbiztonságra és a számítástechnikai bűnözés elleni küzdelemre irányuló intézkedésekben is egyértelműen meg kell nyilvánulnia.

(3) A Bizottság gondosan figyelemmel kíséri az (1) bekezdésben említett intézkedések végrehajtását, annak érdekében, hogy biztosítsa az emberi jogi kötelezettségeknek való megfelelést. A Bizottság erre vonatkozóan tájékoztatást nyújt a rendszeres jelentéstétel során.

IV. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

11. cikk

A Bizottság

A Bizottság munkáját egy bizottság (a továbbiakban: a stabilitást és a békét szolgáló eszközzel foglalkozó bizottság) segíti. A bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság.

12. cikk

Európai Külügyi Szolgálat

Ezt a rendeletet a 2010/427/EU határozattal – és különösen annak 9. cikkével – összhangban kell alkalmazni.

13. cikk

Pénzügyi keretösszeg

(1) Az e rendelet végrehajtására elkülönített pénzügyi keretösszeg a 2014-től-2020-ig tartó időszakra 2 338 719 000 EUR.

(2) Az éves előirányzatokat az Európai Parlament és a Tanács engedélyezi a többéves pénzügyi keretben meghatározott korlátokon belül.

(3) A 2014-től 2020-ig tartó időszakban:

14. cikk

Hatálybalépés

a) a pénzügyi keretösszeg legalább 70 százalékpontját a 3. cikkben szereplő intézkedésekre;

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napját követő napon lép hatályba.

b) a pénzügyi keretösszeg kilenc százalékpontját pedig a 4. cikkben szereplő intézkedésekre kell fordítani.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2014. március 11-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

D. KOURKOULAS

Az Európai Bizottság nyilatkozata az Európai Parlamenttel folytatott stratégiai párbeszédéről ⁽¹⁾

Az Európai Bizottság az EUSZ 14. cikke alapján stratégiai párbeszédet folytat az Európai Parlamenttel a Stabilitási Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 230/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet programozása előtt, valamint – adott esetben – az érintett kedvezményezettekkel való első konzultációt követően. Az Európai Bizottság benyújtja az Európai Parlamentnek a programozásra vonatkozóan rendelkezésre álló releváns dokumentumokat, az országonkénti/régiókénti indikatív keretösszegekkel együtt, az egyes országokon/régiókon belül pedig feltüntetve a prioritásokat, a lehetséges eredményeket és a földrajzi programok egyes prioritásaira vonatkozó indikatív keretösszegeket, továbbá a támogatás megválasztott módozatát (*). Az Európai Bizottság benyújtja az Európai Parlamentnek a programozásra vonatkozóan rendelkezésre álló releváns dokumentumokat, a tematikus prioritásokkal, a lehetséges eredményekkel, a támogatás megválasztott módozatával (*), valamint a tematikus programokban szereplő prioritások pénzügyi keretösszegeivel. Az Európai Bizottság figyelembe veszi az Európai Parlament e kérdésben képviselt álláspontját.

Az Európai Bizottság stratégiai párbeszédet folytat az Európai Parlamenttel a félidős értékelés előkészítése során és azt megelőzően, hogy a programozási dokumentumok bármilyen lényeges felülvizsgálatára sor kerülne e rendelet érvényességi ideje alatt.

Az Európai Bizottság az Európai Parlament felkérésére kifejti, hogy az Európai Parlament észrevételeit mely pontokon vette figyelembe a programozási dokumentumokban, illetve milyen esetleges egyéb lépéseket hajtott végre a stratégiai párbeszéd nyomán.

⁽¹⁾ Az Európai Bizottságot a portfólióért felelős biztos szintjén képviselik.

(*) Adott esetben.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 231/2014/EU RENDELETE

(2014. március 11.)

az IPA II Előcsatlakozási Támogatási Eszköz létrehozásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 212. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamenteknek való továbbítását követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A 2011. június 29-i „Az Európa 2020 stratégia költségvetése” című közleményében a Bizottság meghatározza a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó uniós eszközök – köztük az előcsatlakozási támogatási eszköznek (IPA II) – a keretét.
- (2) Mivel az 1085/2006/EK tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ 2013. december 31-én hatályát veszítette, illetve az Unió külső tevékenységének eredményesebbé tétele érdekében is, a külső támogatás tervezésének és végrehajtásának a keretét fenn kell tartani a 2014–2020 közötti időszakban is. Az Unió bővítési politikáját továbbra is valamely, a külső tevékenység finanszírozására vonatkozó eszköznek kell támogatnia. Ezért létre kell hozni az IPA II-t.
- (3) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 49. cikke úgy rendelkezik, hogy bármely olyan európai állam kérheti felvételét az Unióba, amely támogatja az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékeit. Az uniós csatlakozás iránti kérelmet benyújtott európai állam csak akkor válhat az Unió

tagjává, ha megerősítést nyert, hogy teljesíti az Európai Tanács 1993. júniusi koppenhágai ülésén megállapított kritériumokat (a koppenhágai kritériumok), illetve amennyiben a csatlakozás nem haladja meg az Uniónak az új tag integrálásával kapcsolatos kapacitását. Ezek a kritériumok a demokráciát, a jogállamiságot, az emberi jogokat, valamint a kisebbségek tiszteletben tartását és védelmét garantáló intézmények stabilitásával kapcsolatosak, továbbá a működő piacgazdaság meglétére és az Unión belüli verseny, illetve piaci erők által támasztott nyomás elviselésére, valamint a Szerződések szerinti jogok mellett az azokban meghatározott kötelezettségek – ideértve a politikai, gazdasági és monetáris unió céljaihoz való igazodást – vállalására való képességre vonatkoznak.

- (4) A megújult bővítési konszenzus alapját továbbra is a konszolidáción, a feltételekhez kötöttségen és a kommunikáción alapuló, az Unió új tagok felvételére irányuló képességével összhangban kialakított bővítési stratégia képezi. A csatlakozási folyamat objektív kritériumokon és a felvételét kérő összes államra érvényes egyenlő bánásmód elvén alapul, aminek keretében minden egyes felvételét kérő állam értékelésére saját érdemei alapján kerül sor. A csatlakozás irányában való előrehaladás annak függvénye, hogy az egyes, csatlakozni kívánó államok milyen mértékben tartják tiszteletben az uniós értékeket, és milyen mértékben képesek vállalni a politikai, az intézményi, a jogi, a közigazgatási és a gazdasági rendszereiknek az Unió szabályaihoz, normáihoz, szakpolitikáihoz és gyakorlatához való hozzáigazítása által megkövetelt reformokat.
- (5) A bővítési folyamat megerősíti Európában a békét, a demokráciát és a stabilitást, és kedvezőbb helyzetet teremt az Unió számára a globális feladatok megoldásához. A bővítési folyamat átalakító ereje messzemenő politikai és gazdasági reformokat eredményez a bővítési folyamatban részt vevő országokban, ami az Unió egészének a javát is szolgálja.
- (6) Az Európai Tanács tagjelölt ország státuszt biztosított Izland, Montenegró, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Törökország és Szerbia számára. Megerősítette a Nyugat-Balkán európai perspektíváját is. Az Európai Tanács vagy a Tanács által a státusokra vonatkozóan elfogadandó álláspontok vagy ezen intézmények bármely egyéb jövőbeli döntésének sérelme nélkül, kizárólag e rendelet alkalmazásában azok az ilyen európai perspektívát élvező országok is potenciális tagjelöltként kezelhetők, amelyek még nem kaptak tagjelölti státust. E rendelet keretében pénzügyi támogatás nyújtandó az I. mellékletben felsorolt valamennyi kedvezményezett számára.
- (7) Az e rendelet szerinti támogatást az Európai Tanács és a Tanács által meghatározott bővítési politikai keretnek megfelelően kell nyújtani, megfelelően figyelembe véve a bővítési stratégiáról szóló közleményt és a Bizottság éves bővítési csomagjában foglalt, az elért eredményekről

⁽¹⁾ HL C 11., 2013.1.15., 77. o.

⁽²⁾ HL C 391., 2012.12.18., 110. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2013. december 11-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2014. március 11-i határozata.

⁽⁴⁾ A Tanács 1085/2006/EK rendelete (2006. július 17.) egy előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) létrehozásáról (HL L 210., 2006.7.31., 82. o.).

szóló jelentéseket, valamint az Európai Parlament vonatkozó állásfoglalásait. A támogatást továbbá az Unió által az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettekkel kötött megállapodásokkal, valamint az európai és a csatlakozási partnerségekkel összhangban kell nyújtani. A támogatásnak főleg néhány olyan kiválasztott szakpolitikai területre kell összpontosulnia, amelyek segítik az I. mellékletben felsorolt kedvezményezetteket a demokratikus intézmények és a jogállamiság megerősítésében, az igazságszolgáltatási és a közigazgatási rendszer reformjában, az alapvető jogok tiszteletben tartásában, valamint a nemek közötti egyenlőség, a tolerancia, a társadalmi befogadás és a megkülönböztetésmentesség előmozdításában. A támogatásnak továbbra is a regionális, a makro-regionális és a határokon átnyúló együttműködés, illetve a területfejlesztés előmozdítására irányuló erőfeszítések további támogatására kell irányulnia, többek között az Unió makroregionális stratégiáinak végrehajtása révén. Ezenkívül elő kell segítenie gazdasági és társadalmi fejlődésüket, támogatva az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedési tervet különös tekintettel a kis- és középvállalkozásokra, az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó Európa 2020 stratégia (Európa 2020 stratégia) céljainak elérése és a koppenhágai kritériumokhoz való fokozatos igazodás érdekében. Erősíteni kell a koherenciát a pénzügyi támogatás és az előcsatlakozási stratégia végrehajtásában elért átfogó eredmény között.

(8) A bővítési politikai keretben történő változások, illetve az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek körében bekövetkező jelentős fejlemények figyelembe vételének érdekében a jogalkotási aktusoknak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkével összhangban történő elfogadását lehetővé tevő felhatalmazást kell adni a Bizottság részére a támogatások II. mellékletben felsorolt tematikus prioritásainak a módosítására és frissítésére vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítése és kidolgozása során a Bizottságnak gondoskodnia kell arról, hogy a releváns dokumentumok az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz egyidejűleg, valamint megfelelő időben és módon eljussanak.

(9) A jogállamiság megerősítése – ideértve a korrupció és a szervezett bűnözés elleni harcot – és a jó kormányzás, ideértve a közigazgatás reformját az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek többsége esetében továbbra is a legfontosabb feladatok közé tartozik, és alapvető fontossággal bír ezeknek az kedvezményezetteknek az Unióhoz való közelítése, illetve később az uniós tagsággal járó kötelezettségek teljes körű vállalása szempontjából. Tekintettel az e területeken folytatott reformok hosszabb távú jellegére, illetve a múltbeli tapasztalatok dokumentálásának a szükségességére, az e rendelet keretében nyújtott pénzügyi támogatás keretében a lehető legkorábban meg kell kezdeni az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettekkel szemben támasztott igények kielégítését.

(10) Az I. mellékletben felsorolt kedvezményezetteknek felkészültebbeknek kell lenniük az olyan globális kihívások kezelésére, mint a fenntartható fejlődés és az éghajlatváltozás, és igazodniuk kell az Unió által ezen összetett

kérdések kezelésére tett erőfeszítésekhez. Az e rendelet szerinti uniós támogatásnak hozzá kell járulnia ahhoz annak a célnak az eléréséhez is, hogy az Unió költségvetéséből az éghajlatváltozással kapcsolatos kérdésekre fordított összegek aránya legalább 20 %-ra növekedjen.

(11) Az Uniónak továbbá a tagállamok tapasztalatai alapján támogatnia kell a csatlakozás felé történő átmenetnek az I. mellékletben felsorolt valamennyi kedvezményezett számára előnyös módon történő megvalósítását. Az együttműködésnek elsősorban a tagállamok által a reformfolyamatok során szerzett tapasztalatok átadására kell irányulnia.

(12) A Bizottságnak és a tagállamoknak biztosítaniuk kell támogatásuk szabályszerűségét, koherenciáját és kiegészítő jellegét, különösen a támogatási folyamat különböző fázisai során tartott rendszeres konzultációk és a vonatkozó információk gyakori megosztása révén. Meg kell tenni a szükséges lépéseket a többi támogatóval való jobb koordináció és a kiegészítő jelleg biztosítása érdekében, többek között rendszeres konzultációk segítségével. Növelni kell a civil társadalom szerepét mind a kormányzati szervek segítségével végrehajtott programokban, mind pedig azokban, amelyekben az uniós támogatás közvetlen kedvezményezettjeként vesznek részt.

(13) Az e rendelet keretében támogatandó megfelelő szakpolitikai területek célkitűzéseinek elérését célzó tevékenységekre vonatkozó prioritásokat a Bizottság által az Unió többéves pénzügyi keretének 214-2020 közötti időtartamára vonatkozóan megállapított irányadó jellegű, stratégiai dokumentumokban kell meghatározni, az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettekkel partnerségben, egyedi igényeik és a bővítési menettrend alapján az e rendeletben meghatározott általános és különös célkitűzésekkel összhangban és kellő figyelmet szentelve a vonatkozó nemzeti stratégiáknak is. A stratégiai dokumentumoknak meg kell határozniuk a támogatandó szakpolitikai területeket is, és – az Európai Parlament és a Tanács előjogainak sérelme nélkül – szakpolitikai területenként, évenkénti bontásban meg kell határozniuk az indikatív uniós forráselőirányzatokat, feltüntetve az éghajlatváltozással kapcsolatos kiadások becsült értékét is. Ennek keretében kellő rugalmasságot kell biztosítani az időközben felmerülő igények kielégítésére és a teljesítmény javítását szolgáló ösztönzők biztosítására. A stratégiai dokumentumoknak koherenciát és összhangot kell biztosítaniuk az I. mellékletben felsorolt kedvezményezetteknek a nemzeti költségvetésükben is tükröződő erőfeszítéseivel, és figyelembe kell venniük a más donorok által nyújtott támogatást is. A belső és a külső fejlemények figyelembevétele érdekében a stratégiai dokumentumokat félidőben értékelni kell és szükség szerint felül kell vizsgálni.

(14) Az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek uniós tagság céljából tett reform-erőfeszítéseinek támogatása az Unió érdekében áll. A támogatás keretében kiemelt figyelmet kell fordítani az eredményekre, és ösztönzőket kell biztosítani azok számára, akik az előcsatlakozási támogatás eredményes végrehajtása és a tagsági kritériumok teljesítése felé vezető úton elért eredmények révén bizonyítják a reformok iránti elkötelezettségüket.

- (15) A támogatás keretében továbbra is igénybe kell venni az előcsatlakozási folyamat során bevált struktúrákat és eszközöket. Az előcsatlakozási alapoknak a Bizottság általi közvetlen kezelésről az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek általi közvetett kezelésük felé való átmenetnek fokozatosnak kell lennie, és igazodnia kell ezeknek a kedvezményezettek az egyedi kapacitásaihoz. A részvételi demokrácia elvével összhangban a Bizottságnak az I. mellékletben felsorolt minden egyes kedvezményezett esetében ösztönöznie kell az adott kedvezményezett részére biztosított támogatás parlamenti felügyeletét.
- (16) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezek a hatáskörök a stratégiai dokumentumokhoz, a programozási dokumentumokhoz, és az egységes feltételeket létrehozó külön szabályokhoz kapcsolódnak és az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendeletével⁽¹⁾ összhangban kell gyakorolni őket. E végrehajtási aktusok sajátosságaiból – és különösen azok szakpolitika-orientáló jellegét vagy pénzügyi vonzatait – adódóan e végrehajtási aktusok elfogadására alaphelyzetben vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni, kivéve a kevés költséggel járó végrehajtási intézkedések esetét. Az e rendelet végrehajtására vonatkozó egységes feltételek megállapítása során figyelembe kell venni a korábbi előcsatlakozási támogatások irányítással és végrehajtással kapcsolatos tapasztalatait. Ezeket az egységes feltételeket az esetleges fejlemények függvényében módosítani kell.
- (17) Az e rendelettel létrehozott bizottságnak hatáskörrel kell rendelkeznie az 1085/2006/EK rendelet szerinti jogi aktusok és kötelezettségvállalások, valamint a 389/2006/EK tanácsi rendelet⁽²⁾ 3. cikkének a végrehajtása tekintetében is.
- (18) Ez a rendelet pénzügyi keretösszeget állapít meg a program teljes időtartamára vonatkozóan, amely az éves költségvetési eljárás során elsődleges referenciaösszeget jelent az Európai Parlament és a Tanács számára a költségvetési fegyelemlről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, 2013. december 2-i intézményközi megállapodás⁽³⁾ 17. pontja értelmében.
- (19) Az Uniónak a rendelkezésre álló források leghatékonyabb kihasználására kell törekednie külső tevékenysége hatásainak optimalizálása érdekében. Ezt a külső tevékenységet támogató uniós eszközök közötti koherencia és kiegészítő jelleg, valamint az IPA II, az külső tevékenység finanszírozására vonatkozó egyéb uniós eszközök és az

egyéb uniós szakpolitikák közötti szinergiák megteremtése révén kell elérni. Ennek pedig a külső tevékenység finanszírozására vonatkozó eszközök keretében kidolgozott programok kölcsönös megerősítését kell maga után vonnia.

- (20) A külső tevékenység finanszírozására vonatkozó uniós eszközök végrehajtására vonatkozó közös szabályokat és eljárásokat a 236/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴⁾ határozza meg.
- (21) Mivel e rendelet célját a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (22) Indokolt biztosítani a zökkenőmentes átmenetet az 1085/2006/EK rendelet alapján létrehozott előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) és az IPA II között, valamint e rendelet időbeli hatályát az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet⁽⁵⁾ időbeli hatályához igazítani. Ezért e rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Általános célkitűzés

A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó előcsatlakozási támogatási eszköznek (a továbbiakban: az IPA II) támogatnia kell az I. mellékletben felsorolt kedvezményezetteket azoknak a politikai, intézményi, jogi, közigazgatási, társadalmi és gazdasági reformoknak az elfogadásában és végrehajtásában, amelyekre az említett kedvezményezetteknek az uniós tagság érdekében, az uniós értékeknek való megfelelésük, valamint az uniós szabályokhoz, normákhoz, szakpolitikákhoz és gyakorlathoz való fokozatos hozzáigazodásuk érdekében szükségük van.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽²⁾ A Tanács 389/2006/EK rendelete (2006. február 27.) a ciprusi török közösség gazdasági fejlődésének ösztönzését elősegítő pénzügyi támogatási keret létrehozásáról és az Európai Újjáépítési Ügynökségről szóló 2667/2000/EK rendelet módosításáról (HL L 65., 2006.3.7., 5. o.).

⁽³⁾ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 236/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó uniós eszközök végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások megállapításáról (lásd e Hivatalos Lap 95. oldalát).

⁽⁵⁾ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.).

E támogatás keretében az IPA II segítségével hozzá kell járulni az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek stabilitásához, biztonságához és jólétéhez.

2. cikk

Egyedi célkitűzések

(1) Az e rendelet alapján történő támogatásnak az alábbi konkrét célok elérésére kell irányulnia, az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek egyedi igényeinek és saját bővítési tervüknek megfelelően:

a) a politikai reformok támogatása, többek között az alábbiak által:

- i. a következők megerősítése: a demokrácia és annak intézményei – ideértve egy független és hatékony bírói kart –, valamint a jogállamiság, ideértve annak megvalósítását;
- ii. az emberi jogok és alapvető szabadságok előmozdítása és védelme, a kisebbségekhez tartozók – így például a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális személyek – jogainak fokozottabb tiszteletben tartása a nemek közötti egyenlőségnek, a megkülönböztetésmentességnek és a toleranciának, a tömegtájékoztatás szabadságának, valamint a kulturális sokszínűség tiszteletben tartásának az elősegítése;
- iii. a regionális együttműködés és a jószomszédi kapcsolatok;
- iv. a megbékéléssel, a béke- és bizalomépítéssel kapcsolatos intézkedések előmozdítása;
- v. a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelem;
- vi. a közigazgatás és a jó kormányzás megerősítése minden szinten;
- vii. a bűnüldözés és a határigazgatás javítását célzó kapacitásépítési intézkedések, valamint a migrációs politika végrehajtása, beleértve a migrációs áramlások igazgatását is;
- viii. a civil társadalom fejlesztése;
- ix. a társadalmi párbeszéd elmélyítése és a szociális partnerek kapacitásainak javítása;

b) az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó gazdasági, társadalmi és területi fejlődés támogatása, többek között az alábbiak révén:

- i. az uniós normák megvalósítása a gazdaságban – így például egy működő piacgazdaság megteremtése –, valamint a gazdasági és a költségvetési kormányzásban;
- ii. az Unión belüli versenyképességgel és piaci erővel való megbirkózáshoz szükséges gazdasági reformok – a társadalmi és a környezetvédelmi célok megvalósításához való hozzájárulás mellett;

iii. a foglalkoztatás és a foglalkoztatási mobilitás elősegítése, a minőségi munkahelyteremtés és a humántőke-fejlesztés ösztönzése;

iv. a társadalmi és a gazdasági befogadás ösztönzése, különösen a kisebbségek és a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok esetében, ideértve a fogyatékkal élő személyeket, a menekülteket és a lakóhelyüket elhagyni kényszerülő személyeket;

v. egy inkluzív és integrált oktatási rendszer elősegítése, valamint a kulturális örökség megőrzése és helyreállítása;

vi. a fizikai tőke fejlesztése – ideértve az infrastruktúra javítását –, valamint az uniós és a regionális hálózatokkal meglévő kapcsolatok javítása;

vii. a kutatási, a technológiafejlesztési és az innovációs kapacitás erősítése;

c) az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek azon képességének javítása minden szinten, amelyre az uniós tagsággal járó kötelezettségek teljesítéséhez van szükség – az uniós vívmányokhoz való fokozatos igazodásnak, illetve a vívmányok elfogadásának, végrehajtásának és érvényesítésének a támogatása révén, beleértve az uniós strukturális alapok, a Kohéziós Alap és az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap kezelésére történő felkészülést is.

d) az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek, tagállamok és adott esetben harmadik országok részvételével megvalósuló, az 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ keretein belüli regionális integráció és területi együttműködés erősítése.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott konkrét célok megvalósítása terén elért eredményeket olyan előre meghatározott, egyértelmű, átlátható és – adott esetben – országspecifikus és mérhető mutatók alapján kell ellenőrizni és értékelni, amelyek többek között az alábbiakra vonatkoznak:

a) eredmények a következő területeken: a demokrácia megerősítése, jogállamiság és a független és hatékony igazságszolgáltatási rendszer, az emberi jogok, ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek és kiszolgáltatott helyzetben levő csoportok jogainak és az alapvető szabadságok, a nemek közötti egyenlőségnek és a nők jogainak tiszteletben tartását, a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelem, a megbékélés, a jószomszédi viszony és a menekültek visszatérésének elősegítése, valamint különösen az e területeken felhalmozott múltbeli tapasztalatok dokumentálása;

b) a gazdasági, szociális és a költségvetési reformok terén, valamint a strukturális és a makrogazdasági egyensúlytalanságok kezelésében elért eredmények, a társadalmi és a gazdasági fejlesztési stratégiák hatékonysága és eredményessége, továbbá az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés terén, valamint a befogadó és integrált oktatási, minőségi képzési és foglalkoztatási rendszer kialakítása elért eredmények, ideértve az IPA II által támogatott közberuházások révén elért eredményeket is, valamint a kedvező üzleti környezet kialakítása terén elért eredmények;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 232/2014/EU rendelete (2014. március 11.) az európai szomszedsági támogatási eszköz létrehozásáról (lásd e Hivatalos Lap 27. oldalát).

- c) a jogszabályállománynak az uniós vívmányokkal történő összehangolása terén – ideértve a megvalósítás múltbeli tapasztalatainak dokumentálását is – elért eredmények, az Unióval kapcsolatos intézményi reform terén elért eredmények, ideértve az e rendelet szerint nyújtott támogatás közötti igazgatása felé történő átmenetet;
- d) a jó kormányzás és a közigazgatási, intézményi és befogadó kapacitások valamennyi szinten történő kialakítása és megerősítése – ideértve az uniós vívmányokkal kapcsolatos jogszabályok elfogadásához és végrehajtásához szükséges megfelelő humán erőforrásokat is – terén elért eredmények;
- e) a regionális és a területi együttműködési kezdeményezések és a kereskedelmi forgalom alakulása.

(3) A (2) bekezdésben említett mutatókat adott esetben a teljesítmény monitoringjára, értékelésre és felülvizsgálatára kell alkalmazni. A Bizottság 4. cikkben említett éves jelentéseit összehasonlítási alapként kell használni az IPA II támogatás eredményeinek értékelésekor. A vonatkozó teljesítménymutatókat a 6. és 7. cikkben említett stratégiai dokumentumokban és programokban kell meghatározni oly módon, hogy azok lehetővé tegyék az elért eredmények időarányos, illetve – adott esetben – több programot is magában foglaló objektív értékelését.

3. cikk

Szakpolitikai területek

- (1) Az e rendelet szerinti támogatásnak elsősorban az alábbi szakpolitikai területekre kell vonatkoznia:
- a) az uniós tagságra való felkészüléshez szükséges reformok, valamint a kapcsolódó intézményfejlesztés és kapacitásépítés;
- b) társadalmi-gazdasági fejlődés és regionális fejlesztés;
- c) foglalkoztatás, szociálpolitika, oktatás, a nemek közötti egyenlőség és humánerőforrás-fejlesztés;
- d) mezőgazdaság és vidékfejlesztés;
- e) regionális és területi együttműködés.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett valamennyi szakpolitikai terület esetében a támogatásnak elő kell segítenie, hogy az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek – különösen szakpolitikai reformok, jogszabály-közelítés, kapacitásépítés és beruházások révén – teljesítsék az 1. és a 2. cikkben megállapított általános és konkrét célokat.

Adott esetben különös figyelmet kell fordítani a jó kormányzásra, a jogállamiságra, valamint a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelemre.

(3) Az (1) bekezdés b)–e) pontjában említett szakpolitikai területen történő támogatás keretében az Európai Parlament és a

Tanács 1301/2013/EU rendeletében ⁽¹⁾, az Európai Parlament és a Tanács 1300/2013/EU rendeletében ⁽²⁾, az Európai Parlament és a Tanács 1304/2013/EU rendeletében ⁽³⁾, az Európai Parlament és a Tanács 1299/2013/EU rendeletében ⁽⁴⁾, valamint az Európai Parlament és a Tanács 1305/2013/EU rendeletében ⁽⁵⁾ meghatározott típusú tevékenységek finanszírozhatók.

(4) Az (1) bekezdés e) pontjában említett szakpolitikai területen történő támogatás keretében különösen több országot érintő vagy horizontális tevékenységek, valamint határokon átnyúló, transznacionális és régiók közötti együttműködési tevékenységek finanszírozhatók.

4. cikk

A támogatás kerete

(1) Az e rendelet szerinti támogatást az Európai Tanács és a Tanács által meghatározott bővítési politikai keretnek megfelelően kell nyújtani, megfelelően figyelembe véve a bővítési stratégiáról szóló közleményt és a Bizottság éves bővítési csomagjában foglalt, az elért eredményekről szóló jelentéseket, valamint az Európai Parlament vonatkozó állásfoglalásait. A Bizottság gondoskodik a támogatás és a bővítési politikai keret közötti koherenciáról.

(2) A támogatást az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek konkrét helyzetéhez kell igazítani, illetve céljait a szerint kell kialakítani, figyelembe véve a tagsági kritériumoknak való megfeleléshez szükséges további erőfeszítéseket, illetve a kedvezményezettek kapacitásait. A támogatásokat hatókör és intenzitás tekintetében meg kell különböztetni egymástól a szükségletek, a reformok iránti elkötelezettség mértéke, valamint a reformok végrehajtásában elért eredmények szerint. A támogatásnak főként az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek általi ágazati reformok megtervezésének és végrehajtásának elősegítésére kell irányulnia. Az ágazati politikáknak és stratégiáknak átfogónak kell lenniük, valamint hozzá kell, hogy járuljanak a 2. cikk (1) bekezdésében meghatározott konkrét célkitűzések eléréséhez.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1301/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a növekedést és munkahelyteremtést szolgáló beruházás célkitűzésről szóló egyedi rendelkezésekről, valamint az 1080/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 289. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1300/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a Kohéziós Alapról és az 1084/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 281. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1304/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Szociális Alapról és az 1081/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 470. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1299/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alap által az európai területi együttműködési célkitűzésnek nyújtott támogatásra vonatkozó egyedi rendelkezésekről (HL L 347., 2013.12.20., 259. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1305/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 487. o.).

(3) A 2. cikk (1) bekezdése szerinti konkrét célkitűzésekkel összhangban az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek szükségleteinek és kapacitásainak megfelelő támogatás tematikus prioritásai a II. mellékletben találhatók. Az egyes tematikus prioritások egyszerre több konkrét célkitűzés megvalósításához is hozzájárulhatnak.

(4) A 2. cikk (1) bekezdésének d) pontja szerinti konkrét célkitűzésekkel összhangban, a támogatásnak mind az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek közötti, mind pedig az általuk a tagállamokkal vagy a 232/2014/EU rendelettel létrehozott Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz (ENI) által támogatott országokkal folytatott határokon átnyúló együttműködés támogatására kell irányulnia, a jószomszédi kapcsolatok, az uniós integráció, valamint a társadalmi és gazdasági fejlődés elősegítésének céljával. A területi együttműködés támogatásának tematikus prioritásait a III. melléklet határozza meg.

5. cikk

Megfelelés, koherencia és egymást kiegészítő jelleg

(1) Az e rendelet szerint nyújtott pénzügyi támogatásoknak összhangban kell lenniük az uniós szakpolitikákkal. Meg kell felelniük az Unió által az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettekkel kötött megállapodásoknak, valamint tiszteletben kell tartaniuk az Unió által multilaterális megállapodások keretében részes félként vállalt kötelezettségeket.

(2) A Bizottság a tagállamokkal együttműködve hozzájárul a támogatás fokozott átláthatóságával és elszámoltathatóságával kapcsolatos uniós kötelezettségvállalások teljesítéséhez – többek között azáltal, hogy nyilvánosságra hozza a támogatás volumenére és elosztására vonatkozó adatokat, továbbá biztosítja, hogy az adatok nemzetközileg összehasonlíthatók, valamint könnyen hozzáférhetők, megoszthatók és közzétehetők legyenek.

(3) A Bizottság, a tagállamok és az Európai Beruházási Bank (EBB) együttműködnek egymással az e rendelet keretében történő támogatás, valamint az Unió, a tagállamok és az EBB által nyújtott egyéb támogatások közötti koherencia biztosítása, valamint az ezek közötti átfedések elkerülésére érdekében, többek között a támogatás koordinálását célzó rendszeres és inkluzív megbeszélések összehívásának segítségével.

(4) Annak érdekében, hogy növekedjen a támogatás eredményessége és hatékonysága, és hogy megelőzzék a kettős finanszírozást, a Bizottság, a tagállamok és az EBB biztosítja a támogatási programjaik koordinálását, összhangban a külső támogatás területén történő operatív koordináció erősítésére, valamint a szakpolitikák és az eljárások összehangolására vonatkozó, már kialakult elvekkel, és különösen a nemzetközi segélyhatékonysági alapelvekkel. A koordinációnak magában kell foglalnia a támogatási folyamat különböző fázisai során tartott rendszeres konzultációkat és a vonatkozó információk gyakori megosztását különösen helyi szinten, és kulcsfontosságú lépést kell képeznie a tagállamok és az Unió programozási folyamataiban.

(5) A támogatás során az eredményesség és a hatékonyság fokozása és a kettős finanszírozás elkerülése érdekében a Bizottság a tagállamokkal együttműködve megteszi az annak

biztosításához szükséges lépéseket, hogy javuljon a multilaterális és a regionális szervezetekkel, illetve intézményekkel – így például a nemzetközi pénzügyi intézményekkel, az Egyesült Nemzetek Szervezetének ügynökségeivel, alapjaival és programjaival, valamint az Unión kívüli donorokkal – való koordináció és komplementaritás.

(6) Az e rendelet keretében történő támogatás előkészítése, végrehajtása és nyomon követése során a Bizottság alapvetően az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek partnereként jár el. A partnerségbe, ahol indokolt, be kell vonni a hatáskörrel rendelkező nemzeti és helyi hatóságokat, valamint civil társadalmi szervezeteket is. A Bizottságnak ösztönöznie kell a megfelelő érdekelt felek közötti koordinációt.

A civil társadalmi szervezetek kapacitásait – adott esetben – a támogatás közvetlen támogatottjaként kell megerősíteni.

II. CÍM

STRATÉGIAI TERVEZÉS

6. cikk

Stratégiai dokumentumok

(1) Az e rendelet szerinti támogatást a Bizottság által az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettekkel partnerségben az uniós többéves pénzügyi keret 2014-2020 közötti időtartamára kidolgozott, országra vagy országcsoportra vonatkozó indikatív stratégiai dokumentumok (a továbbiakban: a stratégiai dokumentumok) alapján kell nyújtani.

(2) A stratégiai dokumentumokban meg kell határozni az e rendelet szerint, valamint az 1., illetve a 2. cikkben említett általános és egyedi célkitűzésekkel összhangban támogatandó, a 3. cikkben említett megfelelő szakpolitikai területeken elérendő célkitűzések elérésére irányuló tevékenységek prioritásait. A stratégiai dokumentumokat a 4. cikk szerinti támogatási kerettel összhangban kell elfogadni, és a vonatkozó nemzeti stratégiákat kellően figyelembe venniük.

(3) A stratégiai dokumentumoknak tartalmazniuk kell az uniós támogatásoknak a szakpolitikai területenkénti bontásban feltüntetett indikatív felosztását, adott esetben éves bontásban, és lehetővé kell tenniük a felmerülő igények kezelését, a különböző szakpolitikai területeken nyújtott támogatások összevonása lehetőségének sérelme nélkül. A stratégiai dokumentumoknak az azokban meghatározott célok elérése terén tett előrehaladás értékelését lehetővé tevő mutatókat kell tartalmaznia.

(4) A Bizottság évente értékeli a stratégiai dokumentumok végrehajtását, valamint azt, hogy a 4. cikkben említett szakpolitikai keretben bekövetkezett változások fényében e dokumentumok továbbra is relevánsak-e. A Bizottság tájékoztatja a 13. cikk (1) bekezdésében említett bizottságot az értékelés eredményéről, és adott esetben javaslatot tehet az ebben a cikkben említett stratégiai dokumentumok és/vagy a 7. cikk (1) bekezdésében említett programok és intézkedések felülvizsgálatára. A stratégiai dokumentumokat felidőben is felül kell vizsgálni és adott esetben módosítani kell.

(5) A Bizottság az ebben a cikkben említett stratégiai dokumentumokat és azok esetleges módosításait az 236/2014/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően fogadja el.

III. CÍM

VÉGREHAJTÁS

7. cikk

Programozás

(1) Az e rendelet szerinti uniós támogatást a(z) 236/2014/EU rendelet (2) és (3) cikkében említett programok és intézkedések révén, közvetlenül, közvetve vagy megosztott igazgatás útján kell végrehajtani, az e rendelet végrehajtásának egységes feltételeit meghatározó egyedi szabályoknak megfelelően, különös tekintettel az igazgatási struktúrára és eljárásokra, amelyeket a Bizottság e rendelet 13. cikkével összhangban fogad el. A végrehajtást főszabályként olyan éves vagy többéves, országspecifikus vagy országcsoportra vonatkozó programok, valamint határokon átnyúló együttműködési programok formájában kell megvalósítani, amelyeket a 6. cikkben említett stratégiai dokumentumoknak megfelelően hoznak létre és az adott esettől függően az e rendelet I. mellékletében felsorolt megfelelő kedvezményezettek és/vagy a Bizottság alakítanak ki.

(2) A(z) 236/2014/EU rendelet 17. cikkében említett félidős felülvizsgálati jelentés (a továbbiakban: a félidős felülvizsgálati jelentés) közzétételét követően végrehajtott programozási vagy program-felülvizsgálati tevékenység során figyelembe kell venni a jelentés eredményeit, megállapításait és következtetéseit.

8. cikk

Keretmegállapodások és kiegészítő megállapodások

(1) A Bizottság és az I. mellékletben felsorolt megfelelő kedvezményezettek keretmegállapodásokat kötnek a támogatás végrehajtására vonatkozóan.

(2) A támogatás végrehajtása tekintetében kiegészítő megállapodás köthető a Bizottság és az I. mellékletben felsorolt megfelelő kedvezményezettek vagy szükség esetén azok végrehajtó hatóságai között.

9. cikk

Több eszközt érintő rendelkezések

(1) Kellően indokolt körülmények esetén, valamint az uniós finanszírozás koherenciájának és hatékonyságának biztosítása és a regionális együttműködés támogatása érdekében a Bizottság dönthet úgy, hogy a 7. cikk (1) bekezdése szerinti programokra és intézkedésekre azok az országok, területek és régiók is jogosultak, amelyek egyébként az I. cikk alapján nem lennének jogosultak finanszírozásra, amennyiben a végrehajtandó program vagy intézkedés globális, regionális vagy határokon átnyúló jellegű.

(2) Az Európai Regionális Fejlesztési Alapnak (ERFA) hozzá kell járulnia az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek és a tagállamok közötti, e rendelet szerint létrehozott, határokon átnyúló együttműködési programokhoz vagy intézkedésekhez. Az ERFA-ból származó hozzájárulás összegét az 1299/2013/EU rendelet 4. cikke alapján kell meghatározni. E rendeletet kell alkalmazni az említett hozzájárulás felhasználására.

(3) Az IPA II adott esetben hozzájárulhat az 1299/2013/EU rendelet rendelkezései értelmében létrehozott és végrehajtott azon transznacionális és régiók közötti együttműködési programokhoz vagy intézkedésekhez, amelyekben az e rendelet I. mellékletében felsorolt kedvezményezettek részt vesznek.

(4) Az IPA II adott esetben hozzájárulhat a(z) 232/2014/EU rendelet rendelkezései értelmében létrehozott és végrehajtott azon határokon átnyúló együttműködési programokhoz vagy intézkedésekhez, amelyekben az e rendelet I. mellékletében felsorolt kedvezményezettek részt vesznek.

(5) Az IPA II adott esetben hozzájárulhat a makroregionális stratégia részeként bevezetett azon programokhoz vagy intézkedésekhez, amelyekben az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek részt vesznek.

IV. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

10. cikk

A Bizottság felhatalmazása

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy e rendelet 11. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet II. mellékletének módosítására vonatkozóan. A félidős felülvizsgálati jelentés közzétételét követően és a jelentésben foglalt ajánlások alapján a Bizottság legkésőbb 2018. március 31-ig elfogad egy felhatalmazáson alapuló jogi aktust a II. melléklet módosítására vonatkozóan.

11. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit e cikk határozza meg.

(2) A Bizottság 10. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása 2020. december 31-ig szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 10. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való

kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(5) A 10. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

12. cikk

További végrehajtási szabályok elfogadása

A(z) 236/2014/EU rendeletben megállapított szabályokon túlmenően a(z) 236/2014/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően egyedi szabályokat kell elfogadni e rendelet végrehajtása egységes feltételeinek meghatározása érdekében.

13. cikk

Bizottság

(1) Létrejön az előcsatlakozási támogatási eszköz bizottsága (a továbbiakban: az IPA II-bizottság), melynek tagjai a tagállamok képviselői, elnöke pedig a Bizottság egy képviselője. Az említett bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottságnak minősül.

(3) Az IPA II-bizottság a 3. cikkben említett valamennyi szakpolitikai területet illetően segíti a Bizottság munkáját. Az IPA II-bizottság hatáskörrel rendelkezik az 1085/2006/EK rendelet szerinti jogi aktusok és kötelezettségvállalások tekintetében és a 389/2006/EK rendelet 3. cikkének végrehajtása tekintetében is.

14. cikk

A teljesítmény jutalmazása

(1) A 6. cikkben említett stratégiai dokumentumokban elő kell írni, hogy a támogatás egy megfelelő összegét fenn kell tartani az I. mellékletben felsorolt valamely kedvezményezett megjutalmazására, amely

- határozott előrehaladást ért el a tagsági kritériumoknak való megfelelés tekintetében; és/vagy
- hatékonyan használta fel az előcsatlakozási támogatást, mellyel különösen jó eredményeket ért el a vonatkozó stratégiai dokumentumban meghatározott konkrét célok tekintetében.

(2) Amennyiben az I. mellékletben felsorolt valamely kedvezményezett által elért előrehaladás és/vagy eredmények jelentősen elmaradnak a stratégiai dokumentumokban meghatározott szintektől, a Bizottság a(z) 236/2014/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően arányosan kiigazítja a forráselosztást.

(3) Az e cikk (1) bekezdésében említett jutalmak céljára el kell különíteni egy megfelelő összeget, amelyet egy többéves időszak során nyújtott teljesítmény és elért eredmények értékelése alapján kell kiosztani, de legkésőbb 2017-ben, illetve 2020-ban. Ennek során a stratégiai dokumentumokban meghatározott módon figyelembe kell venni a 2. cikk (2) bekezdésében említett és teljesítménymutatókat.

(4) Az uniós forrásoknak a 6. cikkben említett stratégiai dokumentumokban szereplő indikatív felosztása során figyelembe kell venni az érintett további források teljesítmény és/vagy eredmények alapján történő kiosztásának a lehetőségét.

15. cikk

Pénzügyi keretösszeg

(1) A 2014-től 2020-ig terjedő időszakra e rendelet végrehajtásának pénzügyi keretösszege 11 698 668 000 EUR folyó áron. A pénzügyi keretösszeg legfeljebb 4 %-át az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek és a tagállamok közötti, határokon átnyúló együttműködési programokra kell elkülöníteni, szükségleteiknek és prioritásainak megfelelően.

(2) Az éves előirányzatokat az Európai Parlament és a Tanács engedélyezi a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret határain belül.

(3) Az 1288/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 18. cikkének (4) bekezdésében foglaltak szerint 1 680 000 000 EUR indikatív összeg kerül elkülönítésre a különböző, külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó eszközökből, nevezetesen a 233/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽²⁾ létrehozott fejlesztési együttműködési eszközökből, a 234/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽³⁾ létrehozott ENI-ből, az IPA II-ből és a partnerségi eszközökből – az 1288/2013/EU rendelet szerinti partnerországokba irányuló, vagy azokból érkező tanulási célú mobilitással kapcsolatos tevékenységekre, valamint az ezen országok hatóságai, intézményei és szervezeteivel való együttműködésre és szakpolitikai párbeszédre. E források felhasználásakor az 1288/2013/EU rendelet alkalmazandó.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1288/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az „Erasmus+”: elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról, valamint az 1719/2006/EK, az 1720/2006/EK és az 1298/2008/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 50. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 233/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a 2014-2020-as időszakra szóló fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz létrehozásáról (lásd e Hivatalos Lap 44. oldalát).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 234/2014/EU rendelete (2014. március 11.) az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról (lásd e Hivatalos Lap 77. oldalát).

A finanszírozás két, többéves allokáción keresztül lesz elérhető, melyek az első négy, illetve a fennmaradó három évre terjednek ki. Ez a finanszírozás elosztása az e rendeletben meghatározott programozásban jelenik meg, az érintett országok megállapított igényeivel és prioritásaival összhangban. Nagy horderejű előre nem látható körülmények vagy jelentős politikai változások esetén ezek az allokációk az uniós külső tevékenység prioritásaival összhangban módosíthatók.

16. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourban, 2014. március 11-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

D. KOURKOULAS

I. MELLÉKLET

- Albánia
 - Bosznia-Hercegovina
 - Izland
 - Koszovó (*)
 - Montenegró
 - Szerbia
 - Törökország
 - Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság
-

(*) Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 (1999) ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

II. MELLÉKLET

A támogatás tematikus prioritásai

A támogatás az adott esettől függően az alábbi tematikus prioritásokra irányulhat:

- a) a jó közigazgatás és gazdasági kormányzás elveinek való megfelelés. E területen a beavatkozásnak a következőkre kell irányulnia: a közigazgatás megerősítése, ideértve a szakmaiság erősítését és a közszolgáltatnak a politikától való elkülönítését, az érdemelvűség beágyazását és a megfelelő közigazgatási eljárások biztosítását; a makrogazdasági stabilitás erősítését szolgáló képesség javítása és a működőképes piacgazdaság és versenyképesebb gazdaság megteremtése irányába mutató előrehaladás támogatása; az Unió többoldalú költségvetési felügyeleti mechanizmusában való részvétel és a nemzetközi pénzügyi intézményekkel a gazdaságpolitikai fundamentumok terén való szisztematikus együttműködés támogatása, valamint a közpénzek kezelésének erősítése;
- b) a jogállamiság biztosításához szükséges intézmények létrehozása és helyes működésüknek a korai szakasztól való támogatása. E területen a beavatkozásnak a következőkre kell irányulnia: független, elszámoltatható és hatékony igazságszolgáltatási rendszerek kialakítása, beleértve az átlátható, érdemelvű munkaerő-felvételi, értékelési és előléptetési rendszereket, valamint a jogsértések esetén alkalmazandó hatékony fegyelmi eljárásokat; szilárd rendszerek létrehozásának biztosítása a határőrizet, a migrációs áramlások kezelése és a rászorulóknak számára történő menedék nyújtása érdekében; hatékony eszközök kialakítása a szervezett bűnözés és a korrupció megelőzése, valamint az ellenük folytatott küzdelem céljára; az emberi jogok és a kisebbségekhez tartozók – köztük a romák, valamint a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és intersexuális személyek – jogainak és az alapvető szabadságoknak, és ennek keretében a média szabadságának az előmozdítása és védelme;
- c) az I. mellékletben felsorolt kedvezményezett országokban a civil társadalmi szervezetek és a szociális partnerek szervezetei, köztük a szakmai szövetségek kapacitásainak erősítése, valamint az uniós székhelyű szervezetek és az I. mellékletben felsorolt kedvezményezett országokon belüli szervezetek közötti hálózatépítés ösztönzése minden szinten, lehetővé téve számukra, hogy hatékony párbeszédet folytassanak az állami és magánszereplőkkel;
- d) beruházások az oktatás, a képességfejlesztés és az egész életen át tartó tanulás területén. E területen a beavatkozásnak a következőkre kell irányulnia: a színvonalas kisgyermekkori, alapfokú és középfokú oktatásban való egyenlő részvétel előmozdítása; a korai iskolaelhagyás arányának csökkentése; a szakképzési rendszerek hozzáigazítása a munkaerőpiac igényeihez; a felsőoktatás minőségének és relevanciájának javítása; az egész életen át tartó tanulásban való részvétel lehetőségének javítása, valamint az oktatási és képzési infrastruktúrába irányuló, különösen olyan beruházások támogatása, amelyek célja a területi egyenlőtlenségek mérséklése és az integrált oktatás előmozdítása.
- e) a foglalkoztatás előmozdítása és a munkavállalói mobilitás támogatása. E területen a beavatkozásnak a következőkre kell irányulnia: a munkahellyel nem rendelkező, és oktatásban vagy képzésben sem részesülő fiatalok fenntartható munkaerő-piaci integrálása, többek között olyan intézkedések révén, amelyek ösztönzik a színvonalas munkahelyteremtő beruházásokat; a munkanélküliek munkaerő-piaci integrációjának támogatása; és valamennyi alulreprezentált csoport nagyobb arányú munkaerő-piaci részvételének ösztönzése. A beavatkozás egyéb kulcsterületei a következők: a nemek közötti egyenlőség, a munkavállalóknak és a vállalkozásoknak a változásokhoz való alkalmazkodásának, a fenntartható szociális párbeszéd kialakításának, valamint a munkaerő-piaci intézmények korszerűsítésének és megerősítésének támogatása.
- f) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem. Az ezen a területen történő beavatkozásnak a következőkre kell irányulnia: a marginalizálódott közösségek, például a romák integrációja; a nemek, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés elleni küzdelem, valamint a megfizethető, fenntartható és magas színvonalú szolgáltatásokhoz, így például egészségügyi ellátáshoz és a közérdekű szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, többek között a szociális védelmi rendszerek korszerűsítése révén.
- g) a fenntartható közlekedés előmozdítása és a szűk keresztmetszetek felszámolása a fő hálózati infrastruktúrákon és különösen a jelentős európai többletértéket képviselő projektekbe való beruházás. A meghatározott beruházások fontossági sorrendjét a szerint kell megállapítani, hogy milyen mértékben járulnak hozzá a mobilitáshoz, a fenntarthatósághoz és az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentéséhez, továbbá mennyire lényegesek a tagállamokkal való összeköttetések szempontjából, valamint az egységes európai közlekedési térséggel való összhangjuknak megfelelően.
- h) a növekedés, a munkahelyteremtés és a kohézió fő motorjaként a magánszektor működési környezetének és a vállalkozások versenyképességének javítása, ideértve az intelligens szakosodást is. Az üzleti környezetet javító projekteknek elsőbbséget kell biztosítani.
- i) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése, különösen a kutatási infrastruktúra, a támogató környezet fejlesztése, valamint a hálózatépítés és az együttműködés ösztönzése révén.
- j) hozzájárulás az élelmiszer-ellátás biztonságához és az élelmiszer-biztonsághoz, valamint diverzifikált és életképes gazdálkodási rendszerek fenntartása a vidéki területeken, sokszínű vidéki közösségekben.
- k) az agrár-élelmiszeripari ágazat azon képességének javítása, hogy meg tudja birkózni a verseny előidézte nyomással és a piaci erővel, továbbá, hogy fokozatosan hozzáigazodjon az uniós szabályokhoz és előírásokhoz, ugyanakkor a vidéki területek kiegyensúlyozott területi fejlődése keretében gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi célokat is kövessen;

- l) a környezet minőségének védelme és javítása, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentéséhez való hozzájárulás, az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség javításához, az éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás előmozdításához. Az IPA II keretében nyújtott finanszírozásnak elő kell mozdítania azokat a szakpolitikákat, amelyek az erőforrás-hatékony, biztonságos és fenntartható karbonszegény gazdaságra való átállást támogatják.
 - m) a megbékélést, békeépítést és bizalomépítést szolgáló intézkedések támogatása.
-

III. MELLÉKLET

A területi együttműködéshez nyújtott támogatás tematikus prioritásai

A határokon átnyúló együttműködéshez nyújtott támogatás az adott esettől függően az alábbi tematikus prioritásokra irányulhat:

- a) a foglalkoztatás, a munkavállalói mobilitás, valamint a társadalmi és kulturális befogadás határokon átnyúló előmozdítása, többek között az alábbiak révén: a határokon átnyúló munkaerőpiacok integrálása, ideértve a határokon átlépő mobilitást is; közös helyi foglalkoztatási kezdeményezések; információs és tanácsadó szolgáltatások és közös képzés; nemek közötti egyenlőség; esélyegyenlőség; a bevándorló csoportok és a kiszolgáltatott csoportok integrálása; az állami foglalkoztatási szolgálatokba történő beruházások; a közegészségügybe és a szociális szolgáltatásokba irányuló beruházások támogatása;
- b) a környezet védelme és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásnak és az éghajlatváltozás mérséklésének, továbbá a kockázat-megelőzésnek és -kezelésnek az előmozdítása többek között az alábbiak révén: együttes környezetvédelmi fellépések; a természeti erőforrások fenntartható használatának, az erőforrás-hatékonyságnak, a megújuló energiaforrások használatának, valamint a biztonságos és fenntartható, karbonszegény gazdaságra történő átállásnak az előmozdítása; a konkrét kockázatok kezelését célzó beruházások ösztönzése, a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség biztosítása, valamint a katasztrófavédelmi rendszerek fejlesztése és a veszélyhelyzetekre való felkészültség javítása;
- c) a fenntartható közlekedés előmozdítása és a köztulajdonú infrastruktúrák fejlesztése többek között az alábbiak révén: az elszigeteltség csökkentése a közlekedési, az információs és a hírközlő hálózatokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés javításával és beruházás a határokon átnyúló víz-, hulladék- és energiarendszerekbe és -létesítményekbe;
- d) a turizmus, továbbá a kulturális és természeti örökség védelmének ösztönzése;
- e) a fiatalokat, az oktatást és a készségfejlesztést célzó beruházások, többek között közös oktatási, szakképzési és képzési programok fejlesztése és végrehajtása, valamint a közös ifjúsági tevékenységeket támogató infrastruktúrák fejlesztése;
- f) a helyi és regionális kormányzás előmozdítása, valamint a helyi és regionális hatóságok tervezési és adminisztratív kapacitásának erősítése;
- g) a versenyképesség és az üzleti környezet javítása, valamint a kis- és középvállalkozások, a kereskedelem és a beruházások fejlesztése többek között az alábbiak révén: vállalkozásösztönzés és -támogatás, különösen a kis- és középvállalkozások esetében, valamint a helyi határokon átnyúló piacok fejlesztése és a nemzetköziesedés erősítése;
- h) a kutatás, a technológiai fejlődés, az innováció és az információs és kommunikációs technológiák erősítése, többek között az emberi erőforrások, valamint a kutatási és technológiafejlesztési létesítmények megosztásának előmozdítása révén.

Az IPA II keretében nyújtott finanszírozás adott esetben az I. mellékletben felsorolt kedvezményezetteknek az ERFA szerinti, az európai területi együttműködési célkitűzése szerinti transznacionális és régiók közötti együttműködési programokban, valamint az ENI szerinti, határokon átnyúló együttműködési programokban való részvételéhez is nyújthat támogatást. Ezekben az esetekben a támogatás tárgyát a vonatkozó eszköz – vagy az ERFA, vagy az ENI – szabályozási keretének megfelelően kell meghatározni.

Az Európai Bizottság nyilatkozata az Európai Parlamenttel folytatott stratégiai párbeszédéről ⁽¹⁾

Az Európai Bizottság az EUSZ 14. cikke alapján stratégiai párbeszédet folytat az Európai Parlamenttel az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet programozása előtt, valamint – adott esetben – az eszköz érintett kedvezményezettjeivel való első konzultációt követően. Az Európai Bizottság benyújtja az Európai Parlamentnek a programozásra vonatkozóan rendelkezésre álló releváns dokumentumokat, az országokénti/régiókénti indikatív keretösszegekkel együtt, az egyes országokon/régiókon belül pedig feltüntetve a prioritásokat, a lehetséges eredményeket és a földrajzi programok egyes prioritásaira vonatkozó indikatív keretösszegeket, továbbá a támogatás megválasztott módozatát (*). Az Európai Bizottság benyújtja az Európai Parlamentnek a programozásra vonatkozóan rendelkezésre álló releváns dokumentumokat, a tematikus prioritásokkal, a lehetséges eredményekkel, a támogatás megválasztott módozatával (*), valamint a tematikus programokban szereplő prioritások pénzügyi keretösszegeivel. Az Európai Bizottság figyelembe veszi az Európai Parlament e kérdésben képviselt álláspontját.

Az Európai Bizottság stratégiai párbeszédet folytat az Európai Parlamenttel a féldős értékelés előkészítése során és azt megelőzően, hogy a programozási dokumentumok bármilyen lényeges felülvizsgálatára sor kerülne e rendelet érvényességi ideje alatt.

Az Európai Bizottság az Európai Parlament felkérésére kifejti, hogy az Európai Parlament észrevételeit mely pontokon vette figyelembe a programozási dokumentumokban, illetve milyen esetleges egyéb lépéseket hajtott végre a stratégiai párbeszéd nyomán.

⁽¹⁾ Az Európai Bizottságot a portfólióért felelős biztos szintjén képviselik.

(*) Adott esetben.

Az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közös nyilatkozata a kisebbségek horizontális programjainak finanszírozásáról

Az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság egyetért abban, hogy az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikke (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontját úgy kell értelmezni, hogy az lehetővé teszi a kisebbségek – a koppenhágai kritériumokkal összhangban történő – tiszteletben tartásának és védelmének javítására irányuló programok finanszírozását, ahogyan az az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA) létrehozásáról szóló, 2006. július 17-i 1085/2006/EK tanácsi rendelet esetében is történt.

Az Európai Bizottság nyilatkozata az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben, valamint az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglalt egyes szabályok végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapítására irányuló végrehajtási jogi aktusok alkalmazásáról

Az Európai Bizottság úgy ítéli meg, hogy az Unió külső fellépési eszközeinek végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások megállapításáról szóló, 2014. március 11-i 236/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglalt, a határokon átnyúló együttműködési programok végrehajtására vonatkozóan alkalmazandó szabályok, valamint az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben és az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglalt más specifikus, részletesebb végrehajtási szabályok célja az alap-jogiaktus kiegészítése, ezért az EUMSZ 290. cikke alapján felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására van szükség. Az Európai Bizottság nem fogja ellenezni a társjogalkotók által jóváhagyott szöveg elfogadását. Az Európai Bizottság mindazonáltal emlékeztet arra, hogy az EUMSZ 290. és 291. cikke elhatárolásának kérdését jelenleg a biocidokkal kapcsolatos ügy keretében vizsgálja az Európai Unió Bírósága.

Az Európai Parlament állásfoglalása a pénzügyi eszközök keretében nyújtott támogatás felfüggesztéséről

Az Európai Parlament megjegyzi, hogy a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó, a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 233/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló Partnerségi Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 234/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet semmilyen kifejezett hivatkozást nem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a támogatás felfüggeszthető lenne abban az esetben, ha a kedvezményezett ország nem tesz eleget a vonatkozó eszközben szereplő alapelveknek, és nevezetesen a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása elvének.

Az Európai Parlament megítélése szerint az ezen eszközök keretében nyújtott támogatások felfüggesztése módosítaná a rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott átfogó finanszírozási rendszert. Az Európai Parlament mint társjogalkotó és a költségvetési hatóság egyik ága, ezért jogosult arra, hogy amennyiben ilyen döntés meghozatala szükséges, e tekintetben maradéktalanul gyakorolja előjogait.

Az Európai Parlament állásfoglalása az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet I. mellékletében felsorolt kedvezményezettekről

Az Európai Parlament megjegyzi, hogy az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet a teljes szövegben „az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek” kifejezést használja. Az Európai Parlament úgy tekinti, hogy ez a kifejezés az országokra utal.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 232/2014/EU RENDELETE

(2014. március 11.)

az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 209. cikke (1) bekezdésére és 212. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Ez a rendelet létrehozza az Európai Szomszédsági Támogatási Eszközt (ENI), amely más eszközök mellett közvetlen támogatást nyújt az Európai Unió külső politikáihoz. Ez a rendelet a 2013. december 31-én hatályát veszttett 1638/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ helyébe lép.
- (2) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 8. cikke értelmében az Unió a vele szomszédos országokkal különleges kapcsolatokat épít ki a jólét és a jószomszédi viszonyok egy olyan térségének a létrehozása céljából, amely az Unió értékeire épül, és amelyet az együttműködésen alapuló szoros és békés kapcsolatok jellemeznek.
- (3) Az európai szomszédságpolitika (a továbbiakban: ENP) keretében az Unió megkülönböztetett kapcsolatot kínál a szomszédságpolitikában részt vevő országoknak, mely kapcsolat a demokrácia és az emberi jogok, a jogállamiság, a jó kormányzás, valamint a piacgazdaság és a fenntartható és inkluzív fejlődés értékei melletti kölcsönös elkötelezettségen és ezen értékek előmozdításán alapul. Az európai szomszédságpolitika emellett adott esetben keretet biztosít a nagyobb fokú mobilitásnak és az emberek közötti kapcsolatoknak, elsősorban

vízumkönnyítési és visszafogadási megállapodások, illetve – eseti alapon – vízumliberalizáció révén.

- (4) Az ENP létrehozása óta erősíti az Unió és a partnerországok közötti kapcsolatokat, és kézzelfogható előnyökkel jár az Unió és partnerei számára egyaránt, így többek között regionális kezdeményezéseket indított el és támogatta az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok demokratizálódásának folyamatát. Az európai szomszédságpolitikában részt vevő országokban bekövetkezett több fontos fejlemény eredményeként 2011-ben az ENP átfogó stratégiai felülvizsgálatára került sor. A felülvizsgálat többek között nagyobb mértékű támogatást biztosít a demokratikus társadalom építése és a reformok végrehajtása mellett elkötelezett partnereknek az ösztönzés alapú megközelítéssel (többért többet) és a kölcsönös elszámoltathatóság elvével összhangban, továbbá partnerség kialakítását irányozza elő a társadalommal, az egyes partnerországok viszonylatában pedig differenciált és személyre szabott megközelítést alkalmaz. Ennek a rendeletnek egyértelmű kapcsolatot kell kialakítania az ENP kerete és az e rendelet alapján nyújtandó támogatás között.

- (5) Ennek a rendeletnek támogatnia kell azon politikai kezdeményezések végrehajtását, amelyek hozzájárultak az ENP kialakításához: az Unió és keleti szomszédai közötti keleti partnerség, valamint a déli szomszédságon belül a partnerség a demokráciáért és a közös jóléért és az Unió a Mediterrán Térségért elnevezésű kezdeményezés végrehajtását. Ezek a kezdeményezések kivétel nélkül nagy stratégiai fontossággal bírnak, és egyformán jelentős politikai keretet biztosítanak a partnerországokkal kialakított, illetve a partnerországok közötti kapcsolatok elmélyítéséhez a kölcsönös elszámoltathatóság, valamint a megosztott szerep- illetve felelősségvállalás elve alapján. Ennek a rendeletnek emellett támogatnia kell a szomszédságpolitikában részt vevő országokban – többek között az Északi Dimenzió vagy a fekete-tengeri szinergia kezdeményezés keretében – a regionális együttműködések végrehajtását, valamint főként a határokon átnyúló együttműködés esetében a vonatkozó makroregionális stratégiák külső vonatkozásait.

- (6) Mivel a külső tevékenységek partnerei, beleértve a civil társadalmi szervezeteket és a helyi hatóságokat is, jelentős szerepet töltenek be, az e rendelet által kitűzött célokat a fenti partnerek megfelelő bevonása mellett kell elérni, biztosítva részvételüket az uniós támogatás előkészítésében, végrehajtásában és nyomon követésében. Ennek a rendeletnek a civil társadalmi szervezetek kapacitásfejlesztését is támogatni kell, így garantálva a tényleges hazai elszámoltathatóságot és a helyi szerepvállalást, valamint azt, hogy ezek a szervezetek teljes körű szerepet játszhassanak a demokratizálódási folyamatokban.

- (7) Ez a rendelet elismeri, hogy az Oroszországi Föderáció különleges státusszal bír, mivel egyszerre az Unió egyik szomszédja és stratégiai partnere is a térségben.

⁽¹⁾ HL C 11., 2013.1.15, 77. o.

⁽²⁾ HL C 391., 2012.12.18, 110. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2013. december 11-i állásponjtja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2014. március 11-i határozata.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1638/2006/EK rendelete (2006. október 24.) az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz létrehozására vonatkozó általános rendelkezések meghatározásáról (HL L 310., 2006.11.9., 1. o.).

- (8) Mind az e rendelet, mind pedig az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) keretében támogatni kell az Unió külső határain az egyrészről a tagállamok, másrészről a partnerországok és/vagy az Oroszországi Föderáció (a továbbiakban: a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok) között létrejövő, határokon átnyúló együttműködési programokat a szomszédos határ menti területek közötti integrált és fenntartható regionális fejlődés és együttműködés előmozdítása, valamint az Unió egészében és a szomszédos országokkal megvalósítandó harmonikus területi integráció elősegítése érdekében. A határokon átnyúló együttműködés hatékony megvalósításának biztosítása érdekében adott esetben össze kell hangolni az eljárásokat az európai területi együttműködés keretében alkalmazott eljárásokkal.
- (9) Fontos emellett az Unió és partnerei és az egyéb részt vevő országok közötti, a kölcsönösen javukat szolgáló együttműködés ösztönzése és előmozdítása, különösen a rendelkezésre álló források lehető legoptimálisabb és leghatékonyabb koordinálása, valamint az Unió költségvetésének belső és külső eszközeiből származó hozzájárulások összevonása révén, amelyeket elsősorban a határokon átnyúló együttműködés és a regionális együttműködési projektek, a szomszédos országokat érintő, uniós érdekű infrastrukturális projektek és az együttműködés egyéb területei céljára kell felhasználni.
- (10) Az Európai Gazdasági Térség (EGT) országaihoz tartozó határok menti területi egységek, valamint a 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ I. mellékletében felsorolt kedvezményezettekhez tartozó érintett területi egységek számára szintén biztosítani kell a részvételt a határokon átnyúló együttműködésben. Az EGT-országoknak továbbra is saját forrásokból kell finanszírozniuk a határokon átnyúló együttműködési programokban való részvételüket.
- (11) Elvárás, hogy a határokon átnyúló együttműködésben és regionális együttműködésben részt vevő tagállamok, partnerországok és egyéb részt vevő országok társfinanszírozást biztosítsanak. Ez erősíti az országok szerepvállalását, növeli a programok megvalósítására rendelkezésre álló pénzügyi forrásokat, és elősegíti a helyi érdekelt felek részvételét.
- (12) Az e rendeletben használt terminológiának az európai területi együttműködés vonatkozásában használt terminológiával való harmonizálása érdekében a határokon átnyúló együttműködési programok végrehajtási dokumentumait közös operatív programoknak nevezzük.
- (13) A szomszédos országok részére az ENP által létrehozott keretek között nyújtott támogatásnak összhangban kell állnia az Unió külső politikáinak, és különösen fejlesztési politikájának, valamint kül- és biztonságpolitikájának célkitűzéseivel és alapelveivel. Emellett biztosítani kell a koherenciát az Unió belső politikáinak és eszközeinek külső dimenziójával is.
- (14) Az Uniónak a rendelkezésre álló források leghatékonyabb kihasználására kell törekednie külső tevékenysége hatásainak optimalizálása érdekében. Ezt az Unió külső tevékenységi eszközei közötti koherencia és kiegészítő jelleg, valamint az ENI, a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó egyéb uniós eszközök és az egyéb uniós szakpolitikák közötti szinergiák megteremtése révén kell elérni. Ennek pedig az említett eszközök keretében kidolgozott programok kölcsönös megerősítését is maga után kell vonnia.
- (15) Az EU–Afrika közös stratégia az észak-afrikai földközi-tengeri szomszédokhoz fűződő kapcsolatokban fontos.
- (16) Az Uniónak és a tagállamoknak javítaniuk kell a koherenciát, a hatékonyságot és a komplementaritást a szomszédos országokkal folytatott együttműködésre vonatkozó szakpolitikáik között. Annak biztosítása érdekében, hogy az Unió együttműködése és a tagállamok együttműködése kiegészítse és erősítse egymást, helyénvaló a közös programozás, melyet minden lehetséges és helyénvaló esetben végre kell hajtani, ugyanakkor az egyéb nem uniós donorokkal megvalósítandó megfelelő együttműködésről és koordinációról is gondoskodni kell.
- (17) Az e rendelet keretében nyújtott uniós támogatást főszabályként hozzá kell igazítani a partnerországok megfelelő – nemzeti vagy helyi – stratégiáihoz és intézkedéseikhez, illetve adott esetben az Oroszországi Föderáció ilyen stratégiáihoz és intézkedéseikhez.
- (18) A Bizottságnak a rendelkezésre álló források leghatékonyabb felhasználására kell törekednie multiplikátorhatást kiváltó pénzügyi eszközök használata révén. Ezt a hatást növelheti a pénzügyi eszközök által beruházott és generált források kiaknázásának és újrafelhasználásának lehetővé tétele.
- (19) Az éghajlatváltozás elleni küzdelem az Unió előtt álló nagy kihívások egyike, és e téren sürgős nemzetközi fellépésre van szükség. A Bizottság 2011. június 29-i, „Az Európa 2020 stratégia költségvetése” című közleményében foglaltak szerint az Unió szándéka az, hogy költségvetésében legalább 20 %-ra növelje az éghajlatváltozással kapcsolatos összegek arányát, és e cél teljesítéséhez ennek a rendeletnek is hozzá kell járulnia.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 231/2014/EU rendelete (2014. március 11.) az előcsatlakozási támogatási eszköz létrehozásáról (IPA II) (lásd e Hivatalos Lap 11. oldalát).

- (20) A szomszédos országokkal az energia és az erőforrások területén folytatott együttműködés stabil és az Unió belső piaci szabályaival összhangban álló kerete hozzájárul az Unió e területen megvalósuló biztonságának fokozásához.
- (21) A nemek közötti egyenlőség, a kisebbségi csoportokhoz tartozók jogai, a hátrányos megkülönböztetés és az egyenlőtlenségek elleni küzdelem olyan horizontális célkitűzések, amelyeket az e rendelet alapján megvalósított minden tevékenység során szem előtt kell tartani.
- (22) Partnerországaival világszerte fenntartott kapcsolataiban az Unió elkötelezett a tisztességes munka, a társadalmi igazságosság, továbbá a nemzetközileg elismert munkajogi szabványok – beleértve a gyermekmunka felszámolását is –, valamint a multilaterális környezetvédelmi megállapodások érvényesítése és hatékony végrehajtása mellett.
- (23) Ez a rendelet meghatározza az ENI teljes időtartamára vonatkozó pénzügyi keretösszeget, amely az éves költségvetési eljárás során az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. december 2-i, intézményközi megállapodás⁽¹⁾ 17. pontja értelmében vett elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára.
- (24) Az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét arányos intézkedések révén a teljes kiadási ciklus során biztosítani kell, ideértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és kivizsgálását, az eltűnt, jogtalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizettetését, valamint szükség esetén a megfelelő szankciók alkalmazását is. Az említett intézkedéseket a nemzetközi szervezetekkel és harmadik országokkal kötött, alkalmazandó megállapodásokkal összhangban kell végrehajtani.
- (25) Az uniós támogatás e rendelet alapján történő kiigazítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadhasson el az uniós támogatás e rendelet szerinti prioritási listájának és a támogatás programtípusonkénti elosztásának módosítására vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (26) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása érdekében végrehajtási hatásköröket kell ruházni a Bizottságra.
- (27) Az átfogó többéves egység támogatására, az egyéb programozási dokumentumokra és a határokon átnyúló együttműködés végrehajtására vonatkozó egyedi rendelkezéseket meghatározó végrehajtási szabályokra vonatkozó végrehajtási hatáskört a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽²⁾ összhangban kell gyakorolni.
- (28) Figyelemmel e végrehajtási aktusok jellegére, különösen arra, hogy politikai iránymutatásul szolgálnak, illetve pénzügyi hatást gyakorolnak a költségvetésre, ezen aktusokat – a kisebb pénzügyi hatású intézkedések kivételével – főszabályként vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (29) Az 236/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³⁾ közös szabályokat és eljárásokat állapít meg a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó uniós eszközök végrehajtására vonatkozóan.
- (30) Az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) szervezetére és működésére vonatkozó szabályokat a 2010/427/EU tanácsi határozat⁽⁴⁾ állapítja meg.
- (31) Az európai szomszédságpolitikában részt vevő országokban, ahol az uniós szabályokhoz és normákhoz való igazodás az egyik legfontosabb szakpolitikai célkitűzés, az EU a legalkalmasabb arra, hogy e támogatást biztosítsa. Bizonyos konkrét támogatások ugyanis csak uniós szinten nyújthatók. A tagállamoknak az átmenettel kapcsolatos tapasztalatai szintén hozzájárulhatnak az európai szomszédságpolitikában részt vevő országokban végbe menő reformok sikeréhez, valamint az egyetemes értékek tiszteletben tartásának az európai szomszédságpolitika által érintett területeken való előmozdításához.
- (32) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, de az intézkedés terjedelme miatt azok uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 236/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó uniós eszközök végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások megállapításáról (lásd e Hivatalos Lap 95. oldalát).

⁽⁴⁾ A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének a megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o.).

⁽¹⁾ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

(33) Indokolt e rendelet alkalmazásának időszakát az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet ⁽¹⁾ alkalmazási időszakához igazítani. Ezért ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni,

2. cikk

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

CÉLKITŰZÉSEK ÉS ALAPELVEK

1. cikk

Általános célkitűzés és hatály

(1) Ez a rendelet létrehozza az Európai Szomszédsági Támogatási Eszközt (ENI), azzal a céllal, hogy még inkább előmozdítsa az Unió, valamint a mellékletben felsorolt országok és területek (a továbbiakban: a partnerországok) részvételével megvalósuló, közös jólétben és jó szomszédságban élő térség létrehozását azáltal, hogy a partnerországokkal olyan különleges viszonyt alakít ki, amely az együttműködésen, a békén és a biztonságon, a kölcsönös elszámoltathatóságon, valamint a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása iránti közös elkötelezettségen alapul, összhangban az EUSZ-szel.

(2) Az e rendelet keretében nyújtott uniós támogatást a partnerországok, valamint a határokon átnyúló együttműködésben érintett területek javára kell felhasználni. A támogatás emellett az Unió és a partnerországok számára egyaránt előnyös közös célokra is felhasználható.

(3) Az e rendelet szerinti uniós finanszírozás annak lehetővé tétele érdekében is felhasználható, hogy az Oroszországi Föderáció részt vehessen a határokon átnyúló együttműködésben és az uniós részvétellel megvalósuló regionális együttműködésekben, valamint a releváns, több országra kiterjedő programokban – ideértve az oktatás terén megvalósuló együttműködést, és különösen a diákcsera-programokat.

(4) Az Unió a harmadik országokkal folytatott párbeszéd és együttműködés útján és a nemzetközi jog elveinek tiszteletben tartása mellett előmozdítja, fejleszti és megszilárdítja a szabadságnak, a demokráciának, az emberi jogok és az alapvető szabadságok egyetemességének, oszthatatlanságának, valamint tiszteletben tartásának értékeit, továbbá az egyenlőség és a jogállamiság elvét, melyek az Unió alapját képezik. Ennek megfelelően az e rendelet értelmében biztosított finanszírozásnak összhangban kell állnia a fenti értékekkel és elvekkel, csakúgy, mint az Unió nemzetközi joggal összhangban tett kötelezettségvállalásaival, figyelembe véve a vonatkozó uniós szakpolitikákat és álláspontokat is.

Az uniós támogatás egyedi célkitűzései

(1) Az e rendelet szerinti uniós támogatás a fokozott politikai együttműködés, a valódi és tartós demokrácia, a fokozatos gazdasági integráció és az Unió és a partnerországok társadalmi közötti megerősített partnerség előmozdítására, és különösen a partnerségi és együttműködési megállapodások, a társulási megállapodások, más meglévő és jövőbeli megállapodások, továbbá a közös megállapodással létrejött cselekvési tervek vagy ezekkel egyenértékű dokumentumok végrehajtásának elősegítésére összpontosít.

(2) Az e rendelet szerinti uniós támogatás különösen a következőket célozza:

- a) az emberi jogok és az alapvető szabadságok, a jogállamiság, az egyenlőség elvének, valamint a megkülönböztetés minden formája elleni küzdelem előmozdítása, a valódi és tartós demokrácia kialakítása, a jó kormányzás előmozdítása, a korrupció elleni küzdelem, az intézményi kapacitás valamennyi szinten történő megerősítése, valamint a szociális partnereket is magában foglaló, erős civil társadalom kialakítása;
- b) az Unió belső piacába való fokozatos integráció és megerősített ágazati és ágazatközi együttműködés megvalósítása, többek között a jogszabályok közelítése és az uniós és más vonatkozó nemzetközi előírások felé történő szabályozási konvergencia, a piacra jutás javítása többek között mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségek létrehozásával, továbbá kapcsolódó intézményfejlesztés és beruházások megvalósítása, különösen rendszer-összekapcsolásokba;
- c) a legális migráció jobb megszervezéséhez és a személyek megfelelően kezelt mobilitásának előmozdításához, a migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítéssel összhangban megkötött, illetve megkötendő megállapodások végrehajtásához, valamint az emberek közötti kapcsolatok előmozdításához – elsősorban a kulturális, oktatási, szakmai és sporttevékenységek tekintetében – szükséges feltételek megteremtése;
- d) az intelligens, fenntartható és inkluzív fejlődés minden tekintetben való támogatása; a szegénység csökkentése többek között a magánszektor fejlesztése és a társadalmi kirekesztés csökkentése révén; a kapacitásépítés előmozdítása a tudomány, az oktatás és azon belül elsősorban a felsőoktatás, a technológia, a kutatás és az innováció területén; a belső gazdasági, társadalmi és területi kohézió előmozdítása; a vidékfejlesztés ösztönzése, a közegészségügy előmozdítása, valamint a környezetvédelem, az éghajlatpolitika és a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség támogatása;
- e) a bizalomépítés, a jószomszédi kapcsolatok és egyéb, a biztonság bármely formájához hozzájáruló intézkedés előmozdítása, valamint a konfliktusok megelőzése és rendezése, ideértve az elhúzódó konfliktusokat is;
- f) a szubregionális, a regionális és az európai szomszédsági együttműködés, valamint a határokon átnyúló együttműködés fokozása.

⁽¹⁾ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.).

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti egyedi célkitűzések megvalósítását különösen az ENP végrehajtásáról szóló, vonatkozó időszakos uniós jelentések alapján kell mérni; az értékelés a (2) bekezdés a), d) és e) pontja esetében a nemzetközi szervezetek és más érintett szervek által kidolgozott mutatók alapján, a (2) bekezdés b), c) és d) pontja esetében az uniós szabályozási keret partnerországok általi átvételének mértékén keresztül, a (2) bekezdés c) és f) pontja esetében pedig a vonatkozó megállapodások és együttműködési intézkedések száma alapján történik.

Az egyedi célkitűzések elérésének mérésére szolgáló mutatók előre meghatározottak, egyértelműek, átláthatóak és adott esetben országspecifikusak és mérhetőek lesznek, és többek között magukban foglalják majd a következőket: megfelelően felügyelt, demokratikus választások, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása, független igazságszolgáltatás, az igazságügy, a szabadság és a biztonság kérdéseit érintően folytatott együttműködés, a korrupció szintje, kereskedelmi forgalom, a nemek közötti egyenlőség, valamint a belső gazdasági különbségek, ideértve a foglalkoztatási szintek mérését lehetővé tevő mutatókat.

(4) Az e rendelet szerinti uniós támogatás egyéb kapcsolódó területeken is nyújtható, amennyiben az összhangban áll az ENP általános célkitűzéseivel.

3. cikk

A szakpolitikai keret

(1) Az e rendelet szerinti uniós támogatás programozásának és végrehajtásának e rendeletben meghatározott általános szakpolitikai keretét a partnerségi és együttműködési megállapodások, a társulási megállapodások és a partnerországokkal kapcsolatot létrehozó egyéb létező vagy jövőbeli megállapodások, a kapcsolódó bizottsági közlemények, európai tanácsi következtetések és tanácsi következtetések, valamint a csúcstalálkozók vonatkozó nyilatkozatai vagy az ENP partnerországaival – a többek között a keleti partnerséggel és az Unió a Mediterrán Térségért kezdeményezéssel összefüggésben – tartott miniszteri találkozók következtetései, illetve az Európai Parlament vonatkozó állásfoglalásai adják, a felelősségvállalás elvének tiszteletben tartása mellett.

(2) Az e rendelet szerinti uniós támogatás prioritásainak meghatározásánál, valamint az elért eredményeknek a 2. cikk (3) bekezdése szerinti értékelésénél a cselekvési tervek vagy egyéb egyenértékű, közösen elfogadott dokumentumok – például a partnerországok és az Unió közötti, két- és többoldalú formában létrejött társulási menetrendek, beleértve a keleti partnerség és az ENP déli dimenziója szempontjából releváns dokumentumokat is – jelentik az alapvető hivatkozási pontot.

(3) Az Unió és a partnerországok közötti, az (1) bekezdésben említett megállapodások hiányában e rendelet alapján uniós támogatás akkor nyújtható, ha az hasznosnak bizonyul az Unió politikai céljai elérésének szempontjából, és annak programozása e célokra alapozva és az érintett ország igényeit figyelembe véve történik.

4. cikk

Differenciálás, partnerség és társfinanszírozás

(1) A 6. cikk (1) bekezdése a) pontjának megfelelően az egyes partnerországoknak e rendelet alapján nyújtott uniós támogatásnak ösztönző-alapú, valamint a formáját és a támogatási összegeket tekintve differenciált támogatásnak kell lennie, figyelembe véve az alább felsorolt valamennyi szempontot, amelyek tükrözik az adott partnerországot:

- a) szükségleteit – olyan mutatók alapján, mint a népesség és a fejlettség szintje;
- b) politikai, gazdasági és társadalmi reformmal kapcsolatban kölcsönösen elfogadott célkitűzések iránti elkötelezettségét, valamint az ezen a téren tett előrelépését;
- c) valódi és tartós demokrácia iránti elkötelezettségét, valamint az ezen a téren tett előrelépését;
- d) az Unióval való partnerségét, ideértve e partnerség ambícióinak mértékét;
- e) felvevőképeségét, valamint az e rendelet szerinti uniós támogatás várható hatását.

Az ilyen támogatásnak a 7. cikkben említett többéves programozási dokumentumokban is tükröződnie kell.

(2) A 7. cikkben meghatározott programozási dokumentumok elfogadását követően – és az (1) bekezdésben leírt többi szempont sérelme nélkül – a partnerországok rendelkezésére bocsátott források mértékét elsősorban annak függvényében kell megállapítani, hogy mekkora előrehaladást értek el a valódi és tartós demokrácia kialakításában és konszolidálásában, valamint az elfogadott politikai, gazdasági és társadalmi reformcélkitűzések megvalósításában, összhangban az ösztönző-alapú megközelítéssel.

A több országot érintő ernyőprogramok esetében a támogatás mértékét annak függvényében kell meghatározni, hogy a partnerországok mekkora előrehaladást értek el a valódi és tartós demokrácia kialakításában, figyelembe véve továbbá azoknak az elfogadott reformcélkitűzéseknek a megvalósításában elért előrehaladásukat, amelyek hozzájárulnak a fenti cél eléréséhez.

A partnerországok által elért előrehaladást rendszeresen értékelni kell, különösen az elért eredményekről szóló, az ENP keretében alkalmazott jelentésekkel, amelyek az előző évekhez viszonyítva vázolják fel a trendeket.

Súlyos vagy tartós visszaesés esetén felül lehet vizsgálni a támogatást.

(3) Ez az ösztönző-alapú megközelítés nem alkalmazandó a civil társadalom, illetve az emberek közötti kapcsolatok támogatására – ideértve a helyi hatóságok közötti együttműködést –, az emberi jogok előmozdítását célzó támogatásokra és a válságokhoz kapcsolódó támogatási intézkedésekre. Súlyos vagy tartós visszaesés esetén növelhető a támogatás mértéke.

(4) Az e rendeletben alkalmazott ösztönző-alapú megközelítésről az Európai Parlamentben és a Tanácsban rendszeres véleménycserét kell tartani.

(5) Az e rendelet szerinti uniós támogatást főszabályként a kedvezményezettekkel partnerségben kell megállapítani. Ebben a partnerségben az uniós támogatás előkészítése, végrehajtása és nyomon követése során az esettől függően az alábbi érintettek vesznek részt:

a) nemzeti és helyi hatóságok; és

b) civil társadalmi szervezetek;

többek között konzultáción keresztül, valamint annak révén, hogy kellő időben hozzájuthatnak a vonatkozó információkhoz, és így ténylegesen szerepet játszhatnak a folyamatban.

(6) Az e rendelet szerint nyújtott uniós támogatást főszabályként a partnerországok és más részt vevő országok társfinanszírozzák közforrásokból, a kedvezményezettek hozzájárulásaiból vagy egyéb forrásokból. A társfinanszírozási követelményektől el lehet tekinteni megfelelően indokolt esetekben és akkor, ha ez a civil társadalom és a nem állami szereplők, különösen a kisebb civil társadalmi szervezetek támogatása érdekében szükséges, a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ szereplő többi feltételnek való megfelelés sérelme nélkül.

5. cikk

Koherencia és a donorok koordinációja

(1) E rendelet végrehajtása során biztosítani kell a koherenciát az Unió külső tevékenységeinek valamennyi területével, továbbá más kapcsolódó uniós szakpolitikákkal. E célból az e rendelet alapján finanszírozott intézkedések, ideértve az Európai Beruházási Bank (EBB) által igazgatott intézkedéseket is, a 3. cikk (1) és (2) bekezdésében említett együttműködési szakpolitikai dokumentumokon, valamint az Unió konkrét érdekein, szakpolitikai prioritásain és stratégiáin alapulnak. Ezek az intézkedések tiszteltben tartják az azon multilaterális megállapodásokból és nemzetközi egyezményekből következő kötelezettségeket, amelyeknek az Unió és a partnerországok részes felei.

(2) Az Unió, a tagállamok és az EBB biztosítják a koherenciát az e rendelet alapján nyújtott támogatások és az Unió, a tagállamok és az európai pénzügyi intézmények által nyújtott egyéb támogatások között.

(3) Az Unió és a tagállamok biztosítják az érintett támogatási programok összehangolását annak érdekében, hogy javítsák a támogatás nyújtásának és a szakpolitikai párbeszédnek a hatékonyságát és eredményességét, valamint hogy megelőzzék a finanszírozási átfedéseket, a külső támogatások terén az operatív koordináció megerősítésére, valamint a politikák és eljárások harmonizálására irányuló alapelveknek megfelelően. A koordináció magában foglalja a támogatási ciklus különböző szakaszaiban folytatott rendszeres konzultációkat és a lényeges infor-

mációk gyakori cseréjét, különösen a helyszínen. Minden lehetséges és releváns esetben közös programozásra kerül sor. Amennyiben ez nem megvalósítható, a legmagasabb fokú koordináció biztosítása érdekében egyéb lehetőségeket kell fontolóra venni, így például a felhatalmazáson alapuló együttműködés és átruházási megállapodások alkalmazását.

A Bizottság jelentést tesz a tagállamokkal közös programozásról a 236/2014/EU rendelet 17. cikkében említett jelentés keretében, és abban ajánlásokat fogalmaz meg, amennyiben a közös programozás nem valósult meg teljes mértékben.

(4) Az Unió a tagállamokkal karöltve megteszi a szükséges lépéseket – ideértve a programozási folyamat korai szakaszában tartott egyeztetéseket – a kiegészítő jelleg, továbbá a multilaterális és regionális szervezetekkel, illetve testületekkel – köztük az európai pénzügyi intézményekkel, a nemzetközi pénzügyi intézményekkel, az Egyesült Nemzetek ügynökségeivel, alapjaival és programjaival, a magán- és politikai alapítványokkal, valamint a nem uniós donorokkal – való megfelelő koordináció és együttműködés biztosítása érdekében.

(5) Amennyire lehetséges a 7. cikk (2) és (3) bekezdésében említett dokumentumokban is hivatkozni kell az egyéb uniós donorok tevékenységeire.

II. CÍM

A FORRÁSOK INDIKATÍV PROGRAMOZÁSA ÉS ELOSZTÁSA

6. cikk

Programtípusok

(1) Az e rendelet alapján nyújtott uniós támogatások programozása a következők alapján történik:

a) egy partnerországnak nyújtott uniós támogatásra kiterjedő kétoldali programok;

b) olyan, több országra kiterjedő programok, amelyek – a keleti partnerség, valamint az ENP déli dimenziójának prioritásai alapján, továbbá az Unió a Mediterrán Térségért kezdeményezés, valamint a főként két vagy több partnerország között – egyebek mellett az Északi Dimenzió és a fekete-tengeri szinergia keretében – létrejövő regionális és szubregionális együttműködések keretében folyó munka figyelembevételével – választ adnak azokra a közös kihívásokra, melyek minden vagy több partnerországot érintenek. Erre az 1. cikk (3) bekezdésének megfelelően az Oroszországi Föderáció vonatkozásában is sor kerülhet;

c) határokon átnyúló együttműködési programok, amelyek egyrészt egy vagy több tagállam, másrészt egy vagy több partnerország és/vagy az Oroszországi Föderáció (a továbbiakban: a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok) közötti együttműködést célozzák, és az Unió külső határának velük közös szakaszán valósulnak meg.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

(2) Az e rendelet szerinti uniós támogatásra vonatkozó prioritások a II. mellékletben szerepelnek.

(3) Az e rendelet alapján nyújtott uniós támogatásokat a 236/2014/EU rendelettel összhangban kell végrehajtani, az e rendelet 6. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett programok végrehajtásakor pedig az e rendelet 12. cikkében említett, a határokon átnyúló együttműködés végrehajtására vonatkozó végrehajtási szabályokat is figyelembe kell venni.

7. cikk

Programozás és a források indikatív elosztása az egy és a több országot érintő indikatív programok esetében

(1) Az egy országot érintő programokra rendelkezésre álló keretösszegeket a 4. cikk (1) bekezdésében felsorolt szempontok alapján kell megállapítani.

(2) Azon országok esetében, amelyek vonatkozásában kidolgozták az e rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében említett dokumentumokat, átfogó többéves egységes támogatási keretet kell elfogadni a 236/2014/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban. A keret:

- a) tartalmazza a szakpolitikai kerettel kapcsolatban elért előrehaladás áttekintését, és a korábban elfogadott célkitűzések vonatkozásában elért eredményeket, valamint felméri az Unió és a partnerország közötti kapcsolatok helyzetét, beleértve azt is, hogy a szóban forgó partnerország milyen mélységű partnerséget tart fenn az Unióval;
- b) meghatározza az uniós támogatás célkitűzéseit és prioritásait, amelyeket főként az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésében említett dokumentumokban, a partnerországok stratégiáiban vagy terveiben szereplők közül választanak ki, amennyiben az említett stratégiák és tervek összhangban vannak az általános politikai kerettel, és amelyekkel kapcsolatban az Unió rendszeres értékelései kimutatták a támogatás szükségességét;
- c) jelzi a várható eredményeket; és
- d) meghatározza a finanszírozás prioritások szerint lebontott indikatív szintjét.

Az egyes egységes támogatási keretdokumentumok alapján rendelkezésre álló indikatív keretösszegeket keretösszegenként legfeljebb 20 %-os eltérést engedélyező összecsáv formájában kell megadni.

Az egységes támogatási keretdokumentum érvényességi ideje főszabályként megegyezik az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésében említett vonatkozó dokumentum érvényességi idejével.

(3) Azon országok esetében, amelyek vonatkozásában nem dolgozták ki az e rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében említett dokumentumokat, stratégiát és többéves indikatív programot tartalmazó átfogó programozási dokumentumot fogadnak el a 236/2014/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően. A dokumentum:

- a) uniós válaszstratégiát fogalmaz meg az érintett ország helyzetének, továbbá az Unióhoz fűződő kapcsolatának és a partnerország stratégiáinak vagy terveinek elemzése alapján, amennyiben az említett stratégiák és tervek összhangban vannak az általános politikai kerettel;

b) meghatározza az uniós támogatás célkitűzéseit és prioritásait;

c) jelzi a várható eredményeket; és

d) meghatározza a finanszírozás prioritások szerint lebontott indikatív szintjét.

A kapcsolódó indikatív keretösszegeket keretösszegenként legfeljebb 20 %-os eltérést engedélyező összecsáv formájában kell megadni. A programozási dokumentumnak megfelelő, többéves időszakot kell lefednie.

(4) A több országra kiterjedő programok esetében stratégiát és többéves indikatív programot tartalmazó átfogó programozási dokumentumot kell elfogadni a 236/2014/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően. A programozási dokumentum:

- a) meghatározza az uniós támogatások célkitűzéseit és prioritásait a régió vagy az alrégió vonatkozásában, adott esetben tükrözve a keleti partnerség vagy az Unió a Mediterrán Térséget keretében elfogadott prioritásokat;
- b) jelzi a várható eredményeket; és
- c) meghatározza a finanszírozás prioritások szerint lebontott indikatív szintjét.

A több országra kiterjedő programok indikatív keretösszegeit átlátható és objektív kritériumok alapján kell meghatározni.

A programozási dokumentumnak megfelelő, többéves időszakot kell lefednie.

(5) Az egységes támogatási keretdokumentumokat szükség esetén – többek között a vonatkozó időszakos uniós jelentések fényében, valamint a partnerországokkal kötött megállapodások alapján létrehozott közös testületek munkájának figyelembevételével – felül kell vizsgálni, és a(z) 236/2014/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban módosítani lehet. Az e cikk (3) és (4) bekezdésében említett programozási dokumentumokat féligéves, vagy bármely olyan esetben, amikor ez szükséges, felül kell vizsgálni, és ugyanezen eljárás útján módosítani lehet.

(6) A 4. cikk (2) bekezdésében említett ösztönző-alapú megközelítés végrehajtásának megkönnyítése érdekében a 17. cikk (1) bekezdése szerinti pénzügyi keretösszeg 10 %-ának megfelelő összeg fordítható a több országot érintő ernyőprogramokra, a 7. cikk (2) és (3) bekezdésében említett, egy országra vonatkozó keretösszegek kiegészítéseképpen. Az ernyőprogramot létrehozó vonatkozó bizottsági határozatok meg fogják határozni, hogy melyek azok az országok, amelyek részesülhetnek e forrásokból; a támogatás tényleges összegét ezt követően kell megállapítani a valódi és tartós demokrácia kialakításában, valamint az e cél megvalósításához hozzájáruló, elfogadott reformcélok megvalósításában tett előrelépés alapján.

(7) Amennyiben az Unió és a partnerországok közös érdekét szolgáló intézkedések hatékonyabb végrehajtására van szükség – például olyan területeken, mint a transznacionális együttműködés és az összeköttetések –, az e rendelet szerinti finanszírozás összevonható a más vonatkozó uniós rendeletek szerinti finanszírozásokkal. Ilyen esetben a Bizottság dönti el, hogy melyik egységes szabályrendszer alkalmazandó a végrehajtásra.

(8) A tagállamokat a(z) 236/2014/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdésével összhangban be kell vonni a programozás folyamatába. Fokozott mértékben kell bevonni azokat a tagállamokat és egyéb donorokat, akik vállalták, hogy az Unióval közösen programozzák támogatásaikat. A programozási dokumentumok adott esetben az ő hozzájárulásukra is kiterjedhetnek.

(9) Olyan esetben, amikor a tagállamok és egyéb donorok vállalták, hogy közösen programozzák támogatásaikat, az egységes támogatási keretdokumentum, illetve a (3) és (4) bekezdésben említett programozási dokumentumok helyébe közös többéves programozási dokumentum léphet, feltéve hogy teljesíti az említett bekezdésekben foglalt előírásokat.

(10) Válságok, vagy a demokrácia, a jogállamiság vagy az emberi jogok és az alapvető szabadságok veszélyeztetettsége, illetve természeti vagy ember által előidézett katasztrófák esetén a programozási dokumentumok ad hoc felülvizsgálatára kerülhet sor. Az ilyen sürgősségi felülvizsgálat során biztosítani kell, hogy fennmaradjon az uniós szakpolitikák, illetve az e rendelet alapján nyújtott uniós támogatások, valamint az egyéb uniós pénzügyi eszközökből nyújtott támogatások közötti koherencia. A sürgősségi felülvizsgálat eredményeként módosított programozási dokumentumok elfogadására kerülhet sor. Ilyen esetben a Bizottság az elfogadást követő egy hónapon belül tájékoztatás céljából megküldi a módosított programozási dokumentumokat az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

(11) A(z) 236/2014/EU rendelet 17. cikkében említett felidős felülvizsgálati jelentés közzétételét követően végrehajtott programozási vagy program-felülvizsgálati tevékenység során figyelembe kell venni a felidős felülvizsgálati jelentésben foglalt eredményeket, megállapításokat és következtetéseket.

III. CÍM

HATÁROKON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

8. cikk

Földrajzi támogathatóság

(1) A 6. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett, határokon átnyúló együttműködési programok a következő területeken jöhetnek létre:

a) a szárazföldi határokon, azaz a statisztikai célú területi egységek nomenklatúrája (NUTS) 3-as szintjének megfelelő vagy azzal egyenértékű területi egységek részvételével, a tagállamok és a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok közötti szárazföldi határok mentén, az együttműködési intézkedések koherenciájának és folyamatosságának biztosításához szükséges esetleges kiigazítások sérelme nélkül, és összhangban a 9. cikk (4) bekezdésével;

b) a tengeri határokon, azaz a NUTS 3-as szintnek megfelelő vagy azzal egyenértékű területi egységek részvételével, a tagállamok és a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok közötti tengeri határok mentén, ahol is a területi egységek között legfeljebb 150 km-es távolság lehet, az együttműködési intézkedések koherenciájának és folyamatosságának biztosításához szükséges esetleges kiigazítások sérelme nélkül;

c) tengermedence körül, azaz a NUTS 2-es szintnek megfelelő vagy azzal egyenértékű part menti területi egységek részvételével, a tagállamok és a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok által közösen határolt tengermedence körül.

(2) A meglévő együttműködési programok folyamatosságának biztosítása érdekében és egyéb indokolt esetekben, valamint a program céljaihoz való hozzájárulás céljából a határokon átnyúló együttműködésben való részvétel az (1) bekezdésben felsorolt területi egységekkel határos területi egységek számára is engedélyezhető. A határos régiók együttműködésben való részvételének feltételeit a közös operatív programok állapítják meg.

(3) Megfelelően indokolt esetekben a tagállamok vagy a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok területén található olyan fontos társadalmi, gazdasági vagy kulturális központok is részt vehetnek az együttműködésben, amelyek nem határosak támogatható területi egységekkel, feltéve hogy részvételük hozzájárul a programozási dokumentumban rögzített célok teljesítéséhez. Az ilyen központok együttműködésben való részvételének feltételeit a közös operatív programok állapítják meg.

(4) Amennyiben a programok létrehozására az (1) bekezdés b) pontja alapján kerül sor, a Bizottság – a résztvevők egyetértésével – javasolhatja, hogy a földrajzi támogathatóság annak a NUTS 2-es területi egységnek az egészére kiterjedjen, amelynek a területén a NUTS 3-as területi egység található.

(5) A határokon átnyúló együttműködés során törekedni kell a meglévő és jövőbeli makroregionális stratégiák céljaival való koherenciára.

9. cikk

A határokon átnyúló együttműködés programozása és a források elosztása

(1) Programozási dokumentumot kell készíteni, amelyben meg kell határozni a következőket:

a) a határokon átnyúló együttműködés által követendő stratégiai célok, valamint az együttműködés prioritásai és várható eredményei;

b) a létrehozandó közös operatív programok jegyzéke;

- c) a pénzügyi források indikatív megoszlása a 8. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett szárazföldi-, illetve tengerhatár-menti programok, valamint a 8. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett tengermedence-programok között;
- d) a közös operatív programonkénti indikatív többéves forráselosztás;
- e) az egyes közös operatív programok keretében támogatható területi egységek, valamint a 8. cikk (2), (3) és (4) bekezdésében említett területi egységek és központok;
- f) az adott esetben a horizontális kapacitásépítési intézkedések, kapcsolatépítés és a programok közötti tapasztalatcsere támogatására elkülönített indikatív összegek;
- g) a partnerországok és/vagy az Oroszországi Föderáció részvételével zajló, az 1299/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ alapján létrehozott transznacionális programokhoz való hozzájárulás.

A programozási dokumentum, amelyet a Bizottság a(z) 236/2014/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban fogad el, hétéves időszakra szól. A programozási dokumentumot féldíjban, illetve bármely olyan esetben, amikor ez szükséges, felül kell vizsgálni, és az említett eljárás keretében módosítani lehet.

(2) A közös operatív programokat az ERFA társfinanszírozza. Az ERFA-ból származó hozzájárulás teljes összegét az 1299/2013/EU rendelet 4. cikkének (4) bekezdése alapján kell meghatározni. E hozzájárulás felhasználása során e rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A(z) 236/2014/EU rendelettel létrehozott előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA II) olyan közös operatív programok társfinanszírozására is felhasználható, amelyekben a rendelet I. mellékletében felsorolt kedvezményezettek is részt vesznek. Az említett társfinanszírozás felhasználása során e rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.

(4) A közös operatív programokhoz kiosztott indikatív összegeket objektív kritériumok, elsősorban a 8. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában meghatározott támogatható területi egységek népessége alapján kell meghatározni. Az indikatív forráselosztások meghatározásakor kiigazítások tehetők az ERFA hozzájárulásai és az e rendelet keretében nyújtott hozzájárulások közötti szükséges egyensúly, valamint az együttműködés intenzitását befolyásoló olyan más tényezők érvényesítése céljából, mint például a határ menti területek sajátos jellemzői és az uniós támogatások igazgatását és abszorpcióját biztosító kapacitásaik.

10. cikk

Közös operatív programok

(1) A határokon átnyúló együttműködést olyan többéves közös operatív programok útján kell végrehajtani, amelyek egy adott határra vagy határcsoportra terjednek ki, és amelyek többéves intézkedéseket tartalmaznak, következetes prioritásrend-

szert követnek, és végrehajthatók uniós támogatással. A közös operatív programoknak a 9. cikk (1) bekezdésében említett programozási dokumentumon kell alapulniuk. Összegző leírást kell tartalmazniuk a 11. cikk (2) bekezdésében és a 12. cikk (2) bekezdésében említett elemekre kiterjedő irányítási és kontrollrendszerekről.

(2) A szárazföldi és a tengeri határookra vonatkozó közös operatív programokat mindegyik határ vonatkozásában megfelelő területi szinten kell kialakítani, és azoknak egy vagy több tagállamhoz és egy vagy több, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országhoz tartozó támogatható területi egységekre kell vonatkozniuk.

(3) A tengermedencék körüli területeket érintő közös operatív programoknak többoldalúaknak kell lenniük, azokat a megfelelő területi szinten kell kialakítani, és olyan támogatható területi egységekre kell vonatkozniuk, amelyek valamely, több részt vevő országhoz is tartozó közös tengermedence körül helyezkednek el, mely országok közül legalább egynek tagállamnak, legalább egynek pedig a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országnak kell lennie. Tartalmazhatnak olyan kétoldalú tevékenységeket is, amelyek egy tagállam és egy, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb ország közötti együttműködést támogatnak.

(4) A 9. cikk (1) bekezdésében említett programozási dokumentum jóváhagyásától számított egy éven belül, valamint a határokon átnyúló együttműködés végrehajtására vonatkozó egyedi szabályokat meghatározó végrehajtási szabályok elfogadását követően a részt vevő országok közösen betervezik a Bizottsághoz a közös operatív programokra vonatkozó javaslatukat. A Bizottság az egyes közös operatív programokat azt követően fogadja el, hogy – a végrehajtási szabályokban megszabott határidőn belül – értékelte a programnak az e rendelettel, a programozási dokumentummal és a végrehajtási szabályokkal való összhangját. A Bizottság a közös operatív programokat tájékoztatás céljából – az elfogadásuktól számított egy hónapon belül – benyújtja az Európai Parlamentnek és a tagállamoknak.

(5) A tagállamoktól és a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országoktól eltérő országok azon területei, amelyek a 8. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontja szerint támogatható területekkel szomszédosak, vagy amelyek olyan közös tengermedencével szemben fekszenek, mellyel kapcsolatban közös operatív program áll létrehozás alatt, szintén részt vehetnek a közös operatív programban, és részesülhetnek az e rendelet szerinti uniós támogatásból a 9. cikk (1) bekezdésében említett programozási dokumentumban megállapított feltételek szerint.

(6) A Bizottság és a részt vevő országok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy az e rendelet alapján létrehozott, – különösen a tengermedencékre vonatkozó – határokon átnyúló együttműködési programok és az 1299/2013/EU rendelet alapján létrehozott transznacionális együttműködési programok – amennyiben földrajzi hatályuk részben fedi egymást –, teljes mértékben kiegészítsék és kölcsönösen erősítsék egymást.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1299/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapból az európai területi együttműködési célkitűzésnek nyújtott támogatásra vonatkozó egyedi rendelkezésekről (HL 347 2013.12.20., 259. o.).

(7) A közös operatív programok a részt vevő országok vagy a Bizottság kezdeményezésére a következő okok miatt módosíthatók:

- a) az együttműködési prioritások megváltozása, vagy társadalmi-gazdasági fejlemények,
- b) az érintett intézkedések, valamint a monitoring- és értékelési folyamat eredményeként született intézkedések végrehajtásának eredményei,
- c) a rendelkezésre álló források kiigazításának és a források átcsoportosításának szükségessége.

(8) A Bizottság a közös operatív programok elfogadását követő naptári év végéig finanszírozási megállapodást köt a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országokkal. Ez a finanszírozási megállapodás tartalmazza a közös operatív program végrehajtásához szükséges jogi rendelkezéseket, és társaláírója lehet a többi részt vevő ország és a 12. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett irányító hatóság, vagy az irányító hatóságnak otthont adó ország is.

Szükség esetén megállapodást kell kötni (például egyetértési megállapodás formájában) a részt vevő országok és az irányító hatóság között az érintett országok konkrét pénzügyi felelősségének és a program végrehajtására általuk alkalmazott módszernek a megállapítása céljából, ideértve az irányítással és az igazgatással kapcsolatos feladataikat és hatásköreiket is.

(9) A határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok közül egynél többre kiterjedő közös operatív program jön létre, ha legalább egy, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb ország aláírja a finanszírozási megállapodást. A valamely létrehozott program hatálya alá tartozó, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok a finanszírozási megállapodás aláírásával bármikor csatlakozhatnak a programhoz.

(10) Ha egy részt vevő ország vállalja, hogy részt vesz egy közös operatív program társfinanszírozásában, a programban tisztázni kell ennek részleteit, valamint a társfinanszírozás ellenőrzésének, nyújtásának, felhasználásának és nyomon követésének a szükséges biztosítékait. A kapcsolódó finanszírozási megállapodást valamennyi részt vevő országnak, továbbá a közös operatív program irányító hatóságának vagy az irányító hatóságnak otthont adó országnak is alá kell írnia.

(11) A közös operatív programok olyan eszközökből és olyan pénzügyi eszközökhöz való pénzügyi hozzájárulásokról is rendelkezhetnek, amelyek vissza nem fizetendő támogatásokkal kombinálhatók az érintett eszközök szabályai szerint, feltéve hogy ez hozzájárul a közös operatív programok prioritásainak megvalósításához.

(12) A partnerség elve alapján a részt vevő országok és adott esetben helyi hatóságai közösen választják ki az uniós támogatásban részesítendő intézkedéseket oly módon, hogy azok összhangban legyenek a közös operatív program prioritásaival és intézkedéseivel.

(13) Különleges és megfelelően indokolt esetekben, amennyiben

- a) a részt vevő országok közötti, vagy az Unió és a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő valamely egyéb ország közötti kapcsolatokból eredő problémák miatt nem nyújtható be közös operatív program,
- b) a közös operatív program a részt vevő országok közötti kapcsolatokból eredő problémák miatt nem hajtható végre,
- c) a részt vevő országok 2017. június 30-ig nem nyújtották be a közös operatív programot a Bizottságnak, vagy
- d) a program elfogadását követő év végéig a program által érintett, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok egyike sem írta alá a vonatkozó finanszírozási megállapodást,

a Bizottság az érintett tagállam(ok)kal folytatott konzultációt követően megteszi a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy az érintett tagállam/tagállamok felhasználhassa/felhasználhassák az ERFA-ból a közös operatív programhoz nyújtott hozzájárulást az 1299/2013/EU rendelet 4. cikkének (7) és (8) bekezdése alapján.

(14) Az egy pénzügyi évnél hosszabb időre szóló, határokon átnyúló együttműködési intézkedések vagy programok több évre vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalásai éves részletekre bonthatók.

11. cikk

A közös operatív programok irányítása

(1) A közös operatív programokat általában a tagállamokkal megosztott irányítás keretében kell végrehajtani. Mindazonáltal a részt vevő országok javasolhatják a közvetett irányítás keretében történő végrehajtást is, mely esetben az irányítást egy, a 966/2012/EU, Euratom rendelet jegyzékében szereplő szervezet végzi az e rendelet 12. cikkének (2) bekezdésében említett végrehajtási szabályokkal összhangban.

(2) A Bizottság a rendelkezésre álló információk alapján meggyőződik arról, hogy megosztott irányítás esetén a tagállam, illetve közvetett irányítás esetén a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb ország, illetve a nemzetközi szervezet olyan irányítási és kontrollrendszereket alakított ki és működtet, amelyek megfelelnek a 966/2012/EU, Euratom rendeletnek, valamint e rendeletnek és az e rendelet 12. cikkének (2) bekezdésében említett végrehajtási szabályoknak.

A tagállamok, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok és az érintett nemzetközi szervezetek biztosítják irányítási és kontrollrendszereik hatékony működését, a tranzakciók jogszerűségét és szabályosságát, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének betartását. Ők felelősek a programok irányításáért és kontrolljáért.

A Bizottság előírhatja a tagállamnak, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országnak, illetve az érintett nemzetközi szervezetnek, hogy vizsgálja meg az e cím alapján támogatott műveletek kiválasztására vagy végrehajtására, illetve az irányítási és kontrollrendszerek működésére vonatkozóan a Bizottsághoz benyújtott panaszokat.

(3) Annak érdekében, hogy a közös operatív programok megfelelően előkészítettek legyenek a végrehajtásra, a közös operatív program Bizottsághoz való benyújtását követően felmerült költségek 2014. január 1-jétől számolhatók el.

(4) Amennyiben a(z) 236/2014/EU rendelet 8. cikkének (7) bekezdése szerint korlátozott a támogathatóság, az e cikk (1) bekezdésben említett szervezet, amely ajánlattételi és ajánlati felhívásokat indíthat, ilyen esetekben jogosult a nem támogatható országok ajánlattevőit, pályázóit és részvételre jelentkezőit, valamint a nem támogatható származású árukat támogathatóként elfogadni a(z) 236/2014/EU rendelet 8. cikkének (2) bekezdésével és 9. cikkének (3) bekezdésével összhangban.

12. cikk

A határokon átnyúló együttműködésre vonatkozó végrehajtási szabályok

(1) Az e címben foglaltak végrehajtására vonatkozó egyedi rendelkezéseket meghatározó végrehajtási szabályokat a(z) 236/2014/EU rendelet 16. cikke (3) bekezdésében hivatkozott vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

(2) A végrehajtási szabályok hatálya alá tartozó kérdések között szerepelnek többek között a következőkre vonatkozó részletes rendelkezések:

- a) a társfinanszírozás aránya és módszerei;
- b) a közös operatív programok tartalma, elkészítése, módosítása és lezárása;
- c) a programstruktúrák szerepe és funkciója, például a közös monitoring bizottság, az irányító hatóság és annak közös technikai titkársága – ideértve azok helyzetét, hatékony azonosítását, elszámoltathatóságát és felelősségét –, az irányítási és kontrollrendszerek leírása, valamint az uniós támogatás technikai és pénzügyi irányítására vonatkozó feltételek, ideértve a kiadások támogathatóságát is;
- d) visszafizetési eljárások valamennyi részt vevő országban;
- e) monitoring és értékelés;
- f) láthatósági és tájékoztatási tevékenységek;
- g) a(z) 236/2014/EU rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében említett megosztott és közvetett irányítás.

IV. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

13. cikk

Felhatalmazás

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 14. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján módosítsa a II. mellékletet. A féléves felülvizsgálati jelentés közzétételét követően és az e féléves felülvizsgálati jelentésben foglalt ajánlások alapján a Bizottság legkésőbb 2018. március 31-ig elfogad egy felhatalmazáson alapuló jogi aktust a II. melléklet módosításáról.

14. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit e cikk határozza meg.

(2) A Bizottság 13. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása a 2020. december 31-ig terjedő időszakra szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 13. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(5) A 13. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

15. cikk

A bizottság

A Bizottságot az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz bizottsága segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság.

16. cikk

Az 1. cikk hatálya alá nem tartozó harmadik ország részvétele

(1) Ha a körülmények alapján ez kellően indokolt, valamint az uniós finanszírozás koherenciájának és hatékonyságának biztosítása vagy a regionális vagy transzregionális együttműködés támogatása érdekében a Bizottság eseti alapon dönthet úgy, hogy a(z) 236/2014/EU rendelet 2. cikkével összhangban a támogathatóságot azokra az országokra, területekre és térségekre is kiterjeszti, amelyek egyébként nem lennének jogosultak a finanszírozásra.

A(z) 236/2014/EU rendelet 8. cikkének (1) bekezdésétől eltérve az érintett országok, területek és térségek természetes és jogi személyei részt vehetnek az ilyen intézkedéseket végrehajtó eljárásokban.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett lehetőségére vonatkozóan a 7. cikkben említett programozási dokumentumok keretében lehet rendelkezéseket hozni.

17. cikk

Pénzügyi keretösszeg

(1) Az e rendelet végrehajtására elkülönített pénzügyi keretösszeg a 2014-2020-as időszakra folyó áron 15 432 634 000 EUR. A pénzügyi keretösszeg legfeljebb 5 %-a fordítható a 6. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti határokon átnyúló együttműködési programokra.

(2) Az éves előirányzatokat az Európai Parlament és a Tanács engedélyezi a többéves pénzügyi keretben meghatározott korlátokon belül.

(3) Az 1288/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 18. cikkének (4) bekezdésében említettek szerint a különböző külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó eszközökből – nevezetesen: a 233/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²⁾ létrehozott fejlesztési együttműködési eszközökből, az ENI-ből, a 231/2014/EU rendelettel létrehozott előcsatlakozási támogatási eszközökből (IPA II) és a 234/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽³⁾ létrehozott partnerségi eszközökből – 1 680 000 000 EUR indikatív összeget kell elkülöníteni a partnerországokba és a partnerországokból az

Unióba irányuló, tanulási célú mobilitással kapcsolatos, az 12388/2013/EU rendelet értelmében vett intézkedésekre, és az ezen országok hatóságaival, intézményeivel és szervezeteivel folytatott együttműködésre és szakpolitikai párbeszédre. E pénzeszközök felhasználására az 1288/2013/EU rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.

A finanszírozást két többéves előirányzaton keresztül kell biztosítani, melyek kizárólag az első négy, illetve a fennmaradó három évre terjednek ki. E finanszírozás elosztásának szerepelnie kell e rendeletben meghatározott többéves indikatív programozásban, az érintett országok megállapított igényeivel és prioritásaival összhangban. Ezek az előirányzatok jelentősebb előre nem látott körülmények vagy fontos politikai változások esetén felülvizsgálhatók, az Unió külső tevékenységeinek prioritásaival összhangban.

18. cikk

Európai Külügyi Szolgálat

Ezt a rendeletet a 2010/427/EU határozattal összhangban kell alkalmazni.

19. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2014. március 11-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

D. KOURKOULAS

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1288/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az „Erasmus+” elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról, valamint az 1719/2006/EK, az 1720/2006/EK és az 1298/2008/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 50. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 233/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a 2014-2020-as időszakra szóló fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz létrehozásáról (lásd e Hivatalos Lap 44. oldalát).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 234/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló partnerségi eszköz létrehozásáról (lásd e Hivatalos Lap 77. oldalát).

I. MELLÉKLET

Az 1. cikkben említett partnerországok a következők:

Algéria
Örményország
Azerbajdzsán
Belarusz
Egyiptom
Grúzia
Izrael
Jordánia
Libanon
Líbia
Moldovai Köztársaság
Marokkó
megszállt palesztin területek
Szíria
Tunézia
Ukrajna

II. MELLÉKLET

Az e rendelet szerinti uniós támogatás prioritásai

A 2. cikk rendelkezései szerinti egyedi célkitűzések támogatását célzó uniós finanszírozásnak – a 3. cikk (2) bekezdésében meghatározott, közösen elfogadott dokumentumokat is figyelembe véve – az e melléklet 1., 2. és 3. pontjában meghatározott prioritásokat kell követnie.

A prioritások némelyike több programtípus esetében is releváns lehet. A prioritások ezen indikatív jellegű felsorolásának esetleges módosítása során tiszteletben kell tartani a megosztott szerepvállalás elvét.

E különböző prioritások keretében az intézkedések tárgyát olyan átfogó kérdéskörök alkotják, mint például a valódi és tartós demokrácia, az emberi jogok, a nemek közötti egyenlőség, a korrupció elleni küzdelem, valamint a környezet védelme.

1. Bilaterális szinten az uniós támogatás az eset függvényében többek között az alábbi prioritásokra irányul:

- emberi jogok, jó kormányzás és jogállamiság, és ennek keretében az igazságügy, a közigazgatás és a biztonsági ágazat reformja;
- intézményi együttműködés és kapacitásfejlesztés, többek között az uniós megállapodások végrehajtása céljából;
- a civil társadalom szereplőinek, illetve a reformfolyamatokban és a demokratikus átmenetekben betöltött szerepüknek a támogatása;
- fenntartható és inkluzív gazdasági fejlődés – regionális és helyi szinten is –, valamint területi kohézió;
- a szociális ágazatok fejlesztése – különös tekintettel a fiatalokra –, melynek fókuszpontjában a társadalmi igazságosságnak, a kohézióknak és a foglalkoztatásnak kell állnia;
- kereskedelem- és magánszektor-fejlesztés, beleértve a kis- és középvállalkozásoknak, a foglalkoztatásnak és a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségek megvalósításának támogatását is;
- mezőgazdasági és vidékfejlesztés, az élelmiszerbiztonságot is beleértve;
- a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás;
- energetika, fókuszban az energiahatékonysággal és a megújuló energiával;
- közlekedés és infrastruktúra;
- oktatás és készségfejlesztés, a szakoktatást és -képzést is beleértve;
- mobilitás- és migrációkezelés, a migránsok védelmét is beleértve;
- bizalomerősítés, valamint a konfliktusok megelőzését és rendezését segítő egyéb intézkedések, az érintett lakosság támogatását és az újjáépítést is beleértve.

Az e pont szerinti prioritások keretében az e rendeletben meghatározott célok közül többhöz is hozzájárulás biztosítható.

2. A több országra is kiterjedő uniós támogatás az esettől függően többek között az alábbi prioritásokra irányul:

- emberi jogok, jó kormányzás és jogállamiság;
- intézményi együttműködés és kapacitásfejlesztés;
- regionális együttműködés, mindenekelőtt a keleti partnerség, az Unió a Mediterrán Térségért és a partnerség a demokráciáért és a közös jólétért keretében;
- felsőoktatás és felsőfokú készségfejlesztés, hallgatói és oktatói mobilitás, ifjúság és kultúra;
- fenntartható gazdasági fejlődés, kereskedelem- és magánszektor-fejlesztés, és a kis- és középvállalkozások támogatása;
- energiaágazat, beleértve az energiahálózatokat is;
- közlekedési és infrastrukturális összeköttetések;
- természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás, beleértve a vízügy, a környezetbarát növekedés, a környezetvédelem, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás hatásainak enyhítése támogatását;
- a civil társadalom támogatása;
- mobilitás- és migrációkezelés;
- bizalomerősítés, valamint a konfliktusok megelőzését és rendezését segítő egyéb intézkedések;

Az e pont szerinti prioritások keretében az e rendeletben meghatározott célok közül többhöz is hozzájárulás biztosítható.

3. A határokon átnyúló együttműködési programok keretében nyújtott uniós támogatás az eset függvényében a következő prioritásokra irányul:

- gazdasági és társadalmi fejlődés;
- környezetvédelem, közegészségügy, biztonság és védelem;
- a személyek, a javak és a tőke mobilitása.

Az e pont szerinti prioritások közös kihívásokat tükröznek, és együttesen keretet biztosítanak a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő országok kapcsán alkalmazandó prioritások megállapításához. A programok kidolgozására a civil társadalom szervezeteinek bevonásával fog sor kerülni, amelyek – a helyi és regionális hatóságokkal együtt – a programok legfőbb kedvezményezettjei lesznek.

Finanszírozási keret programtípusonként

Kétoldalú programok: legfeljebb 80 %

Több országra kiterjedő programok: legfeljebb 35 %

Határokon átnyúló együttműködési programok: legfeljebb 5 %.

Az Európai Bizottság nyilatkozata az Európai Parlamenttel folytatott stratégiai párbeszédről ⁽¹⁾

Az Európai Bizottság az EUSZ 14. cikke alapján stratégiai párbeszédet folytat az Európai Parlamenttel az Európai Szomszédági Támogatási Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet programozása előtt, valamint – adott esetben – az eszköz érintett kedvezményezettjeivel való első konzultációt követően. Az Európai Bizottság benyújtja az Európai Parlamentnek a programozásra vonatkozóan rendelkezésre álló releváns dokumentumokat, az országokénti/régiókénti indikatív keretösszegekkel együtt, az egyes országokon/régiókon belül pedig feltüntetve a prioritásokat, a lehetséges eredményeket és a földrajzi programok egyes prioritásaira vonatkozó indikatív keretösszegeket, továbbá a támogatás megválasztott módozatát (*). Az Európai Bizottság benyújtja az Európai Parlamentnek a programozásra vonatkozóan rendelkezésre álló releváns dokumentumokat, a tematikus prioritásokkal, a lehetséges eredményekkel, a támogatás megválasztott módozatával (*), valamint a tematikus programokban szereplő prioritások pénzügyi keretösszegeivel. Az Európai Bizottság figyelembe veszi az Európai Parlament e kérdésben képviselt álláspontját.

Az Európai Bizottság stratégiai párbeszédet folytat az Európai Parlamenttel a félidős értékelés előkészítése során és azt megelőzően, hogy a programozási dokumentumok bármilyen lényeges felülvizsgálatára sor kerülne e rendelet érvényességi ideje alatt.

Az Európai Bizottság az Európai Parlament felkérésére kifejti, hogy az Európai Parlament észrevételeit mely pontokon vette figyelembe a programozási dokumentumokban, illetve milyen esetleges egyéb lépéseket hajtott végre a stratégiai párbeszéd nyomán.

⁽¹⁾ Az Európai Bizottságot a portfólióért felelős biztos szintjén képviselik.

(*) Adott esetben.

Az Európai Bizottság nyilatkozata az Európai Szomszédági Támogatási Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben, valamint az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglalt egyes szabályok végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapítására irányuló végrehajtási jogi aktusok alkalmazásáról

Az Európai Bizottság úgy ítéli meg, hogy az Unió külső fellépési eszközeinek végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások megállapításáról szóló, 2014. március 11-i 236/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglalt, a határokon átnyúló együttműködési programok végrehajtására vonatkozóan alkalmazandó szabályok, valamint az Európai Szomszédági Támogatási Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben és az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglalt más specifikus, részletesebb végrehajtási szabályok célja az alap-jogiaktus kiegészítése, ezért az EUMSZ 290. cikke alapján felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására van szükség. Az Európai Bizottság nem fogja ellenezni a társjogalkotók által jóváhagyott szöveg elfogadását. Az Európai Bizottság mindazonáltal emlékeztet arra, hogy az EUMSZ 290. és 291. cikke elhatárolásának kérdését jelenleg a biocidokkal kapcsolatos ügy keretében vizsgálja az Európai Unió Bírósága.

Az Európai Parlament állásfoglalása a pénzügyi eszközök keretében nyújtott támogatás felfüggesztéséről

Az Európai Parlament megjegyzi, hogy a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó, a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 233/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló Partnerségi Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 234/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet semmilyen kifejezett hivatkozást nem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a támogatás felfüggeszthető lenne abban az esetben, ha a kedvezményezett ország nem tesz eleget a vonatkozó eszközben szereplő alapelveknek, és nevezetesen a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása elvének.

Az Európai Parlament megítélése szerint az ezen eszközök keretében nyújtott támogatások felfüggesztése módosítaná a rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott átfogó finanszírozási rendszert. Az Európai Parlament mint társjogalkotó és a költségvetési hatóság egyik ága, ezért jogosult arra, hogy amennyiben ilyen döntés meghozatala szükséges, e tekintetben maradéktalanul gyakorolja előjogait.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 233/2014/EU RENDELETE

(2014. március 11.)

a 2014-2020-as időszakra szóló fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz létrehozásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 209. cikke (1) bekezdésére és 212. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében eljárva ⁽²⁾,

mivel:

- (1) E rendelet az Unió fejlesztési együttműködési politikájának része és az egyik olyan eszköz, amely támogatást nyújt az Unió külső politikáihoz. E rendelet az 1905/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ helyébe lép, amely 2013. december 31-én veszti hatályát.
- (2) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) V. címének 1. fejezete, és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) ötödik része III. címének 1. fejezete értelmében az Unió fejlesztéspolitikájának elsődleges célkitűzése a millenniumi fejlesztési célokkal, illetve az Unió és tagállamai által az Egyesült Nemzetek (ENSZ) és más illetékes nemzetközi fórumok keretében jóváhagyott egyéb nemzetközileg elfogadott fejlesztési kötelezettségvállalásokkal és célkitűzésekkel összhangban továbbra is a szegénység elleni küzdelem.
- (3) Az Európai Unió fejlesztési politikájáról szóló, a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság által elfogadott együttes nyilatkozat ⁽⁴⁾, az európai konszenzus (a továbbiakban: az európai konszenzus) és annak módosításai tartalmazzák az e rendelet végrehajtását vezérlő általános szakpolitikai keretet, iránymutatásokat és hangsúlyos elemeket.

- (4) Az uniós támogatásnak elő kell segítenie, hogy idővel csökkenjen a segélyekre való ráutaltság mértéke.
- (5) Az Unió külső tevékenységét ugyanazon elveknek kell irányítaniuk, mint amelyek a létrehozását vezérelték, nevezetesen a demokráciára, a jogállamiságra, az emberi jogok és alapvető szabadságok egyetemes és oszthatatlan voltára, az emberi méltóság tiszteletben tartására, az egyenlőség és a szolidaritás elveire, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elvek és a nemzetközi jog tiszteletben tartására. Az Unió arra törekszik, hogy párbeszéd és együttműködés révén fejlessze és megszilárdítsa a partnerországok, -területek és -régiók ezen elvek melletti elkötelezettségét. Azzal, hogy a fenti elvek érvényesítésére törekszik, az Unió bizonyítja, hogy a fejlesztési politikákban való részvétele hozzáadott értéket jelent.
- (6) E rendelet végrehajtása során és különösen a programozási időszakban az Uniónak megfelelően figyelembe kell vennie az általa a partnerországok vonatkozásában az emberi jog és a demokrácia terén – elsősorban az ország-specifikus emberi jogi stratégiákban – megállapított prioritásokat, célkitűzéseket és referenciaértékeket.
- (7) Az emberi jogok tiszteletben tartása, az alapvető szabadságok, a jogállamiság előmozdítása, a demokratikus elvek, a jó kormányzás, a béke és a stabilitás, valamint a nemek közötti egyenlőség elengedhetetlenek a partnerországok fejlődéséhez, és hogy e szempontokat az uniós fejlesztési politikában is érvényesíteni kell, különösen a programozásban és a partnerországokkal kötött megállapodásokban.
- (8) A segélyezés hatékonysága, a nagyobb fokú átláthatóság, együttműködés és komplementaritás és a jobb harmonizáció, a partnerországokkal való összhang, valamint az eljárások összehangolása mind az Unió és tagállamai között, mind a többi donor és fejlesztési szereplő viszonylatában elengedhetetlen a támogatás következetességének és relevanciájának biztosításához, ugyanakkor csökkenti a partnerországok által viselt költségeket. Az Unió fejlesztési politikáján keresztül kötelezettséget vállal a segélyezés hatékonyságával foglalkozó magas szintű fórum által 2005. március 2-án Párizsban elfogadott, a segélyhatékonyságról szóló nyilatkozat, a 2008. szeptember 4-én elfogadott accrai cselekvési program, és az ezeket követő, Puszanban 2011. december 1-jén elfogadott nyilatkozat keretében levont következtetések végrehajtására. E kötelezettségvállalások a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott számos következtetéséhez, köztük az

⁽¹⁾ HL C 391., 2012.12.18., 110. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2013. december 11-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2014. március 11-i határozata.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1905/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a fejlesztési együttműködési finanszírozási eszközének létrehozásáról (HL L 378., 2006.12.27., 41. o.).

⁽⁴⁾ HL C 46., 2006.2.24., 1. o.

Európai Uniónak a fejlesztési politika keretében zajló munkamegosztásra vonatkozó magatartási kódexéről és a segélyhatékonysági működési keretről szóló tanácsi következtetésekre vezetnek. Fokozni kell a közös programozás elérését célzó erőfeszítéseket, és meg kell erősíteni az erre szolgáló eljárásokat.

(9) Az uniós támogatásnak elő kell segítenie a 2007. december 8-9-én Lisszabonban megtartott EU-Afrika csúcstalálkozón elfogadott Afrika-EU közös stratégiának, valamint későbbi módosításainak és kiegészítéseinek az érvényesítését, amely az Afrika-EU stratégiai partnerséget alátámasztó közös elképzelésen, elveken és célkitűzéseken alapul.

(10) Az Unió és a tagállamok javítják a fejlesztési együttműködésre vonatkozó politikáik következetességét, koordinációját és azok egymást kiegészítő jellegét, különösen azáltal, hogy országos és regionális szinten adnak választ a partnerországok és -régiók igényeire. Az Unió és a tagállamok fejlesztési együttműködési politikájának egymást erősítő és kiegészítő jellegének, valamint a költségvetés segélyezés biztosítása és az átfedések és hiányosságok kiküszöbölése érdekében sürgős és helyénvaló olyan közös programozási eljárásokat előírni, amelyeket lehetőség szerint minden esetben alkalmazni kell.

(11) A millenniumi fejlesztési célok – úgymint a rendkívüli szegénység és az éhínség felszámolása – és azok későbbi módosításai, valamint az Unió és tagállamai által többek közt az ENSZ-szel és más illetékes nemzetközi fórumokkal folytatott fejlesztési együttműködés keretében jóváhagyott fejlesztési célok, alapelvek és kötelezettségvállalások határozzák meg az Unió fejlesztési együttműködési politikáját és nemzetközi fellépését. Az Unió politikáját és nemzetközi tevékenységét ezenfelül az emberi jogokkal és a fejlesztéssel kapcsolatos kötelezettségvállalásai és kötelezettségei, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések (diszkrimináció) minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezmény, az ENSZ gyermekjogi egyezménye és a fejlődéshez való jogról szóló ENSZ-nyilatkozat – is vezérlék.

(12) Az Unió szilárdan elkötelezett a nemek közötti egyenlőség emberi jognak az irányában, mert az a társadalmi igazságossághoz kapcsolódó kérdés, és az uniós fejlesztési politika alapértékeinek egyike. A nemek közötti egyenlőség kulcsfontosságú valamennyi millenniumi fejlesztési cél eléréséhez. A Tanács 2010. június 14-én támogatta „A nemek közötti egyenlőség és a nők szerepének erősítése a fejlesztési együttműködésben” című 2010–2015-re szóló európai uniós cselekvési tervet.

(13) Rendkívül fontos, hogy az Unió előmozdítsa a válságokra és katasztrófákra, valamint a konfliktus sújtotta és instabil – ezen belül az átmeneti és válság utáni – helyzetekre való válaszadás átfogó megközelítését. E megközelítést különösen a biztonságról és fejlesztésről, az EU instabil helyzetekre adott válaszairól szóló 2007. november 19-i tanácsi következtetésekre és a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében üléselő képviselői által szintén 2007. november 19-én elfogadott következtetéseire, valamint a konfliktusmegelőzésről szóló 2011. június 20-i tanácsi következtetésekre, valamint az ezeket követő további következtetésekre kell alapozni.

(14) Az uniós támogatást az országok és lakosságuk kedvezőtlen eseményekkel szembeni ellenálló-képességének megerősítésére kell fordítani különösen azon helyzetekben, amikor a szükségletek a legégetőbbek és a szegénység rendkívül elterjedt és mély. Ezt a különböző megközelítésmódok, válaszok és eszközök megfelelő elegyével kell megvalósítani úgy, hogy garantáljuk a biztonságot előtérbe helyező, a humanitárius és a fejlesztési megfontolások közötti egyensúlyt, összhangot és tényleges koordinációt, ezáltal összekapcsolva a segélyezést, a helyreállítást és a fejlesztést.

(15) Az uniós támogatásnak ott kell összpontosulnia, ahol az a legnagyobb hatást érheti el, tekintettel arra, hogy az Unió képes globális szinten reagálni és az olyan globális kihívásokat kezelni, mint például a szegénység felszámolása, a fenntartható és inkluzív fejlődés, a demokrácia, a jó kormányzás, az emberi jogok és a jogállamiság világszerte történő előmozdítása, valamint figyelembe véve a fejlesztési segélyek terén tett hosszú távú és kiszámítható kötelezettségvállalásait és a tagállamok közötti koordinációban játszott szerepét. E hatás eléréséhez a differenciálás elvét kell alkalmazni nemcsak a források elosztásakor, hanem a programozás szintjén is annak érdekében, hogy a kétoldalú fejlesztési együttműködés a leginkább rászoruló partnerországokat célozza meg, ideértve az instabil és kiszolgáltatott helyzetben lévő államokat és azokat is, amelyek korlátozottan tudnak hozzáférni a fejlődésük támogatására szolgáló egyéb pénzügyi forrásokhoz. Az Uniónak új partnerségeket kell létesítenie azokkal az országokkal, amelyek túlléptek a kétoldalú segélyprogramokon, mégpedig az ezen eszköz keretében létrehozandó regionális és tematikus programok és az Unió külső tevékenységeinek finanszírozásához kapcsolódó más uniós eszközök, különösen az Európai Parlament és a Tanács 234/2014/EU rendelete ⁽¹⁾ alapján.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 234/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló Partnerségi Eszköz létrehozásáról (lásd a Hivatalos Lap 77. oldalát).

- (16) Az Uniónak a rendelkezésre álló források leghatékonyabb kihasználására kell törekednie külső tevékenysége hatásainak optimalizálása érdekében. Mindezt az Unió külső tevékenységét segítő eszközök közötti koherencia és kiegészítő jelleg, valamint a jelen eszköz, az egyéb külső tevékenységeket finanszírozó uniós eszközök és más uniós szakpolitikák közötti szinergiák megeremtésén keresztül, egy minden országot érintő átfogó megközelítés révén kell elérni. Ennek részeként törekedni kell továbbá a külső tevékenységeket finanszírozó eszközök keretében kidolgozott programok kölcsönös megerősítésének biztosítására is. Az Uniónak, amellet, hogy az EUSZ 21. cikkével összhangban törekszik arra, hogy biztosítsa külső tevékenységeinek átfogó koherenciáját, az EUMSZ 208. cikkének megfelelően a fejlesztési szakpolitikák koherenciáját is biztosítani kell.
- (17) A politikák fejlesztési célú koherenciájának tiszteletben tartása mellett, e rendeletnek nagyobb összhangot kell lehetővé tennie az uniós szakpolitikák között. A rendeletnek lehetővé kell tennie a partnerországokhoz és -- régiókhoz való teljes mértékű igazodást, mivel lehetőség szerint az érintett nemzeti és regionális testületekkel közösen elfogadott, az uniós tevékenység programozásának alapját képező nemzeti fejlesztési terveken vagy ahhoz hasonló átfogó fejlesztési dokumentumokon kell alapulnia. A rendeletnek továbbá a közös programozással törekednie kell a donorok, különösen az Unió és tagállamai közti jobb koordinációra.
- (18) Globalizált világunkban a különböző uniós belső szakpolitikák, köztük a környezetet, az éghajlatváltozást, a megújuló energiák előmozdítását, a foglalkoztatást (ideértve a mindenkinek biztosítandó tisztességes munkát), a nemek közötti egyenlőséget, az energiát, a vizet, a közlekedést, az egészséget, az oktatást, az igazságügyet és biztonságot, a kultúrát, a kutatást és innovációt, az információs társadalmat, a migrációt, valamint a mezőgazdaságot és halászatot érintő szakpolitikák egyre nagyobb mértékben válnak az Unió külső tevékenységének részévé.
- (19) Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája – amely olyan növekedési mintát vázol fel, amely javítja a társadalmi, gazdasági és területi kohéziót, ugyanakkor lehetővé teszi, hogy a szegények is hozzájárulhassanak a nemzeti vagyonhoz és részesülhessenek abból – hangsúlyozza az Unió azon vállalását, hogy belső és külső szakpolitikái keretében három, vagyis a gazdasági, a társadalmi és a környezetvédelmi pillér összefogásával mozdítja elő az intelligens, inkluzív és fenntartható növekedést.
- (20) Az éghajlatváltozás elleni küzdelem és a környezetvédelem az Unió és a fejlődő országok legnagyobb kihívásai közé tartozik, és sürgős nemzeti és nemzetközi fellépést igényel. E rendeletnek ezért hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az uniós költségvetés legalább 20 %-át fordítsák az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes társadalmak kialakításának céljára, az ezen rendelet által biztosított „globális közjavak és kihívások program” forrásainak pedig legalább 25 %-át az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedésekre és környezetvédelemre kell felhasználni. Lehetőség szerint az említett területeken végrehajtott tevékenységek hatásának erősítése érdekében kölcsönösen támogatniuk kell egymást.
- (21) E rendeletnek lehetővé kell tennie, hogy az Unió hozzájárulhasson az arra irányuló közös uniós kötelezettségvállalás teljesítéséhez, hogy a továbbiakban is támogassa a humán fejlődést az emberek életének javítása érdekében. E célból a „globális közjavak és kihívások program” legalább 25 %-át az említett fejlesztési területre kell fordítani.
- (22) Az e rendelet alapján odaítélt támogatások legalább 20 %-át alapvető szociális szolgáltatásokra kell fordítani, különös tekintettel az egészségügyre és az oktatásra, valamint a középfokú oktatásra, elismerve, hogy bizonyos rugalmasságra van szükség, mint például azokban az esetekben, amikor rendkívüli támogatást nyújtanak. Az e rendelkezés betartásával kapcsolatos adatokat szerepeltetni kell a 236/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ említett éves jelentésben.
- (23) Az ENSZ-nek a legkevésbé fejlett országok 2011-2020-as évtizedre szóló isztambuli cselekvési programjában a legkevésbé fejlett országok vállalták, hogy a kereskedelmi és kereskedelmikapacitás-építési szakpolitikáikat beépítik a nemzeti fejlesztési stratégiáikba. Ezenfelül a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) 2011. december 15-17-én Genfben megrendezett 8. miniszteri konferenciáján a miniszterek megállapodtak arról, hogy 2011. után is fenntartják azon kereskedelemösztönző támogatási szinteket, amelyek legalább a 2006–2008-as időszak átlagát tükrözik. E törekvéseket jobb és célzottabb kereskedelemösztönző támogatásnak és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésének kell kísérnie.
- (24) Bár a tematikus programoknak elsősorban a fejlődő országokat kell támogatniuk, azon kedvezményezett országok, valamint azon tengerentúli országok és területek (TOT-ok), amelyek jellemzői nem felelnek meg a hivatalos fejlesztési segély kedvezményezettivel szemben a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet Fejlesztési Támogatási Bizottsága (OECD/DAC) által támasztott követelményeknek, de amelyek az 1. cikke (1) bekezdésének b) pontja hatálya alá tartoznak, szintén támogathatóak a tematikus programok keretében az e rendeletben meghatározott feltételek szerint.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 236/2014/EU rendelete (2014. március 11.) az Uniónak a külső tevékenysége finanszírozását szolgáló eszközei végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások megállapításáról (lásd e Hivatalos Lap 95. oldalát).

(25) E rendeletnek nem képezik alapvető elemét az együttműködési területekre vonatkozó részletek, valamint az egyes földrajzi térségekre és az egyes együttműködési területekre előirányzott összegek. Ennek következtében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkével összhangban jogi aktusokat fogadjon el e rendelet mellékletei azon részeinek aktualizálására vonatkozóan, amelyek a földrajzi és tematikus programok szerinti részletes együttműködési területeket, valamint a földrajzi és együttműködési területenkénti indikatív keretösszegeket határozzák meg. Különösen fontos, hogy a Bizottság megfelelő konzultációkat tartson az előkészítő munka során, szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére időben történő, haladéktalan és megfelelő továbbításáról.

(26) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni az e rendeletben említett stratégiai dokumentumokhoz és többéves indikatív programokhoz fűződő végrehajtási hatáskörök tekintetében. Az említett hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁾ összhangban kell gyakorolni.

(27) Az ilyen végrehajtási jogi aktusok jellegére, különösen azok szakpolitikai iránymutató jellegére és költségvetési vonzataira tekintettel, azok elfogadásakor főszabályként a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni, kivéve a kis költségvetésű intézkedések esetét.

(28) A Bizottság azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogad el, ha kellően indokolt, rendkívül sürgős eset az Unió gyors válaszadását követeli meg.

(29) Az Uniónak a külső tevékenysége finanszírozását szolgáló eszközei végrehajtására vonatkozó közös szabályokat és eljárásokat a 236/2014/EU rendelet állapítja meg.

(30) Az Európai Külügyi Szolgálat szervezetét és működését a 2010/427/EU tanácsi határozat ⁽²⁾ szabályozza,

(31) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a

tevékenységek terjedelme miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(32) E rendelet az alkalmazási időtartamára vonatkozóan megállapítja azt a pénzügyi keretet, amely az éves költségvetési eljárás során a költségvetési kérdésekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között 2013. december 2-án a költségvetési fegyvernem tárgyában létrejött intézményközi megállapodás ⁽³⁾ 17. pontja értelmében elsődleges hivatkozási alapot jelent a Európai Parlament és a Tanács számára.

(33) Indokolt az e rendelet alkalmazásának időszakát az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet alkalmazási időszakához ⁽⁴⁾ igazítani. Ezért ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy és hatály

(1) Az e rendelet által létrehozott eszköz (a továbbiakban: a fejlesztési együttműködési eszköz) alapján az Unió a következőkhöz nyújthat támogatást:

a) azon földrajzi programok, amelyek az OECD/DAC által létrehozott ODA kedvezményezettjeit tartalmazó jegyzékben felsorolt fejlődő országokkal való fejlesztési együttműködés támogatását célozzák, kivéve az alábbi országokat:

i. a 2000. június 23-án Cotonouban aláírt az egyrészt az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportjának tagjai, másrészt az Európai Közösség és tagállamai között létrejött partnerségi megállapodást ⁽⁵⁾ aláíró országok, Dél-Afrika kivételével;

ii. az Európai Fejlesztési Alapból támogatásra jogosult országok;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének a megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o.).

⁽³⁾ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

⁽⁴⁾ A Tanács 2013. december 2-i 1311/2014/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.).

⁽⁵⁾ HL L 317., 2000.12.15., 3. o.

- iii. az Európai Parlament és a Tanács 232/2014/EU rendeletével ⁽¹⁾ létrehozott Szomszédsági Támogatási Eszköz (a továbbiakban: a Szomszédsági Támogatási Eszköz) keretében uniós finanszírozásra jogosult országok;
- iv. az Európai Parlament és a Tanács 231/2014/EU rendeletével ⁽²⁾ létrehozott Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (továbbiakban: az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz) keretében uniós támogatásra jogosult kedvezményezettek.
- b) a fejlesztéshez kapcsolódó globális közjavakra és kihívásokra irányuló, valamint civil társadalmi szervezeteket és helyi hatóságokat támogató tematikus programok az e bekezdés a) pontja szerinti partnerországokban, az e bekezdés a) pontjának i–iii. alpontjában említett eszközök keretében uniós támogatásra jogosult országokban, valamint a 2013/755/EU tanácsi határozat ⁽³⁾ hatálya alá tartozó országokban és területeken;
- c) egy pánafrikai program, melynek célja Afrika és az Unió közötti stratégiai partnerségnek – a későbbi módosításaival és kiegészítéseivel együtt –, valamint az Afrikában és az Afrikával közösen végzett transzregionális, kontinentális és globális jellegű tevékenységeknek a támogatása.
- (2) E rendelet alkalmazásában a régió olyan földrajzi egységet jelent, amely egyenél több fejlődő országot foglal magában.

(3) Az (1) bekezdésben említett országok és területek a vonatkozó földrajzi, tematikus vagy pánafrikai programtól függően e rendeletben a továbbiakban: partnerországok vagy partnerrégiók.

2. cikk

Célkitűzések és támogathatósági kritériumok

- (1) Az Unió külső tevékenységére vonatkozó elvek és az azzal kapcsolatos célok, valamint az európai konszenzus és annak elfogadott módosításai keretén belül:
- a) az e rendelet szerint folytatott együttműködés elsődleges célja a szegénység visszaszorítása, hosszú távon pedig annak felszámolása;
- b) az a) pontban említett elsődleges céllal összhangban, az e rendelet alapján folytatott együttműködés a következőkhöz is hozzájárul:
- i. a fenntartható gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődés elősegítése, valamint

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 232/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló Partnerségi Eszköz létrehozásáról (lásd e Hivatalos Lap 27. oldalát).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 231/2014/EU rendelete (2014. március 11.) az előcsatlakozási Támogatási Eszköz létrehozásáról (IPA II) (lásd e Hivatalos Lap 11. oldalát).

⁽³⁾ A Tanács 2013/755/EU határozata (2013. november 25.) az Európai Közösség és a tengerentúli országok és területek társulásáról (Tengerentúli Társulási Határozat)(HL L 344., 2013.12.19., 1. o.).

- ii. a demokrácia, a jogállamiság, a jó kormányzás, az emberi jogok és a nemzetközi jog vonatkozó elveinek megszilárdítása és támogatása.

Az első albekezdésben említett célok megvalósítását megfelelő mutatók segítségével, köztük humán fejlettségi mutatókkal, így az a) pont tekintetében különösen az 1. millenniumi fejlesztési céllal, a b) pontra vonatkozóan az 1–8. millenniumi fejlesztési céllal, valamint 2015-öt követően az Unió és a tagállamok által nemzetközi szinten meghatározott további mutatókkal mérik.

(2) Az e rendelet alapján folytatott együttműködés elő fogja segíteni az Unió által a fejlesztés területén jóváhagyott nemzetközi vállalások és célok teljesülését, különös tekintettel a millenniumi fejlesztési célokra és a 2015 utánra szóló új fejlesztési célokra.

(3) A földrajzi programok részét képező intézkedéseket úgy kell megtervezni, hogy megfeleljenek a hivatalos fejlesztési támogatás (ODA) OECD/DAC által meghatározott feltételeinek.

A tematikus és a pánafrikai programok részét képező intézkedéseket úgy kell megtervezni, hogy megfeleljenek az ODA OECD/DAC által meghatározott feltételeinek, kivéve, ha:

a) az intézkedést olyan kedvezményezett országokra vagy területekre alkalmazzák, amelyek nem minősülnek ODA (hivatalos fejlesztési segély) által kedvezményezett országnak vagy területnek az OECD/DAC szerint, vagy

b) az intézkedés a 6. cikk (2) bekezdésének b) és e) pontjában említett globális kezdeményezést, uniós politikai prioritást valósít meg vagy az Unió nemzetközi kötelezettségét vagy vállalását teljesíti, és az intézkedés jellemzői nem teszik lehetővé az ODA feltételeinek való megfelelést.

(4) A (3) bekezdés a) pontja sérelme nélkül, a tematikus programok keretében nyújtott költségek legalább 95 %-ának, valamint a pánafrikai programok keretében nyújtott költségek legalább 90 %-ának meg kell felelnie az ODA-ra vonatkozó, az OECD/DAC által kidolgozott feltételeknek.

(5) A 1257/96/EK tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ hatálya alá tartozó, és annak értelmében támogatásra jogosult intézkedések e rendelet alapján nem finanszírozhatók, kivéve, ha a válság nyomán a fejlesztést segítő kiegyensúlyozott feltételek megteremtéséhez az együttműködés folyamatosságának biztosítása szükséges. Az ilyen esetekben különös figyelmet kell fordítani annak biztosítására, hogy a humanitárius segélynyújtást, a helyreállítást és a fejlesztési támogatást hatékonyan összekapcsolják egymással.

⁽⁴⁾ A Tanács 1257/96/EK rendelete (1996. június 20.) a humanitárius segítségnyújtásról (HL L 163., 1996.7.2., 1. o.).

3. cikk

Általános elvek

(1) Az Unió a partnerországokkal és -régiókkal folytatott párbeszéd és együttműködés révén törekszik az Unió alapjául szolgáló elvek, vagyis a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának előmozdítására, fejlesztésére és megszilárdítására.

(2) E rendelet végrehajtása során, valamint az uniós támogatás magas hatásfokának biztosítása érdekében, a partnerországok szerint differenciált megközelítést kell alkalmazni, amely egyedi és testre szabott együttműködést biztosít számukra a következők alapján:

- a) szükségleteik, mégpedig olyan kritériumok alapján, mint a népességszám, az egy főre jutó jövedelem, a szegénység mértéke, a jövedelemeloszlás és a humán fejlettségi szint;
- b) pénzügyi forrásokat teremtő és forráshoz jutási, továbbá forrásfelvevő képességük;
- c) kötelezettségvállalásaik és teljesítményük, olyan kritériumok és mutatók alapján, mint a politikai, gazdasági és társadalmi előrehaladás, a nemek közötti egyenlőség, a felelősségteljes kormányzás és az emberi jogok terén elért eredmények és a támogatások hatékony felhasználása, valamint különösen az, hogy egy ország milyen módon használja fel a szűkös fejlesztési forrásokat, kezdve a saját forrásaival; és
- d) az uniós támogatás potenciális hatása a partnerországokban.

A leginkább rászoruló, így különösen a legkevésbé fejlett, alacsony jövedelmű, valamint a válság sújtotta, illetve válságot követő, bizonytalan vagy kiszolgáltatott helyzetben lévő országok számára elsőbbséget kell biztosítani a forráselosztás során.

Az elemzéshez és a leginkább rászoruló országok kiválasztásához olyan kritériumokat kell felhasználni, mint a humán fejlettségi mutató, a gazdasági sebezhetőség mutatója, valamint más alkalmas, többek között az országon belüli szegénységet és az egyenlőtlenséget mérő mutatók.

(3) Valamennyi programban érvényesíteni kell az európai konszenzusban meghatározott horizontális témákat. Emellett adott esetben a programok részévé kell tenni a konfliktusmegelőzés, a tisztességes munka és az éghajlatváltozás kérdéseit.

Az első albekezdésben említett horizontális kérdéseknek kiterjednek a következőkre, és szükség esetén különös figyelmet kell fordítani rájuk: a hátrányos megkülönböztetés tilalma, a kisebbségekhez tartozók jogai, a fogyatékkal élők jogai, a halálos betegségben szenvedők jogai, egyéb kiszolgáltatott csoportok,

alapvető munkajogok és társadalmi befogadás, a nők társadalmi szerepvállalása, jogállamiság, a parlamentek és a civil társadalom kapacitásépítése, a párbeszéd, a részvétel és a megbékélés előmozdítása, valamint intézményépítés, helyi és regionális szinten is.

(4) E rendelet végrehajtása során – az EUMSZ 208. cikkével összhangban – biztosítani kell a fejlesztési szakpolitikai koherenciát és a következetességet az Unió külső tevékenységének egyéb területeihez és a többi érintett uniós szakpolitikához kapcsolódva.

Ehhez az e rendelet szerint finanszírozott intézkedéseket – beleértve az Európai Beruházási Bank (EBB) által kezelteteket is – az Unió és az érintett partnerországok és régiók közötti eszközökben, azaz megállapodásokban, nyilatkozatokban és cselekvési tervekben meghatározott fejlesztési együttműködési szakpolitikára, valamint a vonatkozó uniós döntésekre, konkrét érdekekre, szakpolitikai prioritásokra és stratégiákra kell alapozni.

(5) Az Unió és a tagállamok rendszeres és gyakori információcserére törekednek, ideértve a többi támogatóval folytatott információcserét is, és elősegítik a támogatók jobb koordinálását és fokozzák a tevékenységek egymást kiegészítő jellegét azáltal, hogy olyan közös többéves programozás kidolgozásán munkálkodnak, amely a partnerországoknak a szegénység visszaszorítására irányuló vagy azzal egyenértékű fejlesztési stratégiáin alapul. Együttes fellépést hajthatnak végre – beleértve a kiemelt ágazatokat és az országon belüli munkamegosztást meghatározó ilyen stratégiák közös elemzését és az azokra való együttes reagálást is – a támogatókat átfogó, közös missziókkal, valamint társfinanszírozási és átruházott együttműködési megállapodások alkalmazásával.

(6) Az Unió a globális kihívások multilaterális megközelítésére törekszik, és együttműködik a tagállamokkal e tekintetben. Adott esetben erősíti a nemzetközi szervezetekkel és szervekkel, valamint a többi bilaterális támogatóval folytatott együttműködést.

(7) Az egyrészről az Unió és tagállamai, másrészről a partnerországok közötti kapcsolatok alapját az alábbi közös értékek képezik, illetve e kapcsolatok ezeket az értékeket mozdtítják elő: emberi jogok, demokrácia, jogállamiság, valamint a felelősségvállalás és a kölcsönös elszámoltathatóság elve.

Továbbá a partnerországokkal fennálló kapcsolatokban figyelembe kell venni ezen országoknak a nemzetközi megállapodások és az Unióval meglévő szerződéses kapcsolatok megvalósítására tett kötelezettségvállalásait, és az ezek terén elért eredményeit.

(8) Az Unió a nemzetközi legjobb gyakorlatnak megfelelően előmozdítja a partnerországokkal és -régiókkal folytatott hatékony együttműködést. Az Unió a támogatását lehetőség szerint hozzáigazítja a nemzeti vagy regionális fejlesztési stratégiáihoz, reformpolitikájához és eljárásaihoz, továbbá támogatja a demokratikus felelősségvállalást, valamint a hazai és kölcsönös elszámoltathatóságot. E céloknak megfelelően az Unió a következőket mozdtítja elő:

- a) a partnerország vagy -régió vezetésével és felelősségvállalásával zajló átlátható fejlesztési folyamat, beleértve a helyi szakértelem előmozdítását;
- b) olyan, jogokon alapuló megközelítés, amely minden – polgári, politikai vagy gazdasági, társadalmi és kulturális – emberi jogra kiterjed annak érdekében, hogy az emberi jogi elveket integrálja e rendelet végrehajtásába, segítséget nyújtson a partnerországoknak a nemzetközi emberi jogi kötelezettségeik teljesítéséhez, valamint a szegény és kiszolgáltatott csoportokra összpontosítva támogassa a jogaik megszerzésében azokat, akiket a jogok megilletnek;
- c) a partnerországok lakosságának fokozott önrendelkezése, a fejlesztés befogadó és részvételi központi megközelítése, és a társadalom valamennyi szegmensének széles körű bevonása a fejlesztési folyamatba és a nemzeti és regionális párbeszédbe, beleértve a politikai párbeszédet is; Különös figyelmet kell fordítani a parlamentek, a helyi hatóságok és a civil társadalom szerepére, többek közt a részvétel, a felügyelet és az elszámoltathatóság tekintetében;
- d) a 236/2014/EU rendelet 4. cikkében az OECD/DAC legjobb gyakorlataival összhangban meghatározott hatékony és innovatív együttműködési módszerek és eszközök, beleértve az olyan innovatív eszközök alkalmazását, mint például a támogatások és kölcsönök ötvözése, egyéb kockázatmegosztási mechanizmusok a kiválasztott ágazatokban és országokban, valamint a magánszektor bevonása, kellő figyelmet fordítva az államadósság fenntarthatóságával, az ilyen mechanizmusok számával és a rendszeres hatásvizsgálat követelményével kapcsolatos kérdésekre, e rendelet céljaival – különösen a szegénység enyhítésével – összhangban.

Valamennyi programnak, intézkedésnek, együttműködési módnak és eszköznek az egyes partnerországok vagy -régiók különleges jellemzőihez kell igazodnia, és programalapú megközelítésekre, a támogatás kiszámítható finanszírozására, a magánforrások, köztük a helyi magánszektor forrásainak mozgósítására, az alapvető szolgáltatásokhoz való általános és megkülönböztetésmentes hozzáférésre, valamint az adott országok rendszereinek fejlesztésére és alkalmazására kell összpontosítania;

- e) a hazai bevételek felhasználása a partnerországok költségvetési politikájának megerősítése révén, a szegénység és a segélyektől való függőség visszaszorítása céljából;

f) a szakpolitikák és a programozás hatásának fokozása a szinergiák létrehozását és a támogatók közötti, a tevékenységeket érintő átfedések és párhuzamosságok elkerülését célzó koordináció és összehangolás révén, a kiegészítő jelleg javítása és több támogatóra kiterjedő kezdeményezések támogatása céljából;

g) koordináció a koordinációval és a segélyhatékonysággal kapcsolatban elfogadott iránymutatásokat és a bevált gyakorlatra vonatkozó elveket alkalmazó partnerországokban és régiókban;

h) a fejlesztés eredményalapú megközelítései többek között országos szintű átlátható eredményértékelési keretek alkalmazásával, amelyek adott esetben nemzetközi szinten megállapított célkitűzéseken és mutatókon alapulnak, mint például a millenniumi fejlesztési célok, és amelyek célja az eredmények mérése és kommunikálása, ideértve a fejlesztési támogatás eredményeit, hozadékait és hatását is.

(9) Az Unió szükség szerint támogatja a kétoldalú, regionális és többoldalú együttműködést és párbeszédet, a partnerségi megállapodások fejlesztési dimenzióját és a háromoldalú együttműködést. Az Unió ösztönzi a Dél-Dél együttműködést is.

(10) A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet, és rendszeres véleménycserét folytat vele.

(11) A Bizottság rendszeres információcserét végez a civil társadalommal és a helyi hatóságokkal.

(12) Fejlesztési együttműködési tevékenységei során az Unió adott esetben a tagállamok reformmal és átmenettel kapcsolatos tapasztalataira, illetve az ezekből levont tanulságokra támaszkodik, és ezeket megosztja a partnerországokkal is.

(13) Az e rendelet szerinti uniós támogatás nem használható fel fegyverek vagy lőszerek beszerzésére, sem pedig katonai vagy védelmi célú műveletekre.

II. CÍM

PROGRAMOK

4. cikk

Az uniós támogatás végrehajtása

Az uniós támogatást a 236/2014/EU rendelettel összhangban a következőkön keresztül kell megvalósítani:

- a) földrajzi programok;
- b) tematikus programok, amelyek magukban foglalják
 - i. a „Globális közjavak és kihívások” programot, és
 - ii. „Civil társadalmi szervezetek és helyi hatóságok” programot, valamint
- c) pánafrikai programok.

5. cikk

Földrajzi programok

(1) Az Unió e cikk szerinti együttműködési tevékenysége nemzeti, regionális, régiókon átívelő és kontinentális jellegű tevékenységekre vonatkozik.

(2) Egy-egy földrajzi program a megfelelő tevékenységi területeken folytatott együttműködésre terjed ki, mely lehet:

a) regionális, az 1. cikk (1) bekezdés a) pontjában említett partnerországokkal, különösen a támogatási körből való kikerülés hatásainak az enyhítésére a nagymértékű és növekvő egyenlőtlenségekkel küzdő partnerországok esetében; vagy

b) kétoldalú:

i. azokkal a partnerországokkal, amelyek nem szerepelnek az OECD/DAC listáján a közepes jövedelmű fejlődő országok felső sávjában, vagy bruttó hazai termékük nem magasabb a globális bruttó hazai termék egy százalékánál;

ii. Kivételes esetekben – így a fejlesztési támogatás fokozatos megszüntetése esetén – kétoldalú együttműködést is lehet folytatni korlátozott számú partnerországgal, ha ez a 3. cikk (2) bekezdésével összhangban kellőképpen indokolt. A fokozatos megszüntetést alaposan koordinálni kell a többi adományozóval. Az ilyen típusú együttműködés lezárását adott esetben az érintett országgal folytatott, a legszegényebb és leginkább kiszolgáltatott csoportok szükségleteire összpontosító szakpolitikai párbeszédnek kell kísérnie.

(3) A 2. cikkben meghatározott célkitűzések elérése érdekében a földrajzi programokat az európai konszenzus, illetve annak későbbi elfogadott módosításai által felölelt együttműködési területekhez, valamint az alábbi együttműködési területekhez kapcsolódva kell kialakítani.

a. emberi jogok, demokrácia és jó kormányzás:

- i) emberi jogok, demokrácia és jogállamiság;
- ii) a nemek közötti egyenlőség, a nők társadalmi szerepvállalásának erősítése és számukra az esélyegyenlőség megteremtése;
- iii) központi és helyi szintű közigazgatás;
- iv) adópolitika és -igazgatás;
- v) a korrupció elleni küzdelem;
- vi) civil társadalom és helyi hatóságok;
- vii) a gyermekek jogainak előmozdítása és védelme;

b. az emberi fejlődést szolgáló inkluzív és fenntartható növekedés:

- i) egészségügy, oktatás, szociális védelem, foglalkoztatás és kultúra;
- ii) üzleti környezet, regionális integráció és világpiac;
- iii) fenntartható mezőgazdaság, élelmezés- és a táplálkozás-biztonság;
- iv) fenntartható energia;
- v) a természeti erőforrásokkal, ezen belül a földdel, az erdőkkel és a vízzel való gazdálkodás;
- vi) éghajlatváltozás és környezetvédelem;

c. a fejlesztés szempontjából jelentős egyéb területek

- i) migráció és menekültügy;
- ii) a humanitárius segélynyújtás és a fejlesztési együttműködés összekapcsolása;
- iii) a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség erősítése és a katasztrófakockázatok csökkentése;
- iv) fejlesztés és biztonság, beleértve a konfliktusmegelőzést.

(4) A (3) bekezdésben említett együttműködési területekkel kapcsolatos részleteket az I. melléklet határozza meg.

(5) Az Unió minden egyes kétoldalú programban elméletileg legfeljebb három ágazatra összpontosítja a támogatását, amelyet lehetőség szerinti az érintett partnerországgal közösen kell kiválasztani.

6. cikk

Tematikus programok

(1) A tematikus programok keretében megvalósított intézkedéseknek a földrajzi programok alapján finanszírozott intézkedésekhez többletértéket kell biztosítaniuk, azokat ki kell egészíteniük, és koherensnek kell lenniük velük.

(2) A tematikus intézkedések programozására a következő feltételek közül legalább egy érvényes:

- a) az Unió e rendelet szerinti szakpolitikai céljai a földrajzi programokkal nem valósíthatók meg megfelelő vagy hatékony módon, beleértve szükség szerint, amikor nem létezik földrajzi program, vagy azt felfüggesztették, vagy ha az intézkedésről nincs megállapodás az érintett partnerországgal;
- b) az intézkedések nemzetközileg elfogadott fejlesztési célokat támogató globális kezdeményezésekre vagy a globális közjavakra és kihívásokra irányulnak;

- c) az intézkedések több régiót vagy több országot felölelő és/vagy horizontális jellegűek;
- d) az intézkedésekkel innovatív szakpolitikákat, illetve kezdeményezéseket valósítanak meg, amelyek jövőbeli intézkedések alapjául szolgálnak;
- e) az intézkedések tükrözik az Unió valamely szakpolitikai prioritását, illetve az Unió valamely nemzetközi kötelezettségét vagy kötelezettségvállalását, amely a fejlesztési együttműködés szempontjából jelentőséggel bír.

(3) Amennyiben ez a rendelet kifejezetten másképp nem rendelkezik, a tematikus intézkedéseknek közvetlenül az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott országok és területek javát kell szolgálniuk, és ezekben az országokban és területeken kell végrehajtani őket. Az ilyen intézkedések abban az esetben hajthatók végre ezen országokon és területeken kívül, ha ez a leghatékonyabb módja az érintett program céljai elérésének.

7. cikk

Globális közjavak és kihívások

(1) A globális közjavak és kihívások program keretében nyújtott uniós támogatás célja, hogy elősegítse az alábbi területekhez tartozó tevékenységeket:

- a) környezetvédelem és éghajlatváltozás;
 - b) fenntartható energia;
 - c) emberi fejlődés, beleértve a tisztességes munkát, a társadalmi igazságságoságot és a kultúrát;
 - d) élelmezés- és táplálkozásbiztonság és fenntartható mezőgazdaság; valamint;
 - e) migráció és menekültügy.
- (2) Az (1) bekezdésben említett együttműködési területeket részletesebben a II. melléklet A. része tárgyalja.

8. cikk

Civil társadalmi szervezetek és helyi hatóságok

(1) A „Civil társadalmi szervezetek és helyi hatóságok” program keretében nyújtott uniós támogatás célja, hogy megerősítse a civil társadalmi szervezeteket és a helyi hatóságokat a partnerországokban és – amennyiben ez a rendelet előírja – az Unióban, továbbá a 231/2014/EU rendelet alapján támogatásra jogosult kedvezményezettek.

A finanszírozandó intézkedéseket elsődlegesen a civil társadalmi szervezeteknek és a helyi hatóságoknak kell végrehajtaniuk. Adott esetben az intézkedéseket – hatékonyságuk biztosítása érdekében – más szereplők és végrehajthatják az érintett civil társadalmi szervezetek és helyi hatóságok javára.

(2) Az e cikk alapján végzett együttműködés területeit részletesebben az II. melléklet B. része tárgyalja.

9. cikk

Pánafrikai program

(1) A panafrikai program keretében nyújtott uniós támogatás célja az Afrika és az Unió közötti stratégiai partnerségnek, és annak későbbi módosításainak és kiegészítéseinek támogatása annak érdekében, hogy az Afrikában és az Afrikával közösen végzett transzregionális, kontinentális és globális jellegű tevékenységeket biztosítsa.

(2) A panafrikai programnak ki kell egészítenie az e rendelet szerinti egyéb programokat és az Unió külső tevékenységének finanszírozását szolgáló egyéb eszközöket, különösen az Európai Fejlesztési Alapot és az Európai Szomszédsági Támogatási Eszközt, és összhangban kell lennie velük.

(3) Az e cikk alapján végzett együttműködés területeit részletesebben a III. melléklet tárgyalja.

III. CÍM

PROGRAMOZÁS ÉS A FORRÁSOK ELOSZTÁSA

10. cikk

Általános keret

(1) A földrajzi programok esetében a 11. cikk rendelkezéseinek megfelelő stratégiai dokumentum alapján a partnerországokra és -régiókra vonatkozó többéves indikatív programokat kell kidolgozni.

A tematikus programok esetében a 13. cikk rendelkezéseinek megfelelő többéves indikatív programokat kell kidolgozni.

A panafrikai többéves indikatív programot a 14. cikk rendelkezéseinek megfelelően kell összeállítani.

(2) A Bizottság a 236/2014/EU rendelet 2. cikkében említett végrehajtási eszközöket az e rendelet 11., a 13. és a 14. cikkében említett programozási dokumentumok alapján fogadja el.

(3) Az uniós támogatás azonban a 236/2014/EU rendelet 2. cikkében foglaltaknak megfelelően az e rendelet 11., a 13. és a 14. cikkében említett programozási dokumentumokban nem szereplő intézkedések formájában is megvalósulhat.

(4) Az Unió és a tagállamok a programozási folyamat korai szakaszában és a teljes folyamat alatt konzultálnak egymással abból a célból, hogy előmozdítsák az együttműködési tevékenységeik koherenciáját, egymást kiegészítő jellegét és összhangját. Az ilyen konzultáció az Unió és a tagállamok általi közös programozást is eredményezhet. Az Unió konzultál továbbá a többi támogatóval és fejlesztési szereplővel, beleértve a civil társadalom, a helyi hatóságok és más végrehajtási szervek képviselőit is. Erről az Európai Parlamentet tájékoztatni kell.

(5) Az e rendelet keretében végzett programozáskor megfelelően tekintettel kell lenni az emberi jogokra és a demokráciára a partnerországban.

(6) Az e rendelet által biztosított források egy részéből felosztatlan tartalék képezhető annak érdekében, hogy előreláthatatlan körülmények esetén, különösen bizonytalan, válság sújtotta vagy válságot követő helyzetekben az Unió megfelelően tudjon reagálni, továbbá hogy lehetővé tegyék a partnerországok stratégiai ciklusaival való összehangolást, valamint a 11. cikk (6) bekezdése, a 13. cikk (3) bekezdése és a 14. cikk (3) bekezdése szerinti felülvizsgálatok eredményeként az indikatív pénzügyi keretösszegek módosítását. Figyelemmel a forrásoknak a 15. cikkben meghatározott eljárások szerinti későbbi elosztására vagy újraelosztására is, felhasználásukról a 236/2014/EU rendelettel összhangban később kell határozni.

Az egyes programtípusok szintjén a fel nem osztott források aránya nem haladhatja meg az 5 %-ot, kivéve összehangolás céljából és a 12. cikk (1) bekezdésében említett országok esetében.

(7) A 2. cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül a Bizottság egy külön pénzügyi keretösszeget is megállapíthat az Unió legkülső régiói és az ezekkel szomszédos partnerországok és -régiók közötti együttműködés erősítése céljából.

(8) A 236/2014/EU rendelet 17. cikkében említett felidős felülvizsgálati jelentés közzétételét követően végrehajtott minden programozás vagy program-felülvizsgálat során figyelembe kell venni a jelentésben foglalt eredményeket, megállapításokat és következtetéseket.

11. cikk

A földrajzi programokra vonatkozó programozási dokumentumok

(1) Az e cikk szerinti összes programozási dokumentum előkészítésének, végrehajtásának és felülvizsgálatának meg kell felelnie a politikák fejlesztési célú koherenciájára vonatkozó és a segélyhatékonysági alapelveknek, amelyek nevezetesen: demokratikus felelősségvállalás, partnerség, koordináció, harmonizáció, a partnerország vagy -régió rendszereihez való igazodás, átláthatóság, kölcsönös elszámoltathatóság és eredményorientáltság, a 3. cikk (4)–(8) bekezdésének megfelelően. A programozási időszakot lehetőség szerint összhangba kell hozni a partnerországok stratégiai ciklusaival.

A földrajzi programok programozási dokumentumainak, ideértve a közös programozási dokumentumokat is, a lehetséges mértékig az Unió, a tagállamok és az érintett partnerország vagy -régió – benne a nemzeti és regionális parlamentek – közötti párbeszédén kell alapulniuk, és abba be kell vonni a civil társas-

agat, a helyi hatóságokat és más érdekelt feleket, hogy erősítsék a folyamattal kapcsolatos felelősségvállalást, és ösztönnözzék a nemzeti fejlesztési stratégiák, különösen a szegénység mérséklésére irányuló támogatását.

(2) A stratégiai dokumentumokat az Unió dolgozza ki az érintett partnerországok vagy -régiók számára annak érdekében, hogy az e rendelet átfogó céljával, hatályával, célkitűzéseivel, elveivel és szakpolitikai rendelkezéseivel összhangban összefüggő keretet biztosítsanak az Unió és a partnerország vagy –régió közötti fejlesztési együttműködéshez.

(3) A következők esetében nincs szükség stratégiai dokumentumra:

a) azon országok, amelyek rendelkeznek nemzeti fejlesztési stratégiával akár nemzeti fejlesztési terv, akár egy ahhoz hasonló, a Bizottság által a többéves indikatív program elfogadása időpontjában a program alapjául elfogadott átfogó fejlesztési dokumentum formájában;

b) azon országok vagy régiók, amelyekre vonatkozóan átfogó uniós stratégiát tartalmazó közös keretdokumentum készült, amely a fejlesztési szakpolitikáról szóló külön fejezetet is tartalmaz;

c) azok az országok vagy régiók, amelyek vonatkozásában az Unió és a tagállamok közös többéves programozási dokumentumot fogadtak el;

d) az Unióval közösen megállapított stratégiával rendelkező régiók;

e) azok az országok, amelyekben az Unió össze kívánja hangolni stratégiáját egy 2017. január 1. előtt kezdődő új nemzeti ciklussal; ezekben az esetekben a 2014. január 1. és az új nemzeti ciklus kezdete közötti köztes időszakokra vonatkozó többéves indikatív program tartalmazza az erre az országra vonatkozó uniós intézkedési keretet;

f) azon országok vagy -régiók, amelyek részére az e rendelet alapján a 2014–2020-as időszak folyamán uniós pénzalapból nyújtandó keretösszeg nem haladja meg az 50 000 000 eurót.

Az első albekezdés b) és az f) pontjában említett esetekben az érintett országra vagy régióra vonatkozó többéves indikatív program tartalmazza az országra vagy régióra vonatkozó uniós stratégiát.

(4) A stratégiai dokumentumokat felidős vagy szükség esetén ad hoc felülvizsgálatnak kell alávetni, adott esetben az érintett partnerországgal és -régióval kötött partnerségi és együttműködési megállapodásokban meghatározott elvekkel és eljárásokkal összhangban.

(5) Az e rendelet alapján uniós forrásból elkülönített indikatív keretösszegekre jogosult minden egyes ország vagy régió estében földrajzi programokra vonatkozó többéves indikatív programot kell kidolgozni. E dokumentumokat – az (5) bekezdés második albekezdésének e) és f) pontjában említett országok vagy régiók kivételével – a stratégiai dokumentumok vagy az (5) bekezdésben említett, azokkal egyenértékű dokumentumok alapján kell kidolgozni.

E rendelet céljából az e cikk (3) bekezdése első albekezdésének c) pontjában említett közös többéves programozási dokumentum elfogadható többéves indikatív programként, amennyiben megfelel az e bekezdésben rögzített elveknek és feltételeknek, köztük a források indikatív elosztásának, valamint a 15. cikkben rögzített eljárásoknak.

A földrajzi programokra vonatkozó többéves indikatív programok meghatározzák az uniós finanszírozásra kiválasztott, prioritást élvező területeket, az egyedi célkitűzéseket, a várt eredményeket, az egyértelmű, konkrét és átlátható teljesítménymutatókat, az indikatív pénzügyi keretösszegeket, átfogóan és az egyes prioritást élvező területekre vonatkozóan egyaránt, továbbá adott esetben a segélyezés módjait is.

A Bizottság az egyes földrajzi programokon belüli többéves indikatív pénzügyi keretösszegeket e rendelet általános elveivel összhangban, a 3. cikk (2) bekezdésében rögzített feltételek alapján, egyrészt a különböző programok sajátosságait, másrészt a válság sújtotta, instabil, konfliktus- vagy katasztrófhelyzetben lévő országok vagy régiók előtt álló különös nehézségeket szem előtt tartva fogadja el.

A pénzügyi keretösszegek adott esetben összességük formájában is megadhatók és/vagy kiosztatlan tartalékot képezhetnek. A 2014-2020-as időszakot meghaladóan nem irányozható elő indikatív pénzügyi keretösszeg, kivéve, ha kifejezetten e célra az említett időszakon túl is rendelkezésre állnak források.

A földrajzi programokra vonatkozó többéves indikatív programok többek között a hatékony végrehajtás érdekében felülvizsgálhatók, az alapjukat képező stratégiai dokumentumok féldícs vagy ad hoc felülvizsgálatait is figyelembe véve.

A – különösen a válság- vagy válság utáni helyzet nyomán készült – felülvizsgálatok eredményeként az indikatív pénzügyi keretösszegek, a prioritások, az egyedi célkitűzések, a várt eredmények, a teljesítménymutatók és adott esetben a segélyezés módjai is kiigazíthatók.

Ezeknek a felülvizsgálatoknak ki kell terjedniük a szükségletekre, valamint az elfogadott fejlesztési célok – köztük az emberi jogokkal, a demokráciával, a jogállamisággal és a jó kormányzással kapcsolatos célok – tekintetében vállalt kötelezettségekre és az ezekkel kapcsolatban elért eredményekre.

(6) A Bizottság jelentést tesz a tagállamokkal közös programozásról a 236/2014/EU rendelet 17. cikkében említett féldícs felülvizsgálati jelentés keretében, és abban ajánlásokat fogalmaz meg, amennyiben a közös programozás nem valósult meg teljes mértékben.

12. cikk

A válság-, válság utáni, illetve instabil helyzetben lévő országokra és régiókra vonatkozó programozás

(1) A válság-, válság utáni, illetve instabil helyzetben lévő vagy természeti katasztrófáknak kitett országokra és régiókra vonatkozó programozási dokumentumok kidolgozásakor megfelelően figyelembe kell venni az érintett országok és régiók kiszolgáltatottságát, sajátos szükségleteit és körülményeit.

Megfelelő figyelmet kell fordítani a konfliktusmegelőzésre, az állam- és békeépítésre, a konfliktust követő megbékélési folyamatra és az újjáépítési intézkedésekre, valamint e folyamatokban a nők által betöltött szerepre és a gyermekek jogai érvényesítésére.

Amennyiben partnerországokat vagy -régiókat válság sújtja, illetve válság utáni vagy instabil helyzetbe kerülnek, vagy ilyen helyzet közvetlenül érinti őket, a szükséghelyzettől a fejlesztési szakaszba való átmenet elősegítése érdekében külön hangsúlyt kell helyezni a segélyezés, a helyreállítás és a fejlesztés közötti koordináció fokozására az összes érintett szereplő körében.

Az instabil helyzetben lévő vagy természeti katasztrófáknak kitett országokra és régiókra vonatkozó programozási dokumentumoknak rendelkezniük kell a katasztrófákra való felkészülésről és azok megelőzéséről, valamint az ilyen katasztrófák következményeinek kezeléséről, továbbá foglalkozniuk kell a sokkhatással szembeni kiszolgáltatottsággal és a rugalmasság növelésével is.

(2) Amennyiben azt sürgősségi szempontok kellőképpen indokolják, például válsághelyzetben vagy a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok vagy az alapvető szabadságok közvetlen veszélyeztetettsége esetén a Bizottság a 236/2014/EU rendelet 16. cikk (4) bekezdésében említett eljárással összhangban azonnal alkalmazható végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el az e rendelet 11. cikkében említett stratégiai dokumentumok és többéves indikatív programok módosítása érdekében.

E felülvizsgálatok a hosszú távú együttműködés és fejlesztés felé való átmenet biztosítása érdekében konkrét és testre szabott stratégiát vonhatnak magukkal, előmozdítva ezzel a humanitárius és a fejlesztéspolitikai eszközök jobb koordinálását és az egyiktől a másik felé való megfelelőbb átmenetet.

13. cikk

A tematikus programokra vonatkozó programozási dokumentumok

(1) A tematikus programokra vonatkozó többéves indikatív programokban meg kell határozni az érintett témához kapcsolódó uniós stratégiát, valamint – a „Globális közjavak és kihívások” programra tekintettel – minden egyes együttműködési területre vonatkozóan az uniós finanszírozásra kiválasztott prioritásokat, az egyedi célkitűzéseket, a várt eredményeket, az egyértelmű, konkrét és átlátható teljesítménymutatókat, a nemzetközi helyzetet és a főbb partnerek tevékenységeit, továbbá adott esetben a segélyezés módjait is.

Az átfogó kezdeményezésekben való részvételre vonatkozóan adott esetben meg kell határozni a forrásokat és az intervenció kiemelt területeit.

A tematikus programokra vonatkozó többéves indikatív programok kiegészítik a földrajzi programokat, és összhangban állnak a 11. cikk (3) bekezdésében említett stratégiai dokumentumokkal.

(2) A tematikus programokra vonatkozó többéves indikatív programokban az indikatív pénzügyi keretösszegeket átfogó módon, együttműködési területenként és prioritásonként kell megadni. Ezen indikatív pénzügyi keretösszegek adott esetben összességük formájában is megadhatók és/vagy kiosztatlan tartalmakat képezhetnek.

A tematikus programokra vonatkozó többéves indikatív programokat – adott esetben a hatékony végrehajtás érdekében – felül kell vizsgálni, a felidős vagy ad hoc felülvizsgálatokat is figyelembe véve.

A felülvizsgálatok eredményeként az indikatív pénzügyi keretösszegek, a prioritások, az egyedi célkitűzések, a várt eredmények, a teljesítménymutatók és adott esetben a segélyezés módjai is kiigazíthatók.

14. cikk

A pánafrikai programra vonatkozó programozási dokumentumok

(1) Az e cikk szerinti, a pánafrikai programra vonatkozó programozási dokumentumok elkészítésekor, végrehajtásakor és felülvizsgálatakor tiszteletben kell tartani a 3. cikk (4)–(8) bekezdésében rögzített segélyhatékonysági elveket.

A pánafrikai programra vonatkozó programozási dokumentumoknak olyan párbeszédre kell alapulnia, amelyben valamennyi érdekelt fél – például a Pánafrikai Parlament is – részt vesz.

(2) A pánafrikai programra vonatkozó többéves indikatív programban meg kell határozni a finanszírozásra kiválasztott prioritásokat, az egyedi célkitűzéseket, a várt eredményeket, az egyértelmű, konkrét és átlátható teljesítménymutatókat és adott esetben a segélyezés módjait.

A pánafrikai programra vonatkozó többéves indikatív programnak összhangban kell állnia a földrajzi és tematikus programokkal.

(3) A pánafrikai programra vonatkozó többéves indikatív programban az indikatív pénzügyi keretösszegeket átfogó módon, együttműködési területenként és prioritásonként kell megadni. Ezek az indikatív pénzügyi keretösszegek adott esetben összességük formájában is megadhatók.

A pánafrikai programra vonatkozó többéves indikatív program adott esetben felülvizsgálható, amennyiben ez a váratlan kihívások vagy a végrehajtási problémák megoldásához, valamint a stratégiai partnerség esetleges felülvizsgálatának figyelembevételéhez szükséges.

15. cikk

A stratégiai dokumentumok jóváhagyása és a többéves indikatív programok elfogadása

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján hagyja jóvá a 11. cikkben említett stratégiai dokumentumokat és fogadja el a 11., 13. és 14. cikkben említett többéves indikatív programokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 236/2014/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. Ezt az eljárást kell alkalmazni az olyan felülvizsgálatok esetében is, amelyek jelentős mértékben módosítják a stratégiát vagy annak programozását.

(2) Amennyiben azt sürgősségi szempontok kellőképpen indokolják, például válsághelyzetben vagy a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok vagy az alapvető szabadságok közvetlen veszélyeztetettsége esetén a Bizottság a 236/2014/EU rendelet 16. cikk (4) bekezdésében említett eljárással összhangban felülvizsgálhatja az e rendelet 11. cikkében említett stratégiai dokumentumokat és az e rendelet 11., 13. és 14. cikkében említett többéves indikatív programokat a

IV. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

16. cikk

Az e rendelet alapján nem támogatható harmadik országok részvétele

Kivételes és kellően indokolt körülmények között, valamint a 2. cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül, az uniós finanszírozás koherenciájának és hatékonyságának biztosítása, illetve a regionális és régiókon átívelő együttműködés előmozdítása érdekében a Bizottság az e rendelet 15. cikkével összhangban a többéves indikatív programok keretében vagy a 236/2014/EU rendelet 2. cikkével összhangban a vonatkozó végrehajtási rendelkezésekben úgy határozhat, hogy a tevékenységek támogathatóságát kiterjeszti az egyébként az e rendelet 1. cikke szerint finanszírozásra nem jogosult országokra és területekre is, amennyiben a végrehajtandó tevékenység globális, regionális, régiókon vagy határokon átívelő jelleggel bír.

17. cikk

A Bizottság felhatalmazása

(1) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 18. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján módosítsa a következőket:

a) az együttműködési területek részletes leírása:

- i. az I. melléklet A. és B. részében kifejtett 5. cikk (3) bekezdése
- ii. a II. melléklet A. részében kifejtett 7. cikk (2) bekezdése
- iii.– a II. melléklet B. részében kifejtett 8. cikk (2) bekezdése
- iv. a III. mellékletben kifejtett 9. cikk (3) bekezdése, különösen az Afrika–EU csúcstalálkozókat követő intézkedésként

b) a földrajzi programok, valamint a globális közjavak és kihívások tematikus program keretében előirányzott, a IV. mellékletben foglalt indikatív pénzügyi keretösszegek. A módosítások révén az eredeti összeg legfeljebb 5 %-kal csökkenthető, kivéve a IV. melléklet 1b. pontja szerinti keretösszegeket.

(2) A 236/2014/EU rendelet 17. cikkében említett félidős felülvizsgálati jelentés közzétételét követően és a félidős felülvizsgálati jelentésben foglalt ajánlások alapján a Bizottság legkésőbb 2018. március 31-ig az e cikk (1) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el.

18. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására.

(2) A Bizottság 17. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása e rendelet érvényességi idejére szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 17. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) Az 17. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

19. cikk

A bizottság

(1) A Bizottságot egy bizottság (a továbbiakban: a fejlesztési együttműködési eszköz bizottság) segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az EBB egy megfigyelője részt vesz a fejlesztési együttműködési eszköz bizottságnak az EBB-t érintő kérdésekkel kapcsolatos eljárásában.

20. cikk

Pénzügyi referenciaösszeg

(1) Az e rendelet végrehajtására szolgáló, a 2014 és 2020 közötti időszakra előirányzott pénzügyi referenciaösszeg 19 661 639 000 EUR.

Az éves előirányzatot az Európai Parlament és a Tanács hagyja jóvá a többéves pénzügyi keretben meghatározott korlátokon belül.

(2) Az 5–9. cikkben említett minden egyes program számára a 2014 és 2020 közötti időszak tekintetében elkülönített indikatív keretösszegeket a IV. melléklet tartalmazza.

(3) Az Európai Parlament és a Tanács 1288/2013/EU ⁽¹⁾ rendelete 18. cikkének (4) bekezdésével összhangban a külső tevékenység finanszírozását szolgáló különböző fellépési eszközök keretében (a Fejlesztési Együttműködési Eszköz, az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz, a Partnerségi Eszköz és az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz) 1 680 000 000 EUR indikatív keretösszeget kell elkülöníteni a 1288/2013/EU rendelet értelmében vett partnerországokba, illetve ezen országokból az Unióba irányuló, tanulási célú mobilitással kapcsolatos intézkedésekre, és az említett országok hatóságaival/intézményeivel és szervezeteivel folytatott együttműködésre és szakpolitikai párbeszédre.

Az említett források felhasználására a 1288/2013/EU rendelet alkalmazandó.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1288/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az „Erasmus+” elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról, valamint az 1719/2006/EK, az 1720/2006/EK és az 1298/2008/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 50. o.).

A finanszírozást két többéves előirányzaton keresztül kell biztosítani, melyek az első négy, illetve a fennmaradó három évre szólnak. Az említett finanszírozást az érintett országok megállapított szükségletei és prioritásai alapján az e rendelet által biztosított többéves indikatív programozás kell, hogy tartalmazza. Az előirányzott összegek jelentős, előre nem látott körülmények vagy fontos politikai változások esetén felülvizsgálhatók az Unió külső prioritásaival összhangban.

(4) A (3) bekezdésben említett intézkedések e rendelet szerinti finanszírozási összege nem haladhatja meg összesen a 707 000 000 EUR-t. A forrásokat a földrajzi programok pénzügyi keretösszegeiből kell lehívni a finanszírozandó tevékenységek várható regionális eloszlásának és típusának meghatározása mellett. Az e rendelet szerinti, az 1288/2013/EU rendelet hatálya alá tartozó intézkedések finanszírozásának céljára szánt forrásokat az e rendelet által felölelt partnerországokban folytatott intézkedésekre kell felhasználni, különös figyelmet fordítva a legszegényebb országokra. Az e rendeletről finanszírozott hallgatói és oktatói mobilitási intézkedések azokra a területekre összpontosítanak, amelyek a fejlődő országok inkluzív és fenntartható fejlődése szempontjából lényegesek.

(5) A Bizottság, a 236/2014/EU rendelet 13. cikkében előírtak szerint, az e rendelet végrehajtásáról szóló éves jelentésbe belefoglal egy listát, amely tartalmaz minden olyan (3) bekezdésben említett intézkedést, amelyhez a forrásokat e rendelet szerint hívtak le, kitérve az ezen intézkedéseknek az e cikk 2. és 3. cikkében meghatározott célkitűzéseknek és elveknek való megfelelőségére is.

21. cikk

Európai Külügyi Szolgálat

Ezt a rendeletet a 2010/427/EU határozattal összhangban kell alkalmazni.

22. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2014. március 11-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

D. KOURKOULAS

I. MELLÉKLET

A FÖLDRAJZI PROGRAMOK SZERINTI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TERÜLETEK

A. A FÖLDRAJZI PROGRAMOK SZERINTI KÖZÖS EGYÜTTMŰKÖDÉSI TERÜLETEK

A földrajzi programok a következőkben meghatározott – az ágazatokkal nem egyenértékűnek tekintendő – együttműködési területek vonatkozásában kerülnek kidolgozásra. A prioritások az Unió által a fejlesztési politika területén tett nemzetközi kötelezettségvállalásokkal, különösen a millenniumi fejlesztési célokkal és a millenniumi fejlesztési célokat módosító vagy felváltó, nemzetközileg elfogadott, 2015 utánra szóló új fejlesztési célokkal összhangban, valamint az egyes támogatható partnerországokkal vagy -régiókkal folytatott politikai párbeszéd alapján kerülnek meghatározásra.

I. Emberi jogok, demokrácia és jó kormányzás

a) Emberi jogok, demokrácia és jogállamiság

- i. a demokratizálódás támogatása és a demokratikus intézmények, köztük a parlamentek szerepének erősítése;
- ii. a jogállamiság, valamint az igazságügyi és védelmi rendszerek függetlenségének erősítése, továbbá az igazságszolgáltatáshoz való akadálytalan és egyenlő hozzáférési jog biztosítása mindenki számára;
- iii. az intézmények átlátható és elszámoltatható módon történő működésének és a decentralizációnak a támogatása; az országon belüli, részvételen alapuló szociális párbeszéd és egyéb, a kormányzásról és az emberi jogokról folytatott párbeszéd előmozdítása;
- iv. a média szabadságának előmozdítása, ideértve a modern kommunikációs eszközöket is,
- v. a politikai pluralizmusnak, a civil, a kulturális, a gazdasági, a politikai és a szociális jogok védelmének, valamint a kisebbségekhez és a legkiszolgáltatottabb csoportokhoz tartozó személyek védelmének az előmozdítása;
- vi. a megkülönböztetés és a megkülönböztető gyakorlatok valamennyi formája elleni küzdelem támogatása, függetlenül attól, hogy mi képezi azok alapját: faj vagy etnikai származás, kaszt, vallás vagy meggyőződés, nem, nemi identitás vagy szexuális irányultság, társadalmi hovatartozás, fogyatékoság, egészségi állapot, kor, vagy bármely egyéb ok;
- vii. az állampolgárok nyilvántartásának, különösen a születések és elhalálozások anyakönyvezésének előmozdítása;

b) A nemek közötti egyenlőség, a nők szerepének erősítése és a nők esélyegyenlősége

- i. a nemek közötti egyenlőség és méltányosság előmozdítása;
- ii. a nők és lányok jogainak védelme, többek között olyan intézkedések révén, amelyek célja a gyermekházasságok és az egyéb káros hagyományos gyakorlatok – így például a női nemi szervek megcsonkítása – elleni küzdelem, illetve a nők és lányok elleni erőszak valamennyi formája elleni küzdelem, továbbá a nemi alapú erőszak áldozatainak támogatása;
- iii. a nők szerepének erősítése, ideértve a fejlesztésben és a békeépítésben való részvételüket is.

c) Központi és helyi szintű közigazgatás;

- i. a közszféra fejlődésének támogatása az alapvető szolgáltatásokhoz való egyetemes és megkülönböztetésmentes hozzáférés javítása céljából, különösen az egészségügy és az oktatás terén;
- ii. olyan programok támogatása, amelyek javítják a szakpolitikák kialakítását, az államháztartás igazgatását, ideértve a könyvvizsgálati, ellenőrző és csalás elleni szervek és intézkedések létrehozását is, valamint az intézményfejlesztést, beleértve a humán erőforrások kezelését is;
- iii. a parlamentek technikai szakértelmének erősítése, lehetővé téve számukra, hogy értékeljék a nemzeti költségvetések – többek között a nyersanyag-kitermelésből származó belföldi bevételek és az adóügyek – kialakítását és felügyeletét, illetve hogy közreműködjenek abban.

d) Adópolitika és -igazgatás

- i. méltányos, átlátható, hatékony, haladó szellemű és fenntartható nemzeti adórendszerek kiépítésének vagy erősítésének a támogatása;
- ii. az ellenőrzési kapacitások erősítése a fejlődő országokban az adóelkerülés és az illegális pénzügyi mozgások elleni küzdelem terén;
- iii. az adócsalással és annak hatásaival kapcsolatos, elsősorban a felügyeleti szervek, parlamentek és civil társadalmi szervezetek által végzett tevékenységnek és annak eredményei terjesztésének támogatása;

- iv. az adóigazgatás és adóreformok terén indított többoldalú és regionális kezdeményezések támogatása;
 - v. a fejlődő országok támogatása annak érdekében, hogy hatékonyabban vegyenek részt a nemzetközi adózási együttműködési struktúrákban és folyamatokban;
 - vi. annak támogatása, hogy a pénzügyi átláthatóság erősítése érdekében a partnerországok jogszabályaikba illesszék be az országonkénti és projektenkénti jelentéstétel kötelezettségét.
- e) A korrupció elleni küzdelem
- i. a partnerországok támogatása a korrupció valamennyi formája elleni küzdelemben, többek között az ügy előmozdítása érdekében tett állásfoglalások, az arra való figyelemfelhívás és a jelentéstétel útján;
 - ii. a felügyeleti szervek és a bírói kar ellenőrzési kapacitásának javítása.
- f) Civil társadalom és helyi hatóságok
- i. a civil társadalmi szervezetek kapacitásépítésének támogatása véleménynyilvánításuk és a fejlesztési folyamatban való aktív részvételük erősítése, valamint a politikai, szociális és gazdasági párbeszéd előmozdítása érdekében;
 - ii. a helyi hatósági kapacitásépítésének támogatása és szakértelmük mozgósítása a fejlesztés területi megközelítésének, többek között a decentralizációs folyamatoknak az előmozdítása érdekében;
 - iii. a polgári részvételt és a civil társadalmi tevékenységeket kibontakoztató környezet előmozdítása.
- g) A gyermekek jogainak támogatása és védelme
- i. a jogi iratok kiadásának előmozdítása;
 - ii. megfelelő, egészséges életszínvonal és egészséges felnőtté válás támogatása;
 - iii. az alapfokú oktatás biztosítása mindenki számára.

II. Inkluzív és fenntartható növekedés a humán fejlődés szolgálatában

- a) Egészségügy, oktatás, szociális védelem, foglalkoztatás és kultúra
- i. olyan ágazati reformok támogatása, amelyek növelik az alapvető szociális szolgáltatásokhoz, különösen a jó minőségű egészségügyi és oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a kapcsolódó millenniumi fejlesztési célokra, valamint a szegény, marginalizált helyzetű és kiszolgáltatott csoportok e szolgáltatásokhoz való hozzáféréseire helyezett hangsúllyal;
 - ii. a globális, regionális és helyi kihívásokra való reagálásra irányuló helyi kapacitások erősítése, az intenzívebb politikai párbeszéd mellett ágazati költségvetési támogatást is felhasználva;
 - iii. az egészségügyi rendszerek erősítése, többek között a képezett egészségügyi szolgáltatók hiányának kezelése és az egészségügy méltányos finanszírozása révén, valamint a gyógyszerek és oltóanyagok megfizethetőbbé tételével a szegények számára;
 - iv. a Pekingi Cselekvési Platform, a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia cselekvési programja és az ezek felülvizsgálatáról rendezett konferencia eredményei – és ezzel összefüggésben a szexuális és reprodukciós egészség és jogok – teljes körű és hatékony végrehajtásának előmozdítása;
 - v. a megfizethető, jó minőségű ivóvízzel való megfelelő ellátás, valamint a megfelelő szennyvíz-elvezetés és higiénés körülmények biztosítása;
 - vi. a jó minőségű oktatás támogatásának és az ahhoz való egyenlő hozzáférésnek a fokozása;
 - vii. a szakképzés támogatása a foglalkoztathatóság fejlesztése, valamint a fenntartható fejlődést szolgáló kutatás folytatására és az e kutatás eredményei felhasználására irányuló képesség javítása érdekében;
 - viii. a nemzeti szociális védelmi rendszerek és a szociális védelmi minimum támogatása, ideértve az egészségügyi és nyugdíjrendszerek tekintetében a társadalombiztosítási rendszereket is, az egyenlőtlenségek csökkentésére összpontosítva;
 - ix. a méltányos munka programjának támogatása és a szociális párbeszéd előmozdítása;
 - x. a kultúrák közötti párbeszédnek, a kulturális sokszínűségnek, valamint valamennyi kultúra egyenlő méltósága tiszteletben tartásának az előmozdítása;
 - xi. az annak ösztönzésére irányuló nemzetközi együttműködés előmozdítása, hogy a fejlődő országokban a kulturális ágazatok hozzájáruljanak a gazdasági növekedéshez, a szegénység elleni küzdelemre irányuló lehetőségek teljes mértékű kihasználása érdekében, ideértve az olyan kérdések kezelését is, mint a piacra jutás és a szellemi tulajdonjogok.

- b) Üzleti környezet, regionális integráció és világszintű piacok
- a versenyképes helyi magánszektor kiépítésének támogatása, többek között a helyi intézményi és üzleti kapacitás kidolgozásán keresztül;
 - a helyi termelői rendszerek és a helyi vállalkozások, többek között a zöld vállalkozások létrehozásának támogatása;
 - a kis- és középvállalkozások (kkv-k), mikrovállalkozások és szövetkezetek, valamint a tisztességes kereskedelem előmozdítása;
 - a helyi, nemzeti és regionális piacok kiépítésének előmozdítása, ideértve a környezeti javak és szolgáltatások piacát is;
 - a jogalkotási reformok és a szabályozási keret reformjának, valamint azok érvényesítésének a támogatása;
 - az üzleti és pénzügyi szolgáltatásokhoz – például a mikrohitelhez, megtakarításokhoz, mikrobiztosításhoz és fizetési tranzakciókhoz – való hozzáférés megkönnyítése;
 - a nemzetközileg elfogadott munkaügyi jogok érvényesítésének támogatása;
 - a földterületek, illetve a szellemi tulajdonjogok védelmét szolgáló jogszabályok, illetve földnyilvántartások létrehozása és javítása;
 - a fenntartható és inkluzív fejlődés szolgáltatásban álló kutatási és innovációs politikák előmozdítása;
 - a fenntartható foglalkoztatást eredményező beruházások előmozdítása, többek között támogatásötvözási mechanizmusok útján, a hangsúlyt – elsősorban a kkv-k szintjén – a belföldi vállalkozások finanszírozására és a belföldi tőke növelésére, valamint a humánerőforrás-fejlesztés támogatására helyezve;
 - az infrastruktúra javítása, a szociális és környezetvédelmi előírások teljes mértékű tiszteletben tartása mellett;
 - a fenntartható közlekedés ágazati megközelítéseinek előmozdítása, kielégítve a partnerországok igényeit, biztosítva a közlekedésbiztonságot, a közlekedés megfizethetőségét és hatékonyságát, valamint minimalizálva a közlekedés környezetre gyakorolt negatív hatásait;
 - a magánszektor bevonása a társadalmi felelősségvállaláson és a fenntarthatóságon alapuló fejlesztés erősítése, a vállalatok társadalmi és környezeti felelősségvállalásának és elszámoltathatóságának előmozdítása, valamint a szociális párbeszéd érdekében;
 - a fejlődő országok támogatása kereskedelmi, valamint a és regionális és kontinentális integrációt célzó erőfeszítésekben, továbbá támogatásuk a világ gazdaságba való zökkenőmentes és fokozatos integrációjában;
 - az információs és kommunikációs technológiákhoz való általánosabb hozzáférés támogatása a digitális szakadék áthidalása érdekében.
- c) fenntartható mezőgazdaság, élelmezés- és táplálkozásbiztonság;
- segítségnyújtás a fejlődő országoknak a sokkhatásokkal szembeni ellenálló-képességük fejlesztésében (például az erőforrások és az ellátás szűkössége, áringadozás) és az egyenlőtlenségek kezelésében azáltal, hogy a szegények számára a környezet veszélyeztetése nélkül jobb hozzáférést biztosítanak a földhöz, az élelmiszerekhez, a vízhez és a finanszírozáshoz;
 - fenntartható mezőgazdasági gyakorlatok és a kapcsolódó mezőgazdasági kutatás támogatása, a kistermelői mezőgazdaságra és a vidéki megélhetésre fókuszálva;
 - a nők támogatása a mezőgazdaságban;
 - a társadalmi és ökológiai szempontból felelősségteljes magánberuházások megkönnyítését célzó kormányzati erőfeszítések ösztönzése;
 - az élelmiszerbiztonsággal kapcsolatos stratégiai megközelítések támogatása, az élelmiszerek rendelkezésre állására, hozzáférhetőségükre, az infrastruktúrára, a tárolásra és a táplálkozásra összpontosítva;
 - az élelmezésbiztonság hiányának és az alultápláltságnak a kezelése az átmeneti és instabil helyzetekben alkalmazott alapvető beavatkozások révén;
 - az adott ország vezetésével zajló, részvételen alapuló, decentralizált és környezeti szempontból fenntartható területi fejlesztés.
- d) Fenntartható energia
- a modern, megfizethető, fenntartható, hatékony, tiszta és megújulóenergia-szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása;
 - a helyi és regionális szintű, fenntartható energetikai megoldások és a decentralizált energiatermelés előmozdítása.

- e) A természeti erőforrásokkal, többek között a földdel, az erdővel és a vízzel való gazdálkodás
 - i. a felügyeleti eljárások és szervek támogatása és a természeti erőforrásokkal való fenntartható és átlátható gazdálkodást, illetve azok megőrzését célzó kormányzati reformok támogatása;
 - ii. a vízhez való egyenlő hozzáférési jog előmozdítása, valamint az integrált vízkészlet-gazdálkodás és a vízgyűjtő-gazdálkodás előmozdítása;
 - iii. a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások védelmének és fenntartható használatának előmozdítása;
 - iv. a fenntartható termelési és fogyasztási minták, valamint a biztonságos és fenntartható vegyi anyag- és hulladék-gazdálkodás előmozdítása, figyelembe véve a vegyi anyagok és a hulladék egészségre kifejtett hatásaikat.
- f) Éghajlatváltozás és környezetvédelem
 - i. a tisztább technológiák és a fenntartható energia használatának, valamint az erőforrás-hatékonyságnak az előmozdítása a környezetvédelmi normák megerősítése mellett, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású fejlődés elérése érdekében;
 - ii. a fejlődő országok ellenálló-képességének javítása az éghajlatváltozás következményeivel szemben, az éghajlatváltozáshoz való, ökoszisztéma-alapú alkalmazkodás és az éghajlatváltozás ökoszisztéma-alapú mérséklése, valamint katasztrófakockázat-csökkentési intézkedések támogatása révén;
 - iii. az alkalmazandó többoldalú környezetvédelmi megállapodások támogatása, különösen a fenntartható fejlődésre vonatkozó intézményi keret környezetvédelmi dimenziójának erősítésén és a biológiai sokféleség védelmének előmozdításán keresztül;
 - iv. a partnerországok segítése a az éghajlatváltozás hatásai által kiváltott lakóhelyelhagyás és migráció kihívásának a kezelésében és az éghajlatváltozás következtében menekülni kényszerülők megélhetésének újrateremtésében.

III. A fejlesztés szempontjából jelentős egyéb területek

- a) Migráció és menekültügy
 - i. célzott erőfeszítések támogatása a migráció, a mobilitás, a foglalkoztatás és a szegénység mérséklése közötti kölcsönös kapcsolat teljes körű kiaknázása érdekében, hogy a migráció meghatározó pozitív tényezőjévé váljon a fejlődésnek és az „agyelszívás” csökkentésének;
 - ii. a fejlődő országok támogatása a migrációs áramlások kezelésére irányuló olyan hosszú távú politikák elfogadásában, amelyek tisztteletben tartják a migránsok és családjaik emberi jogait, és erősítik a szociális védelmüket.
- b) a humanitárius segélyezés és a fejlesztési együttműködés összekapcsolása
 - i. a konfliktusok, valamint az ember által okozott és természeti katasztrófák sújtotta régiók és országok újjáépítése és helyreállítása közép- és hosszú távon;
 - ii. az otthonuktól elszakadt személyek önellátását és beilleszkedését vagy visszailleszkedését célzó közép- és hosszú távú tevékenységek elvégzése, a segélyezés, a helyreállítás és a fejlesztés összekapcsolásával.
- c) A katasztrófákkal szembeni ellenálló-képesség erősítése és a katasztrófakockázatok csökkentése
 - i. instabil helyzetekben az alapvető szolgáltatások nyújtásának támogatása és a legitim, hatékony és rugalmas állami intézmények, valamint az aktív és szervezett civil társadalom kiépítése az érintett országgal partnerségben;
 - ii. hozzájárulás az állami instabilitás, a konfliktusok, természeti katasztrófák és egyéb típusú válságok megelőzésének megközelítéséhez a korai előrejelző rendszerek, a demokratikus kormányzás és az intézményi kapacitásépítés erősítése terén partnerországok és a regionális szervezetek által tett erőfeszítések támogatása révén;
 - iii. a katasztrófakockázatok csökkentésének, a felkészültségnek és a megelőzésnek, valamint a katasztrófák következményei kezelésének a támogatása.
- d) Fejlesztés és biztonság, beleértve a konfliktusmegelőzést
 - i. a konfliktusmegelőzést és -rendezést, valamint a béketeremtést támogató eszközként a konfliktusok kiváltó okainak kezelése, ideértve a szegénységet, a földterületek és természeti erőforrások romlását, kizsákmányolását és az azokhoz való egyenlőtlen hozzáférést, a gyenge kormányzást, az emberi jogi visszaéléseket és a nemek közötti egyenlőtlenséget;
 - ii. a párbeszéd, a részvétel és a megbékélés előmozdítása a béke elősegítése és az erőszak kirobbanásának megelőzése céljából, a bevált nemzetközi gyakorlatokkal összhangban;
 - iii. az együttműködés és a politikai reformok ösztönzése a biztonság és az igazságszolgáltatás, a kábítószer- és egyéb illegális kereskedelem, köztük az emberkereskedelem, továbbá a korrupció és a pénzmosás elleni küzdelem terén.

B. TÉRSÉGENKÉNTI KONKRÉT EGYÜTTMŰKÖDÉSI TERÜLETEK

Az uniós támogatás az e rendelet 5. cikkével és az e melléklet A. részével, valamint átfogó szándékával, hatályával, céljaival és általános elveivel összhangban álló intézkedéseket és ágazati párbeszégeket támogatja. A közösen megállapított stratégiák érvényesülését biztosítva, különös figyelmet fordít az alábbi térségekre:

I. Latin-Amerika

- a) a társadalmi kohézió, különösen a társadalmi befogadás, a tisztességes munka, a méltányosság, a nemek közötti egyenlőség és a nők erőteljesebb szereppel való felruházása;
- b) a kormányzási kérdések kezelése és a szakpolitikai reformok támogatása, különös tekintettel a következő területekre: szociálpolitikák, az államháztartás igazgatása és az adózás, a biztonságügy (ideértve a kábítószerügyet, valamint a bűnözés és a korrupció területét), a jó kormányzás és a helyi, nemzeti és regionális szintű közigazgatások megerősítése (többek között olyan innovatív, a technikai együttműködést elősegítő intézkedések révén, mint a technikai segítségnyújtási és információcsere-program (TAIEX) és az ikerintézményi programok), az emberi jogok – többek között a kisebbségek, az őslakosok és az afrikai származásúak – védelme, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) alapvető munkaügyi normákra vonatkozó előírásainak tiszteletben tartása, a környezet védelme, valamint a diszkrimináció, a nemi alapú erőszak, a gyermekek elleni erőszak és a kábítószerrel előállítása, fogyasztása és tiltott kereskedelme elleni küzdelem;
- c) az aktív, szervezett és független civil társadalom támogatása és a szociális párbeszéd erősítése a szociális partnerek támogatásán keresztül;
- d) a társadalmi kohézió erősítése különösen a fenntartható szociális védelmi rendszerek – a társadalombiztosítást is beleértve – létrehozásával és erősítésével, továbbá fiskális reform révén, megerősítve az adórendszerek kapacitásait, valamint támogatva a csalás és az adócsalás elleni küzdelmet, és ezáltal is fokozva az egyenlőséget és javítva a vagyoneloszlást;
- e) a latin-amerikai államok támogatása abban, hogy kellő gondossággal teljesítsék kötelezettségeiket a feminicídium eseteinek megelőzése, kivizsgálása, büntetőeljárás alá vonása, büntetése, jóvátétele és figyelemben részesítése vonatkozásában;
- f) a regionális integráció különböző folyamatainak és a hálózati infrastruktúrák összekapcsolásának támogatása, az EBB és más intézmények által támogatott tevékenységeket kiegészítő jelleg biztosítása mellett;
- g) figyelem fordítása a fejlesztés és a biztonság közötti kapcsolatra;
- h) a jó minőségű alapvető szociális szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzájutás biztosítására szolgáló kapacitás erősítése, különösen az egészségügyi és az oktatási ágazatban;
- i) az oktatással és a közös latin-amerikai felsőoktatási térség kialakításával foglalkozó szakpolitikák támogatása;
- j) a gazdasági sebezhetőség problémájának kezelése és a strukturális átalakítások elősegítése olyan erős partnerségek létrehozása révén, amelyek nyílt és méltányos kereskedelmi kapcsolatokra, a környezetbarát és inkluzív gazdaságban több és jobb munkahely teremtésére irányuló produktív beruházásokra, valamint kutatási, innovációs és technológiai tudástranszferre és együttműködésre épülnek, és a fenntartható és inkluzív növekedést annak összes dimenziójában előmozdítják, különös figyelmet fordítva mindazokra a kihívásokra, amelyek a migrációs folyamatok, az élelmezésbiztonság (ideértve a fenntartható mezőgazdaságot és halászatot is), az éghajlatváltozás, a fenntartható energiagazdálkodás, valamint a biológiai sokszínűség és az ökoszisztéma-szolgáltatások – köztük a víz, a talaj és az erdőterületek – védelme és fejlesztése kapcsán jelentkeznek; továbbá az inkluzív növekedés, fejlődés és munkahelyteremtés legjelentősebb forrását képviselő mikro vállalkozások és kkv-k támogatása; a kereskedelmet célzó fejlesztési támogatások előmozdítása annak érdekében, hogy a latin-amerikai mikro vállalkozások és kkv-k is élhessenek a nemzetközi kereskedelem kínálta lehetőségekkel; valamint az általános preferenciarendszerben bekövetkező változások figyelembe vétele;
- k) azon negatív hatás enyhítése, amely e régió számos országának gazdaságát sújtja, amennyiben ezeket kizárják az általános preferenciarendszerekből;
- l) az egyéb finanszírozási eszközökkel megvalósított, katasztrófát vagy válságot követő helyreállítást célzó, rövid távú sürgősségi intézkedések nyomán szükséges lépések megfelelő biztosítása.

II. Dél-Ázsia**(1) A demokratikus kormányzás elősegítése**

- a) a demokratikus folyamatok támogatása, a tényleges demokratikus kormányzás elősegítése, a közigazgatások és közszervek erősítése (helyi szinten is), valamint a hatékony decentralizáció, az állami szerkezetátalakítás és a választási folyamatok támogatása;
- b) az aktív, szervezett és független civil társadalom kialakulásának támogatása – a médiát is beleértve –, valamint a szociális párbeszéd erősítése a szociális partnerek támogatásán keresztül;

- c) legitim, hatékony és elszámoltatható közintézmények kiépítése és megerősítése, az intézményi és közigazgatási reformok, a jó kormányzás, a korrupció elleni fellépés és az államháztartási igazgatás elősegítése, valamint a jogállamiság támogatása;
 - d) az emberi jogok védelmének erősítése, beleértve a kisebbségek, a migránsok, az őslakosok és a kiszolgáltatott csoportok jogainak védelmét, továbbá a hátrányos megkülönböztetés, a szexuális, a nemi alapú és a gyermekekkel szembeni erőszak, valamint az emberkereskedelem elleni küzdelmet is.
 - e) az emberi jogok védelme intézményi reformok (beleértve a jó kormányzásra és a korrupció visszaszorítására, az államháztartás igazgatására, az adózásra és a közigazgatásra vonatkozó reformokat), valamint a nemzetközi normáknak megfelelő törvényhozási, igazgatási és szabályozási reformok előmozdítása által, különösen az instabil helyzetű, valamint a konfliktus által sújtott vagy konfliktus utáni helyzetben lévő országokban;
- (2) A társadalmi befogadás és a humán fejlesztés elősegítése annak valamennyi dimenziójában
- a) a társadalmi kohézió, különösen a társadalmi befogadás, a tisztességes munka és a méltányosság, valamint a nemek közötti egyenlőség elősegítése az oktatáson, az egészségügyön és egyéb szociálpolitikákon keresztül;
 - b) az alapvető szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás egyetemes biztosítására való képesség erősítése mindenekelőtt az egészségügyi és az oktatási ágazatban; az oktatáshoz való egyetemes hozzáférés javítása a tudás- és készség-szint emelése, valamint a jobb foglalkoztathatóság érdekében, adott esetben többek között az egyenlőség hiányát és a munkán és származáson alapuló megkülönböztetést, illetve mindenekelőtt a kaszt-alapú megkülönböztetést célba vevő intézkedések révén;
 - c) a szociális védelem és a társadalmi befogadás, a tisztességes foglalkoztatás és az alapvető munkajogi normák, valamint a méltányosság és a nemek közötti egyenlőség elősegítése az oktatáspolitikai, az egészségügyi politika és más szociálpolitikák révén;
 - d) a mindenki számára (tehát a lányok és nők számára is) hozzáférhető, magas színvonalú oktatás, szakképzési tanfolyamok és egészségügyi szolgáltatások előmozdítása;
 - e) a fejlesztés és a biztonság közötti kapcsolattal összefüggésben a nemek és a származáson alapuló erőszak, a gyermekrablás, a korrupció és a szervezett bűnözés elleni, továbbá a kábítószerrel való visszaélés megelőzése, fogyasztása és tiltott kereskedelme, valamint a tiltott kereskedelem egyéb formái elleni küzdelem;
 - f) fejlesztésorientált partnerségek létrehozása a mezőgazdaság, a magánszektor fejlesztése, a kereskedelem, a beruházások, a segélyezés, a migráció, a kutatás, az innováció és a technológia, valamint a közjavak biztosítása területén, a szegénység mérséklése és a társadalmi integráció céljával;
- (3) A fenntartható fejlődés támogatása, a dél-ázsiai társadalmak éghajlatváltozással és természeti katasztrófákkal szembeni ellenálló képességének fokozása
- a) a fenntartható és inkluzív növekedés és megélhetés, az integrált vidékfejlesztés, a fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodás, valamint az élelmezés- és táplálkozásbiztonság előmozdítása;
 - b) a természeti erőforrások és a megújuló energiaforrások fenntartható felhasználásának, a biológiai sokféleség védelmének, a víz- és hulladékgazdálkodásnak, valamint a talaj és az erdőterületek védelmének előmozdítása
 - c) az éghajlatváltozás problémájának kezelésére irányuló erőfeszítésekhez való hozzájárulás az alkalmazkodást, a hatások enyhítését és a katasztrófák kockázatának csökkentését célzó intézkedések támogatása révén;
 - d) a gazdaság diverzifikációjának, a versenyképességnek, a kereskedelemnek és a magánszektor – és azon belül is kiemelten a mikro közép vállalkozások, a kkv-k és a szövetkezetek – fejlettségének javítását célzó lépések támogatása.
 - e) a fenntartható termelés és fogyasztás ösztönzése, valamint a tiszta technológiákba, a fenntartható energiagazdálkodásba, a közlekedésbe, a fenntartható mezőgazdasági termelésbe és halászatba, a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások – mint például a víz- és erdőterületek – védelmébe és fejlesztésébe, valamint a zöld gazdaságban tisztességes munkalehetőségek teremtésébe való beruházások előmozdítása;
 - f) a katasztrófákra való felkészültség és a katasztrófa utáni – az élelmezés- és táplálkozásbiztonságot, valamint az otthonuktól elszakadt emberek segítségét is magában foglaló – hosszú távú helyreállítás támogatása;
- (4) A regionális integráció és együttműködés támogatása
- a) a regionális integráció és együttműködés eredményorientált módon való ösztönzése a regionális integráció és párbeszéd – különösen a Dél-Ázsiai Regionális Együttműködési Szövetségen keresztüli – támogatása révén, valamint az isztambuli („Ázsia Szíve”) folyamat fejlesztési céljainak előmozdítása;
 - b) a hatékony határigazgatás és a határokon átnyúló együttműködés támogatása a határmenti régiók fenntartható gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődésének elősegítése, valamint a szervezett bűnözés és a kábítószerrel való visszaélés megelőzése, fogyasztása és tiltott kereskedelme elleni küzdelem céljából;
 - c) a fontosabb fertőző betegségeket célba vevő regionális kezdeményezések támogatása; hozzájárulás az egészségügyi kockázatok, köztük az emberek és állatok egymásra hatásából, valamint közös környezetükből eredő kockázatok megelőzéséhez, valamint a kockázatokra való reagáláshoz.

III. Észak- és Délkelet-Ázsia

(1) A demokratikus kormányzás elősegítése

- a) hozzájárulás a demokratizálódáshoz; legitim, hatékony és elszámoltatható közintézmények és –szervek kiépítése és megerősítése intézményi reformok (beleértve a jó kormányzásra és a korrupció visszaszorítására, az államháztartás igazgatására, az adózásra és a közigazgatásra vonatkozó reformokat), valamint a nemzetközi normáknak megfelelő törvényhozási, igazgatási és szabályozási reformok előmozdítása által, különösen az instabil helyzetű, valamint a konfliktus által sújtott vagy konfliktus utáni helyzetben lévő országokban;
- b) az emberi jogoknak – többek között a kisebbségek és az őslakosok jogainak – védelmét, az alapvető munkaügyi normák tiszteletben tartásának elősegítését, a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelmet, a szexuális és a nemi alapú erőszak, valamint a gyermekek elleni erőszak elleni – a gyermekek fegyveres konfliktusokban való részvétele elleni fellépést is magában foglaló – küzdelmet erősítő, valamint az emberkereskedelem problémáját kezelő lépések megtétele;
- c) a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN) emberi jogi architektúrájának támogatása, különös tekintettel az ASEAN Kormányközi Emberi Jogi Bizottságának munkájára;
- d) legitim, hatékony és elszámoltatható közintézmények és közszervek kiépítése és megerősítése;
- e) az aktív, szervezett és független civil társadalom kialakulásának támogatása, valamint a szociális párbeszéd erősítése a szociális partnerek támogatásán keresztül;
- f) a térség által a demokrácia, a jogállamiság és a polgári biztonság fokozása érdekében tett erőfeszítések támogatása többek között az igazságügyi és a biztonsági ágazat reformján keresztül, valamint a különböző etnikumok és hitcsoportok közötti párbeszéd és békefolyamatok előmozdítása;
- g) a fejlesztés és a biztonság közötti kapcsolattal összefüggésben a korrupció és a szervezett bűnözés elleni, a kábítószerek előállítása, fogyasztása és tiltott kereskedelme, valamint a tiltott kereskedelem egyéb formái elleni küzdelem, valamint a hatékony határigazgatás és a határokon átnyúló együttműködés támogatása a határmenti régiók fenntartható gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődésének elősegítése céljából;

(2) A társadalmi befogadás és a humán fejlesztés elősegítése annak valamennyi dimenziójában

- a) a társadalmi kohézió, különösen a társadalmi befogadás, a tisztességes munka, a méltányosság és a nemek közötti egyenlőség ösztönzése;
- b) az alapvető szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás egyetemes biztosítására való képesség erősítése mindenekelőtt az egészségügyi és az oktatási ágazatban; az oktatáshoz való egyetemes hozzáférés javítása a tudás- és készség-szint emelése, valamint a jobb foglalkoztathatóság érdekében, adott esetben többek között az egyenlőség hiányát és a munkán és származáson alapuló megkülönböztetést, illetve mindenekelőtt a kaszt-alapú megkülönböztetést célba vevő intézkedések révén;
- c) fejlesztésorientált partnerségek létrehozása a mezőgazdaság, a magánszektor fejlesztése, a kereskedelem, a beruházások, a segélyezés, a migráció, a kutatás, az innováció és a technológia, valamint a közjavak biztosítása területén, a szegénység mérséklése és a társadalmi integráció céljával;
- d) a térség által az egészségügyi kockázatok, köztük az emberek és állatok egymásra hatásából, valamint közös környezetükből eredő kockázatok megelőzése, valamint a kockázatokra való reagálás céljából tett erőfeszítések támogatása;
- e) az inkluzív oktatás, az egész életen át tartó tanulás és képzés előmozdítása (beleértve a felsőoktatás, a szakoktatás és a szakképzés területét is), valamint hozzájárulás a munkaerőpiacok működésének javításához;
- f) a környezetbarátabb gazdaság kialakulásának, valamint az inkluzív növekedésnek az előmozdítása különösen a mezőgazdaság, továbbá az élelmezés- és táplálkozásbiztonság, a fenntartható energiák, valamint a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások védelme és fejlesztése tekintetében;
- g) a biztonság és a fejlődés közötti kapcsolattal összefüggésben küzdelem a nemi alapú, illetve a származáson alapuló erőszak és a gyermekrablás ellen;

(3) A fenntartható fejlődés támogatása, valamint a délkelet-ázsiai társadalmak éghajlatváltozással és természeti katasztrófákkal szembeni ellenálló képességének fokozása

- a) az éghajlatváltozás hatásainak enyhítése és az azokhoz való alkalmazás támogatása, valamint a fenntartható fogyasztás és termelés előmozdítása;
- b) a térség támogatása az éghajlatváltozás problémakörének a fenntartható fejlesztési stratégiákba való beépítésében, az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást, illetve e hatások enyhítését célzó szakpolitikák és eszközök kidolgozásában, az éghajlatváltozás káros hatásainak kezelésében és a hosszú távú együttműködési kezdeményezések megerősítésében, továbbá a katasztrófákkal szembeni kiszolgáltatottság csökkentésében; az ASEAN „Éghajlatváltozással kapcsolatos multiszektoralis keret: a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás az élelmezésbiztonság szolgáltatáiban” című kezdeményezésének támogatása;

- c) tekintettel a népesség növekedésére és a fogyasztói igények változására, a fenntartható termelés és fogyasztás ösztönzése, valamint – különösen regionális szinten – a tiszta technológiákba, a fenntartható energiagazdálkodásba, a közlekedésbe, a fenntartható mezőgazdasági termelésbe és halászatba, a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások – mint például a víz- és erdőterületek – védelmébe és fejlesztésébe, valamint a zöld gazdaságban tisztességes munkalehetőségek teremtésébe való beruházások előmozdítása;
- d) a segítségnyújtás, a rehabilitáció és a fejlesztés egymással való hatékony összekapcsolása annak biztosítása érdekében, hogy a katasztrófát vagy válságot követő állapot orvoslását célzó, más finanszírozási eszközök révén végrehajtott rövid távú, sürgősségi jellegű intézkedéseket megfelelő további intézkedések kövessék; a katasztrófákra való felkészültség és a katasztrófa utáni – az élelmezés- és táplálkozásbiztonságot, valamint az otthonuktól elszakadt emberek segítségét is magában foglaló – hosszú távú helyreállítás támogatása.

(4) A regionális integráció és együttműködés támogatása Észak- és Délkelet-Ázsiában

- a) a fokozottabb regionális integráció és együttműködés eredményközpontú módon való előmozdítása a regionális integráció és párbeszéd támogatásán keresztül;
- b) az ASEAN társadalmi-gazdasági integrációjának és kölcsönös összekapcsolódásának támogatása, beleértve az ASEAN Gazdasági Közösség fejlesztéssel kapcsolatos céljainak, az ASEAN Összekapcsolási Főtervnek (Master Plan on ASEAN Connectivity) és az ASEAN 2015 utáni jövőképének (Post-2015 Vision) megvalósítását is;
- c) kereskedelemhez kapcsolódó segítségnyújtás, valamint a kereskedelmet célzó fejlesztési segítyezés többek között annak biztosítása érdekében, hogy a nemzetközi kereskedelem által kínált lehetőségekből a kkv-k is részesülhessenek;
- d) finanszírozási források mozgósítása a regionális integrációt, a társadalmi befogadást és kohéziót, valamint a fenntartható növekedést elősegítő fenntartható infrastruktúrák és hálózatok kiépítéséhez, biztosítva egyúttal, hogy ez kiegészítse az EBB és más uniós finanszírozó intézmények, illetve az e területen működő egyéb intézmények által támogatott tevékenységeket;
- e) az ASEAN intézményei és országai, illetve az Unió közötti párbeszéd bátorítása;
- f) a fontosabb fertőző betegségeket célba vevő regionális kezdeményezések támogatása; hozzájárulás az egészségügyi kockázatok, köztük az emberek és állatok egymásra hatásából, valamint közös környezetükből eredő kockázatok megelőzéséhez, valamint a kockázatokra való reagáláshoz;

IV. Közép-Ázsia

- a) átfogó célként hozzájárulás a fenntartható és inkluzív gazdasági és társadalmi fejlődéshez, a társadalmi kohézióhoz és a demokráciához;
- b) az élelmezésbiztonság és a fenntartható energiabiztonság támogatása, hozzájárulás a helyi lakosság vízhez való hozzájutásának és megfelelő higiénés körülményeinek biztosításához, továbbá a katasztrófákkal szembeni felkészültség és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás elősegítése és támogatása;
- c) a reprezentatív, demokratikusan megválasztott parlamentek létrejöttének támogatása, a jó kormányzásnak és a demokratizálódási folyamatoknak, az államháztartás hatékony és eredményes kezelésének, a jól működő intézményeken alapuló jogállamiságnak, valamint az emberi jogok valódi tiszteletének és a nemek közötti egyenlőségnek az elősegítése és támogatása; továbbá az aktív, szervezett és független civil társadalom létrejöttének támogatása és a szociális párbeszéd erősítése a szociális partnerek támogatásán keresztül;
- d) az inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés előmozdítása, a társadalmi és regionális egyenlőtlenségek kezelése, valamint az innováció és technológia, a tisztességes munka, a mezőgazdaság és vidékfejlesztés támogatása, a mikro vállalkozások és kkv-k támogatása révén a gazdasági diverzifikáció előmozdítása, s emellett a szabályozott szociális piacgazdaság kialakulásának, valamint a nyílt és tisztességes kereskedelemnek és beruházásoknak az ösztönzése, ide sorolva a szabályozási reformokat is;
- e) a hatékony határigazgatás és a határokon átnyúló együttműködés támogatása a határmenti régiók fenntartható gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődésének elősegítése céljából; a fejlesztés és a biztonság közötti kapcsolattal összefüggésben a szervezett bűnözés és a tiltott kereskedelem valamennyi formája elleni küzdelem, beleértve a kábítószerrel való ellenállás és fogyasztása, valamint káros hatásai elleni küzdelmet – és ehhez kapcsolódóan a HIV/AIDS elleni küzdelmet – is;
- f) a kétoldalú és a regionális együttműködés, a párbeszéd és az integráció elősegítése többek között az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz és egyéb uniós eszközök hatálya alá tartozó országokkal a szakpolitikai reformok támogatása céljából, adott esetben intézményépítés, technikai segítségnyújtás (például TAIEX), információcsera és ikerintézményi programok révén, továbbá a pénzügyi források megfelelő mechanizmusok révén való mozgósításával olyan központi jelentőségű beruházások megvalósítása útján, amelyek az oktatási, környezetvédelmi és energiaipari ágazat, valamint az alacsony kibocsátással járó fejlődés/az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenállás támogatására irányulnak;
- g) a jó minőségű alapvető szociális szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzájutás biztosítására szolgáló kapacitás erősítése, különösen az egészségügyi és az oktatási ágazatban; a lakosság foglalkoztatáshoz való hozzájutásának támogatása – különösen a fiatalok és a nők esetében –, többek között az általános, a szakirányú és a felsőfokú oktatás javításának támogatása révén.

V. Közel-Kelet

- a) a demokratizációval és a kormányzással (ideértve az adózás területét is), a jogállamisággal, az emberi jogokkal és a nemek közötti egyenlőséggel, az alapvető szabadságokkal és a politikai egyenlőséggel kapcsolatos kérdések napirendre vétele a politikai reformok ösztönzése céljából, továbbá a korrupció elleni küzdelem és a bírósági eljárások átláthatósága és a legitim, demokratikus, hatékony és elszámoltatható közintézmények kiépítése, valamint az aktív, független és szervezett civil társadalom létrejötte érdekében, a szociális párbeszédet a szociális partnerek támogatásán keresztül erősítve;
- b) a civil társadalom támogatása az alapvető szabadságok, az emberi jogok és a demokratikus elvek védelméért folytatott küzdelemben;
- c) az inkluzív növekedés elősegítése és a társadalmi kohézió és fejlődés ösztönzése, különös tekintettel a munkahelyteremtésre, a társadalmi befogadásra, a tisztességes munkára és a méltányosságra, valamint a nemek közötti egyenlőségre; az alapvető szociális szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzájutás biztosítására szolgáló kapacitás erősítése, különösen az egészségügy és az oktatás területén; fellépés az adott esetben a munkán és származáson alapuló megkülönböztetés, illetve mindenekelőtt a kaszt-alapú megkülönböztetés ellen;
- d) a polgári kultúra fejlődésének támogatása különösen a képzésen, az oktatáson, valamint a gyermekek, fiatalok és nők részvételén keresztül;
- e) a fenntartható gazdasági reform és a diverzifikáció, a nyílt és tisztességes kereskedelmi kapcsolatok, a szabályozott és fenntartható szociális piacgazdaság kialakulása, továbbá a főbb ágazatokba (mint például az energiaipar, fókuszában a megújuló energiaforrásokkal) irányuló jövedelmező és fenntartható beruházások előmozdítása;
- f) a jószomszédi kapcsolatok, a regionális együttműködés, a párbeszéd és az integráció előmozdítása többek között az Európai Szomszédági Támogatási Eszköz hatálya alá tartozó országokkal, valamint a Partnerségi Eszköz és az egyéb uniós eszközök hatálya alá eső Perzsa-öböl menti államokkal, a régióon belüli, indikatív jelleggel a gazdasággal, az energia- és vízgazdálkodással, a szállítással és a menekültekkel kapcsolatos integrációs törekvések támogatása útján;
- g) a fenntartható és méltányos vízkészlet-gazdálkodásnak és a vízkészletek védelmének előmozdítása;
- h) az e rendelet hatálya alatt rendelkezésre bocsátott források következetes munka révén, valamint olyan más uniós eszközök és szakpolitikák révén való kiegészítése, amelyek középpontjában adott esetben az Unió belső piacához való hozzáférés, a munkaerő mobilitása és a szélesebb körű regionális integráció áll;
- i) a biztonság és a fejlődés közötti kapcsolattal összefüggésben, küzdelem a kábítószerek előállítása, fogyasztása és tiltott kereskedelme ellen;
- j) a fejlődés és a migráció közötti kapcsolattal összefüggésben: a migráció kezelése, valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek és a menekültek megsegítése;

VI. Egyéb országok

- a) a demokratikus társadalomnak, a jó kormányzásnak, az emberi jogok és a nemek közötti egyenlőség tiszteletben tartásának és a jogállami keretek között működő állam megszilárdításának támogatása, valamint a térségi és kontinentális stabilitás és integráció elősegítése; az aktív, szervezett és független civil társadalom kialakulásának támogatása, valamint a szociális párbeszéd erősítése a szociális partnerek támogatásán keresztül;
- b) a különböző szabadkereskedelmi területek létesítésével megkezdett igazodási erőfeszítések támogatása;
- c) a szegénység, az egyenlőtlenség és a kirekesztés elleni küzdelem támogatása többek között a hátrányos helyzetben lévő közösségek alapvető szükségleteinek kezelése, valamint a társadalmi kohézió és az egyenlőtlenségek csökkentésére irányuló újraelosztási politikák támogatása révén;
- d) az alapvető szociális szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzájutás biztosítására szolgáló kapacitás erősítése, különösen az egészségügyi és oktatási ágazatban;
- e) az élet- és munkakörülmények javítása, külön hangsúlyt helyezve az ILO tisztességes munkáról szóló menetrendjének érvényesítésére;
- f) a gazdasági sebezhetőség problémájának kezelése és hozzájárulás a strukturális átalakításokhoz, nagy hangsúlyt fektetve a fenntartható és inkluzív gazdasági növekedésen alapuló tisztességes foglalkoztatásra és az energiahatékony, megújuló energiákra épülő, alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra, olyan erős partnerségek létrehozása révén, amelyek nyílt és méltányos kereskedelmi kapcsolatokra, a környezetbarát és inkluzív gazdaságban több és jobb munkahely teremtésére irányuló produktív beruházásokra, valamint kutatási, innovációs és technológiai tudástranszferre és együttműködésre épülnek, és a fenntartható és inkluzív fejlődést annak összes dimenziójában előmozdítják, különös figyelmet fordítva mindazokra a kihívásokra, amelyek a migrációs folyamatok, az élelmezésbiztonság (ideértve a fenntartható mezőgazdaságot és halászatot is), az éghajlatváltozás, a fenntartható energiagazdálkodás, valamint a biológiai sokszínűség és az ökoszisztéma-szolgáltatások – köztük a víz, a talaj és az erdőterületek – védelme és fejlesztése kapcsán jelentkeznek;
- g) a szexuális és a nemek közötti különbségeken alapuló erőszak és egészségügyi kérdések kezelése, ideértve a HIV-et/ AIDS-et, valamint annak a társadalomra gyakorolt hatását is.

II. MELLÉKLET

A TEMATIKUS PROGRAMOK SZERINTI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TERÜLETEK

A. GLOBÁLIS KÖZJAVAK ÉS KIHÍVÁSOK PROGRAM

A globális közjavak és kihívások program célja az együttműködés erősítése, az ismeretek, a gyakorlati tapasztalatok és a partnerországok kapacitásainak megosztása a szegénység felszámolásához, a társadalmi kohézióhoz és a fenntartható fejlődéshez való hozzájárulás céljából. A program többek között az alábbi együttműködési területeket fedi le, a köztük lévő szoros kapcsolat fényében biztosítva a legmagasabb fokú szinergiát.

1. Környezetvédelem és éghajlatváltozás

- a) hozzájárulás az Unió környezetvédelmi és éghajlat-változási politikáinak külső dimenziójához, a fejlesztési politikák koherenciája elvének és az EUMSZ-ben foglalt más elveknek a teljes körű tiszteletben tartása mellett;
- b) a fejlődő országoknak a természeti erőforrások fenntartható használatával és a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos millenniumi fejlesztési célok vagy az Unió és tagállamai által elfogadott bármilyen későbbi keret célkitűzéseinek elérése érdekében nyújtott támogatás;
- c) az uniós kezdeményezések és a nemzetközi és regionális szinten elfogadott és/vagy határon átnyúló jelleggel bíró kötelezettségvállalások végrehajtása, különösen az éghajlatváltozással kapcsolatos területeken, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes olyan karbonszegény stratégiák támogatása révén, előtérbe helyezve a biodiverzitás előmozdítását, az ökoszisztémák és természeti erőforrások védelmét, a fenntartható gazdálkodást – beleértve az óceánokat, termőföldet, vizeket, halászatot és erdőket (pl. olyan mechanizmusokon keresztül, mint a FLEGT) –, az elszívagosodás megállítását, valamint az integrált vízkészlet-gazdálkodást, az eredményes vegyianyag-kezelést és hulladékgazdálkodást, az erőforrás-hatékonyságot és a zöld gazdaságot;
- d) az éghajlat-változási és környezetvédelmi célok integrációjának növelése és érvényre juttatása az Unió fejlesztési együttműködésében a fejlődő országokkal kapcsolatos, ott folyó és általuk végzett módszertani és kutatómunka támogatásával, beleértve a monitoring-, jelentéstételi és ellenőrzési mechanizmusokat, az ökoszisztémák feltérképezését és értékelését, a környezetvédelmi szakértelem növelését, valamint az innovatív intézkedések és a politikai koherencia előmozdítását;
- e) az Unió és tagállamai környezetvédelmi irányításának és nemzetközi politikája fejlesztésének támogatása a fenntartható fejlődés globális irányítása koherenciájának és hatékonyságának javítása céljából, valamint a regionális és nemzetközi környezetvédelmi ellenőrzés és értékelés támogatása révén, továbbá a fejlődő országokban a többoldalú környezetvédelmi megállapodásokra vonatkozó intézkedések hatékony betartásának és végrehajtásának támogatása révén;
- f) a katasztrófakockázat-kezelés és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás beépítése a fejlesztési tervezésbe és beruházásokba, valamint olyan stratégiák előmozdítása, amelyek a katasztrófakockázat csökkentését célozzák, úgymint az ökoszisztémák védelme és a vizes élőhelyek helyreállítása;
- g) a mezőgazdaság és az állattenyésztés éghajlatváltozással kapcsolatos politikákban játszott meghatározó szerepének elismerése a kistermelői mezőgazdaság és állattenyésztés előmozdítása révén, melyek az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló eredményes stratégiák délen, tekintettel arra, hogy biztosítják az olyan természeti erőforrások fenntartható használatát, mint például a víz és a legelők;

II. Fenntartható energia

- a) a megbízható, biztonságos, hozzáférhető, éghajlatbarát és fenntartható energiaszolgáltatásokhoz való hozzáférés ösztönzése a szegénység felszámolásának és az inkluzív növekedés és fejlődés kulcsfontosságú mozgatójaként, különös tekintettel a helyi és regionális, megújuló energiaforrások használatára, valamint a szegények és a távoli régiókban élő szegények hozzáféréseinek biztosítására;
- b) a megújulóenergia-technológiák nagyobb mértékű használatának – különös tekintettel a decentralizált megközelítésekre –, valamint az energiahatékonyságnak és a fenntartható, alacsony kibocsátású fejlesztési stratégiáknak az előmozdítása;
- c) a partnerországok és helyi közösségek energiabiztonságának előmozdítása, például a források és útvonalak diverzifikációja, az árak volatilitásának figyelembevétele, a kibocsátáscsökkentési potenciál, a piacok fejlesztése és az energia-összekapcsolódás, különösen a villamosenergia-hálózatok összekapcsolása és -kereskedelem támogatása révén.

III. Emberi fejlődés, beleértve a tisztességes munkát, a társadalmi igazságosságot és a kultúrát**a) Egészségügy:**

- i. a fejlődő országok lakosai egészségének és jólétének fokozása azáltal, hogy támogatja a jó minőségű alapvető közegészségügyi létesítményekhez, javakhoz és szolgáltatásokhoz való inkluzív és egyetemes hozzáférést és azok mindenki számára egyenlően történő biztosítását, a megelőzéstől kezdve egészen az utókezelésig, különös tekintettel a hátrányos helyzetű és kiszolgáltatott csoportokhoz tartozó személyek szükségleteire;
- ii. a partnerországok jelentős közvetlen támogatását célzó globális kezdeményezésekre irányuló szakpolitikai ütemterv támogatása és kialakítása, figyelembe véve az eredményközpontúságot, a hatékony segítségnyújtást és az egészségügyi rendszerekre gyakorolt hatásokat, beleértve a partnerországoknak az említett kezdeményezések melletti erősebb elköteleződését;
- iii. olyan konkrét kezdeményezések támogatása különösen regionális és globális szinten, amelyek erősítik az egészségügyi rendszereket, és segítik az országokat abban, hogy szigorú, kutatási eredményeken alapuló és fenntartható nemzeti egészségügyi politikát alakítsanak ki és hajtsanak végre, valamint ilyen politikák kialakítása és végrehajtása az olyan prioritási területeken, mint a gyermekek és az anyák egészségének védelme – ideértve az immunizációt is – és a globális egészségügyi fenyegetésekre (például a HIV/AIDS, a tuberkulózis, a malária és egyéb, szegénységhez kapcsolódó és elhanyagolt betegségek) való reagálás;
- iv. a Pekingi Cselekvési Platformnak, a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia cselekvési programjának és az ezek felülvizsgálatáról rendezett konferenciák eredményeinek – és ezzel összefüggésben a szexuális és reprodukciós egészség és jogok – teljes körű és hatékony végrehajtásának előmozdítása;
- v. az erőszak áldozatait, különösen a nőket és a gyermekeket célzó alapvető szolgáltatások és pszichológiai támogatás elősegítése, nyújtása és körének bővítése.

b) Oktatás, tudás és készségek:

- i. az oktatás nemzetközileg elfogadott céljai elérésének támogatása globális kezdeményezésekkel és partnerségekkel, külön hangsúlyt helyezve a tudásra, a készségekre és a fenntartható és inkluzív fejlesztés értékeire;
- ii. az oktatási rendszerek fejlesztésének kiegyensúlyozott megközelítésére alapozva a gyakorlati tapasztalatok, a bevált gyakorlatok és a fejlesztés előmozdítása;
- iii. az oktatás minőségének fejlesztése és a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés különösen a kiszolgáltatott csoportokhoz tartozó személyek, a migránsok, a nők és a lányok, a vallási kisebbségekhez tartozó személyek, a fogyatékkal élő, a kiszolgáltatott helyzetű személyek számára és a globális célok elérésétől legtávolabb álló országokban, valamint az alapfokú oktatás befejezésének és az alsó középfokú oktatásba való átmenet elősegítése.

c) A nemek közötti egyenlőség, a nők helyzetének megerősítése, valamint a nők és lányok jogainak védelme:

- i. a nők és lányok gazdasági és társadalmi szerepvállalásának megerősödését, vezető szerepét és egyenlő politikai részvételét előmozdító nemzeti, regionális és helyi szintű programok támogatása;
- ii. a nemek közötti egyenlőségnek és a nők és lányok társadalmi szerepvállalása megerősítésének a politikákba, tervekbe és költségvetésekbe – ideértve a nemzetközi, regionális és nemzeti fejlesztési kereteket is –, valamint a segélyhatékonysági programba való integrálását célzó nemzeti, regionális és globális kezdeményezések támogatása;
- iii. a szexuális és nemi alapú erőszak kezelése és áldozatainak támogatása.

d) Gyermekek és fiatalok:

- i. a gyermekkereskedelem, a gyermekek elleni erőszak, a gyermekbántalmazás és a gyermekmunka valamennyi formája elleni küzdelem, a gyermekházasságok elleni küzdelem, a gyermekek és a fiatalok különös kiszolgáltatottságát és a bennük rejlő lehetőségeket, jogait – beleértve az anyakönyvezést – és érdekeik védelmét, oktatásukat, egészségüket és megélhetésüket figyelembe vevő politikák előmozdítása, kezdve a gyermekek és a fiatalok bevonásával és önrendelkezésük elősegítésével;
- ii. a fejlődő országok figyelmének és kapacitásainak erősítése, hogy a gyermekeknek és a fiataloknak kedvező politikákat dolgozzanak ki, és előmozdítsák a gyermekek és a fiatalok mint a fejlesztésben részt vevő felek szerepét;
- iii. a gyermekeket és a fiatalokat érintő sajátos problémák és kihívások kezelését célzó konkrét stratégiák és intézkedések kidolgozásának támogatása – különösen az egészség, az oktatás és a foglalkoztatás terén –, amelyek minden releváns tevékenység során a gyermekek és a fiatalok mindenek felett álló érdekeit veszik figyelembe.

- e) A megkülönböztetés tilalma:
- a szexuális alapú, a nemi identitáson, faji vagy etnikai hovatartozáson, kaszton, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékosságon, betegségen, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetésmentesség előmozdítását célzó helyi, regionális, nemzeti és globális kezdeményezések támogatása politikák, tervek és költségvetések felállításán, valamint a bevált gyakorlatok és a szakértelem cseréjén keresztül;
 - szélesebb körű párbeszéd biztosítása a megkülönböztetésmentességről, valamint az emberijog-védők védelméről;
- f) Foglalkoztatás, készségek, szociális védelem és társadalmi befogadás:
- a termelékeny és tisztességes munka magas szintjeinek támogatása különösen a hatékony és eredményes oktatási és foglalkoztatási politikák és stratégiák támogatásával, a helyi munkaerő-piaci szükségletekhez és perspektívákhoz, valamint a – többek közt az informális gazdaságban – meglévő munkafeltételekhez igazodó foglalkoztathatósághoz szükséges szakképzéssel, a tisztességes munka előmozdításával az ILO alapvető munkaügyi normái alapján, beleértve a gyermekmunka elleni küzdelmet, valamint a társadalmi párbeszéd támogatása és a migránsok jogainak tiszteletben tartása és előmozdítása mellett a munkaerő mobilitásának megkönnyítése;
 - a társadalmi kohézió erősítése különösen fenntartható szociális védelmi rendszerek – a szegénységben élőkre is kiterjedő társadalombiztosítást is beleértve – felállításával és megerősítésével, beleértve a fiskális reformot is; az adórendszerek kapacitásának, valamint a család és az adóelkerülés elleni küzdelemnek az erősítése, ezáltal is fokozva az egyenlőséget és javítva a vagyoneeloszlást;
 - a társadalmi befogadás és a nemek közötti egyenlőség javítása az alapszolgáltatások méltányos hozzáférhetősége érdekében való együttműködés, a teljes foglalkoztatottság, egyes csoportok – elsősorban a migránsok, a gyermekek és a fiatalok, a fogyatékossággal élők, a nők, az őslakos népek és a kisebbségekhez tartozó személyek – társadalmi szerepvállalásának növelése annak biztosítása érdekében, hogy e csoportok részt vehessenek és részt vegyenek a jólét és a kulturális sokféleség megteremtésében, és élvezzék annak előnyeit.
- g) Növekedés, munkahelyek és a magánszféra részvétele
- a több és jobb munkahely megteremtését célzó intézkedések előmozdítása például a helyi mikro-, kis- és középvállalkozások versenyképességének és rugalmasságának javításával, valamint a helyi, a regionális és a globális gazdaságba való integrációjuk fokozásával, támogatva a fejlődő országoknak a regionális és többoldalú kereskedelmi rendszerbe való belépését;
 - a kulturális örökség megőrzését elősegítő helyi kézművesség fejlesztése;
 - társadalmi és környezetvédelmi szempontból felelős helyi magánszektor kialakítása és az üzleti környezet javítása;
 - az olyan eredményes gazdaságpolitikák előmozdítása, amelyek támogatják a helyi gazdaság és a helyi ipar fejlődését, a zöld és befogadó gazdaság, a forráshatékony és a fenntartható fogyasztási és termelési eljárások érdekében;
 - az elektronikus kommunikáció használatának ösztönzése a valamennyi ágazatot átfogó, a szegények javát szolgáló növekedés támogatásának eszközeként a fejlődő és ipari országok közötti, valamint a fejlődő országokon belüli digitális szakadék áthidalása, e terület megfelelő szakpolitikai és szabályozási keretének kialakítása, valamint a szükséges infrastruktúra fejlesztésének és az információs és kommunikációs technológiákon alapuló szolgáltatások és alkalmazások használatának ösztönzése érdekében;
 - a pénzügyi szolgáltatások egyre szélesebb rétegek számára történő biztosításának előmozdítása azáltal, hogy a mikro-, kis- és középvállalkozások és a háztartások – különösen a hátrányos helyzetű és a kiszolgáltatott csoportok – számára megkönnyítik a pénzügyi szolgáltatások, így például a mikrohitel és megtakarítások, a mikro-biztosítások és fizetési tranzakciók igénybe vételét és az ilyen szolgáltatások tényleges használatát.
- h) Kultúra:
- a kultúrák közötti párbeszédnek, a kulturális sokszínűségnek, valamint valamennyi kultúra egyenlő méltósága tiszteletben tartásának az előmozdítása;
 - az annak ösztönzésére irányuló nemzetközi együttműködés előmozdítása, hogy a fejlődő országokban a kulturális ágazatok hozzájáruljanak a gazdasági növekedéshez, a szegénység elleni küzdelemre irányuló lehetőségek teljes mértékű kihasználása érdekében, ideértve az olyan kérdések kezelését is, mint a piacra jutás és a szellemi tulajdon-jogok;
 - az őslakosok és kisebbségek társadalmi, kulturális és szellemi értékei tiszteletben tartásának elősegítése az egyetemes emberi jogokkal összhangban a többnemzetiségű társadalmakban a jogegyenlőség és igazságosság erősítése érdekében, amely mindenkit megillet, ideértve az őslakosokat és a kisebbségekhez tartozó személyeket is;
 - a kultúra mint a fejlődés és a növekedés szempontjából ígéretes gazdasági ágazat támogatása.

IV. Élelmezés- és táplálkozásbiztonság, illetve fenntartható mezőgazdaság

Az ezen a területen folytatott együttműködés erősíti az együttműködést, a tudás és a tapasztalatok cseréjét, valamint a partnerországoknak az élelmezésbiztonság következő négy pillérére irányuló kapacitását, a nemek közötti egyenlőség szempontját is érvényre juttatva: az élelmiszerek rendelkezésre állása (termelés), a hozzáférés (beleértve a földet, a fölösleggel bíró területekről a hiányt szenvedő területekre történő élelmiszerszállításhoz szükséges infrastruktúrát, a piacokat, a belföldi élelmiszer-tartalékok létrehozását, a biztonsági hálózatokat), a felhasználás (társadalmilag tudatos táplálkozási intézkedések) és a stabilitás, valamint foglalkozik a tisztességes kereskedelemmel és előtérbe állít öt dimenziót: a kistermelői mezőgazdaság és állattenyésztés, a hozzáadott értéket teremtő élelmiszer-feldolgozás, a kormányzás, a regionális integráció és a kiszolgáltatott helyzetben lévő népeiséget támogató mechanizmusok, mindezt a következők által:

- a) a fenntartható mezőgazdasági kisgazdálkodás és állattenyésztés fejlesztésének ösztönzése ökoszisztéma alapú, karbon-szegény és az éghajlatnak ellenálló biztonságos technológiához való hozzáférés útján (ideértve az információs és kommunikációs technológiákat is), az éghajlatváltozással kapcsolatos helyi és autonóm alkalmazkodási stratégiák elismerése, előmozdítása és megerősítése révén, valamint kiterjesztés és technikai szolgáltatások, vidékfejlesztési programok, produktív és felelős, a nemzetközi iránymutatásoknak megfelelő beruházási intézkedések, a földdel és a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás, továbbá a lakosság földdel kapcsolatos különböző jogainak, a helyi lakosság földhöz való hozzáféréseinek és a genetikai sokszínűségnek a védelme útján, lehetőségeket teremtő gazdasági környezetben;
- b) a környezetvédelem- és társadalmilag felelős szakpolitika kialakításának és a releváns ágazatok irányításának, az állami és a nem állami szereplők saját szabályozása szerinti szerepének és a közjavak felhasználásának, szervezési kapacitásuknak, szakmai szervezeteinek és intézményeinek támogatása;
- c) az élelmezés- és a táplálkozásbiztonság erősítése megfelelő szakpolitikák, köztük a biológiai sokféleség védelme és ökoszisztéma-szolgáltatások, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó szakpolitikák, információs rendszerek, válságmegelőzés és igazgatás, valamint a kiszolgáltatott népeiséget megszólító táplálkozási stratégiák révén, amelyek mobilizálják az olyan alapvető beavatkozásokhoz szükséges forrásokat, amelyek megakadályozhatják az alultápláltság eseteinek döntő többségét;
- d) az élelmiszer- és takarmányláncok révén biztonságos és fenntartható gyakorlatok előmozdítása.

V. Migráció és menekültügy

Az ezen a területen folytatott együttműködés célja erősíteni a politikai párbeszédet, az együttműködést, a tudás és a tapasztalatok cseréjét, valamint a partnerországok, a civil társadalmi szervezetek és a helyi hatóságok kapacitásait annak érdekében, hogy a humán fejlesztés pozitív elemeként támogassák a humán mobilitást. A jogokon alapuló megközelítésre épülő ezen területen folytatott együttműködés, amely minden – polgári és politikai vagy gazdasági, társadalmi és kulturális – emberi jogra kiterjed, kezelni fogja a migrációs áramlások problémáit, köztük a dél-dél irányú migrációt, valamint a kiszolgáltatott migránsok, például a kísérő nélküli kiskorúak, az emberkereskedelem áldozatai, a menedékkérők és a migráns nők helyzetét és a származási országban hagyott gyermekek, nők és családok helyzetét, mindezt a következők által:

- a) a migrációs kormányzás minden szinten történő előmozdítása, külön hangsúlyt helyezve a migráció társadalmi és gazdasági következményeire, valamint a civil szervezetek – beleértve a diaszpóra szervezeteket – és a helyi hatóságok kulcsfontosságú szerepének elismerése a migráció fejlesztési stratégia alapvető elemeként való kezelése terén;
- b) a migrációs áramlások minden dimenzióban történő jobb irányításának biztosítása, többek között a partnerországokban a kormányok és más érintettek kapacitásának megerősítésével az olyan területeken, mint a jogszerű migráció és mobilitás; az illegális migráció, a migráncsempészet és az emberkereskedelem megakadályozása; az illegális migránsok fenntartható visszatérésének az elősegítése, az önkéntes visszatérés és az újrabeilleszkedés támogatása; integrált határ-igazgatási kapacitások; valamint nemzetközi védelem és a menekültügy.
- c) a népeiség megnövekedett regionális és globális mobilitására gyakorolt fejlesztési hatás maximalizálása – különös tekintettel a jól irányított munkaerő-migráció fejlesztési hatására, a migránsok beilleszkedésének javítása a célsországban, a bevándorlók és családjaik jogainak tiszteletben tartása és védelme, azáltal, hogy támogatják a szigorú regionális és nemzeti migrációs és menekültügyi politikák kialakítását és végrehajtását, a migrációs dimenziót más regionális és nemzeti szakpolitikákba illesztik, és támogatják a migráns szervezetek és a helyi hatóságok részvételét a politika kialakításában és a politikai végrehajtási folyamatok nyomon követésében;
- d) a migráció és a fejlesztés közötti kapcsolatok egységes értelmezésének javítása, beleértve a migrációs, menekültügyi vagy más ágazatok kormányzati szakpolitikáinak társadalmi és gazdasági következményeit;
- e) a partnerországok menekültügyi és befogadó kapacitásainak növelése.

Az ezen a területen folytatott együttműködést a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alappal összhangban irányítják, teljes mértékben tiszteletben tartva a szakpolitikák fejlesztési célú koherenciájának elvét.

B. CIVIL TÁRSADALMI SZERVEZETEK ÉS HELYI HATÓSÁGOK PROGRAM

A Bizottság strukturált párbeszédre indított kezdeményezésének következtetéseivel és az emberi jogokra, demokráciára és felelős kormányzásra irányuló uniós támogatással összhangban e program célja, hogy megerősítse a civil társadalmi szervezeteket és a helyi hatóságokat a partnerországokban és – amennyiben ez a rendelet előírja – az Unióban, a tagjelölt országokban és a potenciális tagjelölt országokban. Célja, hogy elősegítse az állampolgári részvételt és a civil társadalmi fellépést és együttműködést kibontakoztató környezetet, a partnerországok civil társadalmi szervezetei és helyi hatóságai közötti ismeret-, tapasztalat- és kapacitáscserét a nemzetközileg elfogadott fejlesztési célok támogatása céljából.

E rendelet alkalmazásában „civil társadalmi szervezetek” a független és elszámoltatható módon működő, nem állami, non-profit szereplők, többek között a következők: nem kormányzati szervezetek, az öslakosokat képviselő szervezetek, a nemzeti és/vagy etnikai kisebbségeket képviselő szervezetek, diaszpóra-szervezetek, migráns szervezetek a partnerországokban, helyi kereskedelmi szervezetek és polgári csoportok, szövetkezetek, munkaadói szövetségek és szakszervezetek (szociális partnerek), gazdasági és társadalmi érdekeket képviselő szervezetek, korrupció és csalás ellen küzdő és felelős kormányzást előmozdító szervezetek, polgári jogi szervezetek és a hátrányos megkülönböztetés ellen küzdő szervezetek, a decentralizált regionális együttműködésben és integrációban részt vevő helyi szervezetek (és hálózatok), fogyasztói szervezetek, nőket és fiatalokat tömörítő szervezetek, környezetvédelmi, oktatási, kulturális, kutatási és tudományos szervezetek, egyetemek, egyházak és vallási egyesületek és közösségek, a média, valamint bármely nem kormányzati egyesület és független alapítvány, beleértve a független politikai alapítványokat, amelyek hozzájárulhatnak e rendelet céljainak végrehajtásához.

E rendelet alkalmazásában „helyi hatóságok” a nemzeti alatt elhelyezkedő számos különböző kormányzati szintet és ágot, például az önkormányzatokat, közösségeket, körzeteket, megyéket, tartományokat, régiókat stb. magukban foglaló hatóságok.

E program az alábbiakhoz járul hozzá:

- a megerősített civil társadalmi szervezetek és helyi hatóságok, valamint a rászoruló népességnek nyújtott alapszolgáltatások révén inkluzív és megerősített társadalom a partnerországokban;
- a fejlesztési kérdéseknek a fokozottabb tudatosítása Európában, és az aktív nyilvános támogatás erősítése az Unióban, a tagjelölt országokban és a potenciális tagjelöltekénél, a partnerországokban, a szegénység visszaszorítása és a fenntartható fejlesztési stratégiák érdekében;
- az európai és déli civil társadalmi és helyi hatósági hálózatok, platformok és szövetségek kapacitásának a növelése a fejlesztés területén jelentős és folyamatos szakpolitikai párbeszéd biztosítása és a demokratikus kormányzás előmozdítása érdekében.

Az e program által támogatandó lehetséges tevékenységek:

- olyan intézkedések a partnerországokban, amelyek a civil társadalmi szervezetek és helyi hatóságok által nyújtott alapszolgáltatások révén támogatják a sérülékeny és a társadalom peremére szorult csoportokat;
- a célzott szereplők kapacitásának fejlesztése a nemzeti program keretében biztosított támogatás kiegészítéseként, az intézkedések célja:
 - az állampolgári részvételt és a civil társadalmi fellépést kibontakoztató környezet megteremtése, valamint a civil társadalmi szervezetek kapacitásának kiépítése a szakpolitika kialakításában és a szakpolitikai végrehajtási folyamat nyomon követésében való hatékony részvétel érdekében;
 - a civil társadalmi szervezetek, a helyi hatóságok, az állam és az egyéb fejlesztési szereplők közötti párbeszéd és együttműködés javítása a fejlesztés keretében;
 - a helyi hatóságok kapacitásának erősítése a szerepüket és sajátosságaikat elismerő fejlesztési folyamatban való hatékonyabb részvétel érdekében;
- a nyilvánosság figyelmének felhívása a fejlesztési kérdésekre, az emberek tudatos szerepvállalásának kialakítása, hogy aktív és felelős polgárokká váljanak, valamint a formális és informális fejlesztés-oktatás előmozdítása az Unióban, a potenciális tagjelölt országokban és a tagjelölt országokban annak érdekében, hogy megszilárdítsák a fejlesztési politika szerepét a társadalmakban, nagyobb nyilvános támogatást biztosítsanak a szegénység elleni intézkedéseknek és a fejlett és a fejlődő országok közötti kapcsolatok kiegyensúlyozásának, felhívják a figyelmet a fejlődő országokat és lakosaikat érintő kérdésekre és nehézségekre, valamint előmozdítsák a fejlődési folyamathoz való jogot, amelyben minden emberi jog és alapvető szabadság teljes mértékben megvalósítható, továbbá a globalizáció szociális dimenzióját;
- a civil társadalom és a helyi hatóságok hálózatainak koordinálása, kapacitásfejlesztése és intézményi erősítése, szervezeteken belül és a fejlesztésről szóló párbeszédben részt vevő érdekelték különböző típusai között, valamint a civil társadalmi szervezetek, helyi hatóságok és ernyőszervezeteik déli hálózatainak koordinálása, kapacitásfejlesztése és intézményi erősítése.

III. MELLÉKLET

A PÁNAFRIKAI PROGRAM KERETÉBEN VÉGZETT EGYÜTTMŰKÖDÉS TERÜLETEI

A pánafrikai program Afrika és az Unió közötti stratégiai partnerség céljait és általános elveit támogatja. Előmozdítja az emberközpontú partnerségnek és Afrika egységes kezelésének az elvét, valamint a regionális és kontinentális szint közötti koherenciát. Középpontjában az Afrikában és az Afrikával közösen végzett, régiókon átívelő, kontinentális és globális jellegű tevékenységek állnak, és támogatja és az EU–Afrika közös kezdeményezések globális közegben való támogatását. A program különösen a partnerség alábbi területeit támogatja:

- a) béke és biztonság;
 - b) demokratikus kormányzás és emberi jogok;
 - c) kereskedelem, regionális integráció és infrastruktúra (a nyersanyagokkal együtt);
 - d) millenniumi fejlesztési célok és a 2015 utánra szóló, nemzetközileg elfogadott új fejlesztési célok;
 - e) energia;
 - f) éghajlatváltozás és környezetvédelem;
 - g) migráció, mobilitás és foglalkoztatás;
 - h) tudomány, információs társadalom és területfejlesztés;
 - i) horizontális kérdések.
-

IV. MELLÉKLET

INDIKATÍV KERETÖSSZEGEK A 2014 ÉS 2020 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA

(pénzösszegek millió EUR-ban)

Összesen	19 662
1. Földrajzi programok	11 809 ⁽¹⁾
a) Földrajzi területenként	
i. Latin-Amerika	2 500
ii. Dél-Ázsia	3 813
iii. Észak- és Délkelet-Ázsia	2 870
iv. Közép-Ázsia	1 072
v. Közel-Kelet	545
vi. Egyéb országok	251
b) Együttműködési területenként	
i. Emberi jogok, demokrácia és jó kormányzás	legalább 15 %
ii. Inkluzív és fenntartható növekedés a humán fejlődés szolgálatában	legalább 45 %
2. Tematikus programok	7 008
a) Globális közjavak és kihívások	5 101
i. Környezetvédelem és éghajlatváltozás ⁽²⁾	27 %
ii. Fenntartható energia	12 %
iii. Emberi fejlődés, beleértve a tisztességes munkát, a társadalmi igazságosságot és a kultúrát	25 %
ebből:	
– Egészségügy	legalább 40 %
– Oktatás, tudás és készségek	legalább 17,5 %
– A nemek közötti egyenlőség, a nők társadalmi szerepvállalásának növe- lése, valamint a nők és lányok jogainak védelme; gyermekek és fiatalok, a hátrányos megkülönböztetés tilalma; foglalkoztatás, készségek, szociális védelem és társadalmi befogadás; növekedés, munkahelyteremtés és a magánszektor és a magánszektor részvétele, kultúra legalább	27,5 %
iv. Élelmezés- és táplálkozásbiztonság és fenntartható mezőgazdaság	29 %
v. Migráció és menekültügy	7 %
Az OECD-módszertanon alapuló mutatók („riói mutatók”) alkalmazását megelőzően a források legalább 50 %-a szolgál majd az éghajlattal kapcsolatos tevékenységekre és a környezetvédelemhez kapcsolódó célokra.	
b) Civil társadalmi szervezetek és helyi hatóságok	1 907
3. Pánafrikai program	845

⁽¹⁾ Ebből 758 millió EUR fel nem osztott támogatás.⁽²⁾ A támogatásokat főszabályként egyenlő mértékben fogják megosztani a környezetvédelem és az éghajlatváltozás között.

Az Európai Bizottság nyilatkozata az Európai Parlamenttel folytatott stratégiai párbeszédéről ⁽¹⁾

Az Európai Bizottság az EUSZ 14. cikke alapján stratégiai párbeszédet folytat az Európai Parlamenttel a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó, a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 233/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet programozása előtt, valamint – adott esetben – az eszköz érintett kedvezményezettjeivel való első konzultációt követően. Az Európai Bizottság benyújtja az Európai Parlamentnek a programozásra vonatkozóan rendelkezésre álló releváns dokumentumokat, az országonkénti/régiókénti indikatív keretösszegekkel együtt, az egyes országokon/régiókon belül pedig feltüntetve a prioritásokat, a lehetséges eredményeket és a földrajzi programok egyes prioritásaira vonatkozó indikatív keretösszegeket, továbbá a támogatás megválasztott módozatát (*). Az Európai Bizottság benyújtja az Európai Parlamentnek a programozásra vonatkozóan rendelkezésre álló releváns dokumentumokat, a tematikus prioritásokkal, a lehetséges eredményekkel, a támogatás megválasztott módozatával (*), valamint a tematikus programokban szereplő prioritások pénzügyi keretösszegeivel. Az Európai Bizottság figyelembe veszi az Európai Parlament e kérdésben képviselt álláspontját.

Az Európai Bizottság stratégiai párbeszédet folytat az Európai Parlamenttel a féldős értékelés előkészítése során és azt megelőzően, hogy a programozási dokumentumok bármilyen lényeges felülvizsgálatára kerülne sor e rendelet érvényességi ideje alatt.

Az Európai Bizottság az Európai Parlament felkérésére kifejti, hogy az Európai Parlament észrevételeit mely pontokon vette figyelembe a programozási dokumentumokban, illetve milyen esetleges egyéb lépéseket hajtott végre a stratégiai párbeszéd nyomán.

⁽¹⁾ Az Európai Bizottságot a portfólióért felelős biztos szintjén képviselik.

(*) Adott esetben.

Az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság nyilatkozata a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó, a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 233/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjára vonatkozóan

Tekintettel a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó, a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 233/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjának alkalmazására, a rendelet hatálybalépésének időpontjában a következő partnerországok tekinthetők kivételes esetként jogosultnak a kétoldalú együttműködésre, figyelemmel a fejlesztési támogatás fokozatos megszüntetésére is: Kuba, Kolumbia, Ecuador, Peru és Dél-Afrika.

Az Európai Bizottság nyilatkozata a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó, a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 233/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikkéről

Az Európai Bizottság kikéri az Európai Parlament véleményét, mielőtt megváltoztatná a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó, a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 233/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikke (2) bekezdése b) pontja ii. alpontjának alkalmazását.

Az Európai Bizottság nyilatkozata az alapvető szolgáltatások céljára szolgáló keretösszegekről

A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó, a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 233/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek lehetővé kell tennie, hogy az Unió hozzájáruljon azon közös uniós kötelezettségvállalás teljesítéséhez, miszerint folyamatos támogatást kell nyújtani a humán fejlődéshez az emberek életkörülményeinek a millenniumi fejlesztési célokkal összhangban történő javítása érdekében. A rendelet alapján nyújtott támogatás legalább 20 %-át alapvető szociális szolgáltatásokra fordítják – különös tekintettel az egészségügyre és az oktatásra, illetve a középfokú oktatásra – annak elismerése mellett, hogy bizonyos fokú rugalmasságra van szükség, például a rendkívüli támogatások esetében. Az e nyilatkozat tiszteletben tartásával kapcsolatos adatokat belefoglalják az Unió külső fellépési eszközeinek végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások megállapításáról szóló, 2014. március 11-i 236/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 13. cikkében hivatkozott éves jelentésbe.

Az Európai Parlament állásfoglalása a pénzügyi eszközök keretében nyújtott támogatás felfüggesztéséről

Az Európai Parlament megjegyzi, hogy a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó, a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 233/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló Partnerségi Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 234/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet semmilyen kifejezett hivatkozást nem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a támogatás felfüggeszthető lenne abban az esetben, ha a kedvezményezett ország nem tesz eleget a vonatkozó eszközben szereplő alapelveknek, és nevezetesen a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása elvének.

Az Európai Parlament megítélése szerint az ezen eszközök keretében nyújtott támogatások felfüggesztése módosítaná a rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott átfogó finanszírozási rendszert. Az Európai Parlament mint társjogalkotó és a költségvetési hatóság egyik ága, ezért jogosult arra, hogy amennyiben ilyen döntés meghozatala szükséges, e tekintetben maradéktalanul gyakorolja előjogait.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 234/2014/EU RENDELETE

(2014. március 11.)

a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló Partnerségi Eszköz létrehozásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (2) bekezdésére, 209. cikke (1) bekezdésére és 212. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az Uniónak törekednie kell arra, hogy elmélyítse kapcsolatát és partnerségeket alakítson ki harmadik országokkal. Ez a rendelet egy olyan új és kiegészítő eszköz, amely közvetlenül támogatja az Unió külső szakpolitikáit, és kiterjeszti az együttműködési partnerségeket és a szakpolitikai párbeszédet a fejlesztési együttműködés keretein túlmutató területekre és témakörökre. Ez a rendelet az 1934/2006/EK tanácsi rendelet ⁽³⁾ hatálya alá tartozó iparosodott és magas jövedelmű országok és területek vonatkozásában szerzett tapasztalatokra épít.
- (2) A 1905/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ által létrehozott, a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszköze keretében létrehozott földrajzi programok során a fejlődő országokkal, területekkel és régiókkal megvalósuló együttműködés köre szinte teljes egészében a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet Fejlesztési Támogatási Bizottsága (DAC-OECD) által a hivatalos fejlesztési segélyre (ODA) meghatározott követelmények teljesítését szolgáló pénzügyi intézkedésekre korlátozódott.
- (3) Az elmúlt évtized során az Unió következetesen erősítette bilaterális kapcsolatát a világ számos különböző

térségében található iparosodott és egyéb magas, illetve közepes jövedelmű országgal és területtel.

- (4) Az Uniónak globális hatályú külpolitikai pénzügyi eszközre van szüksége, amely lehetővé teszi olyan intézkedések támogatását, amelyek az ODA keretében esetleg nem támogathatók, de az érintett harmadik országokkal fennálló kapcsolatok – különösen a szakpolitikai párbeszéd és a partnerségek fejlesztésén keresztül történő – elmélyítésében és megszilárdításában kulcsfontosságúak. Ennek az új, hatályát és célkitűzéseit tekintve innovatív eszköznek pozitív környezetet kell teremtenie az Unió és az érintett harmadik országok közötti kapcsolatok elmélyítéséhez, továbbá elő kell segítenie az alapvető uniós érdekek érvényesülését.
- (5) Az Unió érdeke, hogy elmélyítse kapcsolatát és a párbeszédet azokkal az országokkal, amelyek esetében az Unió stratégiai érdeke megkívánja a kapcsolatok előmozdítását, különösen azokkal a fejlett és fejlődő országokkal, amelyek egyre fontosabb szerepet játszanak a nemzetközi ügyekben, így például a globális kormányzásban, a külpolitikában, a nemzetközi gazdaságban, az olyan multilaterális fórumokon és szervezetekben, mint például a G8-ak és a G20-ak, valamint a globális kihívások kezelésében.
- (6) Az Uniónak átfogó partnerségeket kell kiépítenie a nemzetközi szintén új szereplőivel a szilárd és befogadó nemzetközi rend támogatása, a közös globális közjavak kialakításának és az Unió alapvető érdekeinek előmozdítása, valamint az Unió ismertségének ezen országokban való növelése érdekében.
- (7) E rendelet hatályának a világ egészére ki kell terjednie annak érdekében, hogy az e rendeletben foglalt célkitűzésekkel összhangban az Unió stratégiai érdekeinek megfelelően bármely ország vonatkozásában szükség szerint támogatni lehessen a kapcsolatok megszilárdítását célzó együttműködési intézkedéseket.
- (8) Az Unió érdeke, hogy továbbra is ösztönözze az azon országokkal folytatott párbeszédet és együttműködést, amelyek már nem jogosultak a 233/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁵⁾ létrehozott Fejlesztési Együttműködési Finanszírozási Eszköz (a továbbiakban: a Fejlesztési Együttműködési Finanszírozási Eszköz) keretében megvalósuló bilaterális programokban való részvétellel.
- (9) Az Uniónak érdekében áll továbbá hatékony multilaterálisra épülő, inkluzív globális intézmények létrehozása érdekében fellépni.

⁽¹⁾ HL C 391., 2012.12.18., 110. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2013. december 11-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2014. március 11-i határozata.

⁽³⁾ A Tanács 1934/2006/EK rendelete (2006. december 21.) az iparosodott és egyéb, magas jövedelmű országokkal és területekkel folytatott együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról (HL L 405., 2006.12.30., 41. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1905/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról (HL L 378., 2006.12.27., 41. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 233/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a 2014-2020-as időszakra szóló fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz létrehozásáról (lásd e Hivatalos Lap 44. oldalát).

- (10) E rendelet alapján az Uniónak támogatnia kell az „Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című, a 2010. március 3-i bizottsági közleményben felvázolt stratégia (a továbbiakban: Európa 2020) külső dimenziójának végrehajtását, három pillért is egyesítve ezáltal: a gazdaságit, a társadalmi és a környezetit. E rendeletnek különösen az olyan globális kérdésekhez kapcsolódó célkitűzéseket kell támogatnia, mint például az éghajlatváltozás, az energiabiztonság és az erőforrás-hatékonyság, a környezetbarátabb gazdaságra való áttérés, a tudomány, az innováció és a versenyképesség, a mobilitás, a kereskedelem és a beruházás, a harmadik országokkal kialakított gazdasági partnerségek, üzleti, foglalkoztatási és szabályozási együttműködés, valamint az uniós gazdasági társaságok – köztük a kis- és középvállalkozások (kkv-k) – nemzetközivé válásának az elősegítése. A rendeletnek ösztönöznie kell továbbá a nyilvános diplomáciát, az oktatási és tudományos ügyekben való együttműködést, valamint a tájékoztatási tevékenységeket.
- (11) Az éghajlatváltozás elleni küzdelem elismerten azon nagy globális kihívások egyike, amellyel az Uniónak és a szélesebb értelemben vett nemzetközi közösségnek szembe kell néznie. Az éghajlatváltozás az egyik olyan terület, ahol sürgős nemzetközi fellépésre van szükség, és ahol az uniós célok elérése szükségessé teszi a partnerországokkal való együttműködést. Az Uniónak következetesen meg kell erősítenie az éghajlatváltozással kapcsolatos globális egyetértés elősegítésére irányuló erőfeszítéseit. „Az Európa 2020 stratégia költségvetése” című, 2011. június 29-i bizottsági közleménynek megfelelően – amely felhívja az Uniót, hogy költségvetésének az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó részét legalább 20 %-ára kell növelni – e rendeletnek hozzá kell járulnia ezen cél eléréséhez.
- (12) Az olyan transznacionális kihívások, mint a környezetterosodás, valamint a nyersanyagokhoz és a ritkaföldfémekhez való hozzáférés és azok fenntartható használata szabályokon alapuló, inkluzív megközelítés alkalmazását teszik szükségessé.
- (13) Az Unió elkötelezett a biológiai sokféleségre vonatkozó, 2020. évi globális célkitűzések teljesítésének elősegítése és az ezekhez kapcsolódó, az erőforrások mobilizációjára irányuló stratégia megvalósítása mellett.
- (14) Az Unió a partnerországaival fenntartott kapcsolataiban világszerte elkötelezte magát a mindenki számára biztosított tisztességes munka, valamint a nemzetközileg elismert munkaügyi normák és multilaterális környezetvédelmi megállapodások megerősítése és tényleges végrehajtása mellett.
- (15) Az Unió egyik fontos stratégiai érdeke, hogy élénkítse a növekedést és a munkahelyteremtést azzal, hogy multilaterális és bilaterális szinten ösztönzi a tisztességes és nyitott kereskedelmet és beruházást, továbbá hogy támogassa az Unió mint szerződő fél részvételével létrejövő kereskedelmi és beruházási megállapodásokkal kapcsolatos tárgyalásokat és e megállapodások végrehajtását. E rendelet alapján többek között a szabályozási együttműködés és harmonizáció, a nemzetközi normák elősegítése, a szellemi tulajdon-jogok védelmének fokozása révén, valamint a piacra jutás indokolatlan akadályainak felszámolására törekedve az Uniónak hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az uniós gazdasági társaságok, és nem utolsósorban a kis- és középvállalkozások – számára világszerte biztonságos környezet alakuljon ki a fokozott kereskedelmi és beruházási lehetőségek tekintetében.
- (16) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 21. cikke értelmében az Unió nemzetközi szintű tevékenységét ugyanazon elveknek kell irányítaniuk, mint amelyek a létrehozását, fejlődését és bővítését vezérelték, és amelyek érvényesülését a világ többi részén is elő kívánja mozdítani, nevezetesen a demokráciának, a jogállamiságnak, az emberi jogok és alapvető szabadságok egyetemes és oszthatatlan voltának, az emberi méltóság tiszteletben tartásának, az egyenlőség és a szolidaritás elveinek, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elvek és a nemzetközi jog tiszteletben tartásának.
- (17) Az Uniónak a rendelkezésre álló források leghatékonyabb kihasználására kell törekednie külső tevékenysége hatásainak optimalizálása érdekében. Ezt az Unió külső tevékenységét szolgáló eszközök közötti koherencia és kiegészítő jelleg, valamint az ezen rendelet, a külső tevékenységet szolgáló egyéb finanszírozási eszközök és az egyéb uniós szakpolitikák közötti szinergiák megerősítése révén kell elérni. Ennek pedig a külső tevékenységek finanszírozására szolgáló eszközök keretében kidolgozott programok kölcsönös megerősítését is maga után kell vonnia.
- (18) Annak biztosítása érdekében, hogy az Unió támogatása láthatóvá váljon a kedvezményezett országok polgárai és az uniós polgárok számára – lehetőség szerint – megfelelő eszközök alkalmazásával célzott kommunikációt és tájékoztatást kell végezni.
- (19) Az e rendeletben foglalt célkitűzések eléréséhez olyan differenciált és rugalmas megközelítést kell alkalmazni a legfontosabb partnerországokkal, amely figyelembe veszi azok gazdasági, társadalmi és politikai viszonyait, valamint az Unió sajátos érdekeit, szakpolitikai prioritásait és stratégiáit is, világszerte fenntartva a beavatkozás lehetőségét bárhol a világon, ahol ez szükségessé válik. Az Uniónak átfogó megközelítést kell alkalmaznia a külpolitika terén, beleértve az Unió ágazati szakpolitikáit is.
- (20) A többéves indikatív programokban nem szereplő különös intézkedések elfogadása révén az Uniónak képesnek kell lennie arra, hogy rugalmasan és a megfelelő időben reagáljon a változó vagy az előre nem látható igényekre, hogy a harmadik országokkal fennálló kapcsolataiban hatékonyabban tudjon fellépni saját érdekeinek érvényesítése és védelme érdekében.

- (21) E rendelet céljait minden olyan esetben, amikor az lehetséges és célszerű, az érintett partnerekkel és érdekelt felekkel, köztük a civil társadalmi szervezetekkel és a helyi hatóságokkal konzultálva kell megvalósítani, figyelembe véve ezek szerepének jelentőségét.
- (22) Az e rendelet keretében végrehajtott uniós külső tevékenységnek egyértelmű eredményekhez (ideértve a következményeket, a végeredményeket és a hatásokat) kell hozzájárulnia az uniós támogatásban részesülő országokban. Valahányszor lehetséges és helyénvaló, az Unió külső tevékenységének eredményeit és az e rendelettel létrehozott eszköz hatékonyságát olyan előre meghatározott, egyértelmű, átlátható és adott esetben országspecifikus és mérhető mutatók alapján kell nyomon követni és értékelni, amelyek igazodnak az eszköz egyedi jellemzőihez és célkitűzéseivel.
- (23) Az e rendeleten alapuló intézkedések végrehajtásakor adott esetben kellően figyelembe kell venni az Európai Parlament állásfoglalásait és ajánlásait.
- (24) Annak érdekében, hogy e rendelet hatálya igazodjék a harmadik országok gyorsan változó világához, a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a mellékletben meghatározott prioritások vonatkozásában. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (25) Ezen rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően kell gyakorolni⁽¹⁾. Figyelembe véve e végrehajtási aktusok sajátosságait, különösen azok szakpolitika-orientáló jellegét, és pénzügyi hatásait, azok elfogadására a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni, kivéve a kisebb összegű, technikai végrehajtási intézkedések esetében.
- (26) A külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó uniós eszközök végrehajtására vonatkozó közös szabályokat és eljárásokat a(z) 236/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ állapítja meg.
- (27) Ez a rendelet meghatározza az alkalmazásának időtartamára vonatkozó pénzügyi keretösszeget, amely az éves költségvetési eljárás során az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. december 2-i intézményközi megállapodás⁽³⁾ 17. pontja értelmében vett elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára.
- (28) Az Európai Külügyi Szolgálat szervezetét és működését a 2010/427/EU tanácsi határozat állapítja meg⁽⁴⁾.
- (29) Mivel a rendelet célját, nevezetesen a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló Partnerségi Eszköz létrehozását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés léptéke miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubsidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (30) Indokolt e rendelet alkalmazásának időszakát az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet alkalmazási időszakához⁽⁵⁾ igazítani. Ezért ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy és célok

(1) Ez a rendelet a harmadik országokkal folytatandó együttműködésre irányuló Partnerségi Eszközt (a továbbiakban: Partnerségi Eszköz) hoz létre az uniós és a kölcsönös érdekek előmozdítása és támogatása érdekében. A Partnerségi Eszközzel azokat az intézkedéseket kell támogatni, amelyek hatékonyan és rugalmasan képesek megvalósítani az Unió harmadik országokkal fennálló bilaterális, regionális vagy multilaterális kapcsolataiból eredő célkitűzéseket, kezelnie kell a globális kihívásokat, illetve biztosítja a multilaterális szinten hozott döntések megfelelő nyomon követését.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 236/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó uniós eszközök végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások megállapításáról (lásd e Hivatalos Lap 95. oldalát).

⁽³⁾ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

⁽⁴⁾ A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének a megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o.).

⁽⁵⁾ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.).

(2) E Partnerségi Eszköz keretében finanszírozandó intézkedésekben tükröződniük kell az alábbi konkrét uniós célkitűzéseknek:

- a) az Unió bilaterális, regionális és régiók közötti együttműködési partnerségi stratégiáinak támogatása a szakpolitikai párbeszéd előmozdításával, valamint a globális kihívások közös megközelítéseinek és kezelésének kidolgozásával. E célkitűzés megvalósulását többek között a legfontosabb partnerországok által az éghajlatváltozás elleni küzdelem vagy az Unió környezetvédelmi előírásainak előmozdítása terén elért előrehaladás révén kell mérni;
- b) az Európa 2020 nemzetközi dimenziójának megvalósítása. E célkitűzés megvalósulását azzal kell mérni, hogy a legfontosabb partnerországok milyen mértékben veszik át az Európa 2020 szakpolitikáit és célkitűzéseit;
- c) gazdasági partnerségek, üzleti és szabályozási együttműködés révén az uniós gazdasági társaságok partnerországbeli piacra jutásának elősegítése, valamint e vállalkozások számára a kereskedelmi, a beruházási és az üzleti lehetőségek fokozása, a piacra jutás és a beruházás útjában álló akadályok felszámolásával együtt. E célkitűzés megvalósulását az Uniónak a legfontosabb partnerországokkal folytatott kereskedelembe való részesedésével, valamint az e rendelet szerinti fellépésekkel, programokkal és intézkedésekkel kifejezetten megcélzott partnerországokba irányuló kereskedelem és beruházás volumenével kell mérni;
- d) az Unió és a világban betöltött szerepe széles körű megértésének és láthatóságának javítása a nyilvános diplomácián és az emberek közötti kapcsolatokon keresztül, valamint az oktatási, a tudományos és az agytrösztök keretében megvalósuló együttműködés és tájékoztatási tevékenységek révén, melyek célja az uniós értékek és érdekek előmozdítása. E célkitűzés megvalósulását többek között közvélemény-kutatásokkal vagy értékelésekkel lehet mérni.

2. cikk

Hatály

(1) E rendelet elsősorban az azon országokkal folytatott együttműködési intézkedéseket támogatja, amelyek esetében az Unió stratégiai érdeke megkívánja a kapcsolatok ösztönzését, különösen azokkal a fejlett és fejlődő országokkal, amelyek egyre jelentősebb szerepet játszanak a nemzetközi ügyekben, így például a külpolitikában, a nemzetközi gazdaságban és kereskedelemben, a multilaterális fórumokon, valamint a globális kormányzásban és a globális kihívások kezelésében, illetve ahol az Unió egyéb jelentős érdekekkel rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak sérelme nélkül az e rendelet szerinti együttműködésre minden harmadik ország, régió és terület jogosult lehet.

3. cikk

Általános elvek

(1) Az Unió a harmadik országokkal folytatott párbeszéd és együttműködés révén törekszik az Unió alapjául szolgáló elvek – a demokrácia, az egyenlőség, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása, valamint a jogállamiság – előmozdítására, fejlesztésére és megszilárdítására.

(2) Az uniós támogatás hatásának fokozása érdekében adott esetben differenciált és rugalmas megközelítést kell alkalmazni a harmadik országokkal való együttműködés kialakítása során az ezen országok gazdasági, társadalmi és politikai körülményeinek, valamint az Unió sajátos érdekeinek, szakpolitikai prioritásainak és stratégiáinak figyelembevétele érdekében.

(3) Az Unió támogatja a globális kihívások koherens multilaterális megközelítését, és előmozdítja a nemzetközi vagy regionális szervezetekkel, illetve testületekkel – így például a nemzetközi pénzügyi intézményekkel, az ENSZ ügynökségekkel, alapokkal és programokkal, valamint egyéb bilaterális támogatókkal – folytatott együttműködést.

(4) E rendelet végrehajtásakor az Unió a szakpolitikák, a stratégiai tervezés és programozás, valamint a végrehajtási intézkedések kialakítása során koherencia és következetesség biztosítására törekszik a külső tevékenységének egyéb területeivel, különösen a Fejlesztési Együttműködési Finanszírozási Eszközzel és egyéb vonatkozó uniós szakpolitikákkal.

(5) Az e rendelet alapján finanszírozott intézkedéseknek adott esetben az olyan eszközökben meghatározott együttműködési politikákon kell alapulniuk, mint például az Unió és az érintett nemzetközi szervezetek, vagy az Unió és az érintett harmadik országok, illetve régiók közötti megállapodások, nyilatkozatok és cselekvési tervek.

Az e rendelet alapján finanszírozott intézkedéseknek le kell fedniük az Unió sajátos érdekeinek, szakpolitikai prioritásainak és stratégiáinak előmozdításához kapcsolódó területeket is.

(6) Az e rendelet keretében nyújtott uniós támogatást a 236/2014/EU rendeletnek megfelelően kell megvalósítani.

4. cikk

Programozás és a pénzeszközök indikatív elosztása

(1) A Bizottság a 236/2014/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében többéves indikatív programokat fogad el.

(2) A többéves indikatív programokban meg kell határozni az Unió stratégiai érdekeit és/vagy a kölcsönös érdekeket és prioritásokat, valamint a konkrét célkitűzéseket és az elvárt eredményeket. Azon országok vagy régiók esetében, amelyekre vonatkozóan átfogó uniós stratégiát tartalmazó közös keretdokumentum készült, a többéves indikatív programoknak ezen a dokumentumon kell alapulniuk.

(3) A többéves indikatív programokban meg kell állapítani továbbá az uniós finanszírozásra kiválasztott prioritási területeket, és az érintett időszakra körvonalazni kell a pénzeszközök indikatív elosztását összességében, prioritási területek szerint, valamint partnerországoként vagy partnerország-csoportonként, ideértve a globális kezdeményezésekben való részvételt is. Az említett összegek adott esetben tartomány formájában is meghatározhatók.

(4) A többéves indikatív programokban a teljes összeg 5 %-át meg nem haladó mértékig elő lehet irányozni olyan pénzeszlegeket, amelyeket nem rendelnek prioritási területhez, partnerországokhoz vagy partnerország-csoportokhoz. Ezeket a pénzeszlegeket a 236/2014/EU rendelet 2. cikkének (2), (3) és (5) bekezdésével összhangban kell lekötöni.

(5) A 236/2014/EU rendelet 16. cikkének (4) bekezdésében említett eljárás kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben alkalmazható a többéves indikatív programok módosítására.

(6) Az 1. cikkben meghatározott célkitűzések elérésével összefüggésben a Bizottság az Unió harmadik országokkal folytatott együttműködése során figyelembe veheti az Unió legkülső régióinak, valamint tengerentúli országainak és területeinek földrajzi közelségét.

(7) A 236/2014/EU rendelet 17. cikkében említett féldős felülvizsgálati jelentés (a továbbiakban: féldős felülvizsgálati jelentés) közzétételét követően végrehajtott programozási vagy program-felülvizsgálati tevékenység során figyelembe kell venni a féldős felülvizsgálati jelentésben foglalt eredményeket, megállapításokat és következtetéseket.

5. cikk

Tematikus prioritások

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 6. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az e rendelet értelmében nyújtott uniós támogatás által követendő és e rendelet mellékletében megállapított tematikus prioritások módosítására vonatkozóan. Így különösen, a féldős felülvizsgálati jelentés közzétételét követően és ezen jelentésben foglalt ajánlások alapján a Bizottság 2018. március 31-ig felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el e rendelet mellékletének módosításáról.

6. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap az 5. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására.

(2) A Bizottság 5. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása e rendelet időbeli hatályával megegyező időtartamra szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az 5. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) Az 5. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

7. cikk

Bizottság

A Bizottságot a Partnerségi Eszközzel foglalkozó bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

8. cikk

Pénzügyi keretösszeg

(1) Az e rendelet végrehajtására elkülönített pénzügyi keretösszeg a 2014-2020-as időszakra 954 765 000 EUR.

Az éves előirányzatokat az Európai Parlament és a Tanács engedélyezi a többéves pénzügyi keretben meghatározott korlátokon belül.

(2) Az 1288/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 18. cikke (4) bekezdésében említettek szerint a felsőoktatás nemzetközi dimenziójának előmozdítása érdekében a különböző külső tevékenységekkel kapcsolatos finanszírozási eszközökből, azaz (Fejlesztési Együttműködési Eszközből, a 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ által létrehozott Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz, a 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ által létrehozott Előcsatlakozási Támogatási Eszközből (IPA II) és a Partnerségi Eszközből) 1 680 000 000 EUR indikatív összeget kell elkülöníteni az 1288/2013/EU rendelet értelmében vett partnerországokba, vagy ilyen országokból érkező tanulási célú mobilitással kapcsolatos intézkedésekre, valamint az ezen országok hatóságaival, intézményeivel és szervezeteivel folytatott együttműködésre és szakpolitikai párbeszédre. E pénzeszközök felhasználására az 1288/2013/EU rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.

A pénzeszközök két többéves előirányzat révén állnak majd rendelkezésre, amelyek az első négy, illetve a fennmaradó három évre szólnak. Az eszközökből származó előirányzatokat fel kell tüntetni az e rendelet szerinti többéves indikatív programozásában, az érintett országok megállapított igényeivel és prioritásaival összhangban. Az előirányzott összegek jelentős, előre nem látható körülmények vagy fontos politikai változások esetén az

Unió külső tevékenységének prioritásaival összhangban felülvizsgálhatók.

(3) Az 1288/2013/EU rendelet keretében végrehajtott tevékenységeket kizárólag a Partnerségi Eszközből kell finanszírozni, amennyiben nem jogosultak más külső tevékenységi eszközökből történő finanszírozásra, és kiegészítik vagy megerősítik az e rendelet keretébe tartozó egyéb kezdeményezéseket.

9. cikk

Európai Külügyi Szolgálat

Ezt a rendeletet a 2010/427/EU határozattal összhangban kell alkalmazni.

10. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2014. március 11-én.

az Európa Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

D. KOURKOULAS

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1288/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az „Erasmus+” elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról, valamint az 1719/2006/EK, az 1720/2006/EK és az 1298/2008/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12. 20, 50. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 232/2014/EU rendelete (2014. március 11.) az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról (lásd e Hivatalos Lap 27. oldalát).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 231/2014/EU rendelete (2014. március 11.) az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz létrehozásáról (lásd e Hivatalos Lap 11. oldalát).

MELLÉKLET

A PARTNERSÉGI ESZKÖZHÖZ TARTOZÓ TEMATIKUS PRIORITÁSOK: A PROGRAMOZÁS ÁLTALÁNOS KERETE

1. Az 1 cikk (2) bekezdésének a) pontja szerinti célkitűzés

Az Unió bilaterális, regionális és régiók közötti együttműködési partnerségi stratégiáinak támogatása a szakpolitikai párbeszéd előmozdításával, valamint a globális kihívások közös megközelítéseinek és kezelésének kidolgozásával:

- a partnerségi és együttműködési megállapodások, a cselekvési tervek és hasonló kétoldalú eszközök végrehajtásának a támogatása;
- a nemzetközi ügyekben, többek között a külpolitikában kiemelt szerepet játszó harmadik országokkal folytatott politikai és gazdasági párbeszéd elmélyítése;
- az érintett harmadik országokkal való aktív kapcsolatépítés támogatása a közös érdekű kétoldalú és globális kérdések terén;
- a nemzetközi fórumokon, pl. a G20-csoport találkozóin elért eredmények nyomán a megfelelő intézkedések meghozatalának, illetve a koordinált végrehajtásnak az előmozdítása.

A globális kihívások terén folytatott együttműködés megerősítése, különösen az éghajlatváltozás, az energiabiztonság és a környezetvédelem problémáinak kezelése céljából.

- a partnerországok ösztönzése, hogy tegyenek erőfeszítéseket az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése érdekében, különösen a megfelelő szabályozási és teljesítménynormák előmozdításával és támogatásával;
- a termelés és a kereskedelem környezetbarát jellegének erősítése;
- az energiaügyi együttműködés továbbfejlesztése;
- a megújuló és fenntartható energiaforrások előmozdítása.

2. Az 1 cikk (2) bekezdésének b) pontja szerinti célkitűzés

Az Európa 2020 nemzetközi dimenziójának a végrehajtása, három pillér – a gazdasági, a társadalmi és a környezeti – egyesítése által:

- az érintett harmadik országokkal folytatott szakpolitikai párbeszéd és együttműködés erősítése, az Európa 2020 keretébe tartozó valamennyi terület figyelembevételével;
- az Unió belső szakpolitikáinak a legfontosabb partnerországok körében való előmozdítása, és e tekintetben a szabályozás közelítésének a támogatása.

3. Az 1 cikk (2) bekezdésének c) pontja szerinti célkitűzés

A partnerországokkal fennálló gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok elősegítése és támogatása:

- a biztonságos befektetési és üzleti környezet előmozdítása, beleértve a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelmét, a piacra jutás akadályainak felszámolását, a megerősített szabályozási együttműködést, az uniós termékek és szolgáltatások lehetőségeinek az előmozdítását, különösen azokon a területeken, ahol az Unió versenylőnnyel rendelkezik, valamint a nemzetközi szabványokat;
- az Unió mint szerződő fél részvételével létrejött kereskedelmi és beruházási megállapodások megtárgyalásának, végrehajtásának és végrehajtásának a támogatása.

4. Az 1 cikk (2) bekezdésének d) pontja szerinti célkitűzés

- A felsőoktatási együttműködés erősítése: a hallgatói és oktatói mobilitás fokozása, aminek révén partnerségek jöhetnek létre a felsőoktatás színvonalának javítása és a képesítések elismerését lehetővé tevő közös felsőfokú végzettségek kialakítása céljából (Erasmus + program);
- A széles körű uniós ismeretek fokozása és az Unió elismertetése: az uniós értékek és érdekek előmozdítása a partnerországokban megerősített nyilvános diplomácia és tájékoztatási tevékenységek révén, az eszköz céljainak támogatása érdekében.

Az Európai Bizottság nyilatkozata az Európai Parlamenttel folytatott stratégiai párbeszédéről ⁽¹⁾

Az Európai Bizottság az EUSZ 14. cikke alapján stratégiai párbeszédet folytat az Európai Parlamenttel a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló Partnerségi Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 234/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet programozása előtt, valamint – adott esetben – az eszköz érintett kedvezményezettjeivel való első konzultációt követően. Az Európai Bizottság benyújtja az Európai Parlamentnek a programozásra vonatkozóan rendelkezésre álló releváns dokumentumokat, az országonkénti/régiókénti indikatív keretösszegekkel együtt, az egyes országokon/régiókon belül pedig feltüntetve a prioritásokat, a lehetséges eredményeket és a földrajzi programok egyes prioritásaira vonatkozó indikatív keretösszegeket, továbbá a támogatás megválasztott módozatát (*). Az Európai Bizottság benyújtja az Európai Parlamentnek a programozásra vonatkozóan rendelkezésre álló releváns dokumentumokat, a tematikus prioritásokkal, a lehetséges eredményekkel, a támogatás megválasztott módozatával (*), valamint a tematikus programokban szereplő prioritások pénzügyi keretösszegeivel. Az Európai Bizottság figyelembe veszi az Európai Parlament e kérdésben képviselt álláspontját.

Az Európai Bizottság stratégiai párbeszédet folytat az Európai Parlamenttel a félidős értékelés előkészítése során és azt megelőzően, hogy a programozási dokumentumok bármilyen lényeges felülvizsgálatára sor kerülne e rendelet érvényességi ideje alatt.

Az Európai Bizottság az Európai Parlament felkérésére kifejti, hogy az Európai Parlament észrevételeit mely pontokon vette figyelembe a programozási dokumentumokban, illetve milyen esetleges egyéb lépéseket hajtott végre a stratégiai párbeszéd nyomán.

⁽¹⁾ Az Európai Bizottságot a portfólióért felelős biztos szintjén képviselik.

(*) Adott esetben.

Az Európai Parlament állásfoglalása a pénzügyi eszközök keretében nyújtott támogatás felfüggesztéséről

Az Európai Parlament megjegyzi, hogy a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó, a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 233/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, az Európai Szomszédági Támogatási Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló Partnerségi Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 234/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet semmilyen kifejezett hivatkozást nem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a támogatás felfüggeszthető lenne abban az esetben, ha a kedvezményezett ország nem tesz eleget a vonatkozó eszközben szereplő alapelveknek, és nevezetesen a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása elvének.

Az Európai Parlament megítélése szerint az ezen eszközök keretében nyújtott támogatások felfüggesztése módosítaná a rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott átfogó finanszírozási rendszert. Az Európai Parlament mint társjogalkotó és a költségvetési hatóság egyik ága, ezért jogosult arra, hogy amennyiben ilyen döntés meghozatala szükséges, e tekintetben maradéktalanul gyakorolja előjogait.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 235/2014/EU RENDELETE

(2014. március 11.)

a demokrácia és az emberi jogok világszintű előmozdítását szolgáló finanszírozási eszköz létrehozásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 209. és 212. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Ez a rendelet egyike azon eszközöknek, amelyek az Unió külső politikáinak közvetlen támogatására szolgálnak, és az 1889/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ helyébe lép. Ez a rendelet létrehozza a demokrácia és az emberi jogok világszintű előmozdításának és támogatásának finanszírozási eszközét, amely lehetővé teszi az érintett harmadik ország kormányának és hatóságainak hozzájárulásától független támogatásnyújtást.
- (2) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikke értelmében az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közősek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában.
- (3) Az EUSZ 2. cikkének és 3. cikke (3) bekezdésének, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8. cikkének megfelelően a nők és férfiak közötti egyenlőség az Unió egyik alapvető értéke és célkitűzése, és az Uniónak valamennyi tevékenységében elő kell mozdítania és érvényesítenie kell a nemek közötti egyenlőséget.
- (4) Az EUSZ 21. cikke alapján az Unió külső tevékenységének ugyanazon elvekre kell épülnie, amelyek

a létrehozását vezérelték, nevezetesen a demokráciára, a jogállamiságra, az emberi jogok és alapvető szabadságok egyetemes és oszthatatlan voltára, az emberi méltóság tiszteletben tartására, az egyenlőség és a szolidaritás elveire, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elvek és a nemzetközi jog tiszteletben tartására.

- (5) Az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretben az emberi jogok, a demokrácia, a jogállamiság és a jó kormányzás, valamint az inkluzív és fenntartható növekedés előmozdítása az Unió fejlesztéspolitikájának is két alappillére. A demokratikus elvek és az emberi jogok tiszteletben tartására, előmozdítására és védelmére irányuló kötelezettségvállalás az Unió harmadik országokkal fennálló szerződéses kapcsolatainak egyik alapvető eleme.
- (6) Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és az Európai Bizottságnak az „Emberi jogok és demokrácia az Európai Unió külső tevékenységének középpontjában – egy hatékonyabb megközelítés felé” című, 2011. decemberi közös közleménye kiemelte, hogy szükség van az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós megközelítés hatékonyságát és összehangoltságát növelni, továbbá konkrét intézkedésekre tett javaslatot az említett cél elérése érdekében.
- (7) A most létrehozott eszköz célja, hogy hozzájáruljon az Unió külső tevékenységével kapcsolatos célkitűzések eléréséhez, ideértve az uniós fejlesztéspolitika célkitűzéseit, így különösen, Tanácsnak, a tagállamoknak a Tanács keretében ülésező kormányai képviselőinek, az Európai Parlamentnek és a Bizottságnak az Európai Unió fejlesztési politikájáról szóló, Európai konszenzus című közös nyilatkozatában és a Változtatási program: az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele című, 2011. október 13-i bizottsági közleményben foglalt célkitűzéseket, az emberi jogokra vonatkozó uniós szakpolitikák célkitűzéseit, ideértve az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó, a Tanács által 2012. június 25-én elfogadott uniós stratégiai keret és cselekvési terv a célkitűzéseit is.
- (8) Összhangban az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós stratégiai kerettel és cselekvési tervvel, az Uniónak annak érdekében, hogy az emberi jogi elveket integrálja e rendelet végrehajtásába, olyan, jogokon alapuló megközelítést kell alkalmaznia, amely minden – polgári, politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális – emberi jogra kiterjed.
- (9) A demokráciához és a jogállamisághoz, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok előmozdításához és védelméhez történő uniós hozzájárulás az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányában, a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányában, az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ) keretében elfogadott más emberi jogi okmányokban, valamint a vonatkozó regionális emberi jogi okmányokban gyökerezik.

⁽¹⁾ HL C 11., 2013.1.15., 81. o.⁽²⁾ HL C 391., 2012.12.18., 110. o.⁽³⁾ Az Európai Parlament 2013. december 11-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2014. március 11-i határozata.⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1889/2006/EK rendelete (2006. december 20.) a demokrácia és az emberi jogok világszintű előmozdítása finanszírozási eszközének létrehozásáról (HL L 386., 2006.12.29., 1. o.).

- (10) A nemek közötti egyenlőség, a nők jogai – ezen belül a nők társadalmi szerepvállalásának növelése – és a megkülönböztetésmentesség alapvető emberi jogok, és a társadalmi igazságosság, valamint az egyenlőtlenségek elleni küzdelem szempontjából is elengedhetetlenek. Érvényre juttatásuk e rendelet átfogó prioritását kell, hogy képezze.
- (11) A demokrácia és az emberi jogok elválaszthatatlanul összefonódnak egymással és kölcsönösen erősítik egymást, ahogyan arra a Tanács a demokráciának az EU kapcsolatai keretében való támogatásáról szóló 2009. november 18-i következtetéseiben is emlékeztet. A gondolati, lelkiismereti és vallás- vagy meggyőződési szabadság, a szólásszabadság, a gyülekezési és egyesülési szabadság a politikai pluralizmus, a demokratikus folyamatok és a nyílt társadalom előfeltételei, míg a demokratikus kontroll, a hazai elszámoltathatóság és a hatáskörök szétválasztása alapvető a független igazságszolgáltatás és a jogállamiság fenntartásához, amelyek viszont az emberi jogok hatékony védelméhez szükségesek.
- (12) Noha az emberi jogok kultúrájának kiépítése és fenntartása, valamint a független civil társadalmak kialakulásának támogatása, többek között az ilyen társadalmaknak az érintett országokban betöltött szerepének megerősítése, valamint a demokráciának mindenki számára való működőképessé tétele révén – bár különösen sürgős és nehéz a kialakulóban lévő demokráciákban – alapvetően olyan, folyamatos kihívás, amely elsősorban az érintett ország népének feladata, anélkül azonban, hogy ez csökkentené a nemzetközi közösség elkötelezettségét. Ehhez az intézmények széles köre szükséges, köztük olyan demokratikus nemzeti parlamentek és helyileg választott közgyűlések, amelyek részvételt, képviselést, fogékonyságot és elszámoltathatóságot biztosítanak. Ebben az összefüggésben kiemelt figyelmet kell fordítani az átmeneti szakaszban lévő, valamint az instabil és a konfliktust követő helyzetben lévő országokra. Figyelembe kell venni az Unió bővítési és a szomszédságpolitikája keretében a demokráciába való átmenettel kapcsolatos tapasztalatokat, illetve az abból levont tanulságokat.
- (13) Annak érdekében, hogy e kérdések kezelése az 1889/2006/EK rendelet hatályvesztése után is hatékony, átlátható, időszerű és rugalmas módon valósuljon meg, továbbra is szükség van olyan elkülönített pénzügyi forrásokra és egy külön finanszírozási eszközre, amelyek ezután is önállóan működhetnek.
- (14) Az e rendelet szerinti uniós támogatást úgy kell kialakítani, hogy az kiegészítse a demokráciával és az emberi jogokkal kapcsolatos uniós szakpolitikák végrehajtásának különféle egyéb eszközeit. Ezen eszközök a politikai párbeszédetől és a diplomáciai lépésektől a pénzügyi és technikai együttműködés különféle eszközeiig terjednek, beleértve mind a földrajzi, mind pedig a tematikus programokat. Az uniós támogatásnak ezenkívül
- a 230/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁾ létrehozott, a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköznek a válságokhoz nagyobb mértékben kapcsolódó beavatkozásait – köztük az átmeneti folyamat első szakaszai alatt szükséges sürgős fellépéseket – is ki kell egészítenie.
- (15) E rendelet alapján az Uniónak támogatást kell nyújtania az emberi jogokkal és a demokratizálódással kapcsolatos globális, regionális, nemzeti és helyi kérdéseknek a civil társadalommal partnerségben történő kezeléséhez. Ezzel összefüggésben civil társadalom alatt értendő az államtól független, az emberi jogokat és a demokráciát előmozdító csoportok és egyének – köztük „Az egyének, a csoportok, és a társadalmi szervek joga és felelőssége az egyetemesen elismert emberi jogok és alapvető szabadságjogok elősegítésére és védelmére” című ENSZ-nyilatkozatban (az emberi jogok védelmezőiről szóló ENSZ-nyilatkozat) meghatározott emberijog-védők – által folytatott társadalmi tevékenységek valamennyi típusát. E rendelet végrehajtása során megfelelő figyelmet kell fordítani az Unió helyi, országspecifikus emberi jogi stratégiáira.
- (16) Ezen túlmenően, miközben a demokráciával és az emberi jogokkal kapcsolatos célokat egyre inkább be kell építeni valamennyi külső tevékenységre vonatkozó pénzügyi eszközbe, az e rendelet szerinti uniós támogatásnak – globális jellegénél és az érintett harmadik országok kormányainak és egyéb állami hatóságainak hozzájárulásától való cselekvési függetlenségénél fogva – külön kiegészítő és pótlólagos jellegű szereppel kell rendelkeznie. Ennek a szerepnek lehetővé kell tennie az emberi jogokkal és a demokráciával kapcsolatos érzékeny kérdések – mint például a migránsok emberi jogainak gyakorlása és a menedékkérők és az országon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek jogai – tekintetében a civil társadalommal folytatott együttműködést és partnerséget, biztosítva a rugalmasságot és a szükséges reagálóképességet ahhoz, hogy reagálni lehessen a változó körülményekre vagy a kedvezményezettek szükségleteire vagy a válságidőszakokra. Ennek a rendeletnek továbbá lehetővé kell tennie az Unió számára azt is, hogy nemzetközi szinten foglalmazzon meg és támogasson olyan egyedi célokat és intézkedéseket, amelyek földrajzilag nem kapcsolódnak egymáshoz, és válságokhoz sem kötődnek, viszont transznacionális megközelítést tehetnek szükségessé, vagy pedig mind az Unión belül, mind harmadik országokban végzett műveletekkel járhatnak. A rendeletnek továbbá biztosítania kell a szükséges keretet a különböző műveletekhez, például támogatást nyújt az Unió – politikai koherenciát, egységesített irányítási rendszert és közös működési normákat igénylő – független választási megfigyelő missziói számára (EU EOMs).
- (17) A demokrácia e rendelet értelmében történő fejlesztése és megszilárdítása kiterjedhet a nemzeti demokratikus parlamenteknek és alkotmányozó gyűléseknek nyújtott stratégiai támogatásra, különösen a demokratikus reformfolyamatok támogatására és továbbvitelére irányuló képes-ségük javítása céljából.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 230/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz létrehozásáról (lásd e Hivatalos Lap 1. oldalát)

- (18) Az Uniónak különös figyelmet kell szentelnie azon országoknak és sürgősségi helyzeteknek, ahol az emberi jogokat és alapvető szabadságokat fokozott veszély fenyegeti, és ahol e jogok és szabadságok semmibe vétele különösen hangsúlyos és szisztematikus. Ilyen esetekben az Unió politikai prioritásai közé kell tartoznia a vonatkozó nemzetközi jogi szabályok tiszteletben tartásának előmozdítása, kézzelfogható támogatás és cselekvési eszközök biztosítása a helyi civil társadalom számára, illetve hozzájárulás nyújtása ez utóbbi rendkívül nehéz körülmények között végzett munkájához. Az ilyen országokban vagy helyzetekben, illetve az emberijog-védők és a demokráciáért küzdő aktivisták sürgős védelmi szükségleteinek kezelése érdekében az Uniónak képesnek kell lennie arra, hogy rugalmasan és kellő időben, gyorsabb és rugalmasabb adminisztratív eljárásokat és különféle finanszírozási mechanizmusokat alkalmazva lépjen fel. Így különösen akkor, ha a választott eljárás szabályai közvetlenül befolyásolnák az intézkedések hatékonyságát, vagy a kedvezményezetteket a megfélemlítés, megtorlás vagy más típusú kockázat veszélyének tennék ki.
- (19) Konfliktushelyzetekben az Unió erőfeszítéseinek annak előmozdítására kell irányulniuk, hogy valamennyi konfliktusban érintett fél betartsa a nemzetközi humanitárius jog értelmében rá háruló jogi kötelezettségeit, a vonatkozó uniós iránymutatásokkal összhangban. Az ezen rendelet keretében nyújtott uniós támogatásnak az átmeneti szakaszban lévő országokban elő kell segítenie továbbá egy olyan megfelelő környezet kialakítását, amely lehetővé teszi a demokratikus többpártrendszer iránt elkötelezett politikai szereplők megjelenését. Ennek a rendeletnek ezenfelül a demokratikus struktúrák, a hatalommegosztás és a hatóságok elszámoltathatóságának előmozdítására is irányulnia kell.
- (20) Az uniós választási megfigyelő missziók jelentősen és eredményesen hozzájárulnak a demokratikus folyamatokhoz a harmadik országokban. A demokrácia előmozdítása és támogatása azonban lényegesen túlmutat magán a választási folyamaton, ezért a választási ciklus valamennyi szakaszát számításba kell venni. Az uniós választási megfigyelő missziókkal kapcsolatos kiadásokra ezért nem fordítható aránytalan összeg a rendelet alapján rendelkezésre álló teljes finanszírozásból.
- (21) Hangsúlyozni kell az EU emberi jogi különleges képviselői posztja létrehozásának a fontosságát. A különleges képviselőnek hozzá kell járulnia az uniós intézkedések és emberi jogi politika egységességéhez, összhangjához és eredményességéhez, és elő kell segítenie annak biztosítását, hogy az összes uniós eszközt és tagállami intézkedést következetesen alkalmazzák az uniós szakpolitikai célok elérése érdekében.
- (22) Az Uniónak a rendelkezésre álló források leghatékonyabb kihasználására kell törekednie külső tevékenysége hatásainak optimalizálása érdekében. Ezt a célt az Unió különböző, külső tevékenységet szolgáló eszközök közötti összehangoltság és kiegészítő jelleg, valamint az e rendelet, a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó egyéb eszközök és az egyéb uniós szakpolitikák közötti szinergiák megteremtése révén kell elérni. Ennek pedig a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó eszközök keretében kidolgozott programok kölcsönös megerősítését is maga után kell vonnia.
- (23) Az Unió és a tagállamok a programozási folyamat korai szakaszában rendszeres információcserére törekszenek, továbbá konzultációt folytatnak tevékenységeik egymást kiegészítő jellegének előmozdítása céljából. Az Uniónak emellett más adományozókkal és érintett szereplőkkel is konzultálnia kell.
- (24) A Bizottságnak és az Európai Külügyi Szolgálatnak (EKSZ) szükség szerint rendszeres vélemény- és információcserét kell tartania az Európai Parlamenttel. Ezen túlmenően az Európai Parlament és a Tanács számára hozzáférést kell biztosítani a dokumentumokhoz abból a célból, hogy a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ szerinti, ellenőrzéshez való jogukat a szükséges információk birtokában gyakorolhassák. Az e rendelet értelmében hozott intézkedések keretében megfelelően figyelembe kell venni az Európai Parlament és a Tanács véleményét.
- (25) Az Uniónak – adott esetben küldöttségei révén – rendszeres információcserére kell törekednie és konzultálnia kell a civil társadalom minden szintjével, a harmadik országokban is, a programozási folyamat lehető legkorábbi szakaszában, hogy a civil társadalom könnyebben hozzá tudjon járulni a folyamathoz, és ezáltal konstruktív szerepet játszasson abban.
- (26) Annak érdekében, hogy e rendelet hatálya igazodjék a harmadik országok gyorsan változó világához, a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az e rendelet mellékletében meghatározott prioritásokra vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (27) Az e rendelet értelmében támogatott tevékenységek programozásával és finanszírozásával kapcsolatos végrehajtási hatáskört a 182/2011/EU rendelettel összhangban kell gyakorolni. E végrehajtási aktusok sajátosságai – és különösen azok politikaorientáló jellege vagy pénzügyi vonzatai – miatt e végrehajtási aktusok elfogadására főszabályként a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni, kivéve a kevés költséggel járó technikai jellegű végrehajtási intézkedések esetében.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (28) Az Unió külső tevékenységei finanszírozására vonatkozó eszközeinek végrehajtására vonatkozó közös szabályokat és eljárásokat a(z) 236/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ határozza meg.
- (29) Ez a rendelet az időbeli hatályának megfelelő időtartamra pénzügyi keretösszeget határoz meg, amely az éves költségvetési eljárás során az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. december 2-i intézményközi megállapodás 17. pontja értelmében vett elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára. ⁽²⁾
- (30) Az EKSZ szervezetét és működését a 2010/427/EU tanácsi határozat ⁽³⁾ állapítja meg.
- (31) Mivel e rendelet célját, – nevezetesen a demokrácia és az emberi jogok világszintű előmozdítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban annak léptéke és hatásai miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (32) Indokolt az 1889/2006/EK rendelet és e rendelet közötti zökkenőmentes és megszakítás nélküli átmenetet biztosítani, és e rendelet alkalmazásának időszakát az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ alkalmazási időszakához igazítani. Ezért ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Célkitűzések és hatály

E rendelet a 2014–2020-as időszakra vonatkozóan létrehozza a demokrácia és az emberi jogok előmozdításának európai eszközét (EIDHR), amely alapján az Unió támogatást nyújt a demokrácia és a jogállamiság, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának fejlesztéséhez és megszilárdításához.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 236/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó uniós eszközök végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások megállapításáról (lásd e Hivatalos Lap 95. oldalát).

⁽²⁾ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

⁽³⁾ A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.).

Ez a támogatás különösen a következőkre irányul:

- a demokrácia támogatása, fejlesztése és megszilárdítása a harmadik országokban a részvételi és képviseleti demokrácia javítása, az egész demokratikus ciklus megerősítése – különösen a civil társadalom aktív szerepének és a jogállamiságnak az előmozdításával –, valamint a választási folyamatok megbízhatóságának fokozása révén, különösen az uniós választási megfigyelő missziók közreműködése révén.
- az ENSZ Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában és más nemzetközi és regionális emberi jogi okmányokban meghatározott emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának és betartásának javítása, valamint azok védelmének, előmozdításának, végrehajtásának és nyomon követésének fokozása, elsősorban az érintett civil társadalmi szervezeteknek, az emberi jogok védőinek, továbbá az elnyomás és az erőszak áldozatainak nyújtott támogatás útján;

2. cikk

Hatály

- (1) Az uniós támogatás a következőkre összpontosul:

- a részvételi és képviseleti demokrácia – beleértve a parlamenti demokráciát is – és a demokratizálódási folyamatok támogatása és javítása a demokratikus ciklus egészére irányuló megközelítéssel összhangban, elsősorban a helyi, nemzeti és nemzetközi civil társadalmi szervezeteken keresztül, többek között az alábbiakban felsorolt területeken:
 - az egyesülési és gyülekezési szabadság, illetve a személyek akadálytalan mozgásának elősegítése, a lelkiismereti és véleménynyilvánítási szabadság, beleértve a politikai, művészi és kulturális kifejezés szabadságát, az információhoz való akadálytalan hozzáférés, a szabad sajtó és a független plurális – akár hagyományos, akár ikt-alapú – média, szabad internet, valamint az e szabadságok gyakorlását gátló adminisztratív akadályok lebontását célzó intézkedések, beleértve a cenzúra elleni küzdelmet, különösen a vonatkozó jogszabályok elfogadása és végrehajtása révén;
 - a jogállamiság erősítése, az igazságszolgáltatás és a jogalkotás függetlenségének előmozdítása, a jogi és intézményi reformok és végrehajtásuk támogatása és értékelése, továbbá az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés elősegítése; valamint a nemzeti emberi jogi intézmények támogatása;
 - a Nemzetközi Büntetőtörvényszék, az ad hoc nemzetközi törvényszékek, az átmeneti igazságszolgáltatási, illetve a fegyverszüneti és megbékélési folyamatok előmozdítása és megerősítése;
 - egyrészt a demokráciába való átmenet, másrészt a hatékony és átlátható demokratikus és hazai elszámoltathatóság és felügyelet – beleértve a biztonsági és igazságügyi szektor felügyeletét is – elérésére irányuló reformok támogatása, valamint a korrupció elleni intézkedések megerősítése;

- v. a politikai pluralizmus és a demokratikus politikai képviselet előmozdítása, valamint a nők és férfiak helyi, regionális és nemzeti szintű demokratikus reformfolyamatokban mind szavazóként, mind jelöltként való politikai részvételének ösztönzése, különös tekintettel a perifériára szorult és veszélyeztetett társadalmi csoportok tagjaira;
- vi. a helyi demokrácia megerősítése a civil társadalmi szervezetek és helyi hatóságok közötti jobb együttműködés biztosításával, megerősítve ezzel a polgárokhoz legközelebbi szintű politikai képviseletet;
- vii. a nők és férfiak egyenlő részvételének támogatása a társadalmi, gazdasági és politikai életben, valamint a nemek közötti egyenlőségnek, a nők döntéshozatali eljárásokban való részvételének és politikai képviseletének támogatása különösen a politikai átalakulás, a demokratizálódás és az államépítés folyamata során;
- viii. a fogyatékossgal élő személyek egyenjogú részvételének biztosítása a társadalmi, gazdasági és politikai életben, ideértve a kapcsolódó szabadságok általuk történő gyakorlását megkönnyítő intézkedéseket, valamint az esélyegyenlőség, a megkülönböztetésmentesség és a politikai képviselet támogatása;
- ix. a társadalom szegmensei közötti megbékélés megkönnyítését célzó kísérő intézkedések, beleértve az emberi jogokhoz és a demokratizálódáshoz kapcsolódó bizalomépítő intézkedések támogatását;
- b) az emberi jogok és az alapvető szabadságok előmozdítása és védelme, amint az az ENSZ Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában és egyéb, a polgári, politikai, gazdasági, szociális és kulturális jogok területén létező nemzetközi és regionális jogi okmányokban szerepel, elsősorban a civil társadalmi szervezetek révén, és többek között az alábbiakhoz kapcsolódóan:
- i. a halálbüntetés eltörlése és moratórium elrendelése annak eltörlését megelőzően, és ahol még létezik halálbüntetés, annak eltörlésének támogatása és a nemzetközi minimumszabályok tiszteletben tartása olyan országokban, ahol a halálbüntetést továbbra is alkalmazzák;
- ii. a kínzás és más kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmód vagy büntetés, illetve az erőszakos eltűntetés megakadályozása, valamint a kínzások áldozatainak rehabilitációja;
- iii. az emberi jogok védelmezőinek támogatása és védelme – ideértve sürgős védelmi szükségleteik fedezését is – az emberi jogok védelmezőiről szóló ENSZ-nyilatkozat 1. cikkével összhangban; e célokra, köztük a hosszabb távú segítségnyújtás és a menedékbiztosítás céljára egy emberijog-védő mechanizmust lehetne létrehozni;
- iv. a rasszizmus és az idegengyűlölet, valamint a nem, faj, bőrszín, kaszt, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy más meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékossg, életkor vagy szexuális irányultság vagy nemi identitás alapján, illetve bármilyen egyéb alapon történő megkülönböztetés elleni küzdelem;
- v. a gondolat-, lelkiismeret- és vallás- vagy meggyőződési szabadság, a valláson vagy meggyőződésen alapuló gyűlölet, intolerancia és hátrányos megkülönböztetés összes formájának felszámolására irányuló intézkedések révén is, valamint a vallási és kulturális sokszínűség iránti tolerancia és tisztelet erősítését mind a társadalmon belül, mind a társadalmak között;
- vi. az őslakos népek jogai, az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatban meghatározottaknak megfelelően, többek között hangsúlyozva, hogy fontos bevonni az őslakosokat az őket érintő fejlesztési projektekbe, és támogatást nyújtva az őslakos népeknek a nemzetközi mechanizmusokkal való interakciójuk és az azokban való részvételük elősegítése érdekében;
- vii. a nemzeti, etnikai, vallási vagy nyelvi kisebbségekhez tartozó személyek jogai, a nemzeti vagy etnikai, vallási és nyelvi kisebbségekhez tartozó személyek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatban meghatározottaknak megfelelően;
- viii. a leszbikus, homoszexuális, biszexuális, transznemű és interszexuális személyek (LMBTI) jogai, köztük a homoszexualitás büntethetőségének megszüntetésére, a homofób és transzfób erőszak és zaklatás elleni küzdelemre, illetve az LMBTI személyek gyülekezési, egyesülési és szólásszabadsághoz fűződő jogainak előmozdítására irányuló intézkedések;
- ix. a nők jogai, a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló ENSZ-egyezményben és annak fakultatív jegyzőkönyvében meghatározottaknak megfelelően, beleértve a nők és lányok ellen elkövetett erőszak valamennyi formájával – különösen a női nemi szerv megcsönkítésével, a kényszer- és elrendezett házasságokkal, a „becsületbeli okokból” elkövetett bűncselekményekkel, a családon belüli és nemi erőszakkal, valamint a nő- és leánykereskedelemmel – szembeni intézkedéseket is;
- x. a gyermekek jogai, a gyermekek jogairól szóló ENSZ-egyezményben és annak fakultatív jegyzőkönyveiben meghatározottaknak megfelelően, beleértve a gyermekmunka, a gyermekkereskedelem és gyermekprostitúció, valamint a gyermekek katonának való besorozása és katonaként való bevetése elleni küzdelmet és a gyermekek diszkrimináció elleni védelmét is, fajtól, bőrszíntől, nemtől, nyelvtől, vallástól vagy meggyőződéstől, politikai vagy más véleménytől, nemzeti, etnikai vagy társadalmi származástól, vagyoni helyzettől, fogyatékossgtól, születési vagy más státustól függetlenül;
- xi. a fogyatékkal élők jogai, a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményben meghatározottaknak megfelelően;

- xii. gazdasági, szociális és kulturális jogok, többek között a megfelelő életszínvonalhoz való jog és az alapvető munkaügyi normák;
 - xiii. a vállalatok társadalmi felelősségvállalása, különösen az üzleti és emberi jogokra vonatkozó irányadó ENSZ-alapelvek érvényesítésének előmozdítása révén, és a vállalkozás szabadsága, az Európai Unió Alapjogi Chartájának¹⁶ cikkében meghatározottaknak megfelelően;
 - xiv. oktatás, képzés és ellenőrzés az emberi jogok és a demokrácia területén;
 - xv. az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelmében és előmozdításában részt vevő helyi, regionális, nemzeti és nemzetközi civil társadalmi szervezetek támogatása;
 - xvi. az emberi méltósággal és az alapvető jogokkal összhangban lévő feltételek és az előírások betartásának javítása a börtönökben.
- c) az emberi jogok, az igazságszolgáltatás, a nemek közötti egyenlőség, a jogállamiság és a demokrácia védelmére, valamint a nemzetközi humanitárius jog előmozdítására vonatkozó nemzetközi keret erősítése, különösen a következőkkel:
- i. támogatás nyújtása az emberi jogokra, az igazságszolgáltatásra, a jogállamiságra és a demokráciára vonatkozó nemzetközi és regionális jogi okmányok és szervek részére;
 - ii. a civil társadalom és a nemzetközi és regionális kormányközi szervezetek közötti együttműködés elősegítése, valamint az emberi jogokkal, az igazságszolgáltatással, a jogállamisággal és a demokráciával kapcsolatos nemzetközi és regionális jogi okmányok nyomon követését és végrehajtását segítő civil társadalmi tevékenységek – köztük a nem kormányzati szervezetek kapacitásépítésének – támogatása;
 - iii. a nemzetközi humanitárius joggal kapcsolatos képzés és ismeretterjesztés, valamint támogatás annak érvényesítéséhez;
- d) a demokratikus választási folyamatokkal és intézményekkel kapcsolatos bizalom kiépítése és e folyamatok megbízhatóságának és átláthatóságának javítása a választási ciklus valamennyi szakasza során, különösen a következőkkel:
- i. az uniós választási megfigyelő missziók kiküldése és a választási folyamatok figyelemmel kísérésére szolgáló egyéb intézkedések;
 - ii. a regionális és helyi szintű hazai civil társadalmi szervezetek választási megfigyelő kapacitásainak növeléséhez való hozzájárulás és a választási folyamatban való részvétel, illetve a folyamat utólagos ellenőrzését fokozó kezdeményezéseik támogatása;
 - iii. a választási folyamatoknak a demokratikus ciklusba való következetes integrációját célzó intézkedések támogatása, az uniós választási megfigyelő missziókról szóló információk terjesztése és az e missziók által adott ajánlások

végrehajtása elsősorban a civil társadalmi szervezetekkel, valamint az érintett hatóságokkal, többek között a parlamentekkel és kormányokkal együttműködve, e rendelettel összhangban;

- iv. a választási folyamatok békés kimenetelének előmozdítása, a választási erőszak csökkentése és a hiteles eredmények elfogadtatása a társadalom minden rétegével.

(2) Az e rendeletben említett valamennyi intézkedés vonatkozásában szükség esetén figyelembe kell venni a bármilyen alapon történő megkülönböztetés elleni küzdelem, a nemek közötti egyenlőség, a részvétel, az emancipáció, az elszámoltathatóság, a nyitottság és az átláthatóság elvét.

(3) Az e rendeletben említett intézkedéseket harmadik országok területén kell végrehajtani, vagy azoknak közvetlenül kell kapcsolódniuk a harmadik országokban felmerülő helyzetekhez, illetve globális vagy regionális műveletekhez.

(4) Az e rendeletben említett intézkedéseknek figyelembe kell venniük a válság- vagy sürgősségi helyzetek sajátos tulajdonságait, valamint az olyan országokat vagy helyzeteket, amelyekben súlyos problémát jelent az alapvető szabadságjogok hiánya, az emberek biztonságát fokozott veszély fenyegeti vagy az emberi jogi szervezetek és emberijog-védők különösen nehéz körülmények között tevékenykednek.

3. cikk

Az uniós támogatás koordinációja, összehangoltsága és kiegészítő jellege

(1) Az e rendelet szerinti uniós támogatásnak összhangban kell állnia az Unió külső tevékenységének általános keretével, valamint ki kell egészítenie a kapcsolódó, külső támogatásokhoz fenntartott eszközök vagy megállapodások keretében nyújtott támogatást.

(2) Az Európai Unió külső tevékenysége hatékonyságának, összehangoltságának és következetességének fokozása érdekében az Unió és a tagállamok a programozási folyamat korai szakaszában rendszeres információcserére törekszenek, továbbá konzultációt folytatnak abból a célból, hogy javítsák tevékenységeik egymást kiegészítő jellegét és összehangoltságát döntéshozatali szinten és az adott helyszínen is. Az ilyen irányú egyeztetés eredményeként közös programozásra és közös tevékenységre kerülhet sor az Unió és a tagállamok között. Az Unió emellett más adományozókkal és szereplőkkel is konzultál.

(3) A Bizottság vagy az EKSZ szükség szerint rendszeres vélemény- és információcserét tart az Európai Parlamenttel.

(4) Emellett az Unió rendszeres információcserére törekszik és konzultációt folytat a civil társadalommal minden szinten, a harmadik országokban is. Ezenfelül az Unió lehetőség szerint és a vonatkozó eljárásokkal összhangban technikai iránymutatást ad és segítséget nyújt a támogatás igénylésére vonatkozóan.

4. cikk

A programozás és a végrehajtás általános kerete

(1) Az e rendelet szerinti uniós támogatást a 236/2014/EU rendelettel összhangban és a következő intézkedések útján kell végrehajtani:

- a) az 5. cikkben említett stratégiai dokumentumok és adott esetben azok módosításai;
- b) a 236/2014/EU rendelet 2. és 3. cikke szerinti éves cselekvési programok, egyedi intézkedések és kísérő intézkedések;
- c) a 236/2014/EU rendelet 2. cikke szerinti különleges intézkedések.

(2) a 236/2014/EU rendelet 17. cikkében említett félidős felülvizsgálati jelentés (a továbbiakban: félidős felülvizsgálati jelentés) közzétételét követően végrehajtott programozási vagy program-felülvizsgálati tevékenység során figyelembe kell venni a félidős felülvizsgálati jelentésben foglalt eredményeket, megállapításokat és következtetéseket.

5. cikk

Stratégiai dokumentumok

(1) A stratégiai dokumentumok meghatározzák az e rendelet szerinti támogatásra vonatkozó uniós stratégiát, az Unió prioritásait, a nemzetközi helyzetet és a főbb partnerek tevékenységeit. E dokumentumoknak összhangban kell lenniük e rendelet általános céljaival, célkitűzéseivel, alkalmazási körével és elveivel.

(2) A stratégiai dokumentumok meghatározzák az e rendelet alkalmazási időtartama alatt uniós finanszírozásra kiválasztott, prioritást élvező területeket, az egyedi célkitűzéseket, a várható eredményeket és a teljesítménymutatókat. Ezenfelül megadják – mind az átfogó, mind pedig a prioritást élvező területenkénti – indikatív pénzügyi allokációt; adott esetben tartomány formájában.

(3) A stratégiai dokumentumokat a 236/2014/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében meghatározott vizsgálóbizottsági eljárás szerint kell elfogadni. Amennyiben a körülményekben és a szakpolitikában végbement jelentős változások indokolják, a stratégiai dokumentumokat ugyanolyan eljárás szerint frissíteni kell.

6. cikk

Tematikus prioritások és felhatalmazás

Az e rendelet értelmében nyújtott uniós támogatás konkrét céljait és prioritásait a melléklet tartalmazza.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a mellékletben megállapított tematikus prioritások módosítására vonatkozóan. Így különösen, a félidős felülvizsgálati jelentés közzétételét követően és a félidős felülvizsgálati jelentésben foglalt ajánlások alapján a Bizottság legkésőbb 2018. március 31-ig felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el a melléklet módosításáról.

7. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap a 6. cikk szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására.

(2) A Bizottságnak a 4a. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása e rendelet időbeli hatályával megegyező időtartamra szól

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 6. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) A 6. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

8. cikk

Bizottság

A Bizottságot egy, a demokráciával és az emberi jogokkal foglalkozó bizottság segíti. E bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottságnak minősül.

9. cikk

A dokumentumokhoz való hozzáférés

Abból a célból, hogy ellenőrzéshez való jogukat a szükséges információk birtokában gyakorolhassák, az Európai Parlament és a Tanács az alkalmazandó szabályokkal összhangban hozzáférhet a demokrácia és az emberi jogok európai eszközével (EIDHR) kapcsolatos valamennyi, az ellenőrzéshez szükséges dokumentumhoz.

10. cikk

Pénzügyi keretösszeg

Az e rendelet végrehajtására elkülönített pénzügyi keretösszeg a 2014-2020-as időszakra 1 332 752 000 EUR.

Az éves előirányzatokat az Európai Parlament és a Tanács engedélyezi a többéves pénzügyi keret korlátai között.

11. cikk

Európai Külügyi Szolgálat

Ezt a rendeletet a 2010/427/EU határozattal összhangban kell alkalmazni.

12. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2014. március 11-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
D. KOURKOULAS

MELLÉKLET

A demokrácia és az emberi jogok világszintű előmozdításának európai eszköze (EIDHR) konkrét céljai és prioritásai

Az Unió az e mellékletben ismertetett öt célra alapítja az EIDHR eredményességét szolgáló stratégiai keretét.

1. 1. cél – Az emberi jogok és a legkockázatosabb helyzetben levő emberijog-védők támogatása

Az e célt szolgáló intézkedések a legkockázatosabb helyzetben levő emberijog-védők, valamint az alapvető szabadságokat leginkább veszélyeztetett helyzetek hatékony támogatására fognak szolgálni. Az EIDHR többek között hozzá fog járulni az emberijog-védők sürgős szükségleteinek a kielégítéséhez; emellett közép- és hosszú távú támogatást nyújt majd az emberijog-védőknek és a civil társadalomnak a feladataik elvégzéséhez. Az intézkedések során figyelembe fogják venni a civil társadalom mozgásterének jelenleg tapasztalható aggasztó csökkenését.

2. 2. cél – Egyéb uniós emberi jogi prioritások támogatása

Az e célt szolgáló intézkedések középpontjában az olyan támogatásnyújtás áll majd, ahol az Unió hozzáadott értékkel rendelkezik vagy konkrét tematikus kötelezettségvállalásokat tett (pl. az emberi jogok területére vonatkozó, a Tanács által elfogadott jelenlegi vagy jövőbeli uniós iránymutatások vagy az Európai Parlament állásfoglalásai), a 2. cikknek megfelelően. Az intézkedések összhangban lesznek az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós stratégiai keretben és cselekvési tervben meghatározott prioritásokkal.

Az e cél körébe tartozó intézkedésekkel többek között az alábbiakat fogják támogatni: az emberi méltóság (különösen a halálbüntetés, valamint a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni küzdelem); gazdasági, szociális és kulturális jogok; a büntetlenség elleni küzdelem; hátrányos megkülönböztetés minden formája elleni küzdelem; a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség. Figyelmet fordítanak majd az újabban felmerülő emberi jogi kérdésekre is.

3. 3. cél – A demokrácia támogatása

Az e cél körébe tartozó intézkedésekkel azokat kell támogatni, akik békés eszközökkel küzdenek a demokráciáért a harmadik országokban, ezáltal erősítve a részvételi és képvisleti demokráciát, az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot. Az intézkedések középpontjában a politikai részvétel és képviselő megválasztása, valamint a demokráciát szolgáló érdekképviselő áll majd.

A demokratizálódás minden szempontja ide fog tartozni, többek között a jogállamiság, valamint a polgári és politikai jogok – például a véleménynyilvánítás szabadsága az interneten és egyéb környezetben, a gyülekezési és egyesülési szabadság – előmozdítása és védelme. Beletartozik a demokrácia támogatása terén kialakuló módszertani vitában való aktív részvétel is.

Az intézkedések során adott esetben figyelembe fogják venni az uniós választási megfigyelő missziók ajánlásait is.

4. 4. cél – Az uniós választási megfigyelő missziók

Az e cél körébe tartozó intézkedések középpontjában a választási megfigyelés áll, ami a demokratikus folyamatok szélesebb körű – a 3. célnál leírt – előmozdításának és támogatásának részeként hozzájárul a választási folyamatok átláthatóságának és a beléjük vetett bizalomnak az erősítéséhez.

A teljes választási ciklust figyelemmel kísérő uniós választási megfigyelő missziókat széles körben az Unió külső tevékenységének kiemelt projektjének tekintik, és továbbra is ezek jelentik az e cél körébe tartozó intézkedések legfőbb formáját.

E missziók vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy a választási folyamatokról tájékozott értékelést készítsenek, valamint ajánlásokat adjanak a továbbfejlesztésükre vonatkozóan a harmadik országokkal folytatott uniós együttműködés és politikai párbeszéd keretében. A kétoldalú programozás és az EIDHR-projektek közötti kiegészítő jellegű intézkedések révén tovább fogják fejleszteni a választási ciklus valamennyi szakaszának megfigyelését, beleértve a nyomon követő tevékenységeket is.

5. 5. cél – A legfontosabb közreműködők és folyamatok – köztük a nemzetközi és regionális emberi jogi okmányok és mechanizmusok – célirányos támogatása

Az általános cél az emberi jogok, az igazságszolgáltatás, a jogállamiság és a demokrácia előmozdítását és védelmét szolgáló nemzetközi és regionális keretek megerősítése az Unió szakpolitikai prioritásainak megfelelően.

Az e célt szolgáló intézkedések közé tartoznak azok a tevékenységek, amelyek elősegítik a helyi civil társadalom hozzájárulását az Unió emberi jogi párbeszédeihez (a releváns uniós iránymutatásoknak megfelelően), valamint támogatják a nemzetközi és regionális emberi jogi és a nemzetközi büntető igazságszolgáltatási jogi okmányok és mechanizmusok – köztük a Nemzetközi Büntetőbíróság – továbbfejlesztését és alkalmazását. Különös figyelmet fordítanak majd arra, hogy a civil társadalom előmozdíthassa és ellenőrizhesse ezeket a mechanizmusokat.

Az Európai Bizottság nyilatkozata az Európai Parlamenttel folytatott stratégiai párbeszédéről ⁽¹⁾

Az Európai Bizottság az EUSZ 14. cikke alapján stratégiai párbeszédet folytat a demokrácia és az emberi jogok világszintű előmozdítása finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 235/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet programozása előtt, valamint – adott esetben – az eszköz érintett kedvezményezettjeivel való első konzultációt követően. Az Európai Bizottság benyújtja az Európai Parlamentnek a programozásra vonatkozóan rendelkezésre álló releváns dokumentumokat, az országokénti/régiókénti indikatív keretösszegekkel együtt, az egyes országokon/régiókon belül pedig feltüntetve a prioritásokat, a lehetséges eredményeket és a földrajzi programok egyes prioritásaira vonatkozó indikatív keretösszegeket, továbbá a támogatás megválasztott módozatát (*). Az Európai Bizottság benyújtja az Európai Parlamentnek a programozásra vonatkozóan rendelkezésre álló releváns dokumentumokat, a tematikus prioritásokkal, a lehetséges eredményekkel, a támogatás megválasztott módozatával (*), valamint a tematikus programokban szereplő prioritások pénzügyi keretösszegeivel. Az Európai Bizottság figyelembe veszi az Európai Parlament e kérdésben képviselt álláspontját.

Az Európai Bizottság stratégiai párbeszédet folytat az Európai Parlamenttel a félidős értékelés előkészítése során és azt megelőzően, hogy a programozási dokumentumok bármilyen lényeges felülvizsgálatára sor kerülne e rendelet érvényességi ideje alatt.

Az Európai Bizottság az Európai Parlament felkérésére kifejti, hogy az Európai Parlament észrevételeit mely pontokon vette figyelembe a programozási dokumentumokban, illetve milyen esetleges egyéb lépéseket hajtott végre a stratégiai párbeszéd nyomán.

⁽¹⁾ Az Európai Bizottságot a portfólióért felelős biztos szintjén képviselik.

(*) Adott esetben.

Az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közös nyilatkozata a választási megfigyelő missziókról

Az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság hangsúlyozza, hogy az Európai Unió választási megfigyelő missziói jelentősen hozzájárulnak a partnerországokon belüli demokráciát támogató, a külkapcsolatok terén folytatott uniós szakpolitikához. Az Európai Unió választási megfigyelő misszióinak köszönhetően javul a választási eljárások átláthatósága és az irántuk tanúsított bizalom, továbbá lehetőség nyílik a választások megalapozott értékelésére, és a Bizottság ajánlásokat tehet a választási folyamat további javítása érdekében, a partnerországokkal folytatott uniós együttműködés és politikai párbeszéd jegyében. Fentiekre tekintettel az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság egyetért abban, hogy a demokrácia és az emberi jogok világszintű előmozdítása finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 235/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 2014–2020 közötti időszakra előirányzott költségvetésének legfeljebb 25 %-át az Európai Unió választási megfigyelő misszióinak finanszírozására kell fordítani, az éves választási prioritásoktól függően.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 236/2014/EU RENDELETE

(2014. március 11.)

a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó uniós eszközök végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások megállapításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 209. cikke (1) bekezdésére és 212. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

(1) Az Európai Uniónak a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó szakpolitikák egész sorát lefedő, átfogó eszközrendszer végrehajtásához, amelynek végrehajtásához külön közös szabályok és eljárások szükségesek. Az említett, a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó eszközök a 2014-2020-as időszakra vonatkozóan a következők: a 233/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽³⁾ létrehozott fejlesztési együttműködési eszköz (DCI), az 235/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁴⁾ létrehozott, a demokrácia és az emberi jogok előmozdításának európai eszköze (EIDHR), a 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁵⁾ létrehozott európai szomszédsági támogatási eszköz (ENI), a 230/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁶⁾ létrehozott, a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz, a 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁷⁾ létrehozott az előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA II) és a 234/2014/EU

európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁸⁾ által létrehozott, harmadik országokkal való együttműködésre vonatkozó partnerségi eszköz (a továbbiakban: az eszközök).

(2) A közös szabályoknak és eljárásoknak összhangban kell állniuk az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokkal, amelyeket a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁹⁾ határoz meg; az erre való hivatkozás minden esetben a rendelet legújabb, hatályos változatára utal, beleértve a Bizottság által elfogadott, az említett rendelet végrehajtását szolgáló megfelelő szabályokat ⁽¹⁰⁾ is.

(3) Az eszközök általában előírják, hogy az azok alapján finanszírozott tevékenységekre többéves indikatív programozásnak kell vonatkoznia, amely biztosítja azt a keretet, amelyen belül a finanszírozási határozatokat el kell fogadni a 966/2012/EU, Euratom rendelettel és a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹¹⁾ megállapított eljárásokkal összhangban.

(4) A finanszírozási határozatoknak a többéves indikatív programozásban foglalt tervek követése esetén éves vagy többéves cselekvési programok vagy egyedi intézkedések formáját, az előre nem látható és kellően indokolt igények, illetve körülmények esetén különleges intézkedések formáját, valamint kísérő intézkedések formáját kell öltetniük. A kísérő intézkedések elfogadhatók az éves vagy többéves cselekvési programok részeként vagy az indikatív programozási dokumentumok keretén kívül is.

(5) A finanszírozási határozatok mellékletének tartalmaznia kell az egyes tevékenységek leírását, amelyben meghatározzák a tevékenység célkitűzéseit, a részét képező főbb intézkedéseket, a várt eredményeket, a végrehajtás módját, a költségvetést és az indikatív menetrendet, a kapcsolódó kísérő intézkedéseket, valamint a teljesítmény nyomon követésére vonatkozó szabályokat, és e határozatokat a 182/2011/EU rendeletben meghatározott eljárásokkal összhangban kell jóváhagyni.

⁽¹⁾ HL C 391., 2012.12.18., 110. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2013. december 11-i álláspontra (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2014. március 11-i határozata.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 233/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a 2014-2020-as időszakra szóló fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz létrehozásáról (lásd e Hivatalos Lap 44. oldalát).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 235/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a Demokrácia és az Emberi Jogok Európai Eszközének létrehozásáról (lásd e Hivatalos Lap 85. oldalát).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 232/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról (lásd e Hivatalos Lap 27. oldalát).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 230/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz létrehozásáról (lásd e Hivatalos Lap 1. oldalát).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 231/2014/EU rendelete (2014. március 11.) az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) létrehozásáról (lásd e Hivatalos Lap 11. oldalát).

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 234/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a Partnerségi Eszköz létrehozásáról (lásd e Hivatalos Lap 77. oldalát).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

⁽¹⁰⁾ A Bizottság 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. október 29.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályairól (HL L 362., 2012.12.31., 1. o.).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (6) Az említett végrehajtási aktusok szakpolitikai programozási vagy pénzügyi végrehajtási jellegét és különösen költségvetési vonzatukat figyelembe véve, elfogadásukhoz – az előre meghatározott küszöbérték alatti egyedi és különleges intézkedések kivételével – a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni. Kellően indokolt és rendkívül sürgős, az Unió gyors választ igénylő esetekben azonban a Bizottságnak azonnal alkalmazandó végrehajtási aktusokat kell elfogadnia. A 182/2011/EU rendelet vonatkozó rendelkezéseivel összhangban erről megfelelő tájékoztatást kell nyújtani az Európai Parlamentnek.
- (7) Az eszközök végrehajtásánál, amennyiben a művelet igazgatásával pénzügyi közvetítőt bízunk meg, a bizottsági határozatnak elsősorban a következőkre vonatkozó rendelkezéseket kell magában foglalnia, figyelemmel a 966/2012/EU, Euratom rendelet vonatkozó rendelkezéseire: kockázatmegosztás, átláthatóság, a végrehajtásért felelős közvetítő díjazása, a pénzeszközök felhasználása és újrafelhasználása, az esetleges nyereségek, továbbá a jelentéstételi kötelezettségek és az ellenőrzési mechanizmusok.
- (8) Az Uniónak a rendelkezésre álló források leghatékonyabb kihasználására kell törekednie külső tevékenysége hatásainak optimalizálása érdekében. Ezt az Unió külső tevékenységi eszközei közötti koherencia és kiegészítő jelleg, valamint az eszközök és az egyéb uniós szakpolitikák közötti szinergiák megteremtése révén kell elérni. Ennek pedig az eszközök keretében kidolgozott programok kölcsönös megerősítését, valamint adott esetben a multiplikátorhatással rendelkező pénzügyi eszközök használatát is maga után kell vonnia.
- (9) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 21. cikkében foglaltak értelmében az Unió nemzetközi szintű tevékenységét ugyanazon elveknek kell irányítaniuk, mint amelyek a létrehozását, fejlődését és bővítését vezérelték, és amelyek érvényesülését a világ többi részén is elő kívánja mozdítani, nevezetesen a demokráciának, a jogállamiságnak, az emberi jogok és alapvető szabadságok egyetemes és oszthatatlan voltának, az emberi méltóság tiszteletben tartásának, az egyenlőség és a szolidaritás elveinek, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elvek és a nemzetközi jog tiszteletben tartásának.
- (10) Összhangban az Unió által a segélyhatékonysággal foglalkozó 3. és 4. magas szintű fórumon (Accra 2008 és Busan 2011) tett kötelezettségvállalásokkal, valamint a legkevésbé fejlett országoknak és a súlyosan eladósodott szegény országoknak nyújtott hivatalos fejlesztési támogatás (ODA) feltételekhez kötésének megszüntetéséről szóló, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet Fejlesztési Támogatási Bizottsága (OECD–DAC) által tett ajánlással, a Bizottságnak a lehető legnagyobb mértékben csökkentenie kell az uniós segélyek feltételekhez kötöttségét, többek között az innovatív finanszírozási mechanizmusok esetében, és elő kell segítenie, hogy a partnerországok szervezetei is részt vegyenek a közbeszerzési eljárásokban.
- (11) Annak biztosítása érdekében, hogy a kedvezményezett országok polgárai és az uniós polgárok számára láthatóvá váljon az Unió által nyújtott támogatás – lehetőség szerint – megfelelő eszközök alkalmazásával célzott kommunikációt és tájékoztatást kell végezni.
- (12) Az eszközök keretében végrehajtott uniós külső tevékenységnek egyértelmű eredményeket kell mutatnia (ideértve a következményeket, a végeredményeket és a hatásokat) az Unió külső pénzügyi támogatásában részesülő országokban. Valahányszor lehetséges és helyénvaló, az Unió külső tevékenységének eredményeit és az (1) bekezdésben említett eszköz hatékonyságát olyan előre meghatározott, egyértelmű, átlátható és adott esetben országspecifikus és mérhető mutatók alapján kell nyomon követni és értékelni, amelyek igazodnak az érintett eszköz egyedi jellemzőihez és célkitűzéseivel.
- (13) Az Unió pénzügyi érdekeit a teljes kiadási ciklusban arányos intézkedésekkel kell védeni, ezen intézkedések közé értve a szabálytalanságok megelőzését, felderítését és kivizsgálását, az elveszített, tévesen kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizetetését, valamint adott esetben szankciók alkalmazását. Ezeket az intézkedéseket a nemzetközi szervezetekkel és a harmadik országokkal kötött, alkalmazandó megállapodásokkal összhangban kell végrehajtani.
- (14) Rendelkezni kell a finanszírozási módszerekről, az Unió pénzügyi érdekeinek védelméről, az állampolgársági és a származási szabályokról, a tevékenységek értékeléséről, a jelentéstételtől és a felülvizsgálatról, valamint az eszközök értékeléséről.
- (15) Az EUSZ 11. cikkében foglaltakkal összhangban a civil társadalmi szervezetekkel bármely szinten kialakított együttműködési mechanizmusok sérelme nélkül a kedvezményezett országokból származó érdekelt felek – beleértve a civil társadalmi szervezeteket és a helyi hatóságokat is – kiemelkedő szerepet játszanak az Unió külső politikájában. A végrehajtási folyamat – különösen az e rendelet alapján hozott intézkedések előkészítése, végrehajtása, nyomon követése és értékelése – során megfelelő konzultációt kell folytatni velük annak biztosítása érdekében, hogy érdemi szerepet játsszanak ebben a folyamatban, és megfelelően figyelembe kell venni a sajátos jellemzőiket.

(16) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 208. cikkével, 209. cikkének (3) bekezdésével és 212. cikkével összhangban, valamint az Európai Beruházási Bank (EBB) alapokmányában és az 1080/2011/EU európai parlamenti és tanácsi határozatban ⁽¹⁾ foglalt feltételek mellett az EBB hozzájárul az uniós fejlesztési és egyéb külső politikai célkitűzések elősegítéséhez szükséges intézkedések végrehajtásához, és az Unió külső tevékenységi eszközeit kiegészítve lép fel. Meg kell ragadni a lehetőségeket az EBB által nyújtott finanszírozásnak az uniós 966/2012/EU, Euratom forrásokkal való kombinálására. Az uniós programozási folyamat során adott esetben konzultálni kell az EBB-vel.

(17) A nemzetközi szervezetek és a fejlesztési ügynökségek rutinszerűen együttműködnek nonprofit szervezetekkel mint végrehajtó partnerekkel, és előfordulhat, hogy kellően indokolt esetekben költségvetés-végrehajtási feladatokkal kell megbíznunk őket. A 966/2012/EU, Euratom rendelet 58. cikke (1) bekezdésének c) pontjától eltérve e rendeletben rendelkezéseket kell előírni annak érdekében, hogy ezeket a feladatokat a Bizottság esetében alkalmazandó feltételekkel egyenértékű feltételek mellett nonprofit szervezetekre lehessen bízni.

(18) Annak érdekében, hogy a partnerországok fokozott szerepet vállaljanak a saját fejlesztési folyamataikban és a külső segélyek fenntarthatóságában, valamint a segélyhatékonyságra vonatkozóan az Unió és a partnerországok által vállalt nemzetközi kötelezettségeknek megfelelően az Uniónak – adott esetben az érintett tevékenység jellegét szem előtt tartva – ösztönöznie kell a partnerországok saját intézményeinek és rendszereinek igénybevétele és eljárásainak alkalmazását.

(19) A fejlesztési politikáról elfogadott európai konszenzussal és a nemzetközi segélyhatékonysági programmal összhangban, továbbá ahogyan azt a fejlődő országoknak nyújtott uniós költségvetési támogatás jövőjéről szóló, 2011. július 5-i európai parlamenti állásfoglalás, a „Változtatási program: az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele” című, 2011. október 13-i bizottsági közlemény és a harmadik országoknak nyújtott uniós költségvetés-támogatás jövőbeli megközelítéséről szóló, 2012. május 14-i tanácsi következtetések is hangsúlyozzák, a költségvetés-támogatást hatékonyan kell alkalmazni a szegénység visszaszorításának és az országos rendszerek igénybevételenek az elősegítésére, továbbá arra, hogy a támogatás kiszámíthatóbb legyen, és fokozódjék a partnerországok szerepvállalása a fejlesztési szakpolitikák és reformok terén. A támogatás költségvetésben előirányzott részleteinek a kifizetését függővé kell tenni a partnerországokkal együtt elfogadott célkitűzések megvalósítása terén elért eredményektől. Az ilyen típusú uniós pénzügyi támogatásban részesülő országokban az Unió támogatja

a parlamenti ellenőrzésnek, a pénzügyi ellenőrzési kapacitásoknak, az átláthatóságnak és a nyilvánosság információkhoz való hozzáféréseinek a növelését.

(20) A demokratikus elvek előmozdítását és a demokratizálódás megerősítését szolgáló uniós tevékenységek többek között az e területen működő civil társadalmi szervezeteknek és független intézményeknek (például a Demokratciáért Európai Alapítványnak) nyújtott támogatás révén is végrehajthatók kell, hogy legyenek.

(21) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme és hatása miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(22) Indokolt e rendelet alkalmazási időszakát az 1311/2013/EU, Euratom rendelet ⁽²⁾ alkalmazási időszakához igazítani. Ezért ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

VÉGREHAJTÁS

1. cikk

Tárgy és elvek

(1) Ez a rendelet megállapítja az Unió által a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozóan a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó következő uniós eszközök keretébe tartozó tevékenységekhez, így a cselekvési programokhoz és más intézkedésekhez biztosított pénzügyi támogatás nyújtásának a szabályait és feltételeit: a fejlesztési együttműködési eszköz (DCI), a demokrácia és az emberi jogok előmozdításának európai eszköze (EIDHR), az európai szomszédsági támogatási eszköz (ENI), a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz, előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA II) és a harmadik országokkal való együttműködésre vonatkozó partnerségi eszköz (a továbbiakban együttesen: az eszközök, külön-külön: az eszköz).

E rendelet alkalmazásában az „országok” kifejezés magában foglalja a területeket és régiókat is, az esettől függően.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1080/2011/EU határozata (2011. október 25.) az Unión kívüli projektekhez adott hitelek és hitelgaranciák veszteségeinek fedezésére az Európai Beruházási Banknak nyújtott uniós garanciáról és a 633/2009/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 280., 2011.10.27., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.).

(2) Ez a rendelet nem alkalmazandó a 233/2014/EU rendelet, a 232/2014/EU rendelet, a 231/2014/EU rendelet és a 234/2014/EU rendelet alapján az Erasmus+ programot finanszírozó tevékenységek végrehajtására. Ezeket a tevékenységeket az 1288/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁾ összhangban, az adott eszközben említett indikatív programozási dokumentumok alapján kell végrehajtani, biztosítva az említett rendeleteknek való megfelelést.

(3) A Bizottság biztosítja, hogy a tevékenységeket az adott eszköz célkitűzéseivel összhangban és az Unió pénzügyi érdekei hatékony védelmének megfelelően hajtsák végre. Az eszközök alapján nyújtott uniós pénzügyi támogatásnak összhangban kell állnia az eszközök végrehajtásának alapvető pénzügyi és jogi keretét biztosító 966/2012/EU, Euratom rendeletben meghatározott szabályokkal és eljárásokkal.

(4) E rendelet alkalmazása során a Bizottság a leghatékonyabb és legeredményesebb végrehajtási módszereket alkalmazza. Amennyiben a tevékenység jellegét szem előtt tartva lehetséges és megfelelő, a Bizottság emellett a legegyszerűbb eljárások alkalmazását részesíti előnyben.

(5) A (4) bekezdés figyelembevételével, a Bizottság e rendelet alkalmazásakor – amennyiben a tevékenység jellegét szem előtt tartva lehetséges és megfelelő – előnyben részesíti a partnerszervezetek rendszereinek igénybevételét.

(6) Az Unió adott esetben a partnerországokkal és -régiókkal folytatott párbeszéd és együttműködés alapján törekszik az Unió alapjául szolgáló elveknek, azaz a demokráciának, a jogállamiságnak, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának az előmozdítására, fejlesztésére és megszilárdítására. Az Unió ezeket az elveket beépíti az eszközök végrehajtásába.

2. cikk

Cselekvési programok, egyedi intézkedések és különleges intézkedések elfogadása

(1) A Bizottság – a vonatkozó eszközben említett indikatív programozási dokumentumok alapján – adott esetben éves cselekvési programokat fogad el. A Bizottság a 6. cikk (3) bekezdésével összhangban többéves cselekvési programokat is elfogadhat.

A cselekvési programok keretében minden egyes tevékenység tekintetében meg kell határozni a célkitűzéseket, a várt eredményeket és a főbb intézkedéseket, a végrehajtás módjait, a költségvetést és az indikatív menetrendet, a kapcsolódó kísérő intézkedéseket, valamint a teljesítmény nyomon követésére vonatkozó szabályokat.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1288/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az „Erasmus+” elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról, valamint az 1719/2006/EK, az 1720/2006/EK és az 1298/2008/EK határozat hatályaon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 50. o.).

Szükség esetén a tevékenységek az éves vagy a többéves cselekvési programok elfogadása előtt vagy után egyedi intézkedésként is elfogadhatók.

Előre nem látható, kellően indokolt és alkalmasabb forrásokból nem finanszírozható igények, illetve körülmények esetén a Bizottság az indikatív programozási dokumentumokban nem szereplő különleges intézkedéseket is elfogadhat, ideértve az olyan intézkedéseket is, amelyek a sürgősségi segélyről a hosszú távú fejlesztési műveletekre való áttérés megkönnyítését célozzák, vagy elősegítik, hogy a lakosság jobban megbirkózzon az ismétlődő válságokkal.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében előírt cselekvési programokat, egyedi intézkedéseket és különleges intézkedéseket a 16. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A (2) bekezdésben említett eljárást nem kell alkalmazni:

- a) az olyan egyedi intézkedésekre, amelyek esetében az uniós pénzügyi támogatás nem haladja meg az 5 millió EUR-t;
- b) az olyan különleges intézkedésekre, amelyek esetében az uniós pénzügyi támogatás nem haladja meg a 10 millió EUR-t;
- c) a cselekvési programok, az egyedi intézkedések és a különleges intézkedések technikai módosításaira. Technikai módosításnak minősülnek az olyan kiigazítások, mint például:
 - i. a végrehajtási időszak meghosszabbítása;
 - ii. a forrásoknak az adott éves vagy többéves cselekvési programban szereplő tevékenységek közötti átcsoportosítása; vagy
 - iii. az éves vagy többéves cselekvési programok, illetve az egyedi és a különleges intézkedések költségvetésének az eredeti költségvetés legfeljebb 20 %-át érintő és 10 millió EUR-t meg nem haladó növekedése vagy csökkentése,

feltéve, hogy az ilyen módosítások érdemben nem érintik az adott intézkedés célkitűzéseit.

Az e bekezdés szerint elfogadott intézkedésekről az elfogadásukat követő egy hónapon belül a 16. cikkben említett megfelelő bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet és a tagállamokat.

(4) A cselekvési programokra és az egyedi intézkedésekre vonatkozó (1), (2) és (3) bekezdés nem alkalmazandó az ENI keretében megvalósított, határokon átnyúló együttműködésre.

(5) Kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben – mint például válságok esetén vagy a demokráciát, a jogállamiságot, az emberi jogokat vagy az alapvető szabadságokat fenyegető közvetlen veszély esetén – a Bizottság a 16. cikk (4) bekezdésében említett eljárással összhangban egyedi vagy különleges intézkedéseket, illetve a meglévő cselekvési programok és intézkedések vonatkozásában módosításokat fogadhat el.

(6) A projektek szintjén az alkalmazandó uniós jogalkotási aktusokkal, köztük a 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽¹⁾ és 85/337/EGK tanácsi irányelvvel ⁽²⁾ összhangban megfelelő előzetes környezeti vizsgálatot kell végezni, többek között az éghajlat-változási és biodiverzitási hatások tekintetében, beleértve adott esetben a környezetvédelmi szempontból érzékeny projektek, különösen a nagyobb új infrastruktúrák környezeti hatásvizsgálatát. Amennyiben szükséges, az ágazati programok végrehajtásakor stratégiai környezeti vizsgálatot kell végezni. Biztosítani kell az érdekelt felek környezeti vizsgálatokba való bevonását és az ilyen vizsgálatok eredményeihez való nyilvános hozzáférést.

(7) A programok és a projektek kialakítása és megvalósítása során kellő mértékben figyelembe kell venni a fogyatékosággal élő személyek akadálymentes hozzáféréssel kapcsolatos kritériumokat.

3. cikk

Kísérő intézkedések

(1) Az uniós finanszírozás fedezheti az eszközök végrehajtásával és célkitűzéseik megvalósításával kapcsolatos kiadásokat, ideértve a végrehajtáshoz közvetlenül szükséges előkészítési, figyelemmel kíséresi, nyomkövetési, ellenőrzési és értékelési tevékenységekhez kapcsolódó igazgatási támogatás költségeit, valamint az uniós küldöttségeknek az eszközök keretében finanszírozott műveletek igazgatásához szükséges igazgatási támogatás kapcsán felferülő kiadásokat.

(2) Amennyiben az a), b) és c) pontban felsoroltak a tevékenységek keretében végrehajtott adott eszköz általános célkitűzéseihez kapcsolódnak, az uniós finanszírozás fedezheti a következőket:

- a) tanulmányok, találkozók, tájékoztatás, figyelemfelkeltés, képzés, előkészítés, a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok megosztása, publikáció, továbbá bármilyen más igazgatási vagy technikai segítségnyújtási kiadás, amely a tevékenységek igazgatásához szükséges;
- b) a releváns kérdésekre vonatkozó kutatási tevékenységek és tanulmányok, valamint azok terjesztése;
- c) tájékoztatás nyújtásához és kommunikációs tevékenységekhez, többek között a kommunikációs stratégiák kialakításához és az Unió politikai prioritásainak belső kommunikációjához kapcsolódó kiadások.

(3) A kísérő intézkedések finanszírozhatók az indikatív programozási dokumentumok keretén kívül is. Adott esetben a Bizottság a 16. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében fogad el kísérő intézkedéseket.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/92/EU irányelve (2011. december 13.) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról EGT-vonatkozású szöveg (HL L 26., 2012.1.28., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 85/337/EGK irányelve (1985. június 27.) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 175., 1985.7.5., 40. o.).

A vizsgálóbizottsági eljárás nem alkalmazandó az olyan kísérő intézkedések elfogadásához, amelyek esetében az uniós pénzügyi támogatás nem haladja meg a 10 millió EUR-t.

A 10 millió EUR-t meg nem haladó uniós pénzügyi támogatással finanszírozott kísérő intézkedésekről az elfogadásukat követő egy hónapon belül a 16. cikkben említett megfelelő bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet és a tagállamokat.

II. CÍM

A FINANSZÍROZÁSI MÓDSZEREKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

4. cikk

Általános finanszírozási rendelkezések

(1) Az uniós pénzügyi támogatás a 966/2012/EU, Euratom, rendeletben előírt finanszírozási formákban nyújtható, de különösen az alábbiak formájában:

- a) vissza nem térítendő támogatások;
- b) szolgáltatásokra, árukra vagy építési beruházásra vonatkozó közbeszerzési szerződések;
- c) általános vagy ágazati költségvetési támogatás;
- d) a Bizottság által létrehozott vagy kezelő alapokhoz való hozzájárulás, a 966/2012/EU, Euratom rendelet 187. cikkével összhangban;
- e) pénzügyi eszközök, úgy mint kölcsönök, biztosítékok, tulajdonviszonyt, illetve részben tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések és részesedések, kockázatmegosztási eszközök, amennyiben lehetséges az EBB – összhangban az 1080/2011/EU határozat szerinti külső megbízatásával –, valamely multilaterális európai pénzügyi intézmény (például az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank), illetve valamely bilaterális európai pénzügyi intézmény (például bilaterális fejlesztési bankok) vezetésével, lehetőség szerint más forrásokból származó, további vissza nem térítendő támogatásokkal összevonva.

(2) Az (1) bekezdés c) pontjában említett általános vagy ágazati költségvetési támogatás alapja a kölcsönös elszámoltathatóság és az egyetemes értékek iránti közös elkötelezettség, célja pedig az, hogy megerősítse az Unió és a partnerországok közötti szerződéses partnerségeket és ezzel előmozdítsa a demokráciát, az emberi jogokat, a jogállamiságot, a fenntartható és inkluzív gazdasági növekedést, valamint felszámolja a szegénységet.

Az általános vagy ágazati költségvetési támogatás nyújtására vonatkozó minden döntést az Unió által jóváhagyott költségvetés-támogatási politika, a jogosultság egyértelmű kritériumai, valamint a kockázatok és előnyök körültekintő elemzése alapján kell meghozni.

E döntések meghozatala során az egyik legfontosabb tényező annak értékelése, hogy a partnerország mennyire elkötelezett a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság mellett, és milyen eredményeket mutat fel ezen a téren. Az általános vagy ágazati költségvetési támogatást oly módon kell differenciálni, hogy az instabil helyzeteket is szem előtt tartva megfelelőbben tudjon igazodni a partnerország politikai, gazdasági és társadalmi kérésteihez.

Az általános vagy ágazati költségvetési támogatásnak a 966/2012/EU, Euratom rendelet 186. cikkével összhangban történő nyújtása során a Bizottság egyértelműen meghatározza annak feltételrendszerét és elvégzi annak monitoringját, továbbá támogatja a parlamenti ellenőrzés és a pénzügyi ellenőrzési kapacitások megerősítését, valamint az átláthatóság növelését és a nyilvánosság információkhoz való hozzáférését. Az általános vagy ágazati költségvetési támogatás kifizetésének feltételül kell szabni, hogy megfelelő előrelépés történjen az adott partnerorsszággal együtt elfogadott célkitűzések megvalósítása terén.

(3) Az (1) bekezdés e) pontjában említett pénzügyi eszközök végrehajtásával megbízott szervezeteknek teljesíteniük kell a 966/2012/EU, Euratom rendeletben foglalt követelményeket, továbbá meg kell felelniük az uniós célkitűzéseknek, normáknak és szakpolitikáknak, valamint a legjobb gyakorlatoknak az uniós források felhasználása és a jelentéstétel tekintetében.

Az említett pénzügyi eszközök a végrehajtást és a jelentéstételt célzó eszközökbe csoportosíthatók.

Az Unió a 966/2012/EU, Euratom rendelettel összhangban nemzetközi, regionális vagy nemzeti pénzalapokhoz, például az EBB, a tagállamok vagy a partnerországok és -régiók vagy nemzetközi szervezetek által – több adományozótól származó közös finanszírozás vonzása céljából – létrehozott vagy kezelt pénzalapokhoz, vagy az egy vagy több adományozó által projektek közös végrehajtása céljából létrehozott pénzalapokhoz való hozzájárulás útján is nyújthat pénzügyi támogatást.

(4) Adott esetben elő kell mozdítani az uniós pénzügyi intézmények más szervezetek által létrehozott pénzügyi eszközökhöz való kölcsönös hozzáférését.

(5) Az (1) bekezdésben említett uniós pénzügyi támogatás nyújtása során a Bizottság adott esetben minden szükséges intézkedést meghoz az uniós pénzügyi támogatás láthatóságának biztosítása érdekében. Ezek olyan intézkedéseket foglalnak magukban, amelyek – a kellően indokolt esetek kivételével – az uniós források végső kedvezményezettjeinek láthatóságára vonatkozó követelményeket írnak elő. A végső kedvezményezettek e követelményeknek való megfelelésének monitoringjáért a Bizottság felel.

(6) A valamely pénzügyi eszköz által generált minden bevételt belső címzett bevételként hozzá kell rendelni a megfelelő eszközhöz. A Bizottság öt évente megvizsgálja az uniós célkitűzések megvalósításához nyújtott hozzájárulást, továbbá a már meglévő pénzügyi eszközök hatékonyságát.

(7) Az uniós pénzügyi támogatást a Bizottság a 966/2012/EU, Euratom rendelet rendelkezései szerint hajtja végre, közvetlenül a Bizottság szolgálatai, az uniós küldöttségek és a végrehajtó ügynökségek útján, a tagállamokkal megosztott irányítás keretében, illetve közvetetten, a 966/2012/EU, Euratom rendeletben felsorolt szervezetekre ruházva a költségvetés-végre-

hajtási feladatokat. Az említett szervezeteknek gondoskodniuk kell az Unió külső tevékenységével való összhangról, továbbá – ugyanolyan feltételek mellett, mint amelyek a Bizottságra nézve is érvényesek – más szervezetekre ruházhatják a költségvetés-végrehajtási feladatokat.

A 966/2012/EU, Euratom rendelet 60. cikkének (5) bekezdése szerinti kötelezettségüket évente kell teljesíteniük. Amennyiben szükséges az ellenőri véleményt a jelentéstől és a gazdálkodói felelősségi nyilatkozattól számított egy hónapon belül kell benyújtani ahhoz, hogy azt figyelembe vegyék a Bizottság megbízhatósági nyilatkozatában.

A Bizottság által megbízott, a 966/2012/EU, Euratom rendelet 58. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii. alpontjában említett nemzetközi szervezetek és említett rendelet 58. cikke (1) bekezdése c) pontjának v. és vi. alpontjában említett tagállami szervek is – ugyanolyan feltételek mellett, mint amelyek a Bizottságra nézve is érvényesek – átruházhatják a költségvetés-végrehajtási feladatokat olyan nonprofit szervezetekre, amelyek rendelkeznek a megfelelő operatív és pénzügyi kapacitással.

A 966/2012/EU, Euratom rendelet 60. cikkének (2) bekezdésében meghatározott kritériumokat teljesítő szervezeteket úgy kell tekinteni, mint amelyek megfelelnek említett rendelet 139. cikkében említett kiválasztási kritériumoknak.

(8) Az e cikk (1) bekezdésében és a 6. cikk (1) bekezdésében említett finanszírozási formákat, valamint a végrehajtásnak az e cikk (3) bekezdésében említett módjait annak alapján kell megválasztani, hogy mennyire alkalmasak a tevékenységek konkrét célkitűzéseinek megvalósítására és eredmények elérésére, figyelemmel különösen az ellenőrzések költségeire, az adminisztratív terhekre és a szabályok be nem tartásának várható kockázataira. Vissza nem térítendő támogatások esetében ennek keretében mérlegelni kell az egyösszegű támogatások, az átalányok és az egységköltség-alapú térítés alkalmazását is.

(9) Az eszközök keretében finanszírozott tevékenységek végrehajthatók párhuzamos és közös társfinanszírozás útján is.

Párhuzamos társfinanszírozás esetén a tevékenységet több egyértelműen azonosítható részre osztják, amelyeket a társfinanszírozást nyújtó különböző partnerek egyenként finanszíroznak oly módon, hogy a finanszírozás végső felhasználása mindig azonosítható.

Közös társfinanszírozás esetén a tevékenység teljes költségét felosztják a társfinanszírozást nyújtó partnerek között, és a forrásokat úgy egyesítik, hogy a finanszírozás forrása a tevékenység részeként végzett intézkedések egyike esetében sem azonosítható. Ilyen esetben a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó és a közbeszerzési szerződéseknek a 966/2012/EU, Euratom rendelet 35. cikke szerinti utólagos közzétételének összhangban kell állnia a megbízott szervezetre vonatkozó esetleges szabályokkal.

(10) Az e cikk (1) bekezdésében vagy a 6. cikk (1) bekezdésében említett finanszírozási formák igénybevétele során az Unió és a partnerei közötti együttműködés többek között a következő formákat öltheti:

- a) háromoldalú konstrukciók, amelyek keretében az Unió harmadik országokkal összehangolja a partnerországnak vagy -régióknak nyújtott támogatását;
- b) igazgatási együttműködési intézkedések, mint amilyen a tagállamok, valamint a partnerországok vagy -régiók közintézményei, helyi hatóságai, nemzeti közjogi szervei vagy közfeladatokat ellátó magánjogi szervezetei közötti ikerintézményi együttműködés, valamint olyan együttműködési intézkedések, amelyek keretében a tagállamok és a tagállamok regionális és helyi hatóságai közszférából érkező szakértőket küldenek ki;
- c) a köz- és magánszféra közötti partnerség kialakításához és igazgatásához szükséges költségekhez való hozzájárulás;
- d) ágazati szakpolitikai támogatási programok, amelyek keretében az Unió egy partnerország ágazati programjához nyújt támogatást;
- e) az ENI és az IPA II esetében hozzájárulás az országok uniós programokban és ügynökségekben való részvételének költségeihez;
- f) kamattámogatások;
- g) az uniós ügynökségeknek nyújtott vissza nem térítendő támogatások formájában nyújtott finanszírozás.

(11) A kedvezményezett országokból származó érdekelt felekkel való együttműködés során a Bizottság a finanszírozás módozatainak, a hozzájárulás formájának, az odaítélés módozatainak, valamint a vissza nem térítendő támogatások kezelésére vonatkozó igazgatási rendelkezéseknek a megállapítása során szem előtt tartja egyedi adottságaikat, többek között igényeiket és hátterüket, hogy a támogatás a lehető legtöbb ilyen érdekelt félhez eljuthasson és szükségleteiket a lehető legjobban kielégítse. A 966/2012/EU, Euratom rendelettel összhangban ösztönözni kell az olyan egyedi módozatokat, mint a partnerségi megállapodások, a támogatás továbbadásának engedélyezése, a közvetlen odaítélés, az ajánlattételi felhívás korlátozott részvételi jogosultsággal, vagy az egyösszegű támogatás.

(12) A partnerországok átmeneti és reformfolyamataira irányuló támogatások végrehajtásakor az Unió adott esetben a tagállamok tapasztalataira, illetve az ezekből levont tanulságokra támaszkodik, és ezeket megosztja a partnerországokkal is.

5. cikk

Adók, illetékek és díjak

Az uniós támogatás nem keletkeztethet különadókat, illetékeket és díjakat, és nem vezethet ezek beszedéséhez.

Adott esetben megfelelő rendelkezésekről kell megállapodni a harmadik országokkal annak érdekében, hogy az uniós pénzügyi támogatás végrehajtását szolgáló tevékenységek mentesüljenek az adók, vámok, illetve egyéb adóterhek alól. Egyéb esetben az ilyen adók, illetékek és díjak a 966/2012/EU, Euratom rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelően támogathatók.

6. cikk

Konkrét finanszírozási rendelkezések

(1) Az e rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében említett finanszírozási formák mellett a következő eszközök keretében biztosított uniós pénzügyi támogatás a 966/2012/EU, Euratom rendelettel összhangban a következő finanszírozási formák útján is nyújtható:

- a) a DCI és az ENI keretében, nemzetközileg elfogadott adósságszökkentő programok keretében történő adósságszökkentés;
- b) a DCI és a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz keretében, kivételes esetekben ágazati és általános importprogramok útján, amelyek a következő formákat ölthetik:
 - i. természetbeni ágazati importprogramok;
 - ii. a szóban forgó ágazat importjának finanszírozására devizát nyújtó ágazati importprogramok;
 - iii. a termékek széles skáláját átfogó általános import finanszírozására devizát nyújtó általános importprogramok;
- c) az EIDHR keretében a következők közvetlen odaítélése:

- i. az emberijogvédőknek nyújtott kisebb értékű, vissza nem térítendő támogatások sürgős védelmi tevékenységek finanszírozására, adott esetben társfinanszírozás szükségessége nélkül;
- ii. a 235/2014/EU rendelet 2. cikkének (4) bekezdésében említett legsúlyosabb körülmények között vagy legsúlyosabb helyzetekben szükséges tevékenységek finanszírozására – adott esetben társfinanszírozás szükségessége nélkül – nyújtott, vissza nem térítendő támogatások, amikor ajánlattételi felhívást nem lenne megfelelő közzé tenni. Az ilyen támogatások maximális összege legfeljebb 1 000 000 EUR, és időtartamuk legfeljebb 18 hónap, amely további 12 hónappal meghosszabbítható a végrehajtás objektív és váratlan akadályainak felmerülése esetén;
- iii. vissza nem térítendő támogatások az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala és az Emberi Jogokkal és Demokratizálódással Foglalkozó Európai Egyetemesi Központ részére, amely az emberi jogok és a demokratizálódás területén szerzhető európai mesterfokozatot és EU-ENSZ ösztöndíjprogramot nyújt, valamint az ahhoz kapcsolódó egyetemi hálózat részére, amely az emberi jogok terén szerzhető posztgraduális diplomákat ad ki, ideértve a harmadik országokból származó diákoknak és emberijogvédőknek nyújtott ösztöndíjakat is.

(2) Az ENI és az IPA II keretében megvalósított, határokon átnyúló együttműködési programokat a tagállamokkal megosztott irányítás keretében, a harmadik országokkal vagy nemzetközi szervezetekkel pedig közvetett irányítás keretében kell végrehajtani. A részletes szabályokat a 232/2014/EU rendelet és a 231/2014/EU rendelet alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokban kell előírni.

(3) A Bizottság elfogadhat többéves cselekvési programokat:

- a) rendszeres tevékenységek esetében legfeljebb hároméves időszakra;
- b) az IPA II keretében legfeljebb hétéves időszakra.

A többéves kötelezettségvállalásokban olyan rendelkezéseket kell előírni, amelyek jelzik, hogy a kötelezettségvállalás kiindulási évét követő évek vonatkozásában tett kötelezettségvállalások indikatív jellegűek és az Unió jövőbeli éves költségvetéseinek függvényében alakulnak.

(4) Az ENI és az IPA II keretében végrehajtott, egy évnél hosszabb időszakra szóló tevékenységek több évre vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalásai éves részletekre bonthatók.

Ilyen esetben a Bizottság – hacsak az alkalmazandó szabályok másképp nem rendelkeznek – automatikusan visszavonja a kötelezettségvállalást az adott programra vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalás bármely olyan része tekintetében, amely a kötelezettségvállalást követő ötödik év december 31-ig nem került felhasználásra előfinanszírozásként vagy időközi kifizetesként, vagy amelyre vonatkozóan a megbízott szervezet nem nyújtott be igazolt költségnyilatkozatot vagy kifizetési kérelmet.

(5) Az IPA II keretében a tagállamokkal megosztott irányítás mellett végrehajtott határokon átnyúló együttműködésre irányadó szabályoknak összhangban kell állniuk az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ és az 1299/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽²⁾ foglalt szabályokkal.

7. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A Bizottság megfelelő intézkedéseket tesz – a csalás, korrupció és egyéb jogellenes cselekmények elleni megelőző intézkedések, hatékony ellenőrzések, illetve szabálytalanságok észlelése esetén a tévesen kifizetett összegek visszafizettetésével vagy adott esetben visszaszolgáltatásával, valamint adott esetben hatékony, arányos és visszatartó erejű közigazgatási és pénzügyi szankciók alkalmazásával – annak biztosítása érdekében, hogy az e rendelet alapján finanszírozott tevékenységek végrehajtása során az Európai Unió pénzügyi érdekei ne sérüljenek.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, valamint az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1299/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alap által az európai területi együttműködési célkitűzésnek nyújtott támogatásra vonatkozó egyedi rendelkezésekről (HL L 347., 2013.12.20., 259. o.).

(2) A Bizottság vagy képviselői, valamint a Számvevőszék jogosult dokumentumalapú és helyszíni ellenőrzést, illetve nemzetközi szervezetek esetében – a velük elért megállapodásokkal összhangban – felülvizsgálatot végezni a vissza nem térítendő támogatások kedvezményezettjeinél, valamint az e rendelet alapján uniós forrásokból részesülő kivitelezőknél és alvállalkozóknál.

(3) Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) – a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽³⁾, valamint a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendeletben ⁽⁴⁾ foglalt rendelkezéseknek és eljárásoknak megfelelően – vizsgálatokat, többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat folytathat annak megállapítására, hogy az e rendelet keretében finanszírozott, vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodással, vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó határozattal vagy szerződéssel összefüggésben elkövettek-e az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalást, korrupciót vagy más jogellenes cselekményt.

(4) Az (1), a (2) és a (3) bekezdés sérelme nélkül a harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kötött együttműködési megállapodásoknak, továbbá a rendelet végrehajtása keretében létrejött szerződéseknek, vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásoknak és vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó határozatoknak olyan rendelkezéseket kell tartalmazniuk, amelyek kifejezetten felhatalmazzák a Bizottságot, a Számvevőszéket és az OLAF-ot arra, hogy saját hatáskörüknek megfelelően lefolytassák az említett ellenőrzéseket, helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat.

III. CÍM

A KÖZBESZERZÉSEK, A VISSZA NEM TÉRÍTENDŐ TÁMOGATÁSOK ODAÍTÉLÉSÉRE VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK ÉS EGYÉB ODAÍTÉLÉSI ELJÁRÁSOK TEKINTETÉBEN AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁGRA ÉS SZÁRMAZÁSRA ALKALMAZANDÓ SZABÁLYOK

8. cikk

Közös szabályok

(1) A harmadik felek érdekét szolgáló, e rendelet keretében finanszírozott tevékenységekhez kapcsolódó közbeszerzési szerződések, valamint vissza nem térítendő támogatások odaítélésére vonatkozó eljárásokban és egyéb odaítélési eljárásokban való részvétel nyitva áll az adott eszköz céljából e címben meghatározott támogatható országok minden természetes személy állampolgára és az ezen országokban ténylegesen letelepedett minden jogi személy, valamint a nemzetközi szervezetek előtt.

A jogi személyek lehetnek civil társadalmi szervezetek, mint például nem kormányzati nonprofit szervezetek és független politikai alapítványok, közösség alapú szervezetek és magánszektorbeli nonprofit ügynökségek, intézmények és szervezetek, valamint ezek helyi, nemzeti, regionális és nemzetközi hálózatai.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás- Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1.o.).

⁽⁴⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

(2) A valamely partnerrel vagy más adományozóval közösen társfinanszírozott, vagy egy tagállammal megosztott irányítás keretében végrehajtott, illetve a Bizottság által létrehozott vagyonkezelő alapon keresztül megvalósított tevékenységek esetében azon országoknak, amelyek az adott partner, más adományozó vagy tagállam szabályai szerint, illetve a vagyonkezelő alap létrehozásáról szóló aktusban meghatározottak alapján támogathatók, szintén támogathatóknak kell lenniük.

A 966/2012/EU, Euratom rendelet 58. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii–viii. alpontjában felsorolt kategóriákon belüli, a közvetett irányításban részt vevő megbízott szervek egyike útján végrehajtott tevékenységek esetében azon országoknak, amelyek az érintett szerv szabályai szerint támogathatók, szintén támogathatóknak kell lenniük.

(3) Az eszközök egyike és azon felül egy másik uniós külső tevékenységi eszköz – ideértve az Európai Fejlesztési Alapot is – által is finanszírozott tevékenységek esetében az ezen eszközök bármelyike szerint meghatározott országok mindegyike támogathatónak minősül az adott tevékenységek tekintetében.

Az eszközök egyike által finanszírozott globális, regionális, vagy határokon átnyúló jellegű tevékenységek esetében a tevékenység hatálya alá tartozó országok, területek és régiók az adott tevékenység tekintetében támogathatónak minősülhetnek.

(4) Az e rendelet keretében finanszírozott közbeszerzési szerződés alapján vagy vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásnak megfelelően vásárolt valamennyi árunak támogatható országból kell származnia. Származhatnak azonban bármely más országból is, amennyiben a beszerzendő áru összege nem éri el a versenytárgyalásos eljárás alkalmazásának küszöbértékét. E rendelet alkalmazásában a „származás” fogalma a 2913/92/EGK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 23. és 24. cikkében, illetve a nem preferenciális származás tekintetében irányadó egyéb uniós jogalkotási aktusokban meghatározott fogalom.

(5) Az e címbe szereplő szabályok nem alkalmazandók és nem keletkeztetnek az állampolgársághoz kapcsolódó korlátozásokat az olyan természetes személyekre vonatkozóan, akik egy támogatható vállalkozó vagy adott esetben alvállalkozó alkalmazásában vagy vele más jogszerű szerződéses viszonyban állnak.

(6) A helyi kapacitások, piacok és beszerzések támogatása érdekében előnyben kell részesíteni a helyi és a regionális vállalkozókat, ha a 966/2012/EU, Euratom rendelet biztosítja, hogy a szerződés egyetlen ajánlat alapján is odaítélhető. Minden más esetben a helyi és a regionális vállalkozók részvétele az említett rendelet vonatkozó rendelkezéseivel összhangban támogatandó.

⁽¹⁾ A Tanács 2913/92/EGK rendelete (1992. október 12.) a Közös Vámkódex létrehozásáról (HL L 302., 1992.12.19., 1. o.).

(7) Az e cím szerinti támogathatóság korlátozható a kérelmezők állampolgársága, földrajzi elhelyezkedése vagy jellege alapján, ha a korlátozást a tevékenység sajátos jellege és célkitűzései indokolja, és amennyiben a tevékenység hatékony végrehajtása érdekében szükséges. Ilyen korlátozások különösen a határokon átnyúló együttműködési tevékenységek odaítélési eljárásaiban való részvételre vonatkozhatnak.

(8) Azok a természetes és jogi személyek, akiknek szerződést ítélték oda, kötelesek betartani az alkalmazandó környezetvédelmi jogszabályokat, köztük a többoldalú környezetvédelmi megállapodásokat, valamint a nemzetközileg elfogadott alapvető munkaügyi normákat ⁽²⁾.

9. cikk

A DCI, az ENI és a harmadik országokkal való együttműködésre vonatkozó partnerségi eszköz keretében való támogathatóság

(1) A következő országokbeli ajánlattevők, pályázók és részvételre jelentkezők jogosultak a DCI, az ENI és a harmadik országokkal való együttműködésre vonatkozó partnerségi eszköz keretében nyújtott támogatásra:

- a) a tagállamok, a 231/2014/EU rendelet I. mellékletében felsorolt kedvezményezettek és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás szerződő felei;
- b) az ENI vonatkozásában az ENI által érintett partnerországok, valamint az Oroszországi Föderáció, amennyiben az adott eljárásra olyan több országot érintő és határokon átnyúló együttműködési program keretében kerül sor, amelyekben az Oroszországi Föderáció is részt vesz;
- c) az ODA-kedvezményezetteket felsoroló OECD-DAC-jegyzékben (a továbbiakban: az ODA-kedvezményezettek jegyzéke) szereplő fejlődő országok és területek, amelyek nem tagjai a G-20 csoportnak, valamint a 2001/822/EK tanácsi határozat hatálya alá tartozó tengerentúli országok és területek ⁽³⁾;
- d) az ODA-kedvezményezettek jegyzékében szereplő fejlődő országok, amelyek tagjai a G-20 csoportnak, valamint más országok és területek, amennyiben kedvezményezettjei az e cikk hatálya alá tartozó eszközök keretében az Unió által finanszírozott tevékenységnek;

⁽²⁾ Az ILO alapvető munkaügyi normái, az egyesülési szabadságról és a kollektív tárgyalásról, a kényszermunka eltörléséről, a foglalkoztatás és alkalmazás tekintetében a diszkrimináció megszüntetéséről, valamint a gyermekmunka felszámolásáról szóló egyezmény.

⁽³⁾ A Tanács 2001/822/EK határozata (2001. november 27.) az Európai Közösség és a tengerentúli országok és területek társulásáról („Tengerentúli társulási határozat”) (HL L 314., 2001.11.30., 1. o.).

e) olyan országok, amelyek számára a Bizottság külső támogatás kölcsönös igénybevételének lehetőségét biztosítja. Legalább egyéves, korlátozott időtartamra kölcsönös igénybevételi lehetőség biztosítható, amikor egy ország egyenlő feltételek mellett támogatásra jogosítja az Unióból és az e cikk hatálya alá tartozó eszközök keretében támogatható országokból származó szervezeteket. A Bizottság a 16. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárásnak megfelelően és az érintett kedvezményezett országgal vagy országokkal folytatott konzultációt követően határoz a kölcsönös igénybevételi lehetőségről és annak időtartamáról; valamint

f) az ODA-kedvezményezettjek jegyzékében szereplő legkevésbé fejlett országok vagy súlyosan eladósodott szegény országok egyikében végrehajtott szerződések esetében az OECD tagországai.

(2) A nem támogatható országokból származó ajánlattevőket, pályázókat és részvételre jelentkezőket, illetve a nem támogatható származású árukat a Bizottság támogathatónak fogadhatja el a következők esetében:

a) a kedvezményezett országokkal szomszédos, velük hagyományos gazdasági, kereskedelmi vagy földrajzi kapcsolatban álló országok, vagy

b) sürgősség, vagy a termékeknek és szolgáltatásoknak az érintett országok piacán tapasztalt hiánya, vagy más olyan kellően indokolt eset, amikor a támogathatósági szabályok alkalmazása lehetetlenné tenné vagy rendkívül megnehezítené egy projekt, program vagy tevékenység megvalósítását.

(3) Megosztott irányítás keretében végrehajtott tevékenységek esetében az érintett tagállam, amelyre a Bizottság végrehajtási feladatokat ruházott, jogosult a Bizottság nevében támogathatónak elfogadni az e cikk (2) bekezdésében említett nem támogatható országokból származó ajánlattevőket, pályázókat és részvételre jelentkezőket, vagy a 8. cikk (4) bekezdésében említett nem támogatható származású árukat.

10. cikk

AZ IPA II keretében való támogathatóság

(1) A következő országokból származó ajánlattevők, pályázók és részvételre jelentkezők jogosultak támogatásra az IPA II keretében:

a) a tagállamok, a 231/2014/EU rendelet I. mellékletében felsorolt kedvezményezetttek és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás szerződő felei, valamint az ENI által érintett partnerországok, valamint

b) azok az országok, amelyek számára a Bizottság a 9. cikk (1) bekezdésének e) pontjában meghatározott feltételeknek

megfelelően külső támogatás kölcsönös igénybevételi lehetőségét biztosítja.

(2) A nem támogatható országokból származó ajánlattevőket, pályázókat és részvételre jelentkezőket, illetve a nem támogatható származású árukat a Bizottság támogathatónak fogadhatja el sürgősséggel, vagy a termékeknek és szolgáltatásoknak az érintett országok piacán tapasztalt hiányával járó, vagy más olyan kellően indokolt esetekben, amikor a támogathatósági szabályok alkalmazása lehetetlenné tenné vagy rendkívül megnehezítené egy projekt, program vagy tevékenység megvalósítását.

(3) Megosztott irányítás keretében végrehajtott tevékenységek esetében az érintett tagállam, amelyre a Bizottság végrehajtási feladatokat ruházott, jogosult a Bizottság nevében támogathatónak elfogadni az e cikk (2) bekezdésében említett nem támogatható országokból származó ajánlattevőket, pályázókat és részvételre jelentkezőket, vagy a 8. cikk (4) bekezdésében említett nem támogatható származású árukat.

11. cikk

Az EIDHR és a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz keretében való támogathatóság

(1) A tevékenység jellegéből és célkitűzéseiből következő, a 8. cikk (7) bekezdésében foglalt korlátozások sérelme nélkül, a közbeszerzési szerződésekre vagy vissza nem térítendő támogatásokra vonatkozó odaítélési eljárásokban, valamint a szakértők toborzásában való részvételnek az EIDHR és a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz keretében korlátozások nélkül nyitottnak kell lennie.

(2) Az EIDHR keretében a következő szervek és szereplők jogosultak támogatásra a 4. cikk (1), (2) és (3) bekezdésével és a 6. cikk (1) bekezdésének c) pontjával összhangban:

a) civil társadalmi szervezetek, köztük nem kormányzati nonprofit szervezetek és független politikai alapítványok, közösségi alapú szervezetek, valamint a magánszektorba tartozó nonprofit ügynökségek, intézmények és szervezetek, valamint ezek helyi, nemzeti, regionális és nemzetközi hálózatai;

b) a közszektorba tartozó nonprofit ügynökségek, intézmények és szervezetek, valamint helyi, nemzeti, regionális és nemzetközi szintű hálózatok;

c) nemzeti, regionális és nemzetközi parlamenti szervek, ha ez szükséges az EIDHR célkitűzéseinek megvalósításához, és a javasolt intézkedés nem finanszírozható más eszközökből;

d) nemzetközi és regionális kormányközi szervezetek;

e) természetes személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek, és – kivételes és kellően indokolt esetben – az e bekezdésben fel nem sorolt szervek vagy szereplők, ha ez az EIDHR célkitűzéseinek megvalósításához szükséges.

12. cikk

A tevékenységek nyomon követése és értékelése

(1) A Bizottság rendszeresen nyomon követi tevékenységeit és áttekinti, hogy milyen mértékben sikerült elérni az elvárt eredményeket, a következményeket és a végeredményeket is ideértve. Emellett a Bizottság – adott esetben független külső értékelések útján – értékeli ágazati szakpolitikáinak és tevékenységeinek hatását és eredményességét, valamint a programozás hatékonyságát. Az Európai Parlament vagy a Tanács független külső értékelésekre vonatkozó javaslatait kellőképpen figyelembe kell venni. Az értékeléseknek az OECD/DAC bevált gyakorlatra vonatkozó elvein kell alapulniuk, és annak megállapítására kell irányulniuk, hogy teljesültek-e a konkrét célkitűzések – adott esetben a nemek közötti egyenlőség szempontjára is figyelemmel –, valamint a későbbi műveletek tökéletesítését célzó ajánlásokat kell tartalmazniuk. Az említett értékeléseket előre meghatározott, egyértelmű, átlátható és – adott esetben – ország-specifikus és mérhető mutatók alapján kell elvégezni.

(2) A Bizottság az értékelő jelentéseit a 16. cikkben említett megfelelő bizottságon keresztül megküldi az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a tagállamoknak. A tagállamok kérésére a konkrét értékelések az érintett bizottságon belül megvitatottak. Az eredményeket fel kell használni a programtervezés és a forráselosztás során.

(3) A Bizottság megfelelő mértékig minden érintett érdekelt felet bevon az e rendelet szerint nyújtott uniós támogatás értékelési szakaszába, és adott esetben törekedhet arra, hogy az uniós tagállamokkal és a fejlesztési partnerekkel közös értékelést készítsen.

(4) A 13. cikkben említett jelentésben összegezni kell a főbb tapasztalatokat és a korábbi években végzett értékeléseiben megfogalmazott ajánlásokat követő intézkedéseket.

IV. CÍM

EGYÉB KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

13. cikk

Éves jelentés

(1) A Bizottság megvizsgálja az uniós külső tevékenységek pénzügyi támogatása keretében tett intézkedések végrehajtása terén elért eredményeket, és 2015-től kezdődően évente az elért eredményeket és az adott eszköz hatékonyságát mérő mutatók alapján készített jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az egyes rendeletek célkitűzéseinek megvalósulásáról. Az említett jelentést megküldi az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának is.

(2) Az éves jelentésben a kiadását megelőző év vonatkozásában országokra, régiókra és együttműködési ágazatokra lebontva ismertetni kell a finanszírozott intézkedéseket, a nyomon követés és értékelés eredményeit, az érintett partnerek közreműködését, valamint a költségvetési kötelezettségvállalások és kifizetési előirányzatok végrehajtását. A jelentésben értékelni kell az uniós pénzügyi támogatás eredményeit, a lehető legnagyobb mértékben felhasználva a támogatás ezen eszközök célkitűzéseinek megvalósítása terén játszott szerepére vonatkozó konkrét és mérhető mutatókat. A fejlesztési együttműködés esetében a jelentésben értékelni kell – amennyiben lehetséges és

indokolt – a segélyhatékonysági elvek betartását, az innovatív pénzügyi eszközök tekintetében is.

(3) A 2021-ben készítendő jelentésnek tartalmaznia kell a 2014-2020-as időszakra vonatkozó éves jelentésekben szereplő, az e rendelet hatálya alá tartozó valamennyi támogatásról – így a külső címzett bevételekről és a vagyonnevelő alapokhoz való hozzájárulásokról – szóló összesített információkat, a kiadások részletezését a kedvezményezett ország, a pénzügyi eszközök felhasználása, a kötelezettségvállalások és a kifizetések szerinti bontásban feltüntetve.

14. cikk

Éghajlat-politikai és biodiverzitási kiadások

Az elfogadott indikatív programozási dokumentumok alapján az éghajlat-politikához és a biodiverzitáshoz kapcsolódó összes kiadásra vonatkozóan éves becslést kell végezni. Az eszközök keretében odaítélt finanszírozást az OECD módszertanán (a riói mutatókon) alapuló éves rendszerrel nyomon kell követni – nem zárva ki az adott esetben a rendelkezésre álló pontosabb módszertanoknak az uniós programok teljesítménymenedzsmentjének meglévő módszertanába integrált alkalmazását – annak érdekében, hogy számszerűsíteni lehessen az éghajlat-politikával és a biodiverzitással összefüggésben a cselekvési programok, valamint a 2. cikk (1) bekezdésében említett egyedi és különleges intézkedések szintjén végrehajtott, az értékelésekben és az éves jelentésekben rögzített kiadásokat.

15. cikk

A kedvezményezett országokból származó érdekelt felek bevonása

A Bizottság – valahányszor lehetséges és helyénvaló –, gondoskodik arról, hogy a végrehajtási folyamat során megfelelő konzultációra kerüljön sor a kedvezményezett országokból származó érintett érdekelt felekkel, beleértve a civil társadalmi szervezeteket és a helyi hatóságokat is, illetve meggyőződik arról, hogy e konzultációra sor került, valamint gondoskodik arról, hogy ezen érdekelt felek időben hozzáférjenek a vonatkozó információkhoz, hogy ennek révén érdemi szerepet játszhasanak ebben a folyamatban.

V. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

16. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot az eszközök által létrehozott bizottságok segítik. Ezek a bizottságok a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságoknak minősülnek.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

Ha a bizottságnak írásbeli eljárásban kell véleményt nyilvánítania, az ilyen eljárást eredmény nélkül lezárják, amennyiben a véleménynyilvánításra megállapított határidőn belül az elnök úgy határoz, vagy a bizottsági tagok egyszerű többsége ezt kéri.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

Ha a bizottságnak írásbeli eljárásban kell véleményt nyilvánítania, az ilyen eljárást eredmény nélkül lezárják, amennyiben a véleménynyilvánításra megállapított határidőn belül az elnök úgy határoz, vagy a bizottsági tagok egyszerű többsége ezt kéri.

(4) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkével együtt értelmezett 8. cikkét kell alkalmazni.

Az elfogadott határozat az elfogadott vagy módosított dokumentum, cselekvési program vagy intézkedés időtartamára marad hatályban.

(5) Az EBB egy megfigyelője részt vesz a bizottságnak az EBB-t érintő kérdésekre vonatkozó eljárásaiban.

17. cikk

Az eszközök félidős felülvizsgálata és értékelése

(1) A Bizottság legkésőbb 2017. december 31-ig félidős felülvizsgálati jelentést nyújt be minden egyes eszköz és e rendelet végrehajtásáról. A jelentésben a 2014. január 1-jétől 2017. június 30-ig tartó időszakot kell értékelni, az egyes eszközök célkitűzéseinek a megvalósulására összpontosítva, amihez az elért eredményeket és az eszközök hatékonyságát mérő mutatókat kell alapul venni.

Az egyes eszközök céljainak elérését szem előtt tartva a jelentésben ezenkívül meg kell vizsgálni az egyes eszközök hozzáadott értékét, az egyszerűsítés lehetőségeit, a belső és külső koherenciát, ideértve az eszközök közötti komplementaritást és szinergiákat is, azt, hogy a célkitűzések továbbra is relevánsak-e, valamint hogy az intézkedések milyen mértékben járulnak hozzá az Unió külső tevékenységeinek összhangjához és adott esetben az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés uniós prioritásainak megvalósításához. A jelentésben figyelembe kell venni az eszközök hosszú távú hatásaira vonatkozó megállapításokat és következtetéseket. A jelentésnek tartalmaznia kell információt az egyes pénzügyi eszközök tekintetében a források multiplikátorhatására is.

A jelentést az uniós támogatás végrehajtásának javítása céljából kell elkészíteni. A jelentés tájékoztatást ad az eszközök keretében végrehajtott tevékenységi formák megújítása, módosítása vagy felfüggesztése kérdésében hozott határozatokról.

A jelentésnek emellett tartalmaznia kell a vonatkozó éves jelentésekben szereplő, az e rendelet hatálya alá tartozó valamennyi támogatásról – így a külső címzett bevételekről és a vagyonkezelő alapokhoz való hozzájárulásokról – szóló összesített információkat, a kiadások részletezését a kedvezményezett ország, a pénzügyi eszközök felhasználása, a kötelezettségvállalások és a kifizetések szerinti bontásban feltüntetve.

A Bizottság a következő pénzügyi időszakra vonatkozó időközi felülvizsgálat keretében végső értékelő jelentést készít a 2014 és 2020 közötti időszakról.

(2) Az (1) bekezdés első albekezdésében említett félidős felülvizsgálati jelentést be kell nyújtani az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, adott esetben az eszközök és e rendelet szükséges módosításait tartalmazó jogalkotási javaslatokkal együtt.

(3) A mutatók 2014. január 1-jei értékeit kell alapul venni annak értékelésekor, hogy milyen mértékben valósultak meg a célkitűzések.

(4) A Bizottság felkéri a partnerországokat, hogy a segélyhatékonyságra vonatkozó nemzetközi kötelezettségvállalásoknak megfelelően adjanak meg minden szükséges adatot és információt annak érdekében, hogy lehetővé váljon az érintett intézkedések nyomon követése és értékelése.

(5) A hosszabb távú eredményeket, hatásokat és az eszközök hatásainak fenntarthatóságát a nyomon követésre, az értékelésre és a jelentéstételre az értékelés időpontjában alkalmazandó szabályoknak és eljárásoknak megfelelően kell értékelni.

18. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2014. március 11-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

D. KOURKOULAS

Az Európai Bizottság nyilatkozata az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben, valamint az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglalt egyes szabályok végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapítására irányuló végrehajtási jogi aktusok alkalmazásáról

Az Európai Bizottság úgy ítéli meg, hogy az Unió külső fellépési eszközeinek végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások megállapításáról szóló, 2014. március 11-i 236/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglalt, a határokon átnyúló együttműködési programok végrehajtására vonatkozóan alkalmazandó szabályok, valamint az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben és az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglalt más specifikus, részletesebb végrehajtási szabályok célja az alap-jogiaktus kiegészítése, ezért az EUMSZ 290. cikke alapján felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására van szükség. Az Európai Bizottság nem fogja ellenezni a társjogalkotók által jóváhagyott szöveg elfogadását. Az Európai Bizottság mindazonáltal emlékeztet arra, hogy az EUMSZ 290. és 291. cikke elhatárolásának kérdését jelenleg vizsgálja az Európai Unió Bírósága a biocidokkal kapcsolatos ügy keretében.

Az Európai Bizottság nyilatkozata a korábbi kihelyezésekből befolyó bevételekről

Az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2012. október 25-i 966/2012/EU, Euratom rendelet 21. cikkének (5) bekezdésében szereplő kötelezettségekkel összhangban az Európai Bizottság külön tételt foglal bele a költségvetés-tervezetbe a belső címzett bevételek céljára, és lehetőség szerint feltünteti az ilyen bevételek összegét.

A költségvetési hatóság minden évben, a költségvetés tervezési folyamata során tájékoztatást kap a felhalmozott források összegéről. A belső címzett bevételeket kizárólag akkor foglalják bele a költségvetés-tervezetbe, ha azok összege biztosan meghatározható.

Az Európai Parlament állásfoglalása a pénzügyi eszközök keretében nyújtott támogatás felfüggesztéséről

Az Európai Parlament megjegyzi, hogy a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 233/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló Partnerségi Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 234/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet semmilyen kifejezett hivatkozást nem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a támogatás felfüggeszthető lenne abban az esetben, ha a kedvezményezett ország nem tesz eleget a vonatkozó eszközben szereplő alapelveknek, és nevezetesen a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása elvének.

Az Európai Parlament megítélése szerint az ezen eszközök keretében nyújtott támogatások felfüggesztése módosítaná a rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott átfogó finanszírozási rendszert. Az Európai Parlament mint társjogalkotó és a költségvetési hatóság egyik ága, ezért jogosult arra, hogy amennyiben ilyen döntés meghozatala szükséges, e tekintetben maradéktalanul gyakorolja előjogait.

II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A TANÁCS 237/2014/EURATOM RENDELETE

(2013. december 13.)

a Nukleáris Biztonsági Együtműködési Eszköz létrehozásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 203. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) A Tanács 300/2007/Euratom rendelete a nukleáris biztonság célját szolgáló együttműködési eszköz létrehozásáról ⁽²⁾ azon eszközök egyike, amelyek az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség külpolitikájának közvetlen támogatását szolgálják.
- (2) Az Unió fontos részt vállal a harmadik országok számára biztosított gazdasági, pénzügyi, technikai, humanitárius és makrogazdasági segítségnyújtásban. Ez a rendelet az együttműködés és a segítségnyújtás megtervezésére létrehozott azon keretrendszer része, amelynek célja a harmadik országokban a nukleáris biztonság és a sugárvédelem magas szintjének növelésére irányuló erőfeszítéseknek, valamint a nukleáris anyagokra vonatkozó eredményes és hatékony biztosítéki intézkedések alkalmazásának a támogatása.
- (3) Az 1986. évi csernobili baleset rávilágított a nukleáris biztonság világméretű jelentőségére. A 2011-es Fukushima-Daiichi baleset megerősítette, hogy további erőfeszítéseket kell tenni a nukleáris biztonság javítására és a legmagasabb szintű normák elérésére. A lakosság életét és egészségét fenyegető veszélyek kiküszöböléséhez szükséges biztonsági feltételek megteremtése érdekében a

Közösségnek képesnek kell lennie harmadik országok nukleáris biztonságának támogatására.

- (4) A közös szakpolitikák és stratégiák terén a tagállamaival együtt fellépő Unió rendelkezik egyedül a globális kihívások kezeléséhez szükséges kritikus tömeggel, valamint a harmadik országokkal folytatott együttműködés koordinációja szempontjából legjobb pozícióval.
- (5) Az 1999/819/Euratom bizottsági határozat ⁽³⁾ révén a Közösség csatlakozott a nukleáris biztonságról szóló 1994. évi egyezményhez. A 2005/510/Euratom bizottsági határozattal ⁽⁴⁾ a Közösség csatlakozott a kiégett fűtőelemek kezelésének biztonságáról és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról szóló közös egyezményhez is.
- (6) Annak érdekében, hogy biztosítsa és elősegítse a nukleáris biztonság, valamint annak szabályozása folyamatos javítását, a Tanács elfogadta a 2009/71/Euratom irányelvet ⁽⁵⁾, és a 2011/70/Euratom irányelvet ⁽⁶⁾. Ezen irányelvek, továbbá a nukleáris biztonságnak, valamint a radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezelésének a Közösségben alkalmazott szigorú normái példaként szolgálnak a harmadik országok számára, ösztönözve őket arra, hogy hasonlóan szigorú normákat vezessenek be.
- (7) A feltörekvő gazdaságokkal folytatott szabályozási és egyéb típusú együttműködések elősegítése, valamint az uniós megközelítések, szabályok, normák és gyakorlatok támogatása az Európa 2020 stratégia külpolitikai célkitűzései közé tartozik.

⁽¹⁾ 2013. november 19-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ A Tanács 300/2007/Euratom rendelete (2007. február 19.) a nukleáris biztonság célját szolgáló együttműködési eszköz létrehozásáról (HL L 81., 2007.3.22., 1. o.).

⁽³⁾ A Bizottság 1999/819/Euratom határozata (1999. november 16.) az Európai Atomenergia-közösségnek (Euratom) a nukleáris biztonságról szóló 1994. évi egyezményhez való csatlakozásáról (HL L 318, 1999.12.11., 20. o.).

⁽⁴⁾ A Bizottság 2005/510/Euratom határozata (2005. június 14.) az Európai Atomenergia-közösségnek a kiégett fűtőelemek kezelésének biztonságáról és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról szóló közös egyezményhez való csatlakozásáról (HL L 185, 2005.7.16., 33. o.).

⁽⁵⁾ A Tanács 2009/71/Euratom irányelve (2009. június 25.) a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági közösségi keretrendszerének létrehozásáról (HL L 172, 2009.7.2., 18. o.).

⁽⁶⁾ A Tanács 2011/70/Euratom irányelve (2011. július 19.) a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelését szolgáló közösségi keret létrehozásáról (HL L 199, 2011.8.2., 48. o.).

- (8) A Közösség tagállamai aláíró felei az atomsorompó-szerződésnek és annak kiegészítő jegyzőkönyvének.
- (9) A Közösség az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés (Euratom-Szerződés) 10. fejezetével összhangban már szoros együttműködést folytat a Nemzetközi Atomenergia-ügynökséggel (NAÜ), mind az Euratom-Szerződés II. címének 7. fejezetében foglalt célkitűzések teljesítését szolgáló nukleáris biztosítékok, mind a nukleáris biztonság tekintetében.
- (10) Több olyan nemzetközi szervezet és program is létezik, amely e rendelet céljaihoz hasonló célok megvalósítására irányul, például a NAÜ, a Gazdasági Együttműködés és Fejlesztés Szervezete/Atomenergia Ügynökség (OECD/NEA), az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) és az északi dimenzióra vonatkozó környezeti partnerség (NDEP).
- (11) A Közösség számára különösen szükséges, hogy az Unión belüli, saját biztosítéki tevékenységeiből származó tapasztalataira építve folytassa a nukleáris anyagokra vonatkozó hatékony biztosítékoknak a harmadik országokban való alkalmazását támogató erőfeszítéseit.
- (12) A Bizottságnak e rendelet alkalmazásában célszerű konzultálnia az Európai Nukleáris Biztonsági Szabályozó Hatóságok Csoportjával (ENSREG) a stratégiai dokumentum és a többéves indikatív programok elkészítése és elfogadása előtt. A cselekvési programokat adott esetben a tagállami szabályozó hatóságokkal folytatott konzultáció, illetve a partnerországokkal folytatott párbeszéd alapján kell elkészíteni.
- (13) Az e rendelet céljait támogató intézkedéseket a nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó Euratom keretprogramok szerinti közvetlen és közvetett intézkedésekkel való szinergiák további kiaknázása révén is támogatni kell.
- (14) Nyilvánvaló, hogy a létesítmények biztonsága továbbra is az üzemeltetők és a létesítmény felett joghatósággal rendelkező állam felelőssége.
- (15) Bár az uniós külső támogatás finanszírozási igényei növekednek, az Unió gazdasági és költségvetési helyzete korlátozza az ilyen jellegű támogatás céljára rendelkezésre álló forrásokat. A Bizottságnak ezért ki kell alakítania a rendelkezésre álló források leghatékonyabb felhasználásának módját, e célból pedig forrásbővítő hatású pénzügyi eszközöket kell használnia. Az említett pénzügyi eszközök révén befektetett és generált források felhasználásának és újrafelhasználásának lehetőségével a forrásbővülés fokozható.
- (16) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében végrehajtási hatásköröket kell ruházni a Bizottságra.
- (17) Az e rendelet szerint támogatott fellépések programozásával és finanszírozásával kapcsolatos végrehajtási hatáskört a 182/2011/EU európai parlamenti és a tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően kell gyakorolni, amely rendelet e rendelet alkalmazásában is alkalmazandó, noha a 182/2011/EU rendelet nem hivatkozik az Euratom-Szerződés 106a. cikkére. A végrehajtási jogi aktusok természetét, különösen szakpolitikai iránymutató jellegét, illetve pénzügyi következményeit figyelembe véve, az elfogadásukra fő szabályként az említett rendelet szerinti vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni, kivéve a kevés költséggel járó technikai végrehajtási intézkedések esetét. A Bizottságnak azonnal alkalmazandó végrehajtási aktusokat kell elfogadnia ha ez nukleáris vagy sugárbaesettel, többek között véletlen expozícióval összefüggésben felmerülő, kellően indokolt esetben a Közösség gyors reagálására van szükség a következmények mérséklése érdekében vagy ez rendkívül sürgős okból szükséges.
- (18) E rendelet végrehajtása során az 236/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽²⁾ foglalt szabályok és eljárások megfelelően alkalmazandók.
- (19) Az Unió és a Közösség továbbra is egységes intézményi kerettel rendelkezik. Éppen ezért alapvetően fontos e két entitás külső tevékenységeinek összehangolása. Az e rendelet szerinti eszköz programozásába adott esetben be kell vonni a 2010/427/EU tanácsi határozatnak ⁽³⁾ megfelelően.
- (20) Az Uniónak a külső tevékenysége hatásainak optimalizálása érdekében a rendelkezésre álló források leghatékonyabb kihasználására kell törekednie. Ezt a külső tevékenységi eszközök közötti koherencia és kiegészítő jelleg, valamint az ezen eszköz, az egyéb külső tevékenységi eszközök és az egyéb uniós szakpolitikák közötti szinergiák megteremtése révén kell elérni. Ennek részeként továbbá törekedni kell az említett eszközök keretében kidolgozott programok kölcsönös megerősítésének biztosítására is.
- (21) Ez a rendelet a 2013. december 31-ig hatályos 300/2007/Euratom rendelet helyébe lép.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55, 2011.8.2., 13. o.).

⁽²⁾ Az Európai parlament és a Tanács 236/2014/EU rendelete (2014. március 11) az Unió külső tevékenységi eszközeinek végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások megállapításáról (lásd e Hivatalos Lap 95. oldalát).

⁽³⁾ A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének a megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o.)

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Általános célkitűzés

Az Unió e rendelet rendelkezéseivel és mellékletével összhangban olyan intézkedéseket finanszíroz, amelyek célja a harmadik országokban a nukleáris biztonság és a sugárvédelem magas szintjének növelésére irányuló erőfeszítéseknek, valamint a nukleáris anyagokra vonatkozó eredményes és hatékony biztosítékok alkalmazásának a támogatása.

2. cikk

Konkrét célkitűzések

Az e rendelet szerinti együttműködésnek a következő konkrét célokat kell szolgálnia:

1. hatékony nukleáris biztonsági kultúra és a legmagasabb szintű nukleáris biztonság és sugárvédelem előmozdítása, valamint a nukleáris biztonság folyamatos javítása;
2. a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelése (szállítása, előkezelése, kezelése, feldolgozása, tárolása és ártalmatlanítása), a korábbi nukleáris telephelyek és létesítmények leszerelése és helyreállítása;
3. a nukleáris anyagokra vonatkozó eredményes és hatékony biztosítékok alkalmazására vonatkozó keretrendszerek és módszertanok létrehozása a harmadik országokban.

3. cikk

Konkrét intézkedések

(1) Az 2. cikk 1. pontjában foglalt célt különösen a következő intézkedésekkel kell megvalósítani:

- a) a szabályozó hatóságok és a technikai támogatást nyújtó szervezetek támogatása;
- b) a szabályozási keret megerősítése, különösen az atomerőművekre és az egyéb nukleáris létesítményekre vonatkozó felügyelet, értékelés, engedélyezés és ellenőrzés tekintetében;
- c) hatékony szabályozási keretek, eljárások és rendszerek támogatása a radioaktív anyagok – különösen a nagy aktivitású sugárforrások – ionizáló sugárzásával szembeni megfelelő védelem biztosítása és a biztonságos ártalmatlanítás céljából;

d) a radiológiai következményekkel, többek között véletlen expozícióval járó balesetek megelőzése, és azok esetleges előfordulása esetén a következmények enyhítése, például a radioaktív kibocsátás esetén a környezet figyelemmel kísérése, a hatáscsökkentő és helyreállító tevékenységek megtervezése és végrehajtása, valamint véletlen expozíció esetén együttműködés a nemzeti és nemzetközi szervezetekkel, továbbá a veszélyhelyzeti tervezés, felkészültség és reagálás, a polgári védelem és a helyreállítási intézkedések tekintetében hatékony szabályozás kialakítása;

e) támogatás a nukleáris létesítmények és telephelyek biztonságának biztosításához, különösen olyan gyakorlati védintézkedések vonatkozásában, amelyek célja a munkavállalók és a lakosság egészségét érintő sugárzási kockázatok csökkentése.

(2) Az 2. cikk 2. pontjában foglalt célt különösen a következő intézkedésekkel kell megvalósítani:

a) a szabályozó testületeknek, a technikai támogatást nyújtó szervezeteknek, valamint a szabályozási keret megerősítésének a támogatása, különösen a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelése tekintetében;

b) a kiégett nukleáris fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes kezelésére vonatkozó konkrét stratégiák és keretrendszerek kidolgozása és végrehajtása;

c) a meglévő létesítmények leszerelésére, a korábbi nukleáris telephelyek és a bezárt uránbányák területének helyreállítására, valamint a tengerben elsüllyedt radioaktív tárgyak és anyagok felkutatására és kezelésére vonatkozó stratégiák és keretrendszerek kidolgozása.

(3) Az 2. cikk (3) bekezdésében meghatározott célkitűzés azon technikai szempontokra korlátozódik, amelyek biztosítják, hogy az ércek, nyersanyagok és különleges hasadóanyagok felhasználásának célja ne térjen el a felhasználók által meghatározott céloktól. Ennek elérésére különösen a következő intézkedések révén kell törekedni:

a) a nukleáris biztonsági intézkedések végrehajtásához szükséges szabályozási keret, módszerek, technológia és megközelítések létrehozása, beleértve a hasadóanyagok állami és üzemeltetői szintű, megfelelő nyilvántartását és ellenőrzését is;

b) a személyzeti infrastruktúra és képzés támogatása.

(4) Az (1) és (2) bekezdésben említett intézkedések olyan intézkedéseket is magukban foglalhatnak, amelyek célja a nemzetközi együttműködés előmozdítása, beleértve a nemzetközi egyezmények és szerződések végrehajtását és nyomon követését is. Az elért eredmények fenntarthatósága érdekében az intézkedéseknek számottevő ismeretátadást, így például a nukleáris biztonság és kutatás terén folytatott információcserét, kapacitásépítést és képzést is magukban kell foglalniuk. Az intézkedések végrehajtása során együtt kell működni az uniós tagállamok és/vagy a harmadik országok illetékes hatóságaival, a nukleáris szabályozó hatóságokkal és a technikai támogatást nyújtó szervezeteikkel és/vagy az érintett nemzetközi szervezetekkel, különösen a NAÜ-vel. Különleges és kellően indokolt esetben az (1) bekezdés b) és c) pontjával kapcsolatos intézkedéseket a tagállamokban működő üzemeltetőkkel és/vagy illetékes szervezetekkel, továbbá a 2009/71/Euratom irányelv 3. cikkének 1. pontjában szereplő fogalom meghatározás szerinti nukleáris létesítmények, valamint a nukleáris telephelyek harmadik országbeli üzemeltetőivel együttműködve kell végrehajtani.

4. cikk

Megfelelés, koherencia és kiegészítő jelleg

(1) A 2. cikkben meghatározott konkrét célok megvalósítása terén elért eredményeket többek között az alábbi teljesítménymutatókkal kell mérni:

- a) az együttműködés során azonosított kérdések száma és fontossága;
- b) a kiegészítő elemekre, a nukleáris hulladékokra és a leszerelésre vonatkozó stratégiáknak, a vonatkozó jogszabályi és szabályozási keretnek, valamint a projektek végrehajtásának az állapota;
- c) a nukleáris biztosítéki jelentésekben azonosított kérdések száma és fontossága.

A projektek végrehajtása előtt és az egyes intézkedések sajátosságainak figyelembevételével konkrét mutatók kerülnek meghatározásra a 7. cikk (2) bekezdésében foglaltak szerint a teljesítmény figyelemmel kísérésére, értékelésére, illetve felülvizsgálatára vonatkozóan.

(2) A Bizottság gondoskodik róla, hogy az elfogadott intézkedések összhangban álljanak az Uniónak az érintett partnerországra vonatkozó átfogó stratégiai politikai keretével, különösen a partnerország fejlesztési és gazdasági együttműködési politikáinak és programjainak a célkitűzéseivel.

(3) Az e rendelet által biztosított pénzügyi, gazdasági és technikai segítségnyújtásnak ki kell egészítenie azt az együttműködést, amelyet az Unió egyéb eszközök keretében biztosít.

II. CÍM

A FORRÁSOK PROGRAMOZÁSA ÉS INDIKATÍV ELOSZTÁSA

5. cikk

Stratégiai dokumentum

(1) Az e rendelet szerinti közösségi együttműködést a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszközre vonatkozó többéves általános stratégiai dokumentum alapján kell végrehajtani.

(2) A stratégiai dokumentumnak tartalmaznia kell az együttműködés általános alapját, és legfeljebb hétéves időtartamra vonatkozóan kell elkészíteni. A stratégiai dokumentumban meg kell határozni az e rendelet szerinti együttműködésre vonatkozó közösségi stratégiát, tekintettel az érintett ország szükségleteire, a Közös prioritásaira, a nemzetközi helyzetre és az érintett harmadik országok tevékenységeire. A stratégiai dokumentumban meg kell határozni továbbá az együttműködés többletértékét, valamint azt, hogy miként lehet elkerülni a más programokkal és kezdeményezésekkel való átfedéseket, különös tekintettel a hasonló célokat követő nemzetközi szervezetek és a főbb adományozók programjaira és kezdeményezéseire.

(3) A stratégiai dokumentum célja, hogy a Közös átfogó céljával és hatáskörével, célkitűzéseivel, alapelveivel és szakpolitikaival összhangban koherens keretet biztosítson a Közös és az érintett harmadik országok vagy régiók közötti együttműködéshez.

(4) A stratégiai dokumentumot a segélyhatékonyság alábbi elveivel összhangban kell elkészíteni: nemzeti felelősségvállalás, partnerség, koordináció, harmonizáció, a kedvezményezett ország vagy régió rendszeréhez való igazodás, kölcsönös elszámoltathatóság és eredményorientáltság.

(5) A Bizottság a stratégiai dokumentumot a 11. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében hagyja jóvá. A Bizottság ugyanilyen eljárás keretében, félidőben, vagy szükség szerint bármikor felülvizsgálja és szükség esetén aktualizálja a stratégiai dokumentumot.

6. cikk

Többéves indikatív programok

(1) Az 5. cikkben említett stratégiai dokumentum alapján többéves indikatív programokat kell kidolgozni. A többéves indikatív programoknak 2–4 éves időszakot kell felölelniük.

(2) A többéves indikatív programokban meg kell határozni a finanszírozásra kiválasztott, elsőbbséget élvező területeket, a konkrét célkitűzéseket, a várt eredményeket, a teljesítménymutatókat és az indikatív keretösszegeket, mind átfogóan, mind pedig a prioritásterületek szerint, valamint egy megfelelő tartalékkertet, amely az elosztatlan forrásokból áll; e keretösszegek adott esetben tartományként vagy minimumként is megadhatók. A többéves indikatív programoknak iránymutatást kell tartalmazniuk arra vonatkozóan, hogy miként lehet elkerülni az átfedéseket.

(3) Annak érdekében, hogy az érintett ország vagy régió megfelelő mértékben felelősséget vállaljon az eljárás iránt, továbbá a nemzeti fejlesztési stratégiák támogatását ösztönzendő, a többéves indikatív programokat alapvetően a partnerszörök vagy -régiók kéréseire, valamint az ezekkel folytatott párbeszédre kell alapozni, amelyben részt kell venniük az érintett feleknek. A kiegészítő jelleg elérése és az átfedések elkerülésének a biztosítása érdekében a többéves indikatív programok kidolgozása során figyelembe kell venni az aktuális és a tervezett nemzetközi együttműködést, különösen a 2. cikkben említett területeken hasonló célokat követő nemzetközi szervezetek és az érintett főbb adományozók vonatkozásában. A többéves indikatív programokban szerepeltetni kell az együttműködés hozzáadott értékét is.

(4) A Bizottság a többéves indikatív programokat a 11. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében fogadja el. A Bizottság ugyanilyen eljárás keretében felülvizsgálja és szükség szerint aktualizálja ezen indikatív programokat, figyelembe véve a 5. cikkben említett stratégiai dokumentum esetleges felülvizsgálatát.

III. CÍM

VÉGREHAJTÁS

7. cikk

Éves cselekvési programok

(1) Az éves cselekvési programokat (a továbbiakban: cselekvési programok) a 5. és 6. cikkben említett stratégiai dokumentum, illetve többéves indikatív programok alapján kell kidolgozni. A cselekvési programokat országonként, illetve régióként kell elkészíteni, meghatározva az e rendelet szerinti együttműködés megvalósításának részleteit.

Kivételes esetben, különösen ha egy cselekvési programot még nem fogadtak el, a Bizottság az indikatív programozási dokumentumok alapján egyedi intézkedéseket fogadhat el ugyanazon szabályok és eljárások alapján, mint amelyek a cselekvési programokra vonatkoznak.

Előre nem látott és megfelelően indokolt szükségletek, körülmények vagy kötelezettségvállalások esetén a Bizottság az indikatív programozási dokumentumokban nem szereplő különleges intézkedéseket fogadhat el.

(2) A cselekvési programokban meg kell határozni a követendő célokat, a beavatkozási területeket, a tervezett intézkedéseket és projekteket, a várt eredményeket, az irányítási eljárásokat, valamint a tervezett finanszírozás teljes összegét. Tartalmazniuk kell a finanszírozandó műveletek összefoglaló leírását, az egyes műveletekhez elkülönített összegeket, a végrehajtás indikatív menetrendjét, valamint adott esetben konkrét mutatókat a teljesítmény figyelemmel kísérésére, értékelésére, illetve felülvizsgálatára vonatkozóan. Adott esetben tartalmazniuk kell továbbá a korábbi együttműködés során levont esetleges tanulságokat.

(3) A Bizottságnak a cselekvési programokat, az egyedi intézkedéseket és a különleges intézkedéseket a 11. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadnia. A Bizottság a cselekvési programokat és az intézkedéseket ugyanazon eljárás keretében módosíthatja és kiterjesztheti.

(4) A (3) bekezdéstől eltérve a 11. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás alkalmazása nem kötelező az alábbiak esetében:

- i. olyan egyedi intézkedések, amelyek esetében az Unió által nyújtott pénzügyi segítség nem haladja meg az 5 millió EUR-t;
- ii. olyan különleges intézkedések, amelyek esetében az Unió által nyújtott pénzügyi segítség nem haladja meg az 5 millió EUR-t;
- iii. a cselekvési programok, az egyedi intézkedések és a különleges intézkedések technikai módosításai.

E bekezdés alkalmazásában a technikai módosítások olyan kiigazításokat jelentenek, mint például:

- a végrehajtási időszak meghosszabbítása,
- a forrásoknak az éves cselekvési programokban szereplő tevékenységek, egyedi és különleges intézkedések, valamint projektek közötti, az eredeti költségvetés legfeljebb 20 %-át érintő és 5 millió EUR-t meg nem haladó átcsoportosítása, vagy
- a cselekvési programok, egyedi és különleges intézkedések költségvetésének az eredeti költségvetés legfeljebb 20 %-át érintő és 5 millió EUR-t meg nem haladó növelése vagy csökkentése,

feltéve, hogy e módosítások nem érintik érdemben az eredeti intézkedések és a cselekvési programok célkitűzéseit.

Az e bekezdés értelmében elfogadott intézkedésekről az elfogadásukat követő egy hónapon belül értesíteni kell az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a 11. cikk (1) bekezdésében említett bizottságot.

(5) Kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben, amikor nukleáris vagy sugárbalet következményeinek mérséklése érdekében a Közösség gyors reagálására van szükség, a Bizottság azonnal alkalmazandó végrehajtási aktusok útján, a 11. cikk (3) bekezdésében említett eljárás keretében cselekvési programokat vagy intézkedéseket fogad el, illetve módosítja azokat.

(6) A Bizottság csatlakozhat a hasonló célokat követő nemzetközi szervezetek és a főbb adományozók kezdeményezéséhez, amennyiben azok megfelelnek az 1. cikkben foglalt általános célkitűzésnek. A kapcsolódó pénzügyi határozatot az e cikk (2) és (3) bekezdésében említett eljárással összhangban kell meghozni.

8. cikk

Koherencia és kiegészítő jelleg

Amennyiben az időközi jelentésnek a 236/2014/EU rendelet 17. cikkében említett közzétételét követően programozásra vagy programok felülvizsgálatára kerül sor, annak során figyelembe kell venni a jelentésben foglalt eredményeket, megállapításokat és következtetéseket.

9. cikk

Végrehajtás

Ezt a rendeletet a 236/2014/EU rendelet 1. cikkének (3) bekezdésével, 1. cikkének (4) bekezdésével, valamint 3., 4., 5., 7., 8., 9., 12. és 17. cikkével összhangban kell végrehajtani, kivéve ha e rendelet másképpen rendelkezik.

10. cikk

Jelentés

A Bizottság megvizsgálja az e rendelet szerinti intézkedések végrehajtása terén elért eredményeket, és az e rendelet szerinti együttműködés végrehajtásáról éves jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé. A jelentésben tájékoztatást nyújt az előző évre vonatkozóan a finanszírozott intézkedésekről, a megfigyelési és értékelési tevékenység eredményeiről, valamint a költségvetési kötelezettségvállalások és a kifizetések végrehajtásáról, országokra, régiókra és együttműködés-típusokra lebontva.

IV. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

11. cikk

Bizottság

(1) A Bizottság munkáját a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban, a Szerződéseknek megfelelően.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 13-án.

(2) Az e bekezdésre való hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendeletnek az 5. cikkével együtt értelmezett 8. cikkét kell alkalmazni.

12. cikk

Az Európai Külügyi Szolgálat

Ezt a rendeletet a 2010/427/EU határozat 9. cikkének megfelelően kell alkalmazni.

13. cikk

Pénzügyi referenciaösszeg

(1) A rendelet 2014–2020-as időszakban történő végrehajtásának pénzügyi referenciaösszege 225 321 000 EUR.

(2) Az éves előirányzatokat a többéves pénzügyi kereten belül az Európai Parlament és a Tanács hagyja jóvá.

14. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni.

a Tanács részéről

az elnök

V. MAZURONIS

MELLÉKLET

A NUKLEÁRIS BIZTONSÁG CÉLJÁT SZOLGÁLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ KRITÉRIUMOK

Ez a melléklet tartalmazza az e rendelet szerinti együttműködés kritériumait ⁽¹⁾, beleértve a prioritásokat is.

Az együttműködésnek az alábbi kritériumokon kell alapulnia.

(1) Általános kritériumok és prioritások

a) Általános kritériumok:

- Az együttműködés kiterjedhet valamennyi harmadik országra világszerte.
- Lehetőleg országspecifikus megközelítést alkalmazva elsőbbséget kell biztosítani a csatlakozó országoknak és az európai szomszédság térségébe tartozó országoknak. Az egyéb régiókba tartozó országok vonatkozásában a regionális megközelítést kell alkalmazni.
- A nagy jövedelemmel rendelkező országokkal való együttműködés célja a nukleáris biztonság és sugárvédelem kérdésében illetékes érdekelt felekkel való kapcsolatok előmozdítása. E kapcsolatok keretében nem kerülhet sor a nagy jövedelemmel rendelkező országoknak a Közösség által e rendelet alapján nyújtott finanszírozásra. Mindazonáltal szükség esetén – például egy jelentős nukleáris balesetet követően – sor kerülhet egyedi intézkedésekre is.
- A harmadik ország és a Közösség közötti közös megegyezést és kölcsönösségen alapuló szerződést és a Bizottsághoz benyújtott, az adott kormány számára kötelezettséget jelentő hivatalos kérelemmel kell megerősíteni.
- A Közösséggel együttműködni kívánó harmadik országoknak teljes mértékben el kell kötelezniük magukat az atom-sorompó-elvek mellett. Ezenkívül félként kell részt venniük a nukleáris biztonsággal kapcsolatos, a NAÜ keretében elfogadott egyezményekben, például az 1994-es, nukleáris biztonságról szóló egyezményben és a kiegészítő fűtőelemek kezelésének biztonságáról és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról szóló közös egyezményben, vagy pedig igazolniuk kell, hogy olyan lépéseket tettek, amelyek tanúsítják az egyezményekhez való csatlakozás iránti határozott szándékukat. Ezt az elkötelezettséget évente értékelni kell, és az értékelés alapján döntést kell hozni az együttműködés folytatásáról. A Közösséggel folytatott együttműködés feltételévé lehet tenni a vonatkozó egyezményekhez történő csatlakozást vagy az egyezmények részes felévé válás érdekében tett lépéseket. Veszélyhelyzetekben az említett elveket kivételes esetben rugalmasan kell alkalmazni.
- Az együttműködés e rendeletben foglalt célkitűzései tiszteletben tartásának biztosítása és nyomon követése érdekében a harmadik országnak el kell fogadnia a végrehajtott intézkedések értékelését. Ez az értékelés lehetővé teszi az elfogadott célkitűzések tiszteletben tartásának nyomon követését és ellenőrzését, továbbá feltétele lehet a közösségi hozzájárulás folyósítása folytatásának.
- Az Unió által e rendelet alapján a nukleáris biztonság és a biztosítékok terén folytatott együttműködésnek nem célja az atomenergia előmozdítása, és ennek megfelelően nem értelmezhető olyan lépésként, amely ezen energiaforrásnak a harmadik országokban való előmozdítására irányul.

b) Prioritások

A lakosság életét és egészségét fenyegető veszélyek kiküszöböléséhez szükséges biztonsági feltételek megteremtése érdekében az együttműködésnek elsősorban a nukleáris szabályozó hatóságokra és a technikai támogatást nyújtó szervezetekre kell irányulnia. Ezen együttműködés célja e hatóságok és szervezetek műszaki szakértelmének és függetlenségének biztosítása, valamint a szabályozási keretrendszer megerősítése, különösen az engedélyezési tevékenységek, köztük a hatékony és átfogó kockázat- és biztonsági értékelések (úgynevezett ellenálló-képességi próbák) felülvizsgálata és nyomon követése tekintetében.

Az e rendelet keretén belül kialakítandó együttműködési programok egyéb prioritásai a következők:

- a kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes kezelésére vonatkozó stratégiák és keretrendszerek kidolgozása;
- a meglévő létesítmények leszerelése, a korábbi nukleáris telephelyek és a bezárt uránbányák területének helyreállítása, valamint a tengerben elsüllyedt radioaktív tárgyak és anyagok felkutatása és kezelése, amennyiben ezek veszélyeztetik a népséget.

Meg kell fontolni az együttműködést a harmadik országokban működő atomerőművekkel a 2. és a 3. cikkben említett konkrét esetekben, különösen a hatékony és átfogó kockázat- és biztonsági értékelést követő intézkedések vonatkozásában. Az ilyen együttműködés nem foglalhat magában felszereléssel való ellátást.

⁽¹⁾ A kritériumok kidolgozói figyelembe vették a harmadik országoknak a nukleáris biztonság és védelem területén nyújtandó támogatásról szóló tanácsi következtetéseket (a Közlekedési, Távközlési és Energiaügyi Tanács 2913. ülése, Brüsszel, 2008. december 9.).

(2) Kiépített atomenergia-termelő kapacitással rendelkező országok

Azon országok esetében, amelyek már részesültek közösségi finanszírozásban, a további együttműködés a Közösség által finanszírozott fellépések értékelésétől és az új szükségletek megfelelő indoklásától függ. Az értékelésnek lehetővé kell tennie az együttműködés természetének, valamint az ezen országok számára a jövőben megítélendő összegeknek a pontosabb meghatározását.

Az együttműködést igénylő országok esetében meg kell fontolni, hogy

- a) a nukleáris biztonság tekintetében fennálló helyzet fényében mennyire sürgető a fellépés az adott országban; továbbá
- b) mennyire fontos a megfelelő pillanatban történő fellépés, amely azt célozza, hogy erősödjön a nukleáris biztonsági kultúra, különösen a szabályozó hatóságok és a technikai segítséget nyújtó szervezetek létrehozása vagy megerősítése, valamint a kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes kezelésére vonatkozó stratégiai és keretrendszerek kidolgozása tekintetében.

Kedvezően értékelendő, ha az országban járt már az Integrált Hatóság-felülvizsgáló Szolgálat (IRRS), illetve a NAÜ Üzemeltetésbiztonsági Vizsgálócsoport (OSART) szakértői csoportja, ez azonban nem jelenti azt, hogy ez az együttműködés hivatalos kritériumának számítana.

(3) Kiépített atomenergia-termelő kapacitással nem rendelkező országok

Azon országok esetében, amelyek rendelkeznek a 2009/71/Euratom irányelv 3. cikkének 1. pontjában szereplő fogalom-meghatározás szerinti nukleáris létesítményekkel, azonban nem kívánnak atomenergia-termelő kapacitást kiépíteni, az együttműködés attól függ, hogy az a nukleáris biztonság tekintetében fennálló helyzet fényében milyen sürgetős.

Azon országok esetében, amelyek atomenergia-termelő kapacitást kívánnak kiépíteni, függetlenül attól, hogy rendelkeznek-e a 2009/71/Euratom irányelv 3. cikkének 1. pontjában szereplő fogalom-meghatározás szerinti nukleáris létesítményekkel, és amelyek esetében felmerül a megfelelő pillanatban történő, azt célzó fellépés kérdése, hogy e fejlesztéssel együtt erősödjön a nukleáris biztonsági kultúra, különösen a szabályozó hatóságok és a technikai segítséget nyújtó szervezetek megerősítése tekintetében, az együttműködésre vonatkozó döntés során figyelembe kell venni az atomenergia-fejlesztési programok hitelességét, az atomenergia felhasználásáról szóló kormányhatározat létezését, valamint egy előzetes ütemterv elkészítését, amelyben figyelembe kell venni az atomenergia nemzeti infrastruktúrájának kialakításához vezető útról szóló dokumentumot (Milestones in the Development of a National Infrastructure for Nuclear Power, IAEA Nuclear Energy Series Document NG-G-3.1).

Az e kategóriába tartozó országokkal zajló együttműködésnek elsősorban az előírt szabályozási infrastruktúra kialakítását, valamint a nukleáris szabályozó hatóság és az adott technikai támogatást nyújtó szervezet(ek) műszaki szakértelmének fejlesztését kell megcéloznia. A kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes kezelésére vonatkozó stratégiai és keretrendszerek kidolgozását szintén meg kell fontolni, és adott esetben támogatni, többek között azon országokban is, amelyek nem tervezik atomenergia-termelő kapacitás kiépítését, illetve úgy határoztak, hogy nem kívánnak atomenergia-termelő kapacitást kiépíteni.

Azon országok esetében, amelyek nem tartoznak a fent említett kategóriákba, az együttműködésre a nukleáris biztonság tekintetében fennálló veszélyhelyzetben kerülhet sor. Ezeknek az országoknak bizonyos rugalmasságot kell élvezniük az általános kritériumok alkalmazása tekintetében.

(4) Koordináció

A Bizottságnak a harmadik országokkal folytatott együttműködését össze kell hangolnia a hasonló célokat követő szervezetekkel, különösen a nemzetközi szervezetekkel, köztük elsősorban a NAÜ-vel. E koordinációnak lehetővé kell tennie a Közösség és az érintett szervezetek számára, hogy a harmadik országok tekintetében elkerüljék a párhuzamos fellépéseket és finanszírozást. Feladatának elvégzéséhez a Bizottságnak be kell vonnia a tagállamok illetékes hatóságait és az európai üzemeltetőket is, kiaknázva ezzel a nukleáris biztonság és biztosítékok terén szerzett európai tapasztalatokat.

A Bizottság az e rendelet 3. cikkének (3) bekezdésével összhangban meghozott intézkedések segítségével biztosítja, hogy ne forduljon elő átfedés a biztosítékok terén folytatott együttműködés illetve a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz keretébe tartozó, a biztonság és a nonprolifерáció területén folytatott együttműködés tekintetében.

Az EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) közvetlen és ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió jogához. Erről a honlapról elérhető az *Európai Unió Hivatalos Lapja*, valamint tartalmazza a szerződéseket, a jogszabályokat, a jogeseteket és az előkészítő dokumentumokat is.

További információt az Európai Unióról a <http://europa.eu> internetcímen találhat.

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU